

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ І ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

**НАУКОВА
БІБЛІОГРАФІЯ
КАФЕДРИ ПОЛІТОЛОГІЇ
І ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УЖНУ:
бібліографічний покажчик**

*За впорядкування
Миколи ВЕГЕША і Маріана ТОКАРЯ*

Ужгород 2021

У бібліографічному покажчику подано наукові, навчально-методичні та науково-популярні публікації викладачів кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук Ужгородського національного університету. Проаналізовано історію розвитку кафедри та її наукові здобутки. Покажчик містить й іншомовні наукові праці вчених, а також перелік авторефератів захищених дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук.

Наукова бібліографія кафедри політології і державного управління УжНУ: бібліографічний покажчик / Упорядн.: Микола Вегеш і Маріан Токар; Ужгородський національний університет. Ужгород: Видавництво «АУТДОР-ШАРК», 2021. 216 с.

Рецензенти:

Марчук Василь Васильович – завідувач кафедри політичних інститутів та процесів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор історичних наук, професор.

Ситник Олександр Миколайович – завідувач кафедри історії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор історичних наук, професор.

Друкується за рішенням Вченої ради факультету суспільних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
Протокол № 2 від 17 вересня 2021 року.

© Викладачі кафедри політології
і державного управління УжНУ, 2021
© Микола Вегеш, Маріан Токар – упорядкування, 2021

ЗМІСТ

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ ПОЛІТОЛОГІЇ І ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ І СУЧАСНИЙ СТАН.....	4
БІБЛІОГРАФІЯ НАУКОВИХ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ І НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИХ ПРАЦЬ	50
ІНШОМОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ.....	180
АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ ДІЮЧИМИ ПРАЦІВНИКАМИ КАФЕДРИ.....	194
ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ.....	197
ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО КАФЕДРУ ПОЛІТОЛОГІЇ І ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УЖНУ	205

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ ПОЛІТОЛОГІЇ І ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ І СУЧАСНИЙ СТАН

Сьогодні кафедра політології і державного управління – навчально-науковий структурний підрозділ факультету суспільних наук Ужгородського національного університету. За останні понад 30 років вона пройшла серйозний шлях вдосконалення, а науково-педагогічна діяльність її членів співзвучна з розвитком політичної науки і публічного управління в регіоні. Слід наголосити, що у Радянському Союзі політологія як наука не визнавалася. Від 1917 року до кінця 1980-х років на неї було накладено ідеологічне «табу». Її називали «лженаукою», «буржуазною наукою» тощо. Тривалий час забороненою і недоступною для читачів була й наукова політологічна спадщина визначних українських учених Михайла Драгоманова, В'ячеслава Липинського, Юрія Липи, Михайла Грушевського та багатьох інших.

Політологія в Україні, Росії та інших колишніх республіках СРСР одержала імпульс до бурхливого розвитку лише на початку 90-х років ХХ ст. До цього часу були спроби окремих учених надати політичній науці статус як окремої та необхідної для суспільства науки, але вони інтенсивно гальмувалися і не давали можливості інституційно сформуватися. Однак буде невірно стверджувати, що вченими нічого не робилося. Уже наприкінці 1980-х років, тобто ще в умовах СРСР, чимало вчених розвивали політологічну проблематику в філософії, політичній економії, так званому науковому комунізмі. Були опубліковані цікаві монографії, проводились науково-теоретичні конференції, уточнювався політологічний категоріальний апарат. Хоча їх вивчення мало догматичний і однобічний характер. Та необхідно було йти в ногу з життям, наздоганяти багаторічне відставання від західної політичної науки. Автори ґрунтовної «Історії політичної думки в Україні» цілком слушно зауважили, що «політологічна освіта повинна була частково вирішити низку завдань, направлених на становлення й розвиток політичної науки, утвердження основ ліберально-демократичної культури в країні: 1) ознайомити студентство з досягненнями світової політичної думки задля подолання політико-культурного провінціалізму; 2) спрямувати до справжніх витоків національної культури, від яких радянська людина штучно відмежовувалася владою; 3) навчити мислити політично»¹. На початку 1990-х років політологію як навчальну дисципліну почали викладати в українських вищих навчальних закладах, були відкриті перші кафедри політології в Київському, Одеському, Дніпропетровському, Харківському, Львівському університетах та інших освітніх закладах, починає здійснюватися підготовка фахівців із цього профілю. До піонерів становлення української політичної науки, її фундаторів, цілком справедливо відносять президента Української асоціації політологів академіка В. Бабкіна та професора Львівського державного університету імені Івана Франка О. Семківа. Саме їм

¹ Історія політичної думки України: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 632 с.

належало авторство перших підручників із політології, якими користувалися студенти українських вишів. Можна собі лише уявити, як складно було тодішнім викладачам миттєво адаптуватися до радикальних змін, що сталися, розробити десятки політологічних навчальних дисциплін і читати їх на належному науковому та навчально-методичному рівні. Свого часу цікаві думки з цього приводу висловив професор Валерій Денисенко у статті про розвиток політичної науки у Львівському університеті: «Безпосередня діяльність по організації викладання та наукових досліджень із політичної науки в 90-х рр. ХХ ст. та сучасний стан наукових досліджень, окрім австрійсько-польських традицій, також пов'язані з іменами радянських учених – професорів Б. І. Распутніса, О. П. Веремєєвої, О. І. Семківа та їх науковою спадщиною, попри те, що вона із зрозумілих причин *грунтувалася на марксистській методології*» (виділено нами – Авт.)². Саме тоді, на початку 1990-х років, бере свої початки політологія в Ужгородському державному університеті.

Хоча політична наука в Ужгородському національному університеті налічує дещо більше тридцяти років, її історії становлення і розвитку вже присвячено чимало праць, зокрема й монографічного та довідково-інформаційного характеру. Однією з перших найбільш ґрунтовних публікацій про виникнення політології на Закарпатті стала монографія «Під покровительство музи Клію», у якій її автори детально висвітлили період, коли щойно утворена кафедра політології входила як окрема структурна одиниця до складу історичного факультету. У монографії зверталася значна увага не тільки на організацію, розбудову та структуру одного з перших факультетів університету, але також на здобутки в навчально-методичному, науково-дослідному плані, на зв'язках факультету з науково-дослідним інститутом Карпатознавства³. Автори констатували, що «ще досить молода кафедра політології історичного факультету займає одне з чільних місць серед гуманітарних навчально-методичних і наукових центрів вузу»⁴. На сторінках монографії поміщені короткі біографічні нариси і вибрані бібліографії представників професорсько-викладацького складу, прізвища перших випускників історичного факультету, які спеціалізувалися на кафедрі політології.

Значний резонанс викликала поява двох монографій доцента М. Олашина про історичний факультет Ужгородського національного університету⁵. Особливо великий фактичний матеріал містився в «Додатках» (Студенти

² Вибір 2019. Матеріали науково-практичної конференції «Електоральні процеси в Україні: загальнонаціональні особливості та регіональні виборчі практики» (м. Ужгород, 15 листопада 2018 року) [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гирия]. Ужгород: ПП Роман О. І., 2018. С. 198.

³ Під покровительством музи Клію: Історичному факультету Ужгородського національного університету – 60 років / Упорядники: М. В. Олашин, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар, В. І. Фенич. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2005. С. 5–38.

⁴ Там само. С. 154.

⁵ Олашин М. В. Історичний факультет Ужгородського національного університету (1945-2007). Короткий історичний нарис та довідкові матеріали. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2007. 124 с.; Олашин М. В. Історичний факультет Ужгородського національного університету. Біобібліографічний довідник / Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»; Бібліографія ред. О. Д. Закривидорога; Відповідальний за випуск І. О. Мандрик. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2010. 440 с.

історичного факультету, які одержали диплом з відзнакою; Ветерани історичного факультету; Список авторефератів дисертацій, захищених викладачами історичного факультету УжНУ на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук; Список авторефератів дисертацій, захищених випускниками історичного факультету УжНУ на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук; Список авторефератів дисертацій із історичних наук, захищених викладачами загальноуніверситетських кафедр; Випускники історичного факультету, удостоєні почесних звань)⁶. В іншій своїй монографії М. Олашин опублікував біографічні нариси як про засновників кафедри політології, так і про весь професорсько-викладацький склад станом на 2010 р.⁷.

Біографії докторів наук, які викладали на кафедрі політології, знайшли своє відображення на сторінках унікального довідникового видання «Наукова еліта Закарпаття. Доктори наук, професори Ужгородського національного університету», присвяченого 60-річчю утворення найпотужнішого закладу вищої освіти в краї⁸. Окремі аспекти історичного минулого кафедри політології знайшли відображення на сторінках книги тележурналістки, поетеси і публіциста, членкині Національної спілки журналістів України І. Гармасій⁹ та докторки історичних наук Н. Жулканич, яка видала посібник, що містить документи і матеріали, а також коментарі до них, що висвітлюють історію створення та функціонування на Закарпатті першого вищого навчального закладу – Ужгородського університету. У виданні вміщено також окремі газетні публікації, у яких йшлося про основні події в житті колективу вишу, інформацію про життєвий шлях та наукову діяльність ректорів університету, хронологію розвитку університету¹⁰.

Важливою подією в житті викладачів і студентів кафедри політології стало створення факультету суспільних наук 6 лютого 2006 р. До п'ятої річниці існування цього нового в структурі університету факультету видано окрему науково-довідкову працю. Її упорядники розкрили не тільки віхи становлення окремих кафедр, зокрема й кафедри політології, але й подали докладні біографічні нариси професорсько-викладацького та допоміжного складу факультету. Уперше в центрі дослідження опинилися структурні підрозділи факультету, які очолювали ужгородські політологи (Науково-дослідний інститут політичної регіоналістики; Закарпатський обласний центр гендерної освіти при Ужгородському національному університеті; Лабораторія соціологічних

⁶ Олашин М. В. Історичний факультет Ужгородського національного університету (1945-2007). Короткий історичний нарис та довідкові матеріали. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2007. С. 67–116.

⁷ Олашин М. В. Історичний факультет Ужгородського національного університету. Біобібліографічний довідник / Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»; Бібліографія ред. О. Д. Закривидорога; Відповідальний за випуск І. О. Мандрик. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2010. С. 260–288.

⁸ Наукова еліта Закарпаття: Доктори наук, професори Ужгородського національного університету / Передмова М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2005. 160 с.

⁹ Гармасій І. Висока наука: Ужгородський національний. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2009. 224 с.

¹⁰ Сторінки історії Ужгородського національного університету. Документи і матеріали: Посібник / Укладання, коментарі Н. М. Жулканич. Ужгород: УжНУ, 2005. 200 с.

досліджень)¹¹. У додатку опубліковані прізвища всіх випускників спеціальності «Політологія» за 2003 – 2010 роки¹².

Окремої уваги заслуговує науково-довідкове видання професора М. Токаря «Книжка кафедрального життя: короткий нарис та довідкові матеріали з історії кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету», присвячене 25-річчю створення кафедри. Ґрунтовним є короткий історичний нарис про кафедру, який охоплює низку важливих аспектів функціонування цього підрозділу (динаміка розвитку кафедри, її керівники впродовж основних етапів існування, якість педагогічних кадрів, аспірантура й наукові кадри, фахова спеціальність, мозаїка навчальних досліджень та успіхи індивідуальної роботи, напрями наукових досліджень і видавнича діяльність)¹³. Не менш цікавими і скрупульозно вивіреними є матеріали, поміщені в «довідкових матеріалах»: перелік викладачів та співробітників кафедри; дисертаційні дослідження викладачів, захищені ними під час роботи на кафедрі; учені звання викладачів кафедри; аспіранти кафедри; випускники кафедри; бібліографічні дані про кафедру¹⁴. Станом на 2015 рік подані основні видання кафедри (наукові монографії; навчальні посібники, підручники; методичні розробки) та перелік серійних видань кафедри політології і державного управління.

Оцінюючи сам факт створення кафедри політології в Ужгородському державному університеті, М. Токар цілком слушно звернув увагу на два аспекти, які раніше ігнорували дослідники: державотворчі процеси та геополітичні особливості регіону. «У найзахіднішому українському регіоні історія розвитку політичної науки органічно пов'язана з подіями новітнього державотворення, – стверджує науковець. – Політизація суспільства була викликом і вищій школі, яка повинна була відчувати подих змін та змушувала переорієнтовуватися на світові стандарти заклади освіти і науки. Разом із тим, поява кафедри політології як нового навчального й наукового структурного підрозділу вишу була викликана й тим, що в силу географічних обставин Ужгородський університет підтримував тісні контакти з колегами вищих навчальних закладів та наукових установ у суміжних із Закарпаттям регіонах Румунії, Угорщини, Словаччини, де, зокрема, політична наука як навчальна дисципліна вже отримала на той час визнання й міцно ставала на ноги»¹⁵. Заслуговує на увагу й справедливе твердження, що «упродовж другої половини ХХ століття Ужгородський університет був беззмінним центром підготовки кваліфікованих кадрів із різних спеціальностей, потребу яких відчувало Закарпаття»¹⁶. Це стосується і фахівців із політичних наук. Окремі аспекти історії становлення і розвитку кафедри

¹¹ Суспільні науки в Ужгородському університеті: До 5-річчя факультету суспільних наук / Упорядники: М. Вегеш, Ю. Остапеч, М. Токар, В. Гиря, С. Тополянський. Ужгород, 2011. С. 142–150.

¹² Там само. С. 169–173.

¹³ Токар М. Книжка кафедрального життя: короткий нарис та додаткові матеріали з історії кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету (До 25-річчя створення кафедри). Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2015. С. 5–35.

¹⁴ Там само. С. 37–79.

¹⁵ Там само. С. 5.

¹⁶ Там само.

політології і державного управління висвітлені на сторінках узагальнюючих праць про Ужгородський національний університет і розвиток політичної науки в Україні¹⁷.

Освітньо-наукову складову роботи кафедри крізь призму європейської інтеграції висвітлили М. Вегеш і Ю. Остапець¹⁸. До 30-тиріччя від дня утворення кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету було проведено наукову конференцію «Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти», на якій із доповідями виступили професори О. Ситник, І. Тодоров, Ю. Остапець, М. Лендзел, А. Ключкович, доценти М. Зан, І. Стряпко, Л. Павлишин, В. Буркало та багато інших¹⁹. Тридцять років для кафедри – це той проміжок часу, коли можна дещо порівнювати, акцентувати на успіхах, пояснювати причини прийняття помилкових рішень, виношувати плани на майбутнє. Колектив кафедри, у якому переплітаються молодість із досвідом, докладає всіх зусиль, щоб залишатися конкурентноздатним у сучасному освітньому просторі, удосконалювати навчальний процес, робити його більш якісним і модерним²⁰.

Метою цієї наукової розвідки є спроба простежити основні етапи становлення і розвитку кафедри політології і державного управління впродовж більше ніж тридцяти років її існування. У рамках поставленої мети акцентовано увагу на науковій та навчально-методичній роботі професорсько-викладацького складу кафедри, а також на спробах налагодження міжнародної співпраці з науковими установами Німеччини, Угорщини, Румунії, Словаччини, Чехії та інших держав.

Ще в 1988 році на сторінках «Большого советского энциклопедического словаря» можна було прочитати, що політологія, соціологія та геополітика є навчальними дисциплінами, які викладаються на Заході, щоправда їх уже не називали «псевдонауками». У 1989 – 1990-му навчальному році дисципліну «Політологія» почали викладати разом з іншими новими курсами на кшталт «Соціально-політична історія ХХ століття» та «Проблеми теорії сучасного соціалізму» (йшлося про соціалізм з «людським обличчям»). Вони, у першу чергу політологія, мали замінити «Історію КПРС» і «Науковий комунізм». Через

¹⁷ Гранчак І. М., Довганич О. Д., Сливка В. Ю., Турияница В. В. Осередок освіти, науки, культури. Ужгородському державному університету – 50 років. Ужгород, 1995. С. 95–97; Токар М. Кафедра політології і державного управління. Ужгородський національний університет: 70 років на шляху національно-освітнього відродження України: ювілейне видання до 70-річчя університету. К.: ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2015. С. 112–113; Токар М. Ужгородський національний університет. Політична наука в Україні. 1991 – 2016: у 2 т. Т.1. Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І.Ф. Кураса. К.: Парлам. вид-во, 2016. С. 562–569.

¹⁸ Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Болонський процес і кредитно-модульна організація навчального процесу. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2005. 32 с.; Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Політологія в Ужгородському національному університеті та Болонський процес. Ужгород, 2004. 124 с.

¹⁹ Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти. Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет». м. Ужгород, 8 грудня 2020 р. / За загальною редакцією проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. 264 с.

²⁰ Там само. С. 11.

усі ці модернізації, які ні до чого не привели, пройшов і Ужгородський державний університет. 23 листопада 1990 року Вчена рада обговорила питання щодо доцільності створення кафедри політології й ухвалила відповідне рішення, а вже 7 грудня ректор В. Ю. Сливка підписав наказ про її відкриття. Кафедра отримала статус загальноуніверситетської, а якщо точніше, зберегла його. З 1964 року вона називалася кафедрою наукового комунізму, а з 1989 року – кафедрою теорії соціалізму. Кафедру політології очолив кандидат філософських наук, доцент В. Боднар (1935 – 2011), який мав значний дипломатичний і викладацький досвід. Можна справедливо стверджувати, що саме завдяки йому завершився найважчий організаційний етап у становленні кафедри політології. Разом із доктором історичних наук, професором В.Худаничем (1922 – 2006) вони підготували і видали низку найперших навчально-методичних посібників і навчальних програм. В. Боднар, який керував кафедрою політології 12 років, і В. Худанич – автор численних праць з політичної історії Закарпаття, назавжди залишаться найяскравішими постатями в історії кафедри. З першого її складу сьогодні продовжують працювати доктор політичних наук, професор Ю. Остапеч, кандидат філософських наук, доцент В. Буркало і провідний спеціаліст Г.Повханич.

Фундатори політичної науки в Ужгородському університеті

Володимир Боднар народився 4 липня 1935 р. в Ужгороді в робітничій сім'ї. У 1951 році закінчив місцеву середню школу № 1 імені Т. Г. Шевченка, а в 1956 році – історико-філологічний факультет Ужгородського державного університету. У 1971 році завершив навчання в аспірантурі Інституту філософії Академії суспільних наук СРСР в Москві. Кандидатську дисертацію на тему «Вплив національної духовної культури та формування свідомості» (науковий керівник академік АН СРСР М. М. Григор'ян) захистив там же в 1971 році. Після закінчення університету працював учителем Гатянської середньої школи, що на Берегівщині, і Паладькомаровецької восьмирічної школи Ужгородського району, завучем школи, інспектором шкіл, завідувачем Ужгородського відділу народної освіти. Певний час працював на партійній роботі, зокрема завідувачем відділу науки та навчальних закладів Закарпатського обкому Комуністичної партії України. Після завершення курсів перепідготовки кадрів і складання іспитів, зокрема з іноземних мов у Інституті міжнародних відносин в Москві, працював першим секретарем Радянського посольства та першим заступником директора по науці Радянського будинку науки та культури в Будапешті (Угорщина).

Із 1975 року – викладач, старший викладач кафедри філософії Ужгородського державного університету, з 1987 року – завідувач кафедри політології, а з 2001 року – доцент цієї ж кафедри. Понад 15 років був членом Ученої ради університету, історичного факультету, членом атестаційної і видавничої ради. Упродовж багатьох років читав навчальні курси «Історія філософії», «Основи філософії», «Теорія пізнання», «Історія політичних учень зарубіжних країн», «Основи політології», «Політична культура», «Сучасний

парламентаризм», «Сучасні політичні вчення зарубіжних країн», «Основи конфліктології» та ін. В. Боднара неодноразово запрошували читати курси лекцій в Сегедському педагогічному інституті ім. Дюли Югаса, Ниредьгазькому педагогічному інституті ім. Дердя Бешшенеї, на філософському факультеті Кошицького університету ім. Й. Шафарика, Пряшівському університеті. За свою багаторічну працю В. Боднар нагороджений орденами «Знак Пошани» (1996) та «Дружби народів» (1981), медалями «За доблесну працю» (1970), «Ветеран праці» (1983), Почесною грамотою Міністерства Вищої освіти УРСР (1987) та Почесними грамотами Закарпатської обласної ради. У 2007 році Вчена рада Ужгородського національного університету представила В. Боднара до нагородження Почесним званням «Заслужений працівник освіти України»²¹.

Основними напрямками наукової роботи В. Боднара була розробка проблем історії політичних учень, політична культура, політична свідомість, проблеми формування політичних систем східноєвропейських країн, державотворчі процеси в Україні, історія української політичної думки тощо. Відомий вчений опублікував понад 160 наукових і навчально-методичних праць. Він першим в університеті почав друкувати праці з політологічної тематики. Цілком справедливо з іменем В. Боднара пов'язують не тільки трансформацію кафедри наукового комунізму Ужгородського університету в сучасну кафедру політології, але й відкриття в стінах найстарішого в краї вищого навчального закладу спеціальності «Політологія». У 2002 році відбувся перший в історії Закарпаття випуск бакалаврів, а наступного року – спеціалістів і магістрів політології. Отже, прогрес у підготовці високопрофесійних політологів для краю видно неозброєним оком, і в цьому немаловажна заслуга належить першому завідувачеві кафедри, засновнику політичної науки в Ужгородському університеті.

До фундаторів кафедри політології належить доктор історичних наук В.Худанич – один із найавторитетніших дослідників державотворчих процесів в Україні та Закарпатті за всю історію університету. Василь Худанич народився 28 березня 1922 року в закарпатській родині Івана і Ганни Худаничів, які мешкали в селі Сільце Іршавського округу. Після закінчення п'яти класів народної школи в рідному селі, талановитий хлопчина в 1934 році став учнем Берегівської гімназії. Він успішно склав два письмові іспити з української мови та математики і один усний з чеської мови. У період короткочасного існування Карпатської України як автономної, а згодом самостійної держави, В. І. Худанич був уже цілком сформованою в національно-свідомому відношенні людиною. А тому нема нічого дивного, що на початку 1940-х років, про що свідчать архівні документи, ми зустрічаємо його прізвище серед членів юнацької ОУН. Маючи атестат зрілості, в якому оцінку за поведінку було виправлено з «відмінно» на «задовільно» (за участь у підпільній роботі), В. Худанич не зміг влаштуватися на роботу. Лише за дивовижним збігом обставин його зарахували на перший курс історичного факультету Будапештського університету. У 1944 році Закарпаття

²¹ Боднар В. Проблеми становлення політичної системи в Угорській Республіці: політологічні аспекти. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 3–4.

було визволено з-під угорської окупації. У зв'язку з цим, В. Худанич продовжив навчання на історичному факультеті Львівського університету. У 1950 році він екстерном із відзнакою його закінчує. Здібного студента рекомендували до аспірантури при кафедрі нової і новітньої історії цього вишу. У 1962 році В. Худанич захистив кандидатську дисертацію на тему «Революційна боротьба на Словаччині в 1918 – 1919 роках», а в 1973 році – докторську – «Радянсько-угорське співробітництво в 1945 – 1965 роках». Із 1963 року він доцент, а з 1975 року – професор Ужгородського університету²².

В. Худанич упродовж своєї багаторічної наукової діяльності опублікував понад 350 праць. З науковими доповідями іменитий учений часто виступав не тільки в Україні, але і в Угорщині (Сегед, Будапешт, Ниредьгаза), Чехословаччині (Кошице, Пряшів), США (Нью-Йорк, Чикаго, Клівленд, Глен-Спей), Канаді (Торонто). Відомий фахівець з історії Центральної та Східної Європи, В. Худанич був нагороджений орденом Трудового червоного прапора, Почесною грамотою Президії Верховної Ради України. 28 червня 2000 року за вагомий особистий внесок у суспільно-політичний розвиток Закарпатської області та з нагоди 55-ї річниці возз'єднання Закарпаття з Україною йому присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

На початковому етапі існування кафедри політології В. Боднар і В. Худанич виступили авторами найперших політологічних посібників, за якими навчалися студенти. Необхідно врахувати той факт, що на початку 1990-х років відчувався великий «голод» через брак відповідної навчально-освітньої літератури. Досить тривалий проміжок часу основним вважався підручник із політичної науки уже згадуваного О. Семківа. Можливо, сьогодні, коли побачили світ сотні підручників і посібників на будь-які смаки, перші праці ужгородських політологів здаватимуться дещо наївними і недосконалими, але вони були вкрай необхідними у той час. У 1995 році побачив світ навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, коледжів, ліцеїв та гімназій «Становлення і розвиток політичної думки в Україні»²³. Лише один перелік тем, висвітлених на його сторінках, свідчив про великі зміни, які відбулися в політичній науці: політичні вчення мислителів Київської Русі; політична ідеологія Запорізького козацтва; Конституція Пилипа Орлика; Києво-Могилянська академія; вчення українських просвітників про суспільство і державу; М. Костомаров і М. Драгоманов про принципи будівництва самостійної Української держави; політико-правові ідеї в Україні в середині ХІХ ст.; українська політична думка другої половини ХІХ і початку ХХ ст.; державотворча діяльність на західноукраїнських землях у 1918 – 1919 рр.; міжвоєнний етап у розвитку політичної думки в Україні; державотворчі процеси в Карпатській Україні (1938 – 1939); післявоєнний і сучасний етап у розвитку

²² Carpatica – Карпатика: Проблеми вітчизняної і зарубіжної історії з найдавніших часів до наших днів. Ювілейний збірник на пошану доктора історичних наук, професора Василя Івановича Худанича [Редакційна колегія: Е. А. Балагурі, М. М. Вегеш, С. В. Віднянський, Д. Д. Данилюк, В. Г. Котигорошко, В. В. Марина, М. І. Пітюлич, О. П. Реєнт, М. П. Тиводар; Відповідальні за випуск: В. Л. Боднар, М. М. Вегеш]. Випуск 14. Ужгород, 2002. С. 5–10.

²³ Боднар В. Л., Вегеш М. М., Худанич В. І. Становлення і розвиток політичної думки в Україні: (Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, коледжів, ліцеїв та гімназій). Ужгород, 1995. 89 с.

української політології; геополітичне положення України та її взаємовідносини із сусідніми державами.

В українському соборницькому дусі був написаний наступний навчально-методичний посібник – «Історія української державності», серед авторів якого теж були В. Боднар і В. Худанич. У його основу була покладена нова на той час періодизація державотворчих процесів в Україні, яка заперечувалася в часи панування авторитарної системи в СРСР: найдавніші державні утворення на території України; Східнослов'янська держава – Київська Русь; Галицько-Волинське князівство; Запорізьке козацтво. Становлення Запорізької Січі як держави українського народу; ідея української державності в суспільно-політичному житті в XVIII – першій половині XIX ст.; ідея української державності в другій половині XIX – початку XX ст.; український національно-визвольний рух і державотворчі процеси в 1917 – 1918 років. Створення і діяльність Центральної ради; Українська держава за Гетьманату; Українська державність у період Директорії; Західно-Українська Народна Республіка; Гуцульська Республіка; міжвоєнний етап у розвитку політичної думки в Україні; Карпатська Україна – незалежна держава; Акт відновлення української державності 30 червня 1941 року; дисидентський рух у боротьбі за незалежність України; розбудова української держави на сучасному етапі²⁴.

Упродовж 1990-х років викладачі кафедри під керівництвом В. Боднара видали кілька навчально-методичних посібників для студентів вищих навчальних закладів, серед яких окремо слід виділити «Основи політології»²⁵. Він був написаний за класичною для того часу структурою: предмет, метод і функції політології; концепція політики; зародження політичної думки в країнах Стародавнього Сходу і доктрини античності; вчення про державу і право в період феодалізму; раціональні концепції політики в працях просвітників; основні напрями сучасної політології; політична система суспільства; держава як основний інститут політичної системи; політичні партії та партійні системи; громадські організації та рухи; політична культура; політична свідомість; зовнішньополітична діяльність держав і світовий політичний процес. До кожної теми подавався план, основні політологічні категорії, питання для дискусій і круглих столів, основна література. Кілька видань витримав навчально-методичний посібник В. Боднара «Нариси з історії світової політичної думки і становлення сучасної політології»²⁶. 26–27 вересня 1996 року Ужгородський університет спільно із Закарпатським регіональним центром соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України виступили ініціаторами проведення міжнародної наукової конференції «Соціально-економічні та етнополітичні зміни в країнах Центральної і Південно-Східної Європи (друга половина 80-х – перша половина 90-х років XX ст.)», яка започаткувала

²⁴ Боднар В. Л., Вегеш М. М., Худанич В. І. Історія української державності: (Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, коледжів, ліцеїв). Ужгород, 1996. 203 с.

²⁵ Боднар В. Л., Вегеш М. М., Худанич В. І. Основи політології: (Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів). Ужгород, 1998. 170 с.; Боднар В. Л., Вегеш М. М., Худанич В. І. Основи політології: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів). Видання друге. Ужгород, 2000. 204 с.

²⁶ Боднар В. Л. Нариси з історії світової політичної думки і становлення сучасної політології: навчально-методичний посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. 160 с.

грунтовні дослідження актуальних проблем європейської політики на сучасному етапі²⁷. В. Боднар активно включився в цю проблематику. Спочатку він опублікував статтю «Про деякі питання викладання курсу політології в Угорській і Чеській Республіках»²⁸, а через деякий час опублікував окремим виданням свою працю «Проблеми становлення політичної системи в Угорській Республіці: політологічні аспекти». У передмові до неї автор наголошував, що «в українській політології та історіографії проблема формування політичної системи Угорщини майже не розроблена, її трансформація в сучасний період, особливо після 1 травня 2004 року, коли Угорщина приєдналася до Європейського Союзу, не до кінця вивчена. Місце і роль політичних інститутів у політичній системі, характер відносин між державою і суспільством, система розподілу гілок влади після зміни політичного режиму, інститут президентства та Конституційний суд тощо. Питання, які є актуальними сьогодні і, вочевидь, будуть такими у майбутньому»²⁹. В. Боднар досить стисло й аргументовано висвітлив цілу низку питань: місце і роль парламенту в політичній системі Угорщини; роль уряду Угорської Республіки в системі владних відносин; особливості партійної системи Угорщини; прерогативи та повноваження Президента та Конституційного Суду. Книгу завершила змістовна рецензія В. Боднара на колективну монографію угорських і українських дослідників «Закарпаття 1938–1941: угорський і український історичний підхід»³⁰.

Кадровий потенціал

Упродовж 1990 – 1994 років кафедра забезпечувала викладання навчальних дисциплін «Політологія» і «Соціологія» на всіх факультетах нашого університету. У 1994 році ректор В. Ю. Сливка підписав наказ, згідно з яким кафедра політології увійшла до складу історичного факультету. У 1998 році кафедра вперше отримала ліцензію на право підготовки фахівців-політологів. Це був значний успіх колективу кафедри, яка стала випускаючою. Хочеться згадати добрим словом завідувача кафедри політології Київського державного університету професора Ф. М. Кирилюка, який разом зі своїми колегами допомагав ужгородським політологам у навчально-методичному плані. У червні 2002 року перші 18 випускників отримали дипломи бакалаврів-політологів, у 2003 році – спеціалістів, а в 2004 році – магістрів. 26 січня 2006 року Вчена рада Ужгородського національного університету ухвалила рішення, а 1 березня ректор підписав наказ про створення факультету суспільних наук, до складу якого увійшли кафедри політології, педагогіки і психології, соціальної роботи та

²⁷ Соціально-економічні та етнополітичні зміни в країнах Центральної і Південно-Східної Європи (друга половина 80-х – перша половина 90-х років ХХ ст.). Матеріали міжнародної наукової конференції 26-27 вересня 1996 року. Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ Закарпатського комітету у справах преси та інформації, 1997. 232 с.

²⁸ Політологія в Україні: стан та перспективи розвитку. Наукові доповіді та статті. К.: Видавництво Європейського університету, 2000. С. 24–30.

²⁹ Боднар В. Проблеми становлення політичної системи в Угорській Республіці: політологічні аспекти. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 6.

³⁰ Там само. С. 39–43.

філософії. Час довів, що це було правильне рішення. Сьогодні факультет суспільних наук, який упродовж багатьох років очолює професор Ю. Остапець, є одним із найпотужніших в університеті. У 2013 році кафедра отримала ліцензію на право підготовки магістрів державної служби, а вже наступного року відбувся перший їх випуск. На той час кафедра цілком закономірно була перейменована на кафедру політології і державного управління. Триває підготовка фахівців зі спеціальностей «Публічне управління та адміністрування» і «Електронне урядування». 30 травня 2016 року кафедра політології і державного управління одержала ліцензію на підготовку здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня зі спеціальності «Політологія», що дозволило завершити цикл за схемою «бакалавр – магістр – доктор філософії»³¹. У 2021 році здійснено й перший набір аспірантів зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування», тобто з даної спеціальності також освіту забезпечує кафедра на всіх трьох рівнях.

На етапі становлення кафедра політології не мала жодного професійного політолога, у її складі переважали кандидати філософських та історичних наук. Першим кандидатом політичних наук, який був запрошений на кафедру в 2003 року, став В. Петрінко – автор ряду наукових праць про «Політику» Арістотеля («Вплив «Політики» Арістотеля на становлення та розвиток європейської політичної думки», «Право, закон і влада у політичній концепції Арістотеля», «Політика» Арістотеля та розвиток політичної думки італійського Відродження», «Поліс як державне утворення у «Політиці» Арістотеля» тощо)³². Сьогодні на кафедрі політології і державного управління викладають 6 докторів (Ю. Остапець, М. Лендъел, С. Асланов, М. Токар, А. Ключкович і М. Вегеш), 15 кандидатів наук (М. Зан, І. Вегеш, О. Сурніна-Далекорей, В. Марина, Є. Гайданка, В. Буркало, Н. Кічера, О. Майор, Г. Кумар, В. Басараб, В. Гиря, В. Петрінко, Г. Сасин, І. Стряпко, К. Червеняк) і двоє старших викладачів (М. Колодій, М. Сорока). У кадровому відношенні кафедра політології і державного управління є однією з найпотужніших. Немаловажне значення має й той факт, що значна частина викладачів є випускниками кафедри. Також є всі підстави стверджувати, що кафедра готує наукові кадри також для інших структурних підрозділів університету та закладів вищої освіти. Михайло і Марта Шелемби, Ганна Мелеганіч викладають на кафедрі міжнародних студій та суспільних комунікацій факультету історії і міжнародних відносин. Анатолій Головка – головний консультант відділу досліджень Західного регіону в м. Ужгород, Дмитро Грегірчак – доцент гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету, Олексій Шафраньош – начальник відділу зв'язків із

³¹ Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти. Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет». м. Ужгород, 8 грудня 2020 р. / За загальною редакцією проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 5–12; Токар М. Книжка кафедрального життя: короткий нарис та додаткові матеріали з історії кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету (До 25-річчя створення кафедри). Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2015. С. 5–8.

³² Суспільні науки в Ужгородському університеті: До 5-річчя факультету суспільних наук / Упорядники: М. Вегеш, Ю. Остапець, М. Токар, В. Гиря, С. Тополянський. Ужгород, 2011. С. 68–69.

громадськістю інформаційно-видавничого центру нашого університету, Наталія Марадик – доцент Пряшівського університету, Рената Манайло-Приходько – заступник голови Ужгородської районної державної адміністрації. У школах викладають кандидати політичних наук Наталія Шестак і Антоніна Сіротова-Стряпко. Випускниця магістратури 2005 року Андріана Костенко захистила докторську дисертацію і працює професором кафедри психології, політології та соціокультурних технологій Сумського державного університету³³.

Викладачі кафедри є головними редакторами та членами редколегій низки вітчизняних і зарубіжних наукових видань: М. О. Лендьел (член редколегії наукового журналу «Політичне життя» (категорія «Б» переліку фахових видань України); «Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska «Sectio Balcaniensis et Carpathiensis», Index Copernicus; «Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University» (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Index Copernicus); М. Вегеш (член редколегії збірника наукових праць «Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки» (відповідальний редактор: член-кор. НАН України С. В. Віднянський), який включено до «Переліку наукових фахових видань України» (Наказ МОН України № 1188 від 24 вересня 2020 р. «Історичні науки», категорія «Б»); заступник головного редактора періодичного наукового збірника *Relatii Romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Romanian-Ukrainian relations. History and contemporaneity. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність*. Editory Irina Liuba Horvat. Anastasia Vehesh. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean – Bucuresti: Editura RCR Editorial (3 2021 року); Ю. Остапець (член редакційних колегій журналів: «Регіональні студії», Вісника наукової думки студентів факультету суспільних наук Ужгородського національного університету «Соціально-політичні студії», Збірника наукових праць «Науковий вісник Карпатського університету імені Августина Волошина», Науково-популярного альманаху «Українське Державотворення»); І. Вегеш (член редколегії журналів «Регіональні студії», «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Міжнародні відносини»); Є. Гайданка (головний редактор журналу «Регіональні студії», член редколегії «Revista de Stiinte Politice. Revue des Sciences Politiques», серійне наукове видання Крайовського університету (м. Крайова, Румунія); «Economic Profile», серійне наукове видання Кутаїського університету (м. Кутаїсі, Грузія); М. Палінчак (голова редакційної ради журналів «Регіональні студії», «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Міжнародні відносини»).

Факультет і кафедра завжди мали власні наукові видання, у яких друкувалися викладачі та аспіранти. Ще перебуваючи у складі історичного факультету, науковці кафедри політології систематично публікували свої наукові розвідки на сторінках таких відомих видань як «Carpatica – Карпатика» (чи не в кожному випуску був розділ, присвячений політичним наукам, а окремі

³³ Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти. Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет». м. Ужгород, 8 грудня 2020 р. / За загальною редакцією проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 7–8.

випуски були повністю присвячені політологічній тематиці) та «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія». Важливою подією в науковому житті кафедри було започаткування у 2004 році видання «Наукового вісника Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія». Упродовж 2004 – 2015 років вийшло 18 випусків. На сторінках цього авторитетного фахового видання друкувалися праці багатьох українських політологів, яких сьогодні вважають класиками української політичної науки (Ф. Кирилук, М. Кармазіна, В. Денисенко, А. Романюк, О. Бабкіна, І. Варзар, А. Круглашов, А. Пахарев, М. Примуш, Б. Ярош та ін.)³⁴. Після шестирічної перерви Вчена рада факультету суспільних наук ухвалила рішення про відновлення вищеназваного видання під назвою «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політичні науки. Публічне управління та адміністрування».

Для студентів видається журнал «Соціально-політичні студії: вісник наукової думки студентів» (вийшло 10 випусків)³⁵, а аспіранти мають можливість друкуватися в серійному збірнику «Актуальні проблеми політичної науки» (вийшло 5 випусків)³⁶. Кафедра політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» має також серійні видання: навчально-методичну серію «Кафедра» (вийшло 50 випусків), а також із ініціативи НДІ політичної регіоналістики – монографічну серію «Studia Regionalistica» (вийшло 9 видань)³⁷. Сьогодні найавторитетнішим виданням є науковий журнал «Регіональні студії» (вийшло 24 випуски), який до 20 березня 2020 року належав до міжнародної наукометричної бази даних для соціо-гуманітарних наук Scopus. Після восьмимісячної перерви, викликаній перереєстрацією фахових видань України, 26 листопада Міністерство освіти і науки включило «Регіональні студії» до категорії «Б». Головний редактор цього

³⁴ Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Політологія. Соціологія. Філософія. Бібліографічний показник змісту. Випуски 1-1 (18) (2004-2015). До 25-річчя кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету / Укладачі Н. С. Лехман, Л. О. Мельник; Відповідальна за випуск М. М. Медвідь. Ужгород: Видавництво Олександрії Гаркуші, 2015. С. 3–7.

³⁵ Токар М. Книжка кафедрального життя: короткий нарис та додаткові матеріали з історії кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету (До 25-річчя створення кафедри). Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2015. С. 98.

³⁶ Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендьел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск перший. Ужгород: «ФОП Сабов А. М.», 2017. 160 с.; Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендьел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск другий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 213 с.; Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендьел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск третій. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 228 с.; Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендьел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск п'ятий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 194 с.; Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендьел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск четвертий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 212 с.

³⁷ Токар М. Книжка кафедрального життя: короткий нарис та додаткові матеріали з історії кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету (До 25-річчя створення кафедри). Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2015. С. 89–94.

видання – доцент Є. Гайданка, а голова редакційної ради доктор політичних наук, професор М. Палінчак.

Видання підручників і посібників

Кафедра політології і державного управління завжди славилася своєю науковою продукцією. Йдеться, перш за все, про підручники, навчально-методичні посібники та різноманітні рекомендації навчального характеру. Упродовж 1994 – 2007 років викладачами кафедри опубліковано понад 20 видань такого плану³⁸. Популярністю серед студентського загалу користувалися посібники «Політологія. Конспект лекцій»³⁹, «Основи політології»⁴⁰, «Зарубіжні футурологічні концепції на межі тисячоліть: порівняльний аналіз»⁴¹,

³⁸ Боднар В. Л., Буркало В. В., Корнійчук І. З., Тарабан О. І., Худанич В. І. Людина і суспільство: матеріали з основ політології, соціології. Ужгород: Видавництво «Карпати», 1994. 128 с.; Болонський процес і кредитно-модульна організація навчального процесу / Укладачі: М. М. Вегеш, Ю. О. Остапець. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2005. 32 с.; Вегеш М. М., Зан М. П., Остапець Ю. О. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання. Ужгород, 2007. 88 с.; Вегеш М. М., Зан М. П., Остапець Ю. О., Токар М. Ю. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 96 с.; Вегеш М. М., Зан М. П., Остапець Ю. О., Токар М. Ю. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. 92 с.; Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород, 2003. 72 с.; Методичні вказівки до навчального курсу «Політологія» / Підготували В. І. Басараб, В. Л. Боднар, В. В. Буркало, М. М. Вегеш, В. І. Гиря, М. П. Зан, А. Ю. Ключкович, М. М. Колодій, М. О. Лендьял, Н. В. Марадик, В. В. Марина, Ю. О. Остапець, В. С. Петрінко, М. О. Сорока, О. А. Сурніна-Далекорей, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 168 с.; Навчальні програми кафедри політології Ужгородського національного університету / Авторський колектив: В. Л. Боднар, М. М. Вегеш, М. П. Зан, М. О. Лендьял, В. В. Марина, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар, В. І. Фенич. Частина перша: Основи політології; Основи соціології; Історія політичних вчень зарубіжних країн; Сучасна зарубіжна політологія; Філософія політики; Історія і теорія демократії; Політичні еліти і політичне лідерство; Політична культура; Релігія і політика; Основи конфліктології / Міністерство освіти і науки України, Ужгородський національний університет, Історичний факультет, Кафедра політології. Ужгород, 2002. 180 с.; Навчальні програми кафедри політології Ужгородського національного університету / Авторський колектив: М. М. Вегеш, М. О. Лендьял, М. Ю. Токар. Частина друга: Технологія політичного процесу; Теорія міжнародних відносин; Політична регіоналістика та регіональне управління; Міжнародні організації; Світовий процес і геополітика; Методика викладання соціально-політичних дисциплін; Політична історія Закарпаття / Міністерство освіти і науки України, Ужгородський національний університет, Історичний факультет; Кафедра політології. Ужгород, 2002. 124 с.; Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Видання друге, змінене і доповнене / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 96 с.; Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Видання третє, змінене і доповнене / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. 92 с.; Основи політології: Навчальна програма нормативного курсу і плани семінарських занять для студентів неспеціальностей УжНУ / Авторський колектив: В. Л. Боднар, М. М. Вегеш, М. П. Зан, В. В. Марина. Міністерство освіти і науки України, Ужгородський національний університет, Історичний факультет, Кафедра політології. Ужгород, 2002. 68 с.; Політологія. Навчальна програма нормативного курсу і плани семінарських занять. Методичний посібник / Підготували: В. І. Басараб, В. Л. Боднар, В. В. Буркало, М. М. Вегеш, В. І. Гиря, І. М. Горобченко, М. П. Зан, А. Ю. Ключкович, М. М. Колодій, М. О. Лендьял, В. В. Марина, Ю. О. Остапець, В. С. Петрінко, М. Ю. Токар, В. І. Худанич. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2006. 108 с.; Політологія. Соціологія: Програми нормативних курсів і спецкурсів, плани семінарських занять / Відповідальний за випуск: М. М. Вегеш. Ужгород, 1999. 92 с.

³⁹ Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Політологія: Конспект лекцій. Ужгород, 1999. 82 с.

⁴⁰ Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Основи політології. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. 421 с.

⁴¹ Вегеш М., Щадей М. Зарубіжні футурологічні концепції на межі тисячоліть: порівняльний аналіз. Ужгород, 2003. 77 с.

«Як писати наукову роботу»⁴², «Політична наука»⁴³, «Світ політології»⁴⁴. Три видання витримав посібник «Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання», у якому наводилися чіткі рекомендації стосовно структури, обсягу та оформлення кваліфікаційних робіт, вибору теми дослідження та добору літератури тощо⁴⁵. У 2008 році в серії «Вища освіта ХХІ століття» київського видавництва «Знання» побачило світ третє видання підручника «Політологія», який був визнаний одним із кращих. Розділи підручника відповідали змісту державного стандарту дисципліни «Політологія» для вищих навчальних закладів III і IV рівнів акредитації. Його новизна полягала в тому, що автори виокремили низку тем, пов'язаних із реалізацією владних відносин в українському соціумі. Аналізувалася система органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні. Більшість розділів підручника завершувалася аналізом вітчизняних політичних процесів. Окремими структурними частинами підручника були програма курсу «Політологія», методичні поради для написання наукових робіт студентів і тестові завдання для самоконтролю. До підручника додавався безкоштовний комп'ютерний додаток з різноманітними схемами і таблицями⁴⁶.

Високо був оцінений рецензентами навчальний посібник ужгородських політологів «Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть»⁴⁷. До колективу кафедри, який очолювала професор М. Лендзел, також приєдналися науковці-політологи інших факультетів і вишів, зокрема М. Палінчак, Є. Кіш, Ч. Бігарі, О. Йоов, І. Ковач, В. Савка та інші. Тематика вищеназваного посібника збігалася з науковими темами, над якими працювали викладачі кафедри на той час. Якщо в 1990-х роках колектив кафедри зосередив наукову увагу переважно на теоретичних засадах розвитку політичної науки, то з початку ХХІ століття викладачі поглибили комплекс наукових пріоритетів з урахуванням регіональної специфіки, що стало вимогою сучасності. Відтак викладачі працювали над комплексною темою «Національно-демократичний, етнополітичний та культурно-освітній розвиток України: політологічний та соціологічний виміри», а згодом – «Електоральні, політичні, культурні, етнонаціональні проблеми розвитку України та країн Центрально-Східної Європи», що є складовою колективної наукової проблеми

⁴² Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород, 2003. 72 с.

⁴³ Політична наука: навчально-методичний посібник / За редакцією М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 444 с.

⁴⁴ Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Світ політології: Навчально-методичний посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету «Говерла», 2006. 472 с.

⁴⁵ Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар. Ужгород, 2007. 88 с.; Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Видання друге, змінене і доповнене / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 96 с.; Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Видання третє, змінене і доповнене / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. 92 с.

⁴⁶ Політологія: підручник / За редакцією М. М. Вегеша. 3-тє видання, перероблене і доповнене. К.: Знання, 2008. 384 с.

⁴⁷ Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: навчальний посібник / Упорядкування Мирослава Лендзел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. 464 с.

«Трансформаційні процеси в Україні та країнах Центрально-Східної Європи». У 2015 році було затверджено назву науково-дослідної роботи кафедри, головною метою якої є моніторинг трансформаційних процесів у країнах Центральної та Східної Європи з перспективою оптимізації реформ у політичній і державно-управлінській сфері України з акцентом на регіональний вимір. Тема «Політичні, державно-управлінські й регіональні процеси в країнах Центральної та Східної Європи» сформована з урахуванням сучасних наукових інтересів викладачів, а також вимог щодо реалізації пріоритетних політико-управлінських реформ в Україні. У 2019 році затверджена нова комплексна тема науково-дослідної роботи викладачів кафедри – «Політична стабільність в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти», що гармонійно продовжує попередні напрацювання. Загалом, основні напрями наукових досліджень та інтересів колективу кафедри політології і державного управління можна згрупувати в наступних тематичних блоках: трансформаційні процеси в країнах Центральної та Східної Європи; етнополітичні та етносоціальні процеси в Україні й країнах Центральної Європи; проблеми політичної регіоналістики; елітотворчі та електоральні процеси в Україні й Закарпатті; морально-психологічні та культурологічні аспекти політичних процесів.

Авторам посібника «Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть» вдалося, на наш погляд, об'єктивно і неупереджено висвітлити цілу низку проблем, які залишаються актуальними і сьогодні: передумови лібералізації недемократичних політичних режимів у країнах Центральної Європи; трансформація системи владних інститутів у регіоні; еволюція партійних та електоральних систем у центральноєвропейських країнах; політична культура та участь громадян постсоціалістичних країн; регіональний вимір політичного процесу в країнах Центральної Європи; місцева демократія; етнополітичні процеси; зовнішньополітичні пріоритети; інтеграція країн регіону до Європейського Союзу. Ґрунтовними є висновки авторського колективу: «Протягом 1998 – 2013 рр. Україна продемонструвала нестабільність у функціонуванні політичних інститутів. У визначений період (15 – 16 років) країна залишається з трансформаційною моделлю політичної системи, не досягнувши суттєвих успіхів у демократичному розвитку»⁴⁸. З таким логічним висновком необхідно погодитись.

Упродовж тривалого часу політологи Ужгородського національного університету досліджують різноманітні проблеми конфліктології і геополітики. Їх перу належить низка навчально-методичних посібників, зокрема: «Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці», «Світовий процес і геополітика», «Західна геополітика в іменах», «Геополітика в іменах», «Геополітика: Україна. Європа. Світ», «Геополітична енциклопедія»⁴⁹.

⁴⁸ Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: навчальний посібник / Упорядкування Мирослава Лендєл. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 461.

⁴⁹ Вегеш М. М. Геополітика в іменах. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 216 с.; Вегеш М. М. Західна геополітика в іменах. Ужгород: Видавництво УжНУ, 2003. 200 с.; Вегеш М. М. Світовий процес і геополітика.

Нещодавно багаторічна робота ужгородських науковців вилилася у видання підручника для студентів і аспірантів «Геополітика в постатях і термінах»⁵⁰. Структурно підручник складається з п'яти окремих частин, які доповнюють одна одну. Перші два теоретичні розділи включають основні поняття, методи і функції геополітики, геополітичні закони і категорії, деякі геополітичні концепції (цивілізаційного підходу до історичного процесу; військово-стратегічні теорії та концепції географічного детермінізму). У третьому розділі аналізуються погляди найвидатніших представників німецької, італійської, англійської, скандинавської, американської, французької, російської та української геополітичної думки. Книгу завершує «Геополітичний словник» та вибрана бібліографія з геополітики (1142 позиції літератури)⁵¹.

Наукова робота

На кафедрі завжди приділялася значна увага покращенню показників наукової роботи, що відображено як в авторських, так і загальних бібліографічних покажчиках⁵². Упродовж 30-ти років свого існування професорсько-викладацький склад опублікував понад 2500 тисяч наукових праць, серед яких більше 100 монографій. Вважаємо за необхідне більш детально зупинитися на окремих із них, які, на нашу думку, стали знаковими для кафедри. Доктор політичних наук, професор М. Лендъел є автором фундаментальної монографії «Місцева демократія у країнах Центральної і Східної Європи», у якій аргументовано проаналізовано локальні політичні інститути та процеси в період постсоціалістичних трансформацій⁵³. У чотирьох розділах монографії розглянуто як власне інституційне середовище функціонування місцевої демократії у країнах Центральної і Східної Європи, так і механізми відтворення місцевих політичних еліт та участь громадян у формуванні місцевої політики. Кропітка робота з численними вітчизняними та зарубіжними джерелами дала підставу М. Лендъел підсумувати, що «процес становлення місцевої демократії у країнах Центрально-Східної Європи поєднував характеристики гомогенності та гетерогенності в національному вимірі, які також були притаманні локальним випадкам у середовищі одного й того самого суспільства... Маємо підстави стверджувати, що феномен місцевої демократії не можна оцінювати за допомогою критерію консолідації, оскільки стан цього режиму, окрім загальнонаціональних факторів, залежить від конкретної конфігурації

Навчальний посібник. Ужгород: «ФОРМ Сабова А.М.», 2017. 303 с.; Вегеш М. М., Петрінко В. С. Геополітична енциклопедія: Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2017. 492 с.; Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.; Петрінко В. С. Світовий процес і геополітика. Методичний посібник для студентів за напрямком підготовки 6.030104 – Політологія. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2014. 164 с.

⁵⁰ Вегеш М. М., Палінчак М. М., Петрінко В. С. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.

⁵¹ Там само. С. 727–784.

⁵² Кафедра політології Ужгородського національного університету. Біобібліографічний покажчик / Підготували М. М. Вегеш, М. П. Зан. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. 168 с.

⁵³ Лендъел М. О. Місцева демократія у країнах Центральної і Східної Європи. Ужгород: Мистецька лінія, 2011. 688 с.

структурних елементів, що склалися в межах муніципалітету. Водночас характер політичного процесу, який складається в територіальних громадах, впливає на консолідацію демократії в межах усього суспільства»⁵⁴. Сферу наукових інтересів М. Лендзел складає проблематика локальної демократії та регіоналізму в Країнах Центральної та Східної Європи, європеїзації політичного процесу в постсоціалістичних країнах. Ця проблематика знайшла своє відображення і в низці навчальних посібників дослідниці⁵⁵. Добре орієнтуватися в проблематиці сучасної європейської та світової політики М. Лендзел дозволяє набутий практичний досвід під час стажувань в університетах та науково-дослідних установах США, Угорщини, Франції, Швеції, Чеської Республіки. Вільне володіння англійською мовою знайшло свій відбиток на сторінках англійських монографій і статей М.Лендзел⁵⁶.

Сферою наукових інтересів Н. В. Марадик є проблеми транзитології, зокрема перехід до демократії в країнах Центрально-Східної Європи, а також питання еволюції та формування партійних систем вищезазначеного регіону⁵⁷. Її перу належить ґрунтовне монографічне дослідження «Перехід до демократії в Чеській Республіці»⁵⁸. Дослідниця вперше в українській політичній науці комплексно висвітлила непростий процес переходу до демократії в сусідній з Україною державі, з'ясувавши ряд моментів, на що її попередники не звертали належної уваги. Н. Марадик аргументовано довела, що перехід від посттоталітарного до демократичного режиму в Чеській Республіці відбувся згідно з класичною схемою демократичного транзиту, яка передбачає проходження трьох послідовних етапів – лібералізацію політичного режиму, оновлення політико-інституціональної моделі державної влади та закріплення демократичних норм та процедур. Необхідно погодитись із слушним висновком дослідниці, що «становлення зрілого громадянського суспільства є справою не одного року і потребує перевірки часом», адже, «як показує емпіричний досвід, країна, у якій існує життєздатне громадянське суспільство, має реальні шанси і надалі залишатися демократією. Тому Чеська Республіка в цьому аспекті може з оптимізмом дивитися у майбутнє»⁵⁹. Цей оптимістичний висновок Н.Марадик щодо майбутнього Чеської Республіки стає реальністю.

⁵⁴ Лендзел М. О. Місцева демократія у країнах Центральної і Східної Європи. Ужгород: Мистецька лінія, 2011. С. 538.

⁵⁵ Лендзел М. О. Розширення та політика сусідства Європейського Союзу: навчально-методичний посібник та матеріали до курсу. Ужгород: Мистецька лінія, 2008. 283 с.

Лендзел М. О., Керецман В. Ю. Регіональна політика та управління у країнах Європи: матеріали до навчального курсу. Навчально-методичні матеріали для студентів вищих навчальних закладів та державних службовців. Ужгород, 2001. 248 с.

⁵⁶ Lendel M. International Standards of Citizens Assessment of Public Administration and Local Government Reform in Ukraine After 2014 *Public Policy and Administration*. 2019. Vol. 18, No 2, P. 314-326.

Lendel M. Migration of Ukrainians to Central European countries in the context of the Postmaidan internal and international crisis. *Public Policy and Administration*. 2016. Vol. 15, No 4. P. 549–563.

⁵⁷ Суспільні науки в Ужгородському університеті: До 5-річчя факультету суспільних наук / Упорядники: М. Вегеш, Ю. Остапець, М. Токар, В. Гиря, С. Тополянський. Ужгород, 2011. С. 62.

⁵⁸ Марадик Н. В. Перехід до демократії в Чеській Республіці. Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗІППО, 2012. 174 с.

⁵⁹ Там само. С. 133.

Близькою до тематики Н. Марадик є монографія А. Ключковича «Перехід до демократії в Словаччині: динаміка та суперечності суспільно-політичних трансформацій»⁶⁰, яка лягла в основу його дисертації на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук. Досліджуючи демократичні трансформації словацької партійної системи, автор виокремив шість основних етапів: 1) 1990 – 1992 роки – початкова багатопартійність; 2) 1992 – 1998 роки – двополярна партійна система з домінуванням РЗДС; 3) 1998 – 2002 роки – двоблокова плюралізована партійна система; 4) 2002 – 2010 роки – стандартизація політичної сцени та формування двоцентрової партійної системи; 5) 2010 – 2016 роки – двоцентрова партійна система з домінуючою партією у лівій частині спектру; 6) 2016 – 2019 роки – плюралізована партійна система з домінуючою партією в лівій частині спектру. А. Ключкович переконливо довів, що на сучасному етапі розвиток партійної системи демонструє низку деструктивних тенденцій (розпад її структурного ядра, плюралізація і нестабільність парламентського представництва, посилення популізму і антисемітської спрямованості, представництво в парламенті партії з відвертими правоекстремістськими ознаками).

У процесі написання монографії автором опрацьовано значний масив іноземної літератури, критично переосмислено підходи словацьких і чеських учених, які утримують першість у дослідженні зазначеної проблематики. Наукова цінність роботи підтверджується низкою раніше опублікованих праць А. Ключковича із цієї проблематики (понад 40 публікацій), апробацією результатів на міжнародних конференціях. Глибокі знання концептуальних підходів, широка емпірична та методологічна база дослідження дали змогу автору зробити достовірні й обґрунтовані висновки, які мають як теоретичне, так і практичне значення.

«На наше переконання, – відзначав рецензент, – монографія Анатолія Ключковича є помітним внеском у розвиток вітчизняної політичної науки та розширює концептуальні й емпіричні межі наукових досліджень трансформаційних процесів у посткомуністичних країнах. Монографію написано чітким науковим стилем, при цьому автор доступно мовою викладає складні проблеми, фахові поняття та концептуальні підходи. Видання розраховане на фахівців, які досліджують проблеми транзитології, політичної історії Словаччини, а також може бути цікавим і корисним для широкого кола читачів. Як і під час дослідження будь-якої складної наукової проблеми, монографія містить деякі дискусійні та побіжно висвітлені положення, які потребують додаткової конкретизації й аргументації, що є стимулом для подальшого дослідження цієї проблематики. Усе вищезазначене дає нам підстави констатувати, що монографія А. Ключковича «Перехід до демократії в Словаччині: динаміка та суперечності суспільно-політичних трансформацій» –

⁶⁰ Ключкович А. Перехід до демократії в Словаччині: динаміка та суперечності суспільно-політичних трансформацій. Ужгород: «АУТДОР-ШАРК», 2019. 414 с.

самостійне й завершене дослідження, основні положення якого є логічно обґрунтованими та характеризуються науковою новизною»⁶¹.

М. Токар, Ю. Остапець, М. Зан та ряд інших науковців взяли участь у написанні ґрунтовної колективної монографії українських та угорських вчених «Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура». Їхня монографія – спільний проект науково-дослідного інституту політичної регіоналістики Ужгородського національного університету та Інституту етнонаціональних досліджень Угорської академії наук. У цій праці панорамного характеру яскраво простежується унікальність краю через призму світової історії. П'ять фундаментальних розділів цієї монографії, виданої українською та угорською мовами, простежують історію Закарпаття від закінчення Першої світової війни до наших днів (Закарпаття у складі Чехословацької Республіки. 1919 – 1939; Закарпаття у складі Угорщини. 1939 – 1944; Радянське Закарпаття. 1944 – 1991; Закарпаття в роки незалежності України. До 2009 року; Мовна політика на території сучасного Закарпаття з кінця ХІХ – до початку ХХІ століття). Знаковість цієї праці в толерантному підході її авторського колективу до аналізу історичних подій на різних етапах нашої спільної історії. «Потрібно відзначити, – стверджують упорядники, – що увродовж багатовікового співжиття в Закарпатській області представників багатьох національностей між нами не відбувалося яких-небудь великих непорозумінь. Мирне співіснування національних груп може бути прикладом для інших регіонів не тільки України. Така позиція є традиційною для Закарпаття...»⁶². Щоправда, були й трагічні сторінки в історії Закарпаття, коли угорські війська вторглися на терени краю, потопивши в крові незалежну Карпато-Українську державу. Цій події в монографії присвячений окремий параграф «Автономія і незалежність Карпатської України: події 1938 – 1939 років»⁶³. Автори чітко висловили своє ставлення до угорської окупації краю: «Упродовж 15 – 16 березня 1939 року велися основні бої між захисниками української державності в Карпатах та її загарбниками»⁶⁴.

Більш детально державотворчі процеси в Карпатській Україні знайшли своє відображення в колективній монографії «Вони боронили Карпатську Україну: нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців» (2002) та спільних працях М. Токаря і автора цієї статті⁶⁵. Заслуговує

⁶¹ Остапець Ю. Рецензія на монографію Анатолія Ключковича «Перехід до демократії в Словаччині: динаміка та суперечності суспільно-політичних трансформацій». *Регіональні студії*. 2019. № 19. С. 97.

⁶² Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура (україномовний варіант українсько-угорського видання) / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; [Редколег. Ю. Остапець, Р. Офіцинський, Л. Сорко, М. Токар, С. Черничко; Відп. за вип. М. Токар]. Ужгород: Ліра, 2010. С. 18.

⁶³ Там само. С. 107–125.

⁶⁴ Там само. С. 126.

⁶⁵ Вони боронили Карпатську Україну: нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців / ред. М. М. Вегеш. Ужгород: Карпати, 2002. 712 с.; Вегеш М., Кляп М., Тарасюк В., Токар М. Августин Волошин: Життя і помисли президента Карпатської України. Ужгород: Карпати, 2005. 464 с.; Вегеш М., Токар М. Карпато-Українське державотворення: До 70-річчя проголошення державної незалежності Карпатської України. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 536 с.; Вегеш М., Токар М. Карпатська Україна на шляху державотворення. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2009. 448 с.; Вегеш М., Кляп М., Тарасюк В., Токар М. Августин Волошин. Життя і помисли президента Карпатської України. 2-ге видання, доповнене. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2009. 480 с.; Вегеш М., Токар М. Вершина духу. До 80-річчя

теплих слів навчальний посібник «Карпатська Україна в контексті українського державотворення», матеріал якого дозволяє в доступній формі ввести тему Карпатської України до навчальних та виховних планів. Автори у семи окремих темах об'єктивно та неупереджено висвітлили цілий спектр актуальних питань українського державотворення в Закарпатті напередодні Другої світової війни (Історико-політичні передумови Карпатської України; Міжнародний фактор і статус Закарпаття; Боротьба за автономію і проголошення незалежності Карпатської України; Організація народної оборони Карпатська Січ – збройні сили Карпатської України; Культура, освіта і релігія в Карпатській Україні; Короткий життєпис Августина Волошина; Будівничі Карпато-Української держави). На компакт-диску записаний епохальний для історії Закарпаття документальний фільм «Трагедія Карпатської України», який Каленик і Петро Лисюки знімали в 1939 році⁶⁶. Спільно з Інститутом історії України НАН України кафедра політології і державного управління провела міжнародну наукову конференцію «Карпатська Україна – незалежна держава», а до 80-річчя проголошення незалежності Карпатської України і 145-річчя від дня народження Августина Волошина відбувся ще один великий науковий форум – міжнародна конференція «Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність»⁶⁷. У цьому ракурсі також необхідно назвати монографічні дослідження І. Стряпка і В. Гирі, які дослідили роль товариства «Просвіта» в громадсько-політичному житті Закарпаття та антиукраїнську діяльність угорської іреденти в міжвоєнному Закарпатті⁶⁸. Українську політичну думку 1920 – 1930-х років на Закарпатті висвітлив М. Ю. Токар⁶⁹. Автор звернув увагу на значний внесок окремих знакових політичних діячів Карпатської України на формування українського державотворення (Еволюція політичних поглядів А. Волошина; Державницька думка братів М. і Ю. Брацайків; Національне питання у поглядах братів Ф. і Ю. Реваїв; Радикальний націоналізм С. Росохи та І. Рогача)⁷⁰. Належне місце Карпатській Україні як етапу українського державотворення відведено на сторінках «Хроніки Закарпаття»⁷¹.

проголошення державної незалежності Карпатської України. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2018. 324 с.

⁶⁶ Вегеш М. М., Токар М. М., Басараб М. М. Карпатська Україна в контексті українського державотворення: навчальний посібник / 2-ге видання. Ужгород: Карпати, 2009. 256 с.; Вегеш М. М., Токар М. Ю., Басараб М. М. Карпатська Україна в контексті українського державотворення: навчальний посібник. Ужгород: Карпати, 2008. 256 с.

⁶⁷ Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність. Матеріали наукової конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпато-Української держави і 145-річчю від дня народження видатного закарпатського політика й громадсько-культурного мислителя Августина Волошина (м. Ужгород, 14 березня 2019 року) [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород, 2019. 277 с.

⁶⁸ Гиря В. Угорська іредента в міжвоєнному Закарпатті («угорський фактор» у суспільно-політичному житті) / Серія «Studia Regionalistica»; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2012. 200 с.; Стряпко І. Товариство «Просвіта» в громадсько-політичному та культурному житті Закарпаття (1920-1939) / Серія «Studia Regionalistica»; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2012. 328 с.

⁶⁹ Історія політичної думки України: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. С. 342–382.

⁷⁰ Там само. С. 355–382.

⁷¹ Хроніка Закарпаття. 1867-2010. Karpatalja Evszamokban. 1867-2010 / українсько-угорське двомовне видання; ukran-magyar ketnyelvu kiadvany / Автори-упорядники: Вегеш М., Молнар Д. Стефан, Молнар Й., Остапеч Ю., Офіцинський Р., Токар М., Фединець Ч., Черничко С. Серія «Studia Regionalistica»; НДІ політичної

Починаючи з середини 1990-х років в Україні завдяки титанічній роботі архівістів, перш за все Оксани Гайової та Андрія Кравчука, один за одним почали видаватися великі за обсягом і належним чином опрацьовані томи пастирських послань, меморандумів і листів Андрея Шептицького. На сьогодні опубліковані майже всі без винятку пастирські послання, зокрема і спільні, митрополита, що суттєво полегшило роботу дослідників життя і творчої спадщини митрополита. Незважаючи на такий значний прогрес у дослідженні шептицькознавства, ще залишаються належним чином не висвітленими чимало аспектів багатогранної діяльності митрополита Андрея Шептицького. У цьому ракурсі, безперечно, заслуговує на увагу вихід у світ монографії В. Басараба «Державотворча концепція та національно-патріотичні ідеї митрополита Андрея Шептицького»⁷². У ній детально проаналізовано 62 документи, які засвідчують чітку громадянсько-патріотичну позицію й, за словами автора, «політичну компетентність» Андрея Шептицького, котрий усе своє життя був розсудливим дипломатом, тверезо оцінював історичні обставини й зовнішню політику держав, що здійснювали вплив на життя української нації. Проаналізовані пастирські послання, листи, меморандуми та інші документи дали змогу вченому простежити еволюцію державотворчих ідей Галицького митрополита, побачити його не тільки як видатного церковного діяча, але й як дипломата, здатного приймати важливі, складні, подекуди компромісні рішення заради блага свого народу⁷³.

Аналізуючи теоретичні моделі державотворення у пастирських посланнях і листах митрополита, В. Басараб стверджує, що національним ідеалом для А. Шептицького завжди була держава, котрою керують мудрі політики, здатні на самозречення, принесення власних амбіцій у жертву розквіту держави, де панує християнський патріотизм та єдність. Але такою свідомою може бути влада тільки в тій країні, де більшість населення живе за євангельськими законами, має добру освіту й чітку громадянську позицію. Коли зміниться свідомість більшості громадян, іншою стане влада й рівень життя в державі⁷⁴. Коли читаєш Шептицького, здається, що йдеться про сучасну Україну. Такі паралелі В. І. Басараб проводить неодноразово. Екуменічну діяльність А. Шептицького дослідник розглянув через призму фактору національно-духовного відродження України.

Вихід у світ монографії В. Басараба треба розцінювати як нове слово в сучасній українській історіографії. Актуальність цього дослідження зумовлена необхідністю осмислення державотворчих, суспільно-громадських та ідеологічних міркувань А. Шептицького. Багато роздумів Галицького митрополита перегукуються з реаліями сучасної України, торкаються проблем державотворення, єдності українського народу на рівні духовному, суспільному,

регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 312 с.

⁷² Басараб В. Державотворча концепція та національно-патріотичні ідеї митрополита Андрея Шептицького. Ужгород: Гражда, 2019. 232 с.

⁷³ Там само. С. 169.

⁷⁴ Там само. С. 58–59.

політичному. Перу В. Басараба належить ціла низка ґрунтовних статей, присвячених різносторонній діяльності Галицького митрополита⁷⁵.

Логічним завершенням кафедрального циклу робіт про державотворчі процеси в Україні став вихід у світ колективної монографії під загальною редакцією М. Ю. Токаря «Закарпаття в незалежній Україні (1991–2016)»⁷⁶. «Історія Закарпаття ХХ століття, – слушно стверджує головний редактор, – є своєрідною і певною мірою символічною для регіонального розвитку краю. Це полягає в тому, що ефективний політичний розвиток регіону, коли в цьому процесі почали брати безпосередню участь місцеві жителі, розпочався практично більш ніж сто років тому. Логічність розуміння сказаного слід шукати в можливостях та перспективах громадян впливати на перебіг політичних подій та вирішувати важливі політичні завдання на власний розсуд і власними силами»⁷⁷. Захоплює розмаїтість охопленої авторами монографії проблематики (Громадсько-політичне життя; Демографічні та етнічні процеси; Соціальний захист; Розвиток освіти; Туристична галузь; Релігійні організації; Розвиток спорту). Маємо всі підстави стверджувати, що авторському колективу вдалося

⁷⁵ Басараб В. Основи російської ментальності та православної церкви крізь призму екуменічних ідей А. Шептицького. *Актуальні проблеми політичної науки*. Ужгород, 2017. Вип. 1. С. 91–97; Басараб В. Причини українсько-польського протистояння 1930-1943 рр. крізь призму листів та пастирських послань Андрея Шептицького. *Східноєвропейський історичний вісник*. Дрогобич: Посвіт, 2018. Спеціальний випуск 3. С. 285–295; Басараб В. Викриття А. Шептицьким сутності нацистської політики в листах до А. Гітлера та Папи Пія XII. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 1(40). Ужгород: «Говерла», 2019. С. 10–16; Басараб В. Державницькі ідеї Андрея Шептицького в період Другої світової війни: концепція незалежності України та засудження політики Гітлера. *IX Міжнародний конгрес україністів*. Історія. Збірник наукових статей. НАН України, ІМФЕ ім. Рильського. Київ, 2018. С. 145–157; Басараб В. Державотворчі та патріотичні ідеї А. Шептицького в історичному контексті. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 2(39). Ужгород: «Говерла», 2018. С. 11–20; Басараб В. Моделі державотворення у працях А. Шептицького. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 1 (38). Ужгород: «Говерла», 2018. С. 11–18; Басараб В. Національно-патріотичні ідеї А. Шептицького [на основі праці «Пересторога перед комунізмом»]. *Держава у теорії і практиці українського націоналізму*. Матеріали VI Всеукраїнської конференції з міжнародною участю. Івано-Франківськ, 26-27 червня 2015 р. / Наук. ред. О. М. Сич. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2015. С. 16–27; Басараб В. Осмислення А. Шептицьким сценарію більшовицького перевороту в Іспанії (на основі передмови А. Шептицького до «Пасторського послання еспанських єпископів»). *Матеріали II Міжнародної науково-практичної е-конференції «Мультидисциплінарні академічні дослідження і глобальні інновації: гуманітарні та соціальні науки» (MARGINSS 2016)*, 28-29 липня 2016 року, м. Київ). Київ, КНЛУ, 2016. С. 22–24; Басараб В. Перспективи та реалії становлення незалежної України крізь призму політичних ідей А. Шептицького. *Економічні, політичні та культурологічні аспекти європейської інтеграції України в умовах нових глобалізаційних викликів: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 16-17 квітня 2018 року)*. Ужгород: «Гельветика», 2018. С. 355–359; Басараб В. Проблема єдності Церков у світлі екуменічних ідей митрополита А. Шептицького. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції Волинської православної богословської академії УПЦ КП «Державотворення і помісність Церкви: історичні процеси та сучасні реалії» (18.05.2017)*. Луцьк: Видавництво Волинської православної богословської академії ΕΙΚΩΝ, 2017. С. 27–34; Басараб В. Револуційні процеси 1917-1921 рр. в Україні крізь призму послань митрополита Андрея Шептицького. *Література та культура Полісся*. Вип. 87. Серія «Історичні науки». № 7. Ніжин: НДУ ім. Гоголя, 2017. С. 130–140; Басараб В. Роль Греко-католицької церкви у процесі становлення української державності (на матеріалі послань та листів Андрея Шептицького). *Карпатська Україна – незалежна держава*. Матеріали міжнародної конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпатської України. Ужгород, видавництво ПП «Аутдор-Шарк», 2019. С. 129–140.

⁷⁶ Закарпаття в незалежній Україні (1991-2016): до 25-річчя проголошення незалежності України: науково-популярний нарис / Під загальною редакцією Маріана Токаря; Авторський колектив: М. Басараб, Р. Жиленко, М. Зан, В. Кічера, Ю. Остапеч, Г. Попович, В. Тарасюк, М. Токар, С. Федака, В. Химинець, Ф. Шандор; Відповідальний за випуск М. Токар. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. 288 с.

⁷⁷ Там само. С. 7.

«відобразити насамперед суспільний портрет регіону й привернути увагу до його історії та сьогодення, вказати на важливі факти в його регіональній біографії...»⁷⁸.

Не хотілося б обминути увагою ще одну, на наше переконання, ґрунтовну монографію ужгородських політологів. Маємо на увазі книгу М. Басараба і М. Токаря «Громадські організації Закарпаття в боротьбі за державність України»⁷⁹. Ця монографія була першою друкованою працею, яка започаткувала видавничу серію «*Studia Regionalistica*» НДІ політичної регіоналістики, про що вже йшлося вище. Автори підготували оригінальну книжку, яка присвячена складним і суперечливим подіям в історії Закарпаття – участі громадян у процесі боротьби за незалежність України та подальшому державотворенні через призму діяльності регіональних громадських організацій наприкінці 80-х – на початку 90-х років минулого століття. Слід відзначити, що цей результат авторами досягнуто завдяки багаторічній копіткій праці в державних архівах, фондах громадських організацій, особистих архівах учасників тогочасних подій. Дослідники опрацювали значний пласт джерельних приписів, допоміжної літератури, періодики. Учені доводять, що громадсько-патріотична і культурно-просвітня спрямованість громадських організацій сприяла масовому залученню громадян до вирішення різних актуальних питань суспільної дійсності. Цілком логічно акцентується увага на тому, що роль громадських організацій була визначальною в становленні незалежної України, особливо на регіональному рівні. На зламі 80 – 90-х років ХХ ст. представники інтелігенції, студентство, інші верстви населення стали учасниками важливих трансформаційних процесів. Це наукове дослідження є актуальним, оскільки воно виходить із змісту діяльності громадських організацій у часи боротьби національно свідомих представників суспільства за Українську державність. Актуальність дослідження є очевидною і з огляду на відсутність комплексного вивчення діяльності громадських організацій Закарпатської області на зламі історичних епох. Важливо підкреслити, що дослідники звертають увагу як на позитивні, так і на негативні фактори становлення й розвитку перших громадських організацій і об'єднань у Закарпатській області та їх вплив на процеси державотворення. При цьому, автори не ідеалізують діяльність громадських організацій краю, а неупереджено її осмислюють⁸⁰. Монографія М. Басараба і М. Токаря – своєрідний літопис новітньої історії Народного Руху України, Української Гельсінської Спілки, Товариства української мови імені Т. Шевченка, крайової «Просвіти».

До брендів монографій кафедри політології і державного управління слід також зарахувати працю, виконану на основі роботи над докторською

⁷⁸ Закарпаття в незалежній Україні (1991-2016): до 25-річчя проголошення незалежності України: науково-популярний нарис / Під загальною редакцією Маріана Токаря; Авторський колектив: М. Басараб, Р. Жиленко, М. Зан, В. Кічера, Ю. Остапеч, Г. Попович, В. Тарасюк, М. Токар, С. Федака, В. Химинець, Ф. Шандор; Відповідальний за випуск М. Токар. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 5.

⁷⁹ Басараб М., Токар М. Громадські організації Закарпаття в боротьбі за державність України (кінець 80-х – початок 90-х років ХХ століття) / Серія «*Studia Regionalistica*»; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2009. 336 с.

⁸⁰ Басараб М., Токар М. Громадські організації Закарпаття в боротьбі за державність України (кінець 80-х – початок 90-х років ХХ століття): Монографія; Серія «*Studia Regionalistica*» / № 1; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2009. С. 4.

дисертацією з державного управління. Маємо на увазі авторську монографію М. Токаря «Громадські організації України в системі розвитку публічно-управлінських відносин»⁸¹. На сьогодні монографія М. Токаря – найбільш масштабне дослідження громадських організацій на загальноукраїнському рівні. Автор розглянув громадські організації як суб'єкти публічно-управлінських відносин, зосередивши увагу на динаміці їх розвитку, різновидах та особливостях. Цікаві думки висловлює вчений в окремих підрозділах монографії: актуальність механізмів інституціональної єдності громадських організацій та публічної влади; застосування механізму інституційного ребрендингу громадських організацій в умовах децентралізації влади; діджиталізація публічних послуг як інструмент оптимізації діяльності громадських організацій; синергетичний ефект публічного взаємовпливу держави, місцевого самоврядування і громадських організацій у регіонах із вразливою соціальною інфраструктурою тощо. М. Токар запропонував авторську періодизацію розвитку громадських організацій в Україні за роки її незалежності: 1) 1987 – 1990 роки: стихійно організаційний етап; 2) 1990 – 1998 роки: базово-нормотворчий; 3) 1999 – 2005 роки: масово-мобілізаційний; 4) 2006 – 2012 роки: частково-інституційний; 5) 2013 – 2015 роки: активістсько-волонтерський; 6) 2016 рік – по теперішній час: суспільно-інституційний⁸². «На нашу думку, – стверджує автор, – головним лейтмотивом цієї праці, яка не претендує на вичерпність і буде продовжена, є розуміння того, що суб'єктність громадських організацій стимулює інституції громадянського суспільства до тісної співпраці з суб'єктами суспільно-державної взаємодії для синергетичного ефекту, що спрямований на забезпечення інтересів усіх громадян. Відтак це визначальним чином впливає на демократичність держави, ініціює кардинальні зміни в ставленні до перспектив розвитку громадянського суспільства й, зокрема, громадських організацій, схиляє державу до глибшої децентралізації системи публічного управління»⁸³. Доповненням до ідей, висловлених на сторінках цієї унікальної праці, є колективна монографія за загальною редакцією М. Токаря і П. Петровського «Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства»⁸⁴. Заслуговує на увагу й англomовний варіант статті М. Ю. Токаря про ребрендинг громадських організацій⁸⁵.

С. Асланов – один із провідних закарпатських політологів, який упродовж тривалого часу ґрунтовно досліджує актуальні політологічні проблеми. Завдяки численним науковим публікаціям він стрімко увійшов до плеяди найкращих вітчизняних дослідників. Після успішного завершення навчання в аспірантурі

⁸¹ Токар М. Громадські організації України в системі розвитку публічно-управлінських відносин. Львів: Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентів України, 2020. 412 с.

⁸² Там само. С. 364.

⁸³ Там само. С. 374.

⁸⁴ Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства [Текст]: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. 374 с.

⁸⁵ Tokar M. Rebranding Non-Governmental Organizations of national minorities in democratic countries: A vision of Ukrainian researchers. *Agathos. An Internathional Review of the Humanities and Social Science*. Volume 11, Issue 2/2020. pp. 297–306.

Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України С. Асланов у червні 2010 року захистив кандидатську дисертацію на тему «Політико-правові засади державної етнонаціональної політики в Україні». Однак хотілося б більш детально зупинитися на монографії вченого «Етнополітична стабільність держави: політико-правовий аналіз», у якій С. Асланов проаналізував особливості забезпечення етнополітичної стабільності в національній безпеці, етнонаціональній політиці пострадянських держав, а також причини, фактори, механізми протидії етнополітичній нестабільності в Україні, зокрема на прикладі гібридної війни. Ця монографія найбільш повно відображає зміст та основні положення його докторської дисертації⁸⁶. Структуровано монографія складається з п'яти розділів: теоретико-методологічні засади дослідження етнополітичної стабільності; типологія етнополітичної стабільності; етнополітична стабільність і національна безпека; етнополітична стабільність пострадянських держав: у пошуках адекватної викликає моделі (С. Асланов детально аналізує ситуацію в Молдові, Грузії, Україні та Російській Федерації); етнополітична нестабільність в Україні: причини, фактори, механізми протидії. Дослідник уперше у вітчизняній історіографії узагальнює праці попередників про особливості гібридної війни в Україні, причому робить це через призму етнічного конфлікту. Автор розглядає події 2014 – 2018 років не як громадянську війну, а віроломне вторгнення російських військ на територію незалежної України. «В Україні, – констатує С. Асланов, – жорстке змагання вилилося в широкомасштабні військові дії між українськими збройними силами, що намагалися звільнити тимчасово окуповані території та незаконними терористичними формуваннями й російськими військовими, що вторглися на територію України без оголошення війни. Етнополітична дестабілізація в регіоні досягла безпрецедентного рівня, що вказує на деструктивну природу етнополітичного конфлікту, який отримав назву гібридної війни, для етнополітичної стабільності України зокрема і усього регіону в цілому»⁸⁷. До наслідків етнополітичної нестабільності вчений справедливо відніс анексію Автономної Республіки Крим. Необхідно погодитись із висновком автора, що «кримське питання на даний момент залишається серйозним етнополітичним викликом Україні. Анексія півострова стала прикладом того як етнополітична нестабільність у регіоні, підживлювана деструктивною діяльністю сусідньої держави, що має найбільшу національну меншину в Україні, яка в Криму становила більшість, стала приводом для етнополітичної дезінтеграції України: порушення суверенітету, введення військ, анексії півострова»⁸⁸. Монографія завершується трьома підрозділами, які суттєво пояснюють й підсилюють попередній матеріал: «Етнополітична дезінтеграція та формування квазідержавних утворень як технології етнополітичної нестабільності в Україні»; «Ендогенні та екзогенні механізми стабілізації етнополітичної ситуації в Україні: міжнародно-правові санкції»; «Етнополітичний конфлікт в Україні як

⁸⁶ Асланов С. Етнополітична стабільність держави: політико-правовий аналіз. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 203.

⁸⁷ Там само. С. 313–314.

⁸⁸ Там само. С. 340.

індикатор неефективності міжнародної системи гарантування миру, безпеки та стабільності у світі»⁸⁹. Окремі аспекти досліджуваної проблеми С. Асланов порушив на сторінках журналів, які індексуються Web of Science⁹⁰.

На кафедрі політології і державного управління розпочався і триває процес формування окремих політологічних шкіл, які цілком справедливо пов'язуються з іменами тих чи інших вчених. Можемо впевнено стверджувати про формування таких шкіл із проблематики дослідження державотворчих процесів в Україні та на Закарпатті, вивчення історико-політичних процесів у країнах Центрально-Східної Європи. Формується також політологічна школа дослідників електоральних процесів на Закарпатті, яку справедливо поєднують з іменем найавторитетнішого вченого в цьому ракурсі доктора політичних наук, професора Ю. Остапця. Коло його інтересів – електоральні процеси в Україні та інших країнах світу, проблеми партійного будівництва в Україні, особливості трансформаційних процесів у країнах Центрально-Східної Європи⁹¹. Під керівництвом відомого вченого захищено 11 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук. Серед його вихованців чимало випускників спеціальності «Політологія», які вже давно стали колегами на кафедрі політології і державного управління.

Свого часу великий резонанс викликала як серед експертів, так і пересічних громадян, монографія Ю. Остапця і М. Токаря «Закарпаття через призму політичних виборів». Авторів не слід вважати новачками у царині партійних та електоральних досліджень. Вони вперше підійшли комплексно до вивчення різноманітних аспектів участі громадян Закарпаття у виборчих процесах. У монографії йдеться і про партійне структурування напередодні та під час виборчих (переважно парламентських) перегонів, і про позиції представників регіональної політичної еліти, різнопланові агітаційні, пропагандистські акції суб'єктів виборчих процесів, блокування й протистояння партійних осередків і блоків, аналітичні зрізи та експертні оцінки дослідників і багато іншого. Найбільшою заслугою авторів монографії є все ж той факт, що вони аналізують виборчі процеси в Закарпатті на фоні різних історичних епох, починаючи з ХХ століття і до сьогодні. Адже саме Закарпаття з усіх інших сучасних регіонів України має найбільшу історичну традицію електоральної участі. У 20 – 30-х роках минулого століття місцеві жителі вперше залучилися до будівництва демократичної політичної системи у складі Чехословацької Республіки, тим самим взявши безпосередню участь у формуванні багатопартійної системи та пропорційної виборчої практики. Цей досвід, безперечно, сприяв становленню політичної свідомості та політичної культури

⁸⁹ Асланов С. Етнополітична стабільність держави: політико-правовий аналіз. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 340–343.

⁹⁰ Асланов С. Коалиционная политика как фактор ослабления посреднической функции политических партий (на примере Германии). *Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология*. 2018. № 44. С. 199-204; Асланов С. Миграционная политика Италии как индикатор нерешенности миграционного вопроса в ЕС. *Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология*. 2020. № 56. С.235-242.

⁹¹ Суспільні науки в Ужгородському університеті: До 5-річчя факультету суспільних наук / Упорядники: М. Вегеш, Ю. Остапець, М. Токар, В. Гиря, С. Тополянський. Ужгород, 2011. С. 66.

закарпатців, дав можливість реалізувати себе в процесі політичного елітотворення⁹².

У співавторстві з Н. Шестак і відомою словацькою дослідницею І. Дудінською Ю. Остапець видав одну з перших в українській історіографії монографію про еволюцію партійної системи в Україні в умовах трансформації політичних систем. У передмові до книги автори визнавали, що «становлення партійних систем представляє собою складний процес... Вивчення досвіду становлення партійних систем у державах, де політична демократія щойно формується, є необхідним для теоретичного осмислення загальних закономірностей і соціально-культурних особливостей еволюції партійних систем. Осмислення такого досвіду необхідно і в аспекті вивчення особливостей функціонування вітчизняної партійної системи»⁹³. Автори монографії глибоко проаналізували як зарубіжний досвід вивчення еволюції політичних партій у перехідних суспільствах, так і основні досягнення сучасної вітчизняної науки. Важливим у всіх відношеннях був розділ про теоретико-методологічні засади дослідження проблеми, де науковці запропонували власний варіант періодизації української партійної системи. На той час із запропонованими етапами погодилася переважна більшість фахівців: 1) починаючи з середини 1980-х років до кінця 1991 року; 2) з кінця 1991 року до кінця 2004 року; 3) з кінця 2004 року до сьогодні. Власну періодизацію дослідники мотивували наступним чином: «Перш за все, ми враховуємо комплекс чинників, які впливають на партогенез: нормативно-правова основа, електоральна формула, форма правління, соціально-політичні розмежування, особливості трансформації українського соціуму тощо. У той же час слід зазначити, що вплив різних чинників на різних часових проміжках еволюції партійної системи є різним»⁹⁴.

Монографію «Еволюція партійних систем країн Вишеградської четвірки: досвід для України» у видавничій серії «Studia Regionalistica» Ю. Остапець написав у співавторстві з Є. Гайданкою, А. Ключковичем і Н. Марадик. Ще й по сьогодні ця праця залишається єдиною роботою, у якій комплексно висвітлено трансформацію системи владних інститутів у Чеській Республіці, Словацькій Республіці, Республіці Польща та Угорщині. Це ж стосується й аналізу партійних систем вищеназваних країн. Для українського читача важливими є думки авторського колективу про відмінності партійної системи України від аналогічних у країнах Вишеградської четвірки. Щодо відповіді на це питання, автори слушно відзначили: «Важливе значення для трансформації партійної системи мав і характер демократичного транзиту в цілому, в країнах Вишеградської четвірки, і в Україні він був принципово різним. Українська трансформація відрізнялась бінарним характером, а саме соціально-політичні та економічні перетворення необхідно було здійснювати паралельно з національно-

⁹² Остапець Ю., Токар М. Закарпаття через призму політичних виборів / Серія «Studia Regionalistica»; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2009. С. 3.

⁹³ Остапець Ю., Шестак Н., Дудінська І. Еволюція партійної системи України в умовах трансформації соціальних і політичних структур / Серія «Studia Regionalistica»; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія». Ужгород: ЗППО, 2016. 252 с.

⁹⁴ Там само. С. 72.

політичними – розбудовою національної суверенної держави... Головні завдання партій відтак у країнах Вишеградської групи і в Україні були різними»⁹⁵. Цікавими є порівняння Помаранчевої революції 2004 року та революції Гідності 2013 – 2014 рр. у ракурсі досліджуваної проблематики. Доводиться погодитися з твердженням авторів, що в Україні «практично кожен наступні парламентські вибори відбувалися за різними виборчими системами. Постійна зміна виборчих формул негативним чином відображалася на структуруванні партійного простору в Україні»⁹⁶. На відміну від України країни Вишеградської четвірки вирізняються стабільністю. Науковці запропонували запровадити відкриті регіональні списки з преференціями, запровадити систему прямого державного фінансування та обмежити приватні дотації на утримання політичних партій, посилити контроль за використанням партіями коштів.

Свого часу монографію Ю. Остапця «Електоральні процеси на Закарпатті у контексті загальнонаціональних виборів» автор цієї статті назвав «своєрідною енциклопедією про електоральні процеси в Україні та Закарпатті»⁹⁷. Ця праця – результат багаторічної кропіткої дослідної роботи над головною тематикою свого науково життя. Лише перелік назв розділів монографії переконує в такому твердженні: методологія вивчення виборчого процесу та поведінки виборців: дослідницькі напрями та методи аналізу; Закарпаття електоральне (охоплено значний проміжок часу з 1991 до 2015 рр.); електоральні процеси в Україні і на Закарпатті; регіональні особливості парламентських та місцевих виборів 2002 року в Закарпатській області; організація та проведення виборів Президента України у 2004 році на Закарпатті; парламентські та місцеві вибори 2006 року в Закарпатській області; електоральний цикл 2010 – 2012 років в Україні: загальнонаціональний та регіональний вимір; суспільно-політичний розвиток України у контексті електорального циклу 2014 – 2015 років. Не зупиняючись детально на характеристиці вищеназваних розділів, звернемо увагу тільки на деякі аспекти, що пов'язані з епохальними подіями в житті українського народу. Здавалося б, що українського читача вже важко здивувати новою статтею чи навіть монографією про події 2004 року. Проте сила монографії Ю. Остапця полягає в тому, що він уперше в українській історіографії ґрунтовно дослідив організацію та проведення виборів Президента України на Закарпатті. Публікації, які мали місце до нього, носили спорадичний і переважно публіцистичний характер. На глибоке переконання автора, результати виборів 2004 року, що доведено Верховним Судом України, були сфальсифіковані на користь В. Януковича. Такого розмаху фальсифікації, такого відвертого ігнорування думки народу незалежна Україна ще не знала. Наслідки такої фальсифікації не заставили себе довго чекати, оскільки все вилилось в акції

⁹⁵ Остапєць Ю., Гайданка Є., Ключкович А., Марадик Н. Еволюція партійних систем країн Вишеградської четвірки: досвід для України / Серія «Studia Regionalistica»; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія». Ужгород: ПП Данило С. І., 2014. 256 с.

⁹⁶ Там само. С. 198.

⁹⁷ Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендєл, Ю. О. Остапєць, М. М. Палінчак, К. Т. Червєняк]. Випуск другий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 198–203.

громадянської непокори, названі «Помаранчевою революцією»⁹⁸. Можна погодитись із твердженням Ю. Остапця, що «проведення «третього туру» стало скоріше несподіванкою, ніж закономірністю. Перемога В. Ющенко насправді лише продемонструвала неоднорідність і поляризованість українського суспільства, відсутність консенсусу в питаннях подальшого економічного, політичного та геополітичного розвитку України. Одним із найголовніших результатів перемоги Помаранчевої революції стала зміна правлячих еліт. Це саме те, чого бракувало і Україні, і Закарпаттю для їх розвитку протягом останніх років. До позитивних наслідків Помаранчевої революції можна зарахувати усвідомлення громадою краю спроможності впливати на владні структури»⁹⁹. Справедливість цих слів підтвердила Революція Гідності 2014 року, яка «змела» режим В. Януковича і змусила вітчизняну політичну верхівку визначитися з більш чіткою зовнішньополітичною орієнтацією.

У монографії «Регіональний вимір розвитку та функціонування партійної системи України», написаної Ю. Остапцем у співавторстві з Р. Манайло-Приходько, проаналізовано особливості регіонального структурування партійної системи України та сформульовано методологічний інструментарій для вивчення регіонального розвитку і функціонування партійної системи України. Автори запропонували власну конфігурацію партійної структури на регіональному рівні: 1) загальнонаціональні парламентські політичні партії; 2) загальнонаціональні непарламентські партії; 3) регіональні партії; 4) субрегіональні партії. Дослідники простежили регіональний вимір партійної системи України у межах загальнонаціональних виборчих циклів 1990 – 2019 років. Монографію суттєво посилили додатки (результати голосування за політичні партії і виборчі блоки на парламентських виборах 1998 року, 2002 року; переможці парламентських виборів у регіонах України 1998 – 2014 років; регіональна організаційна структура політичних партій – учасниць парламентських виборів 1998 і 2002 років; емпіричний вимір функціонування партійної системи України за результатами парламентських виборів 1998 року тощо)¹⁰⁰.

У монографії «Особливості процесу інституціалізації політичних партій і партійної системи України в умовах демократичного транзиту», написаній у співавторстві з М. Палінчаком і М. Лешаничем, Ю. Остапець розробив індекс інституціалізації політичних партій, і на його основі розрахував рівень інституціалізації українських політичних партій. Ученими запропоновано періодизацію процесу правової інституціалізації українських політичних партій. На основі аналізу процесу інституціалізації партійної системи України упродовж 1991 – 2019 років встановлено головні чинники, які його обумовлювали на різних етапах розвитку. Справедливо зауважуючи, що процес правової інституціалізації політичних партій розпочався в Україні після скасування шостої статті

⁹⁸ Остапець Ю. Електоральні процеси на Закарпатті у контексті загальнонаціональних виборів. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 198.

⁹⁹ Там само.

¹⁰⁰ Манайло-Приходько Р. Ю., Остапець Ю. О. Регіональний вимір розвитку та функціонування партійної системи України. Ужгород: Видавництво «РІК-У», 2020. 388 с.

Конституції СРСР про провідну роль КПРС, Ю. Остапець виокремив наступні етапи правової інституціоналізації політичних партій в Україні: перший етап: 1991 – 1996 роки (28 червня 1996 р. прийняття Конституції України); другий етап: 1996 – 2001/2002 роки (квітень 2001 р. прийняття закону «Про політичні партії в Україні»; у березні 2002 року відбулися парламентські вибори, які змінили структуру електоральної конкуренції в Україні); третій етап: 2002 – 2014/2015 роки (за результатами Революції Гідності змінюється акторна структура партійної системи, а в 2015 році приймається закон про державне фінансування партій); четвертий етап: починаючи з 2015 року ¹⁰¹ Необхідно також погодитися з висновком авторів монографії, що «нові політичні партії, які досягли успіхів на парламентських виборах 2019 року, були утворені напередодні шляхом ребрендингу (ПП «Слуга народу», ПП «Голос»), або розколу відомих партійних структур (ПП «Опозиційна платформа – За життя»), а відтак не мали розгалуженої організаційної структури в регіонах. «Мережева» інституціоналізація таких партій – це також показник низького рівня інституціоналізації партійної системи»¹⁰².

Ю. Остапець, М. Зан, А. Ключкович, М. Колодій і М. Токар спричинилися до видання колективної монографії «Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття» ¹⁰³. У передмові до книги упорядники наступним чином мотивували необхідність написання такого роду праці: «Автори, що зробили свій творчий внесок до тексту монографії, намагались охопити основні складові виборчих процесів у двох своєрідних регіонах України, які попри свою виразну унікальність, мають й чимало рис подібності. Вони належать до прикордонних областей, з багатими традиціями поліетнічності та поліконфесійності, і водночас, із тривалим досвідом перебування у складі різних державно-політичних утворень. Історичні соціальні та культурні фактори значною мірою визначають специфіку перебігу виборчих процесів у цих областях, впливають на поведінку політичних акторів та інших суб'єктів виборчих процесів у них» ¹⁰⁴. Ю. Остапець опублікував низку статей у виданнях, які індексуються Web of Science та Scopus ¹⁰⁵, а також взяв участь у

¹⁰¹ Палінчак М., Остапець Ю., Лешанич М. Особливості процесу інституціоналізації політичних партій в умовах демократичного транзиту. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 204.

¹⁰² Там само. С. 208.

¹⁰³ Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття / Під редакцією А. Круглашова і М. Токаря; Редакційна колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відповідальний за випуск М. Токар. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. 552 с.

¹⁰⁴ Там само. С. 10.

¹⁰⁵ Остапець Ю., Ключкович А. Особенности партийной системы Словакии в контексте парламентских электоральных циклов 2016–2020 гг. *Международная экономика и международные отношения*. 2021. Т. 65. № 3. С. 81–90; Остапець Ю., Остапець И. Изменение акторной структуры и конфигурации партийной системы Украины по итогам президентских и парламентских выборов 2019 года. *Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология*. 2019. № 52. С. 193–205.

написанні колективної англomовної монографії¹⁰⁶. Аналогічні публікації є в доробку Є. Гайданки¹⁰⁷, М. Зана¹⁰⁸, І. Вегеша і М. Палінчака¹⁰⁹, Н. Кічери¹¹⁰.

Заслуговує на увагу тісна співпраця між кафедрою політології і державного управління та ГО «Асоціація випускників політологів і міжнародників УжНУ» (серед керівників – кандидат політичних наук О.Шафраньош та аспірант О. Бертолон), наслідками якої були п'ять міжнародних та всеукраїнських конференцій і публікації матеріалів (Науково-практична конференція «Україна – ЄС: двосторонні відносини у контексті загострення гібридної війни, конфлікту політик пам'яті та забезпечення прав національних меншин» (Ужгород, 3 травня 2018 року); Всеукраїнська науково-практична конференція «Карпатська Україна в контексті українського державотворення, міжнародних взаємовпливів і глобальних процесів» (приурочена до 80-річчя Карпатської України та 145-річчя від дня народження Августина Волошина) (м. Ужгород, 19 березня 2019 року); II Міжнародна наукова конференція «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2019 року); V науково-практична конференція «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року); Україна в системі європейської і політичної інтеграції. Міжнародна науково-практична конференція (м. Ужгород, 27–28 квітня 2020 року), VI міжнародна науково-практична конференція «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (м. Ужгород, 24 вересня 2021 року).

Наукова діяльність ГО «Асоціація випускників політологів і міжнародників УжНУ» – яскравий приклад участі молодих науковців-політологів у

¹⁰⁶ The level of efficiency and the need for the influence of social sciences on the development of modern civilization: collective monograph / K. S. Brenzovych, Yu. O. Ostapets, M. M. Palinchak, M. I. Tsalan, etc. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2020. 100p.

¹⁰⁷ Гайданка Е. Либерализация государственного режима в условиях кризиса социализма: словацкий контекст (середина 1980-х – 1992 гг.). *Научный диалог*. 2020, № 8, С. 367–382; Гайданка Е. Общественное и политическое пространство децентрализационных процессов в Трнавском крае Словакии. *Вестник Томского государственного университета*, 2019, № 44, С. 101–109; Гайданка Е. Фрагментация политико-партийного пространства на региональном уровне: контекст местных выборов в Чешской Республике. *Вестник Томского государственного университета. Серия: Философия. Социология. Политология*. 2018, № 45, С. 184–193; Гайданка Е. Электоральные разграничения и фрагментация регионов Словакии (кейс парламентских выборов 1990–2020 гг.). *Регионоведение*. 2021. Т. 29. № 2. С. 230–249.

¹⁰⁸ Zan M., Hvozdyak O. Ethno-cultural renaissance and public representation of German national minority in Transcarpathian Region after 1989. *Skhidnoievropeiskiy Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin]*, 2019, 13, 168–178. doi: 10.24919/2519-058x.13.188687.

¹⁰⁹ Carpathian Ukraine in the Central European political crisis on the eve of World War II: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marcuk, M. M. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. 220 p. Church, spirituality, nation: the Ukrainian Greek-Catholic Church in the social life of Ukraine: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marcuk, M. M. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. 224 p.

¹¹⁰ Кічера Н.М. Білатеральна міждержавна співпраця з питань меншин в етнополітиці Словацької Республіки. *Русин*. Том 59. 2020. С. 197-214. DOI: 10.17223/18572685/59/11.

неформальній освіті¹¹¹. Молоді науковці активно залучаються до видання вже згаданого нами наукового збірника «Актуальні проблеми політичної науки».

Міжнародні зв'язки

Кафедра політології і державного управління завжди брала активну участь у різноманітних міжнародних наукових проектах. Уже упродовж 20 років тривають тісні наукові контакти провідних ужгородських політологів з Повітовим Історичним музеєм м. Сату Маре в Румунії. Хоча ініціаторами цього українсько-румунського наукового співробітництва стали історики й археологи Ужгородського університету в далекому 1995 році, проте політологи брали активну участь у всіх без винятку міжнародних наукових конференціях «Румунсько-українські відносини. Історія і сучасність». Тодішній ректор університету професор В. Ю. Сливка був переконаний, що перша наукова конференція «збагатить досвід транскордонної та регіональної співпраці вчених наших країн»¹¹². Додамо, що науковий престиж першої наукової конференції суттєво посилила велика група вчених Інституту історії України НАН України, яка помістила на сторінках наукового збірника унікальні матеріали, що стосувалися історії українсько-румунських відносин в різні епохи. З того часу вийшло десять наукових збірників під аналогічною конференції назвою. Свої наукові розвідки з різноманітних проблем політичної історії та політології опублікували Ю. Остапець, І. Вегеш, М. Колодій, М. Зан, В. Петрінко, М. Токар та багато інших¹¹³. Під час цих наукових конференцій вдалося налагодити

¹¹¹ Європа і політика. Матеріали науково-практичної конференції «Україна – ЄС: двосторонні відносини у контексті гібридної війни, конфлікту політик пам'яті та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2018 року) [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород: ПП Роман О. І., 2018. 160 с.; Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність. Матеріали наукової конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпато-Української держави і 145-річчю від дня народження видатного закарпатського політика й громадсько-культурного мислителя Августина Волошина (м. Ужгород, 14 березня 2019 року) [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород, 2019. 277 с.; Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти. Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет». м. Ужгород, 8 грудня 2020 р. / За загальною редакцією проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. 264 с.; Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. V Науково-практична конференція «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. 320 с.; Україна та Центральна Європа. Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2019 року) [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород: ПП Роман О. І., 2019. 261 с.

¹¹² *Relatii Romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Romanian-Ukrainian relations. History and contemporaneity.* Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Editory Irina Liuba Horvat. Anastasia Vehesh [М. М. Вегеш – рецензент і член ред. кол.]. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean – Bucuresti: Editura RCR Editorial, 2019. С. 17.

¹¹³ *Relatii Romano-ucrainene, istorie si contemporaneitate. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Romanian-ukrainian relations, history and present* [М. М. Вегеш – рецензент]. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean; Cluj Napoca: Editura Ecju Transilvan, 2016. 487 с.; *Relatii Romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Romanian-Ukrainian relations. History and contemporaneity.* Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Tasnad, 26-28 octombrie 2017. Editory Irina Liuba Horvat. Anastasia Vehesh [М. М. Вегеш – рецензент]. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean – Cluj Napoca: Editura Econ Transilvan, 2018. 454 с.; *Relatii Romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Romanian-Ukrainian relations. History and contemporaneity.* Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Editory Irina Liuba Horvat. Anastasia Vehesh [М. М. Вегеш – рецензент і член ред. кол.]. Satu Mare: Editura Muzeului

дружні стосунки з престижними науковими центрами Румунії – Бухарестським, Сучавським, Клузьким та Західним університетами цієї країни.

Знаковою подією в житті кафедри стала участь у межах проекту «Толерантність на кордонах Європи: вимір для України», здійсненого у співпраці з Мюнхенським університетом Людвіга Максиміліана (LMU), за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини. Керівником проекту став визначний німецький учений професор Маркус Фогт. Ініціаторами з української сторони виступили І. М. Вегеш і М. М. Колодій. У межах проекту були проведені дві наукові конференції, у яких взяли участь М. Фогт, А. Кюпперс, І. Вегеш, М. Лепський, Л. Шафарс, Ю. Остапець, В. Буркало, М. Колодій, М. Зан та інші. На конференціях акцентувалося на важливості проведення таких наукових форумів. Враховуючи запит українського суспільства на широкомасштабну інтеграцію до системи цінностей та норм західного типу, ідея толерантності постає обов'язковим об'єктом аналізу у вітчизняному науковому дискурсі. У зв'язку з великою кількістю її складових, толерантність може розглядатися в різноманітних аспектах: політична толерантність, релігійна, міжнаціональна, педагогічна і т. д. Це обумовлює необхідність застосування комплексного міждисциплінарного підходу до її вивчення. Однак найголовнішими для України в контексті толерантності є осмислення викликів війни. Для мирних суспільств утвердження принципів толерантності створює міцну запоруку для миру. Але в суспільствах, що перебувають в ситуації війни, важко говорити про утвердження принципів толерантності, про створення простору толерантності. Тут скоріше, навпаки, спочатку встановлюється мир, а потім утверджуються принципи толерантності. Це не означає, що в сучасному українському суспільстві (яке перебуває в стані війни) зараз не потрібен (чи неможливий) дискурс толерантності. Якраз навпаки, платформа толерантності повинна вибудовуватися постійно і поступово – на рівні освіти та виховання, на рівні щоденних практик суспільної взаємодії, на рівні самопізнання через сприйняття іншого. Хоча б для того, щоб не додавати нових конфліктів та непорозумінь до тих, які вже є, не множити їх. Ось такою була атмосфера українсько-німецької наукової конференції «Толерантність на кордонах Європи: вимір для України»¹¹⁴.

Провідні вчені кафедри беруть активну участь у різноманітних одноосібних та колективних наукових проектах. Ю. Остапець є координатором міжнародних грантових проектів від Ужгородського національного університету: СВС 01014 – «Обмін ноу-хау з євроінтеграції та досвідом транскордонної співпраці між Норвегією, Росією та Україною» та СВС 01018 – «Обмін ноу-хау для покращення керування кордонів Шенгенської зони між Словаччиною / Україною і Норвегією / Росією» Участь у Національній стипендіальній програмі Словацької Республіки (2015–2017 рр.). Двічі брав участь у Національній

Satmarean – Bucuresti: Editura RCR Editorial, 2019. 590 с.; Relatii romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність / Редактори: Віорел Чубота, Тоадер Нікоара, Микола Вегеш, Люба Горват. Editura Presa Universitara Clujana – Editura Muzeului Satmarean, 2007. 344 с.

¹¹⁴ Толерантність на кордонах Європи: вимір для України. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції / Упорядники: І. М. Вегеш, М. М. Колодій; Відповідальний за випуск М. М. Вегеш. Ужгород: ФОП Наумченко Н. В., 2019. 144 с.

стипендіальній програмі Словацької Республіки – SAIA: 1.11.2017 – 31.01.2018; 1.10.2018 – 31.01.2019 рр. Відомого вченого неодноразово запрошували виступити опонентом під час захисту дисертацій у Братиславському університеті. Проректор з науково-педагогічної роботи Ужгородського національного університету професор М. Лендбел, яка відповідає за міжнародну співпрацю вишу, теж активна в різноманітних наукових проектах – Проект CBC 01014 «Sharing European integration know-how and CBC experience between Slovakia, Norway and Russia with Ukraine» (2015 – 2017); проект CBC01018 «Sharing know-how for better management of the Schengen border between Slovakia/Ukraine and Norway/Russia» (2015 – 2017); індивідуальний проект Вишеградського фонду «Міграція українців у Словацьку Республіку після Майдану», Університет Кирила та Мефодія, Трнава, Словацька Республіка (2018 – 2019); проект «Інновації у сфері інтернаціоналізації, міждисциплінарних досліджень та вищої освіти», Університет Павла Йозефа Шафарика, Кошице, Словацька Республіка (2019); проект Спільної операційної програми Румунія-Україна 2014 – 2020 CBC Smart Energy (2SOFT/1.2/52) «SMART CBC Energy» (2020 – 2021).

Є. Гайданка активно співпрацює з Трнавським університетом у Словацькій Республіці та Карловим університетом у Празі. М. Зан виступав експертом проектів «Неорусинство як дезінтеграційна загроза єдності українського етнічного простору: культурно-історичний аспект» (2015 – 2016) та «Запровадження в Ужгородському національному університеті сертифікатної програми «Ромські студії в УжНУ» (Міжнародний фонд «Відродження». 2015 – 2018). М. Токар брав участь у міжнародних грантових проектах: Р №CBC 01008 на тему «Інноваційні методи в навчанні для підтримки партнерства – Inov Educ» (ГО «Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія» – Norway Grants) (2014 – 2017); Р №CBC 01014 на тему «Обмін ноу-хау з євроінтеграції та досвідом транскордонної співпраці між Норвегією, Росією та Україною» (ДВНЗ «Ужгородський національний університет» – Norway Grants) (2016 – 2017); Р №UP30017GR0037 на тему «Боротьба з етнічною дискримінацією та антисемітизмом у Закарпатті» (ГО «Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія» – Фонд сприяння демократії Посольства США в Україні (U.S. Embassy in Ukraine) (2017 – 2018). К. Червеняк співпрацювала у фонді сприяння демократії Посольства США в Україні «Боротьба з етнічною дискримінацією та антисемітизмом в Закарпатті».

Кафедра політології і державного управління Ужгородського національного університету від часу свого виникнення наприкінці 1990 року пройшла своєрідну еволюцію від загальноуніверситетського підрозділу до кафедри факультету суспільних наук. Тут відбувається процес підготовки фахівців за повним циклом: бакалавр політології – магістр політології – доктор філософії. Кафедра, на якій викладають 6 докторів і 15 кандидатів наук, справедливо вважається одним із найпотужніших підрозділів не тільки факультету, але й університету загалом. Професорсько-викладацький склад бере активну участь в освітньо-педагогічному та науковому процесах. Упродовж тридцяти років свого існування науковці кафедри опублікували більше сотні

монографій, які відзначаються актуальністю і науковою новизною, а їх автори відомі далеко за межами краю та України. На кафедрі триває процес формування власних політологічних шкіл із дослідження державотворчих процесів в Україні, вивчення країн Центрально-Східної Європи та дослідження виборчих і партійних систем України і світу.

Література:

1. Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендшел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск перший. Ужгород: «ФОП Сабов А. М.», 2017. 160 с.
2. Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендшел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск другий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 213 с.
3. Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендшел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск третій. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 228 с.
4. Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендшел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск п'ятий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 194 с.
5. Актуальні проблеми політичної науки / Ужгор. нац. ун-т, кафедра політології і держ. управл.; [Редкол.: С. А. Асланов, М. М. Вегеш (відповідальний за випуск), М. О. Лендшел, Ю. О. Остапець, М. М. Палінчак, К. Т. Червеняк]. Випуск четвертий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 212 с.
6. Асланов С. Етнополітична стабільність держави: політико-правовий аналіз. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. 464 с.
7. Асланов С. Коалиционная политика как фактор ослабления посреднической функции политических партий (на примере Германии). *Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология*. 2018. № 44. С. 199–204.
8. Асланов С. Миграционная политика Италии как индикатор нерешенности миграционного вопроса в ЕС. *Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология*. 2020. № 56. С.235–242.
9. Басараб В. Державотворча концепція та національно-патріотичні ідеї митрополита Андрея Шептицького. Ужгород: Гражда, 2019. 232 с.
10. Басараб М., Токар М. Громадські організації Закарпаття в боротьбі за державність України (кінець 80-х – початок 90-х років ХХ століття): Монографія; Серія «Studia Regionalistica» / № 1; НДІ політичної

- регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2009. 336 с.
11. Боднар В. Л. Нариси з історії світової політичної думки і становлення сучасної політології: навчально-методичний посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. 160 с.
 12. Боднар В. Л., Буркало В. В., Корнійчук І. З., Тарабан О. І., Худанич В. І. Людина і суспільство: матеріали з основ політології, соціології. Ужгород: Видавництво «Карпати», 1994. 128 с.
 13. Боднар В. Л., Вегеш М. М., Худанич В. І. Історія української державності: (Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, коледжів, ліцеїв). Ужгород, 1996. 203 с.
 14. Боднар В. Л., Вегеш М. М., Худанич В. І. Основи політології: (Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів). Ужгород, 1998. 170 с.
 15. Боднар В. Л., Вегеш М. М., Худанич В. І. Основи політології: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів). Видання друге. Ужгород, 2000. 204 с.
 16. Боднар В. Л., Вегеш М. М., Худанич В. І. Становлення і розвиток політичної думки в Україні: (Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, коледжів, ліцеїв та гімназій). Ужгород, 1995. 89 с.
 17. Боднар В. Проблеми становлення політичної системи в Угорській Республіці: політологічні аспекти. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. 44 с.
 18. Болонський процес і кредитно-модульна організація навчального процесу / Укладачі: М. М. Вегеш, Ю. О. Остапець. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2005. 32 с.
 19. Вегеш М. М. Геополітика в іменах. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 216 с.
 20. Вегеш М. М. Західна геополітика в іменах. Ужгород: Видавництво УжНУ, 2003. 200 с.
 21. Вегеш М. М. Світовий процес і геополітика. Навчальний посібник. Ужгород: «ФОП Сабов А.М.», 2017. 303 с.
 22. Вегеш М. М., Зан М. П., Остапець Ю. О. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання. Ужгород, 2007. 88 с.
 23. Вегеш М. М., Зан М. П., Остапець Ю. О., Токар М. Ю. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 96 с.
 24. Вегеш М. М., Зан М. П., Остапець Ю. О., Токар М. Ю. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. 92 с.
 25. Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Болонський процес і кредитно-модульна організація навчального процесу. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2005. 32 с.
 26. Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Основи політології. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. 421 с.

27. Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Політологія в Ужгородському національному університеті та Болонський процес. Ужгород, 2004. 124 с.
28. Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Політологія: Конспект лекцій. Ужгород, 1999. 82 с.
29. Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Світ політології: Навчально-методичний посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету «Говерла», 2006. 472 с.
30. Вегеш М. М., Остапець Ю. О. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород, 2003. 72 с.
31. Вегеш М. М., Палінчак М. М., Петрінко В. С. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.
32. Вегеш М. М., Петрінко В. С. Геополітична енциклопедія: Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2017. 492 с.
33. Вегеш М. М., Токар М. М., Басараб М. М. Карпатська Україна в контексті українського державотворення: навчальний посібник / 2-ге видання. Ужгород: Карпати, 2009. 256 с.
34. Вегеш М. М., Токар М. Ю., Басараб М. М. Карпатська Україна в контексті українського державотворення: навчальний посібник. Ужгород: Карпати, 2008. 256 с.
35. Вегеш М., Кляп М., Тарасюк В., Токар М. Августин Волошин. Життя і помисли президента Карпатської України. 2-ге видання, доповнене. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2009. 480 с.
36. Вегеш М., Кляп М., Тарасюк В., Токар М. Августин Волошин: Життя і помисли президента Карпатської України. Ужгород: Карпати, 2005. 464 с.
37. Вегеш М., Токар М. Вершина духу. До 80-річчя проголошення державної незалежності Карпатської України. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2018. 324 с.
38. Вегеш М., Токар М. Карпато-Українське державотворення: До 70-річчя проголошення державної незалежності Карпатської України. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 536 с.
39. Вегеш М., Токар М. Карпатська Україна на шляху державотворення. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2009. 448 с.
40. Вегеш М., Щадей М. Зарубіжні футурологічні концепції на межі тисячоліть: порівняльний аналіз. Ужгород, 2003. 77 с.
41. Вибір 2019. Матеріали науково-практичної конференції «Електоральні процеси в Україні: загальнонаціональні особливості та регіональні виборчі практики» (м. Ужгород, 15 листопада 2018 року) [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гири]. Ужгород: ПП Роман О. І., 2018. 206 с.
42. Вони боронили Карпатську Україну: нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців / ред. М. М. Вегеш. Ужгород: Карпати, 2002. 712 с.

43. Гайданка Е. Либерализация государственного режима в условиях кризиса социализма: словацкий контекст (середина 1980-х – 1992 гг.). Научный диалог. 2020, № 8, С. 367–382.
44. Гайданка Е. Общественное и политическое пространство децентрализованных процессов в Трнавском крае Словакии. Вестник Томского государственного университета, 2019, № 44, С. 101–109.
45. Гайданка Е. Фрагментация политико-партийного пространства на региональном уровне: контекст местных выборов в Чешской Республике. Вестник Томского государственного университета. Серия: Философия. Социология. Политология. 2018, № 45, С. 184–193.
46. Гайданка Е. Электоральные разграничения и фрагментация регионов Словакии (кейс парламентских выборов 1990–2020 гг.). Регионоведение. 2021. Т. 29. № 2. С. 230–249.
47. Гармасій І. Висока наука: Ужгородський національний. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2009. 224 с.
48. Гиря В. Угорська іредента в міжвоєнному Закарпатті («угорський фактор» у суспільно-політичному житті) / Серія «Studia Regionalistica»; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2012. 200 с.
49. Гранчак І. М., Довганич О. Д., Сливка В. Ю., Туряниця В. В. Осередок освіти, науки, культури. Ужгородському державному університету – 50 років. Ужгород, 1995. 196 с.
50. Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. 374 с.
51. Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття / Під редакцією А. Круглашова і М. Токаря; Редакційна колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відповідальний за випуск М. Токар. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. 552 с.
52. Європа і політика. Матеріали науково-практичної конференції «Україна – ЄС: двосторонні відносини у контексті гібридної війни, конфлікту політик пам'яті та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2018 року) [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород: ПП Роман О. І., 2018. 160 с.
53. Закарпаття 1919-2009 років: історія, політика, культура (україномовний варіант українсько-угорського видання) / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; [Редколег. Ю. Остапець, Р. Офіцинський, Л. Сорко, М. Токар, С. Черничко; Відп. за вип. М. Токар]. Ужгород: Ліра, 2010. 721 с.
54. Закарпаття в незалежній Україні (1991-2016): до 25-річчя проголошення незалежності України: науково-популярний нарис / Під загальною редакцією Маріана Токаря; Авторський колектив: М. Басараб, Р. Жиленко, М. Зан, В. Кічера, Ю. Остапець, Г. Попович, В. Тарасюк, М. Токар,

- С. Федака, В. Химинець, Ф. Шандор; Відповідальний за випуск М. Токар. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. 288 с.
55. Інституційні та нормотворчі аспекти адаптації національних законодавств до норм та стандартів ЄС. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 9 травня 2009 року. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2009. 232 с.
56. Історія політичної думки України: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 632 с.
57. Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність. Матеріали наукової конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпато-Української держави і 145-річчю від дня народження видатного закарпатського політика й громадсько-культурного мислителя Августина Волошина (м. Ужгород, 14 березня 2019 року) [Відп. за вип.: М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород, 2019. 277 с.
58. Кафедра політології Ужгородського національного університету. Біобібліографічний показник / Підготували М. М. Вегеш, М. П. Зан. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. 168 с.
59. Кічера Н.М. Білатеральна міждержавна співпраця з питань меншин в етнополітиці Словацької Республіки. Русин. Том 59. 2020. С. 197-214. DOI: 10.17223/18572685/59/11.
60. Ключкович А. Перехід до демократії в Словаччині: динаміка та суперечності суспільно-політичних трансформацій. Ужгород: «АУТДОР-ШАРК», 2019. 414 с.
61. Лендшел М. О. Місцева демократія у країнах Центральної і Східної Європи. Ужгород: Мистецька лінія, 2011. 688 с.
62. Лендшел М. О. Розширення та політика сусідства Європейського Союзу: навчально-методичний посібник та матеріали до курсу. Ужгород: Мистецька лінія, 2008. 283 с.
63. Лендшел М. О., Керецман В. Ю. Регіональна політика та управління у країнах Європи: матеріали до навчального курсу. Навчально-методичні матеріали для студентів вищих навчальних закладів та державних службовців. Ужгород, 2001. 248 с.
64. Манайло-Приходько Р. Ю., Остапець Ю. О. Регіональний вимір розвитку та функціонування партійної системи України. Ужгород: Видавництво «РІК-У», 2020. 388 с.
65. Марадик Н. В. Перехід до демократії в Чеській Республіці. Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2012. 174 с.
66. Методичні вказівки до навчального курсу «Політологія» / Підготували В. І. Басараб, В. Л. Боднар, В. В. Буркало, М. М. Вегеш, В. І. Гиря, М. П. Зан, А. Ю. Ключкович, М. М. Колодій, М. О. Лендшел, Н. В. Марадик, В. В. Марина, Ю. О. Остапець, В. С. Петрінко, М. О. Сорока, О. А. Сурніна-Далекорей, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 168 с.
67. Навчальні програми кафедри політології Ужгородського національного університету / Авторський колектив: В. Л. Боднар, М. М. Вегеш, М. П. Зан,

- М. О. Лендшел, В. В. Марина, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар, В. І. Фенич. Частина перша: Основи політології; Основи соціології; Історія політичних вчень зарубіжних країн; Сучасна зарубіжна політологія; Філософія політики; Історія і теорія демократії; Політичні еліти і політичне лідерство; Політична культура; Релігія і політика; Основи конфліктології / Міністерство освіти і науки України, Ужгородський національний університет, Історичний факультет, Кафедра політології. Ужгород, 2002. 180 с.
68. Навчальні програми кафедри політології Ужгородського національного університету / Авторський колектив: М. М. Вегеш, М. О. Лендшел, М. Ю. Токар. Частина друга: Технологія політичного процесу; Теорія міжнародних відносин; Політична регіоналістика та регіональне управління; Міжнародні організації; Світовий процес і геополітика; Методика викладання соціально-політичних дисциплін; Політична історія Закарпаття / Міністерство освіти і науки України, Ужгородський національний університет, Історичний факультет; Кафедра політології. Ужгород, 2002. 124 с.
69. Наукова еліта Закарпаття: Доктори наук, професори Ужгородського національного університету / Передмова М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2005. 160 с.
70. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар. Ужгород, 2007. 88 с.
71. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Видання друге, змінене і доповнене / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 96 с.
72. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Видання третє, змінене і доповнене / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. 92 с.
73. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Політологія. Соціологія. Філософія. Бібліографічний показник змісту. Випуски 1-1 (18) (2004-2015). До 25-річчя кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету / Укладачі Н. С. Лехман, Л. О. Мельник; Відповідальна за випуск М. М. Медвідь. Ужгород: Видавництво Олександрів Гаркуші, 2015. 116 с.
74. Олашин М. В. Історичний факультет Ужгородського національного університету (1945-2007). Короткий історичний нарис та довідкові матеріали. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2007. 124 с.
75. Олашин М. В. Історичний факультет Ужгородського національного університету. Біобібліографічний довідник / Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»; Бібліографія ред. О. Д. Закривидорога; Відповідальний за випуск І. О. Мандрик. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2010. 440 с., іл.

76. Основи політології: Навчальна програма нормативного курсу і плани семінарських занять для студентів неполітологічних спеціальностей УжНУ / Авторський колектив: В. Л. Боднар, М. М. Вегеш, М. П. Зан, В. В. Марина. Міністерство освіти і науки України, Ужгородський національний університет, Історичний факультет, Кафедра політології. Ужгород, 2002. 68 с.
77. Остапец Ю. Между Сциллой национализации и Харибдой регионализации: особенности развития партийной системы Украины. *Полития*. 2019. № 4. С. 154–175.
78. Остапец Ю., Ключкович А. Особенности партийной системы Словакии в контексте парламентских электоральных циклов 2016 – 2020 гг. *Международная экономика и международные отношения*. 2021. Т. 65. № 3. С. 81–90.
79. Остапец Ю., Остапец И. Изменение акторной структуры и конфигурации партийной системы Украины по итогам президентских и парламентских выборов 2019 года. *Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология*. 2019. № 52. С. 193–205.
80. Остапець Ю. Електоральні процеси на Закарпатті у контексті загальнонаціональних виборів. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. 412 с.
81. Остапець Ю. Рецензія на монографію Анатолія Ключковича «Перехід до демократії в Словаччині: динаміка та суперечності суспільно-політичних трансформацій». *Регіональні студії*. 2019. № 19. С. 96–97.
82. Остапець Ю., Гайданка Є., Ключкович А., Марадик Н. Еволюція партійних систем країн Вишеградської четвірки: досвід для України: Монографія; Серія «Studia Regionalistica» / № 8; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія». Ужгород: ПП Данило С. І., 2014. 256 с.
83. Остапець Ю., Токар М. Закарпаття через призму політичних виборів: Монографія; Серія «Studia Regionalistica» / № 2; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2009. 408 с.
84. Остапець Ю., Шестак Н., Дудінська І. Еволюція партійної системи України в умовах трансформації соціальних і політичних структур: Монографія; Серія «Studia Regionalistica» / № 9; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія». Ужгород: ЗППО, 2016. 252 с.
85. Палінчак М., Остапець Ю., Лешанич М. Особливості процесу інституціалізації політичних партій в умовах демократичного транзиту. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. 240 с.
86. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
87. Петрінко В. С. Світовий процес і геополітика. Методичний посібник для студентів за напрямком підготовки 6.030104 – Політологія. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2014. 164 с.

88. Під покровительством музи Кліо: Історичному факультету Ужгородського національного університету – 60 років / Упорядники: М. В. Олашин, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар, В. І. Фенич. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2005. 280 с., іл.
89. Політика і державне управління. Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Видання присвячене 70-річчю Ужгородського національного університету, 25-річчю кафедри політології і державного управління та 10-річчю факультету суспільних наук УжНУ. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. 136 с.
90. Політична наука: навчально-методичний посібник / За редакцією М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 444 с.
91. Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти. Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет». м. Ужгород, 8 грудня 2020 р. / За загальною редакцією проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. 264 с.
92. Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: навчальний посібник / Упорядкування Мирослава Лендзел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. 464 с.
93. Політологія в Україні: стан та перспективи розвитку. Наукові доповіді та статті. К.: Видавництво Європейського університету, 2000. 252 с.
94. Політологія. Навчальна програма нормативного курсу і плани семінарських занять. Методичний посібник / Підготували: В. І. Басараб, В. Л. Боднар, В. В. Буркало, М. М. Вегеш, В. І. Гиря, І. М. Горобченко, М. П. Зан, А. Ю. Ключкович, М. М. Колодій, М. О. Лендзел, В. В. Марина, Ю. О. Остапець, В. С. Петрінко, М. Ю. Токар, В. І. Худанич. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2006. 108 с.
95. Політологія. Соціологія: Програми нормативних курсів і спецкурсів, плани семінарських занять / Відповідальний за випуск: М. М. Вегеш. Ужгород, 1999. 92 с.
96. Політологія: підручник / За редакцією М. М. Вегеша. 3-тє видання, перероблене і доповнене. К.: Знання, 2008. 384 с.
97. Соціально-економічні та етнополітичні зміни в країнах Центральної і Південно-Східної Європи (друга половина 80-х – перша половина 90-х років ХХ ст.). Матеріали міжнародної наукової конференції 26-27 вересня 1996 року. Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ Закарпатського комітету у справах преси та інформації, 1997. 232 с.
98. Сторінки історії Ужгородського національного університету. Документи і матеріали: Посібник / Укладання, коментарі Н. М. Жулканич. Ужгород: УжНУ, 2005. 200 с.

99. Стряпко І. Товариство «Просвіта» в громадсько-політичному та культурному житті Закарпаття (1920 – 1939): Монографія; Серія «Studia Regionalistica» / № 5; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2012. 328 с.
100. Суспільні науки в Ужгородському університеті: До 5-річчя факультету суспільних наук / Упорядники: М. Вегеш, Ю. Остапець, М. Токар, В. Гиря, С. Тополянський. Ужгород, 2011. 180 с.
101. Токар М. Громадські організації України в системі розвитку публічно-управлінських відносин. Львів: Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентові України, 2020. 412 с.
102. Токар М. Книжка кафедрального життя: короткий нарис та додаткові матеріали з історії кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету (До 25-річчя створення кафедри). Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2015. 100 с.
103. Толерантність на кордонах Європи: вимір для України. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції / Упорядники: І. М. Вегеш, М. М. Колодій; Відповідальний за випуск М. М. Вегеш. Ужгород: ФОП Наумченко Н. В., 2019. 144 с.
104. Ужгородський державний університет / Редакційна колегія: В. Ю. Сливка (голова), М. І. Пітюлич (заступник голови), Ю. М. Бідзіля (заступник голови), Л. О. Белей (літературний редактор), Т. М. Розумик, Т. Т. Дудинський, Ю. М. Сегеда, І. М. Ліхтей, В. М. Вайс, О. Г. Чубарь, В. Ю. Керецман, І. Й. Росола, І. А. Ілько, Г. В. Кун, М. М. Рошко, М. Й. Пілаш, Ю. А. Хоменко. Ужгород: Ужгородський державний університет; Ужгородська міська друкарня, 2000. 125 с.
105. Ужгородський національний університет на порозі III тисячоліття / Редколегія: М. М. Вегеш (голова редколегії), О. Г. Сливка, Л. О. Белей, І. П. Студеняк, В. В. Марина, Т. М. Розумик (відповідальний редактор), М. М. Басараб, В. В. Браславець. Ужгород: Всеукраїнське державне багатопрофільне видавництво «Карпати»; «Наш рідний край»; «Вісник Карпат», 2005. 192 с.
106. Ужгородський національний університет: 70 років на шляху національно-освітнього відродження України. Ювілейне видання до 70-річчя університету / Відповідальний редактор Л. О. Белей. Київ: ДВНЗ «УжНУ», 2015. 192 с.; іл.
107. Україна – ЄС: правові, політичні, соціальні та економічні аспекти інтеграції. Матеріали міжнародного науково-практичного круглого столу. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2009. 204 с.
108. Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура. V Науково-практична конференція «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. 320 с.

109. Україна та Центральна Європа. Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2019 року) [Відп. за випуск М. М. Вегеш, В. І. Гиря]. Ужгород: ПП Роман О. І., 2019. 261 с.
110. Хроніка Закарпаття. 1867 – 2010. Karpatalja Evszamokban. 1867 – 2010 / українсько-угорське двомовне видання; ukran-magyar ketnyelvu kiadvany / Автори-упорядники: Вегеш М., Молнар Д. Стефан, Молнар Й., Остапець Ю., Офіцинський Р., Токар М., Фединець Ч., Черничко С.; Серія «Studia Regionalistica» / № 3; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 312 с.
111. Carpathian Ukraine in the Central European political crisis on the eve of World War II: Collective monograph / М. М. Vehesh, М. М. Palinchak, V. V. Marcuk, М. М. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. 220 p. Church, spirituality, nation: the Ukrainian Greek-Catholic Church in the social life of Ukraine: Collective monograph / М. М. Vehesh, М. М. Palinchak, V. V. Marcuk, М. М. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. 224 p.
112. Carpatica–Карпатика. Випуск 14: Проблеми вітчизняної і зарубіжної історії з найдавніших часів до наших днів. Ювілейний збірник на пошану доктора історичних наук, професора Василя Івановича Худанича [Редакційна колегія: Е. А. Балагурі, М. М. Вегеш, С. В. Віднянський, Д. Д. Данилюк, В. Г. Котигорошко, В. В. Марина, М. І. Пітюлич, О. П. Реєнт, М. П. Тиводар; Відповідальні за випуск: В. Л. Боднар, М. М. Вегеш]. Ужгород, 2002. 343 с.
113. Haydanka Y. Authoritarization or Democratization: Directions of Electoral Processes in Present-day Slovakia. *Journal of Comparative Politics*. 2021, Vol. 14. No 2, pp. 4–16.
114. Haydanka Y. Electoral and Citizen’s View on Euroscepticism in Transitional Society: the Case of the Czech Republic. *On-line Journal Modelling the New Europe*. 2020, No 33, pp. 111–133.
115. Haydanka Y. Urgent Decentralization Problems in the Czech Republic at a Regional Level: Political, Administrative, and Sociological Dimensions. *Public Policy and Administration*. 2020, Vol. 19. No 2, pp. 253–265.
116. Kárpátalja 1919 – 2009: történelem, politika, kultúra / Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola. Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. 640 old.
117. Lendel M. International Standards of Citizens Assessment of Public Administration and Local Government Reform in Ukraine After 2014 *Public Policy and Administration*. 2019. Vol. 18, No 2, P. 314–326.
118. Lendel M. Migration of Ukrainians to Central European countries in the context of the Postmaidan internal and international crisis. *Public Policy and Administration*. 2016. Vol. 15, No 4. P. 549–563.

119. Metropolitan Andrey Sheptytsky and the Greek Catholic in Eastern Galicia and Transcarpathia: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marcuk, Ye. B. Kish etc. (SENSE). Lviv – Torun: Liha-Pres, 2019. 212 p.
120. Relatii Romano-ucrainene, istorie si contemporaneitate. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Romanian-ukrainian relations, history and present [M. M. Вегеш – рецензент]. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean; Cluj Napoca: Editura Ecju Transilvan, 2016. 487 с.
121. Relatii Romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Romanian-Ukrainian relations. History and contemporaneity. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Tasnad, 26-28 octombrie 2017. Editory Irina Liuba Horvat. Anastasia Vehesh [M. M. Вегеш – рецензент]. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean – Cluj Napoca: Editura Econ Transilvan, 2018. 454 с.
122. Relatii Romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Romanian-Ukrainian relations. History and contemporaneity. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Editory Irina Liuba Horvat. Anastasia Vehesh [M. M. Вегеш – рецензент і член ред. кол.]. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean – Bucuresti: Editura RCR Editorial, 2019. 590 с.
123. Relatii romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність / Редактори: Віорел Чубота, Тоадер Нікоара, Микола Вегеш, Люба Горват. Editura Presa Universitara Clujana – Editura Muzeului Satmarean, 2007. 344 с.
124. The level of efficiency and the need for the influence of social sciences on the development of modern civilization: collective monograph / K. S. Brenzovych, Yu. O. Ostapets, M. M. Palinchak, M. I. Tsalan, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2020. 100 p.
125. Tokar M. Rebranding Non-Governmental Organizations of national minorities in democratic countries: A vision of Ukrainian researchers. *Agathos. An Internathional Review of the Humanities and Social Science*. Volume 11, Issue 2/2020. pp. 297 – 306.
126. Zan M., Hvozdyak O. Ethno-cultural renaissance and public representation of German national minority in Transcarpathian Region after 1989. *Skhidnoievropeiskyi Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin]*, 2019, 13, 168–178. doi: 10.24919/2519-058x.13.188687.

Микола ВЕГЕШ,
в. о. завідувача кафедри політології і державного управління
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
доктор історичних наук, професор

БІБЛІОГРАФІЯ НАУКОВИХ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ І НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИХ ПРАЦЬ

А

1. Абетка шлюбно-сімейних відносин. Методичний посібник. Довідник для слухачів Школи підготовки молоді до шлюбу / Центр гендерної освіти УжНУ [Упоряд.: Колодій М. та Колодій С.]. Ужгород: «УЖДРУК», 2014. 24 с.
2. Асланов С. Деякі аспекти наукового осмислення сучасних етнополітичних процесів. *Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2008. Вип. 41. С. 732–739.
3. Асланов С. Деякі підходи щодо визначення і формування державної етнонаціональної політики. *Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. № 52. С. 541–544.
4. Асланов С. Особливості дестабілізації етнополітичної ситуації в Україні: заборона ідеології. *Держава і право: Збірник наукових праць*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2014. № 63. С. 324–331.
5. Асланов С. Політизація мовної політики в Україні. *Закарпатські правові читання: Збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів (м. Ужгород, 28–30 квітня 2009 р.)*. Ужгород, 2009. С. 75–77.
6. Асланов С. Правова база етнонаціональної політики України. *Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2009. № 44. С. 715–722.
7. Асланов С. Проблеми реалізації етнонаціональної політики України у контексті загальноєвропейських інтеграційних процесів. *Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2009. № 43. С. 739–743.
8. Асланов С. Особливості теорії та практики етнополітичної стабільності. *Україна і Центральна Європа: історія, політика та культура: Матеріали V наук.-практ. конф. «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року)*. Ужгород, 2020. С. 215–221.
9. Асланов С. Взаємозв'язок етнополітичної стабільності та характеристик політичної системи. *Evropský politický a právní diskurz*. 2015. Vol. 2. № 3. Р. 181–185.
10. Асланов С. Витоки етнополітичної стабільності у політичних трактатах античності. *Держава і право: Збірник наукових праць. Серія: Політичні науки*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2015. № 67. С. 73–84.

11. Асланов С. Витоки етнополітичної стабільності у політичних трактатах Стародавнього Китаю. *Політологічний вісник: Збірник наукових праць*. Київ: ВАДЕКС, 2015. № 77. С. 213–221.
12. Асланов С. Витоки концептуалізації етнополітичної стабільності: вчення Конфуція. *Актуальні питання та проблеми розвитку сучасної цивілізації: історичні, соціологічні, політологічні аспекти*: Матеріали міжнародної наук.-практ. конференції (м. Херсон, 17–18 квітня 2015 р.). Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2015. С. 145–147.
13. Асланов С. Гібридна війна в Україні як етнічний конфлікт. *Людське співтовариство: актуальні питання наукових досліджень*: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 20–21 лютого 2015 р). Дніпропетровськ: НО «Відкрите суспільство», 2015. С. 84–89.
14. Асланов С. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2018.
15. Асланов С. Дестабілізація етнополітичної ситуації в Автономній Республіці Крим. *Актуальні проблеми політики*. Одеса: НУ «ОЮА», 2014. Вип. 52. С. 163–172.
16. Асланов С. Дестабілізація сусідніх держав як механізм підтримання етнополітичної стабільності Російської Федерації. *Держава і право*. Серія: Політичні науки. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2019. № 85. С. 232–239.
17. Асланов С. Електронні послуги. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2018. 54 с.
18. Асланов С. Ендогенні та екзогенні механізми стабілізації етнополітичної ситуації в Україні: міжнародно-правові санкції. *Держава і право: Збірник наукових праць*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2014. № 65. С. 362–370.
19. Асланов С. Етнічний конфлікт як чинник етнополітичної нестабільності (на прикладі гібридної війни в Україні). *Держава і право: Збірник наукових праць*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2014. № 66. С. 314–322.
20. Асланов С. Етнополітична стабільність: особливості теорії та практики. *Держава і право: Збірник наукових праць*. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2014. № 64. С. 426–433.
21. Асланов С. Етнополітична дезінтеграція та формування квазідержавних утворень як технології етнополітичної нестабільності в Україні. *Актуальні проблеми політичної науки*. Ужгород: УжНУ, 2018. Вип. 3. С. 51–90.
22. Асланов С. Етнополітична стабільність держави: політико-правовий аналіз. Монографія. Ужгород: Ліра, 2016. 462 с.

23. Асланов С. Етнополітична стабільність крізь призму теорії політичних систем. *Політологічний вісник: Збірник наукових праць*. Київ: ВАДЕКС, 2015. № 78. С. 440–449.
24. Асланов С. Етнополітична стабільність у етнополітичній системі. *Актуальні проблеми політики*. Одеса: Фенікс, 2015. Вип. 55. С.116–123.
25. Асланов С. Етнополітична стабільність у новітніх системах безпеки. *Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку суспільства: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 23–24 вересня 2020 року). Харків: Харківський національний університет мистецтв імені І. Котляревського, 2020. С. 120–123.
26. Асланов С. Етнополітична стабільність у політичних трактатах античності. *Науково-теоретичні аспекти вирішення глобальних проблем сучасності: Матеріали міжнар. наук.-практ. конференції* (м. Дніпропетровськ, 17–18 квітня 2015 р.). Дніпропетровськ: НО «Відкрите суспільство», 2015. С. 90–93.
27. Асланов С. Етнополітична стабільність як чинник етнічного конфлікту. *Держава і право*. Серія: Політичні науки. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2017. № 75. С. 30–40.
28. Асланов С. Етнополітична стабільність: етнічні аспекти феномена. *Science and Education a New Dimension: Humanities and Social Sciences*. 2014. № II (4). Issue 23. P. 51–55.
29. Асланов С. Етнополітична стабільність: теоретико-методологічні засади дослідження. *Держава і право*. Серія: Політичні науки. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2015. № 68. С. 78–89.
30. Асланов С. Етнополітична стабільність: теоретичні засади. *Суспільні науки: сучасні тенденції та фактори розвитку: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції*, 23–24 січня 2015 р. Одеса: Причорноморський центр досліджень проблем суспільства, 2015. С. 114–117.
31. Асланов С. Етнополітичний конфлікт (гібридна війна на Сході України) як наслідок регіональної етнонаціональної політики. *Віче*. 2015. № 14. С. 2–4.
32. Асланов С. Етнополітичний конфлікт (гібридна війна на Сході України) як наслідок регіональної етнонаціональної політики. *Регіональна політика і децентралізація влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів: Збірник наукових праць*. Київ: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; Київський університет права НАН України, 2015. С. 180–187.
33. Асланов С. Зв'язки з громадськістю. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2018. 64 с.
34. Асланов С. Класифікація типів етнополітичної стабільності у політичній науці: динамічна, статична, абсолютна. *Держава і право*. Серія: Політичні науки. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2017. № 76. С. 39–47.
35. Асланов С. Міжнародно-правові механізми протидії етнополітичній дестабілізації. *Право і держава: проблеми розвитку і взаємодії у XXI ст.:* Матеріали Міжнародної наук.-практ. конференції (м. Запоріжжя, 30–31

- січня 2015 р.). Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2015. С. 184–187.
36. Асланов С. Міжнародно-правові механізми протидії технології етнополітичної дестабілізації. *Порівняльно-правові дослідження*. 2014. № 2. С. 223–230.
 37. Асланов С. Міжнародно-правові та інституційні механізми протидії технології етнополітичної дестабілізації. *Науковий вісник Карпатського університету імені Августина Волошина*. 2020. № 1. С. 168–173.
 38. Асланов С. Молдова як потенційне джерело етнополітичної нестабільності в східноєвропейському регіоні: окремі політико-правові аспекти. *Visegrad journal on human rights*. 2020. № 5. С. 14–17.
 39. Асланов С. Наслідки етнополітичної нестабільності: анексія Автономної Республіки Крим. *Актуальні проблеми політичної науки*. Ужгород: УжНУ, 2018. Вип. 2. С. 118–144.
 40. Асланов С. Невизнані квазідержавні утворення як фактор етнополітичної нестабільності в Україні. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса*. 2015. Вип. 1. С. 207–216.
 41. Асланов С. Основи електронного урядування. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2020. 64 с.
 42. Асланов С. Особливості дестабілізації етнополітичної ситуації в Україні. *Рівень ефективності та необхідність впливу суспільних наук на розвиток сучасної цивілізації*. Матеріали міжнародної наук.-практ. конференції (м. Львів, 27-28 лютого 2015 р.). Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2015. С. 61–65.
 43. Асланов С. Особливості застосування нових політико-правових механізмів етнополітичної дезінтеграції: гібридна війна в Україні. *Порівняльно-правові дослідження*. 2014. №1. С. 45–53.
 44. Асланов С. Особливості застосування теорії систем до вивчення етнополітичної стабільності. *Фактори та умови модернізації предмету досліджень представників суспільних наук*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 5–6 червня 2015 року). Дніпропетровськ: НО «Відкрите суспільство», 2015. С. 93–97.
 45. Асланов С. Планування соціально-економічного розвитку регіону. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2018. 58 с.
 46. Асланов С. Політика і управління. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2018. 60 с.
 47. Асланов С. Політико-правові підходи до вивчення етнополітичної стабільності держави в умовах глобальних та регіональних викликів. *Закарпатські правові читання*: Матеріали XII Міжнародної наук.-практ. конференції (м. Ужгород, 29–30 квітня 2020 року). Ужгород, 2020. С. 103–107.

48. Асланов С. Політологічні аспекти державного управління. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2018. 56 с.
49. Асланов С. Політологія. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2018. 68 с.
50. Асланов С. Порівняльний аналіз концепцій етнонаціональної політики Росії та України. *Дні порівняльного правознавства: Збірн. матеріалів міжнародного наук. симпозіуму, (Київ, 8–11 квітня 2009 р.)*. Київ, 2009. С. 335–339.
51. Асланов С. Правове регулювання державної служби. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2020. 56 с.
52. Асланов С. Правові засади державної етнонаціональної політики в Україні: Монографія. Київ: Логос, 2011. 393 с.
53. Асланов С. Про деякі особливості застосування регіональних політико-правових механізмів етнополітичної дезінтеграції: гібридна війна в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія*. 2015. Вип. 1 (18). Матеріали міжнародної наукової конференції «Політичні кризи в державах та регіонах Європи: внутрішні передумови та зовнішні виклики у ХХ – на початку ХХІ століття» (м. Ужгород, 20–21 квітня 2015 р.). С. 127–128.
54. Асланов С. Проблематика забезпечення етнополітичної стабільності. *Вісник Львівського національного університету ім. І. Франка. Серія: філософсько-політологічні студії*. 2015. Вип. 7. С. 333–340.
55. Асланов С. Ризики етнополітичної нестабільності: спроби етнополітичної дезінтеграції України. *Політологічний вісник: Збірник наукових праць*. Київ: ВАДЕКС, 2014. Вип. 74. С. 322–331.
56. Асланов С. Роль етнополітичної стабільності в національній безпеці України. *Політологічний вісник: Збірник наукових праць*. Київ: ВАДЕКС, 2014. № 73. С. 326–334.
57. Асланов С. Роль етнополітичної стабільності у політичному вченні Аристотеля. *Пріоритети розвитку суспільних наук в ХХІ столітті: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 10-11 квітня 2015 р.)*. Одеса: Причорно-морський центр досліджень проблем суспільства, 2015. С. 109–113.
58. Асланов С. Роль зворотного зв'язку у забезпеченні етнополітичної стабільності (на прикладі теракту в Charlie Hebdo). *Сучасні виклики для суспільних наук в умовах глобалізації: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 15–16 травня 2015 р.)*. Одеса: Причорноморський центр досліджень проблем суспільства, 2015. С. 98–101.
59. Асланов С. Роль національних меншин у політичному житті України. *Сучасна українська політика, політики і політологи про неї*. 2008. №14. С. 370–376.

60. Асланов С. Російська агресія – головний виклик етнополітичній стабільності України. *Українське державотворення*. Ужгород: Ліра, 2019. № 1. С. 6–9.
61. Асланов С. Синергетика як методологія дослідження етнополітичної стабільності. *Суспільні науки: історія, сучасність, майбутнє*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 8 травня 2015 р.). Київ: ГО «Київська наукова суспільнознавча організація», 2015. С. 93–96.
62. Асланов С. Теоретико-методологічні засади державної етнонаціональної політики в Україні та деяких зарубіжних країнах: окремі політико-правові аспекти. *Політологічний вісник*. 2008. № 35. С. 256–263.
63. Асланов С. Теоретико-методологічні підходи до вивчення етнополітичної стабільності держави в умовах глобальних та регіональних викликів. *Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональні виміри*: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 12-13 жовтня 2017 р.). Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2017. С. 24–29.
64. Асланов С. Теоретичні засади дослідження етнополітичної стабільності. *Сучасні виклики для суспільних наук в умовах глобалізації*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 29–30 травня 2015 року). Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2015. С. 112–114.
65. Асланов С. Технології публічної політики і управління. Навчально-методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і держ. управління; КаУ, 2018. 60 с.
66. Асланов С. Типологія етнополітичної стабільності у етнополітичних системах закритого і відкритого типу. *Держава і право*. Серія: Політичні науки. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2020. № 88. С. 258–267.
67. Асланов С. Типы этнополитической стабильности: классификация. *Нові завдання суспільних наук у XXI столітті*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 19–20 червня 2015 року). Київ: ГО «Київська наукова суспільнознавча організація», 2015. С. 103–106.
68. Асланов С. Формування невизнаних квазідержавних утворень як фактор етнополітичної нестабільності в Україні. *Трибуна*. 2014. № 1 (4). С. 32–34.
69. Асланов С. Чому досі Україна не прийняла Концепції державної етнонаціональної політики? *Соціально-економічні та політико-правові аспекти державного управління України в контексті процесів глобалізації*: Збірн. матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів, (Ужгород, 15–17 квітня 2009 р.). Ужгород, 2009. С. 226–228.
70. Асланов С. Этнополитическая стабильность: типология явления. *Суспільні науки: виклики і сьогодення*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 12–13 червня 2015 року). Одеса: Причорноморський центр досліджень проблем суспільства, 2015. С. 118–120.

71. Асланов С., Гавей А. Етнополітичний конфлікт на сході України як наслідок регіональної етнонаціональної політики. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 112–115.*

Б

72. Басараб В. Викриття А. Шептицьким антигуманної комуністичної ідеології в Європі. *Romanian-Ukrainian relations. History and contemporaneity. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean – Cluj Napoca: Editura Econ Transilvan, 2018. S. 125–135.*
73. Басараб В. Викриття А. Шептицьким сутності нацистської політики в листах до А. Гітлера та Папи Пія XII. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. Вип. 1 (40). Ужгород: «Говерла», 2019. С. 10–16.*
74. Басараб В. Державницькі ідеї Андрея Шептицького в період Другої світової війни: концепція незалежності України та засудження політики Гітлера. *IX Міжнародний конгрес українців. Історія: Збірник наукових статей. НАН України, ІМФЕ ім. Рильського. Київ, 2018. С. 145–157.*
75. Басараб В. Державотворча концепція та національно-патріотичні ідеї митрополита Андрея Шептицького: Монографія. Ужгород: «Гражда», 2019. 232 с.
76. Басараб В. Державотворчі та патріотичні ідеї А. Шептицького в історичному контексті. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. Вип. 2 (39). Ужгород: «Говерла», 2018. С. 11–20.*
77. Басараб В. Ідеї Митрополита Андрея Шептицького щодо розбудови української державності. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря., М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 372–375.*
78. Басараб В. Моделі державотворення у працях А. Шептицького. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. Вип. 1 (38). Ужгород: «Говерла», 2018. С. 11–18.*
79. Басараб В. Національно-патріотичні ідеї А. Шептицького (на основі праці «Пересторога перед комунізмом»). *Держава у теорії і практиці українського націоналізму: Матеріали VI Всеукраїнської конференції з міжнародною участю. Івано-Франківськ, 26–27 червня 2015 р. / Наук. ред. О. Сич. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2015. С. 16–27.*
80. Басараб В. Осмислення А. Шептицьким сценарію більшовицького

- перевороту в Іспанії (на основі передмови А. Шептицького до «Пастирського послання еспанських єпископів»). *Матеріали II Міжнародної науково-практичної е-конференції «Мультидисциплінарні академічні дослідження і глобальні інновації: гуманітарні та соціальні науки»* (MARGIHSS 2016), 28–29 липня 2016 року, м. Київ). Київ, КНЛУ, 2016. С. 22–24.
81. Басараб В. Основи російської ментальності та православної церкви крізь призму екуменічних ідей А. Шептицького. *Актуальні проблеми політичної науки*: Матеріали 71-ої науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління ДВНЗ «УжНУ», 27 лютого 2017 р. Ужгород, 2017. Вип. 1. С. 91–97.
82. Басараб В. Перспективи та реалії становлення незалежної України крізь призму політичних ідей А. Шептицького. *Економічні, політичні та культурологічні аспекти європейської інтеграції України в умовах нових глобалізаційних викликів*: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 16–17 квітня 2018 року). Ужгород: «Гельветика», 2018. С. 355–359.
83. Басараб В. Причини українсько-польського протистояння 1930–1943 рр. крізь призму листів та пастирських послань Андрея Шептицького. *Східноєвропейський історичний вісник*. Дрогобич: Посвіт, 2018. Спеціальний випуск 3. С. 285–295.
84. Басараб В. Проблема єдності Церков у світлі екуменічних ідей митрополита А. Шептицького. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції Волинської православної богословської академії УПЦ КП «Державотворення і помісність Церкви: історичні процеси та сучасні реалії»* (18.05.2017). Луцьк: Видавництво Волинської православної богословської академії ΕΙΚΩΝ, 2017. С. 27–34.
85. Басараб В. Революційні процеси 1917 – 1921 рр. в Україні крізь призму послань митрополита Андрея Шептицького. *Література та культура Полісся*. Вип. 87. Серія «Історичні науки». № 7. Ніжин: НДУ ім. Гоголя, 2017. С. 130–140.
86. Басараб В. Роль Греко-католицької церкви у процесі становлення української державності (на матеріалі послань та листів Андрея Шептицького). *Карпатська Україна – незалежна держава*. Матеріали міжнародної конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпатської України. Ужгород, видавництво ПП «Аутдор-Шарк», 2019. С. 129–140.
87. Басараб В., Вегеш М. Дві постаті з історії української церкви: Андрей Шептицький і Августин Волошин. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 210 с.
88. Басараб В., Вегеш М. Життя і помисли митрополита Андрея Шептицького. Ужгород, 2003. 112 с.
89. Басараб М., Вегеш М. Деякі теоретичні аспекти геополітики. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. Випуск 1 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський

- національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Денисенко, Ф. Кирилюк та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2004. С. 191–208.
90. Басараб М., Вегеш М., Токар М. Карпатська Україна в контексті українського державотворення: Навчальний посібник. Ужгород: Карпати, 2008. 256 с.
 91. Басараб М., Вегеш М., Токар М. Карпатська Україна в контексті українського державотворення: Навчальний посібник. Видання друге. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2009. 256 с.
 92. Басараб М., Токар М. Громадські організації Закарпаття в боротьбі за державність України (кінець 80-х – початок 90-х років ХХ століття): Монографія; *Серія «Studia Regionalistica»* / № 1; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський університет». Ужгород: Карпати, 2009. 336 с.
 93. Басараб М., Токар М. Закарпаття: нариси боротьби за українську державність (з історії неурядових громадських організацій): Монографія; за заг. ред. М. Токаря. Ужгород: Карпати, 2018. 224 с.
 94. Басараб М., Токар М. Крайова «Просвіта»: відродження організації та її статутні документи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Ужгород: Вісник Карпат, 2004. Вип. 11. С. 172–179.
 95. Богів О., Вегеш М. Міжнародне становище Карпатської України (1938 – 1939 рр.) / Ужгородський державний університет. Ужгород, 1997. 136 с.
 96. Боднар В., Вегеш М. Карпатська Україна у міжнародних відносинах (1938–1939) / Ужгородський державний університет. Ужгород, 1997. 136 с.
 97. Боднар В., Вегеш М. Про деякі питання викладання курсу політології в Угорській і Чеській Республіках. *Політологія в Україні: стан та перспективи розвитку*: (Наукові доповіді та статті) / Мініст. освіти і науки України, Академія політ. наук України, Київський націон. ун-т ім. Т. Шевченка, Європейський ун-т. Київ: Вид-во Європейського університету, 2000. С. 24–30.
 98. Боднар В., Вегеш М. Роль засобів масової інформації в сучасній Україні: політологічний аспект. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 12: Проблеми вітчизняної та зарубіжної історії. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 342–346.
 99. Боднар В., Вегеш М., Худанич В. Історія української державності: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, коледжів, ліцеїв / Ужгородський державний університет. Ужгород, 1996. 203 с.
 100. Боднар В., Вегеш М., Худанич В. Основи політології: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ужгородський державний університет, кафедра політології. Ужгород, 1998. 170 с.
 101. Боднар В., Вегеш М., Худанич В. Основи політології: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів) / Ужгородський державний університет, кафедра політології. Видання друге. Ужгород, 2000. 204 с.

102. Боднар В., Вегеш М., Худанич В. Становлення і розвиток політичної думки в Україні: (Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, коледжів, ліцеїв та гімназій) / Ужгородський державний університет. Ужгород, 1995. 89 с.
103. Буркало В. «Постулати Єдиного Життя» як сакральне джерело виходу із світоглядної кризи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 9. Ужгород, 2009. С. 35–38.
104. Буркало В. Громадські організації та рухи в політичній системі. *Методичні матеріали з курсу політології*. Ужгород, 1990. С. 76–86.
105. Буркало В. Особливості історичного становлення політичної психології як науки. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 5. Ужгород, 2000. С. 188–194.
106. Буркало В. Проблема любові як суспільно-політичної потреби. *Політична наука в Україні: стан і перспективи*: Матеріали всеукраїнської наукової конференції (Львів, 10–11 травня 2007 року) / Укл. Поліщук М., Скочиляс Л., Угрин Л. Львів: ЦПД, 2008. С. 220–225.
107. Буркало В. Трансформація гуманітарної освіти як висвітлення душі людини. *Трансформація освіти*. Ужгород, 1999. С. 525–531.
108. Буркало В. «Постулати Єдиного Життя» як сакральне джерело виходу із світоглядної кризи. *Матеріали науково-практичної конференції «Парадигма творення в сучасній науці: на шляху до інтегрованого світогляду»*. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2010. Вип. 2. С. 67–75.
109. Буркало В. Аберация масової свідомості країн Східної Європи та імперативи часу. *Актуальні та малодосліджені проблеми історії України*. Вип. II. Ужгород, 1998. С. 52–55.
110. Буркало В. Висота духовної культури. *Карпатський світ – «Carpathian World»*. 2006. № 1. С. 6–10.
111. Буркало В. Гармонізація психічних змістів і її прояви в управлінській діяльності керівника. *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти*: Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» / За заг. ред. проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 257–264.
112. Буркало В. Голографія комуністичної еліти в СРСР. *Науковий вісник Ужгородського державного університету*. Серія: Історія. Вип. 7. Ужгород, 2002. С. 132–138.
113. Буркало В. Духовне відродження як проблема формування христосвідомості і роль духовної еліти. *Українська еліта та її роль в державотворенні*: Збірка наукових праць Всеукраїнської наукової конференції. Київ, 2000. С. 164–169.
114. Буркало В. Еволюція громадських рухів: досвід країн Східної Європи. *Дослідження історії соціально-економічного розвитку країн Центральної*

- та Південно-Східної Європи: сучасний стан, проблеми та перспективи. Ужгород, 1998. С. 130–134.
115. Буркало В. Етика успіху та етика служіння в трансформаційному суспільстві доби глобалізації. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 5–6: Ціна свободи й незалежності: трансформація політичних систем в країнах Центральної та Південно-Східної Європи до та після 1989 – 1991 рр.: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2007. С. 17–20.
 116. Буркало В. Інволюція радянської партійної еліти та уроки для Руху. *Народний Рух України: місце в історії та політиці*. Одеса, 2000. С. 21–24.
 117. Буркало В. Інволюція радянської політичної еліти та уроки для України. *Українська еліта та її роль в державотворенні: Збірка наукових праць Всеукраїнської наукової конференції*. Київ, 2000. С. 92–98.
 118. Буркало В. Космізація мислення – умова цивілізаційного поступу. *Сучасна криза суспільства і шляхи її подолання*. Запоріжжя, 1995. Ч. 1. С. 27–28.
 119. Буркало В. Криза в Україні як прояв загальноцивілізаційної кризи. *Кризове суспільство: політика, соціологія, соціальна психологія* (Україна напередодні ХХІ століття). Запоріжжя, 1994. Ч. II. С. 13–14.
 120. Буркало В. Любов в системі соціальних технологій. *Соціальна робота: теорія, досвід, перспективи*. Ужгород, 1999. С. 63–67.
 121. Буркало В. Людина в умовах науково-технічної революції. *Людина і суспільство*. Ужгород, 1994. С. 83–99.
 122. Буркало В. Незакономірна закономірність війни: періодичність інволюційної спіралі та її подолання свідомістю Христа. *Матеріали міжнародної наукової конференції «Політичні кризи в державах та регіонах Європи: внутрішні передумови та зовнішні виклики у ХХ – на початку ХХІ століття»*. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 1 (18). Ужгород, 2015. С. 12–16.
 123. Буркало В. Олігархічна модель і професійна етика державних службовців. *Україна і Центральна Європа: культура, політика, історія: Матеріали V науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин»* (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). Ужгород ТОВ «РІК-У», 2020. С. 69–78.
 124. Буркало В. Особливості сучасної цивілізації. *Людина і суспільство*. Ужгород, 1994. С. 69–82.
 125. Буркало В. Політика і святість як служіння в поглядах М. Вебера. *Україна і Центральна Європа: культура, політика, історія: Матеріали V науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин»* (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). Ужгород ТОВ «РІК-У», 2020. С. 233–245.

126. Буркало В. Політико-філософські прозріння та ілюзії Миколи Бердяєва. *Україна і Центральна Європа: культура, політика, історія*: Матеріали V науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. С. 225–233.
127. Буркало В. Політична ідеологія. Основні ідеологічні доктрини сучасності. *Політологія*: Підручник / За ред. М. М. Вегеша. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 384 с+компакт-диск. (Вища освіта XXI століття). С. 264–281.
128. Буркало В. Політична ідеологія. Основні ідеологічні доктрини сучасності. *Політична наука* / За заг. ред. проф. Миколи Вегеша. Ужгород: В-во УжНУ «Говерла», 2009. С. 184–192.
129. Буркало В. Політичний конфлікт як відображення структурних змін робітничого класу під впливом НТР. *Природа, феноменологія та динаміка конфліктів у сучасному світі*. Чернівці, 1993. С. 86–87.
130. Буркало В. Примирення науки, філософії і богослов'я у Вченні Єдиного Життя. *Закарпатські Волошинські читання*: Матеріали всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (Ужгород, 25–30 березня 2013 р.) / Наук. ред. І. В. Козубовська, В. В. Левкулич, В. І. Староста, І. О. Стряпко. Ужгород: Видавництво ФОП Бреза А. Е., 2013. С. 79–81.
131. Буркало В. Проблема любові як суспільної цінності в сучасному соціумі та її прояви в діяльності української політичної еліти. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 2. Ужгород, 2005. С. 224–236.
132. Буркало В. Проблема реінкарнації: доннаукова архаїка чи закон розвитку життя? *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 7–8. Ужгород, 2007. С. 30–39.
133. Буркало В. Процеси трансформації релігійної свідомості в Україні крізь призму філософії «Єдиного Життя». *Суспільно-політичні виміри релігійних процесів в Україні*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 17–18 квітня 2008 року. Чернівці, 2008. С. 108–112.
134. Буркало В. Релігійний ренесанс і формування філософії Єдиного Життя в умовах суспільно-політичної кризи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. Вип. 9. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 26–29.
135. Буркало В. Свідомість миру як засіб подолання війни. *Політика і державне управління*: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; [Упоряд.: М. Токар, К. Червеньяк; Відп. за вип.: Б. Досяк]; ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т»; Каф. політол. і держ. управ. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016.
136. Буркало В. Світоглядна установка на мир як основа толерантності. *Толерантність на кордонах Європи: вимір для України*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції [Упоряд.: І. Вегеш, М.

- Колодій; Відп. За вип.: М. Вегеш]. Ужгород, ФОП Наумченко Н. В., 2019. С. 106–112.
137. Буркало В. Світоглядний вимір настанови державних службовців на служіння. *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти*: Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» / За заг. ред. проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 222–231.
138. Буркало В. Суспільний ідеал любові в трансформаційному суспільстві доби глобалізації. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 1. Ужгород, 2004. С. 160–169.
139. Буркало В. Суспільство на зламі: соціальні колізії і соціологічні та політологічні інтерпретації (дещо про методологічні підходи в сучасній соціології та політології). *Політологічні патерни: pro i contra*. Ужгород, 1998. С. 20–28.
140. Буркало В. Сучасні міфологеми і проблема духовного відродження. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 20: Релігія і церква в країнах Центральної та Південно-Східної Європи. Ужгород, 2002. С. 141–151.
141. Буркало В. Формування нових верств робітничого класу під впливом НТР. *Тези доповідей наук.-практ. конференції молодих вчених, присвячених 45-річчю Ужгородського держуніверситету*. Ужгород, 1990. С. 19–20.
142. Буркало В. Христосвідомість як вияв божественної природи людини в сакральних текстах Вчення Єдиного Життя. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 17. Ужгород, 2014. С. 9–19.
143. Буркало В. Цивілізаційна криза як наслідок відсутності альтернативи дуалізму капіталізм–комунізм. *Актуальні проблеми політичної науки*. Вип. 1. Ужгород, 2017. С. 47–52.
144. Буркало В. Цінність «служіння» крізь світоглядний вимір зрушень в змісті психічного державних службовців і політичних акторів. *Ціннісний вимір політичної діяльності*: Збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Бардачов – голова, Ф. Г. Семенченко, О. М. Момоток та ін. Херсон: Вид-во ФОП Вишемирський В. С., 2021. С. 38–41.
145. Буркало В. Цінність любові і її усвідомлення науковою елітою. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. Вип. 7. 2004. С. 37–42.

В

146. Вегеш І. Взаємозв'язок понять «людина» і «масове суспільство» у країнах Центрально-Східної Європи: на прикладі Румунії та України. *Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність (Relații româno-ucrainene*.

- Istorie și contemporaneitate*). Satu Mare: Editura Muzeului Sâtmărean, 2015. С. 153–164.
147. Вегеш І. Вступ. Поняття «культура». *Основи гендерної культури: посібник для тренінгів* / Упоряд. Вегеш І. М., Колодій М. М., Колодій С. М. Ужгород, «УЖДРУК», 2015. С. 2–14.
148. Вегеш І. Дельоз Жіль. *Історія політичної думки: навч. енцикл. Словник-довідник для студентів вищ. навч. зал.* / За заг. ред. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]. Львів: Новий Світ, 2000, 2014. С. 201–202.
149. Вегеш І. Дискримінація. *Енциклопедія прав людини: соціально-педагогічний аспект: [колективна монографія]* / кол. авт., за заг. ред. проф. Н. А. Сейко; відп. ред. Н. П. Павлик. Житомир: Видавництво «Волинь», 2014. С. 153–157.
150. Вегеш І. Еволюція концепту толерантності у світовій науковій думці. *Толерантність на кордонах Європи: вимір для України: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції; [Упоряд.: І. Вегеш, М. Колодій; Відп. за вип.: М. Вегеш]*. Ужгород, ФОП Наумченко Н. В., 2019. С. 21–24.
151. Вегеш І. Естетичний вимір нонконформізму в поглядах Герберта Маркузе. *Соціально-політичні студії*. Вісник наукової думки студентів факультету Ужгородського національного університету. Випуск 1. Ужгород, 2008. С. 15–21.
152. Вегеш І. Концепт влади у філософії Ж. Дельоза. *Актуальні проблеми політичної науки: Науковий збірник. Випуск перший*. Ужгород: Вид-во «ФОП Сабов А. М.», 2017. С. 88–91.
153. Вегеш І. Концепт масового суспільства у дискурсі політичної науки: базові категорії та проблема типологізації. *Актуальні проблеми політичної науки: Науковий збірник*. Ужгород, 2018. Випуск другий. С. 60–68.
154. Вегеш І. Концепт масового суспільства у теорії психоаналізу. *Актуальні проблеми політичної науки: Науковий збірник*. Ужгород, 2018. Випуск п'ятий. С. 171–177.
155. Вегеш І. Концепт толерантності в Україні в умовах «гібридної війни». *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти: Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет»* / За заг. ред. проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 250–256.
156. Вегеш І. Концепція «втечі від свободи» Еріха Фромма у постмодерну добу. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів, 21–22 квітня 2014 року, м. Суми: Вид-во СумДУ, 2014. С. 241–246.*

157. Вегеш І. Концепція масового суспільства в сучасній зарубіжній політичній науці. *Політична наука: Навчально-методичний посібник* / За ред. проф. Миколи Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 37–60.
158. Вегеш І. Концепція масового суспільства у працях Карла Ясперса, Вільгельма Райха та Ханни Арендт. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 7–8. До 45-річчя від дня народження Вегеша Миколи Миколайовича, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри політології факультету суспільних наук, ректора Ужгородського національного університету. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2007. С. 39–69.
159. Вегеш І. Людина і концепт масового суспільства у політичній філософії Е. Фромма. *Регіональні студії: Зб. наук. пр.* Ужгород, 2018. Випуск 12. С. 52–56.
160. Вегеш І. Масове суспільство та критична теорія Франкфуртської школи. *«Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність»*: Матеріали наукової конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпато-української держави і 145-річчю від дня народження видатного закарпатського політика й громадсько-культурного мислителя Августина Волошина. Ужгород, 2019. С. 216–220.
161. Вегеш І. Місце і роль людини у структурі «суспільства споживання» Жана Бодріяра. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 17. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2014. С. 19–25.
162. Вегеш І. Наполеон Бонапарт: штрихи до політичного портрета. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 1. Ужгород: Вісник Карпат, 2004. С. 38–58.
163. Вегеш І. Нариси з конспірології. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 3. Ужгород: Вісник Карпат, 2005. С. 238–244.
164. Вегеш І. Особливості суб'єкт-об'єктних відносин у масовому суспільстві. *Актуальні проблеми політичної науки: Науковий збірник*. Ужгород, 2018. Випуск четвертий. С. 85–91.
165. Вегеш І. Політична культура: навчально-методичні рекомендації (для студентів за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія (за сферами політичної діяльності)» / Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 23; [Ужгород. нац. ун-т; Ф-т сусп. наук; Каф. політології і держ. управління]. Ужгород, 2015. 61 с.
166. Вегеш І. Політичні цінності в структурі суспільства споживання. *Політика і державне управління: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*; [Упоряд.: М. Токар, К. Червеньяк; Відп. за вип.: Б. Досяк]. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. С. 8–11.
167. Вегеш І. Поняття «іншого» в екзистенційній філософії Жана-Поля Сартра. *Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції*

- «Трансформація суспільно-політичних процесів в Україні воєнного та післявоєнного періодів», 21–22 жовтня 2011 р., м.Мукачево. Мукачево: Мукачів. держ. ун-т. 2011. С. 85–88.
168. Вегеш І. Постмодернізм у політичній науці: навчально-методичні рекомендації (для студентів спеціальності 8.040301 «Політологія (за сферами політичної діяльності)» / Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 24; [Ужгород. нац. ун-т; Ф-т сусп. наук; Каф. політології і держ. управління]. Ужгород, 2015. 53 с.
169. Вегеш І. Реквієм революції (Вебстер Н. Х. Всемирная революция. Заговор против цивилизации. К.: Серж, 2001. 290 с.). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 5–6. Ціна свободи й незалежності: трансформація політичних систем в країнах Центральної та Південно-Східної Європи до та після 1989-1991 рр.: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2007. С. 417–420.
170. Вегеш І. Ринкова особистість та «втеча від свободи» у вченні Еріха Фромма. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Філософія та соціологія трансформаційного суспільства»*, 24–26 травня 2012 р., м. Сімферополь-Судак. Сімферополь: Кримський інститут бізнесу, 2012. С. 23–27.
171. Вегеш І. Роль масового суспільства у політичних кризах. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2015. Випуск 1 (18). Ужгород, 2015. С. 16–18.
172. Вегеш І. Свобода людини і масове суспільство у філософії Ж.-П. Сартра. *Актуальні проблеми політичної науки: Науковий збірник*. Ужгород, 2018. Випуск третій. С. 205–212.
173. Вегеш І. Теорія «одномірної людини» Герберта Маркузе. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 4. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2006. С. 25–41.
174. Вегеш І. Теорія масового суспільства в сучасній політичній науці. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 2. Ужгород: Вісник Карпат, 2005. С. 56–75.
175. Вегеш І., Вегеш М. Геополітична думка України наприкінці ХІХ – в першій половині ХХ ст. через призму державотворення. Geopolitical thought of Ukraine at the end of XIX – in the first half of XX century. Through the prism of state formation. *Regionalna Revue / Regional Revue*. Trebisov, Slovenska republika. 2020. No. 2. Vol. 1. P. 71–97.
176. Вегеш І., Вегеш М. Історико-політологічна концепція Михайла Грушевського та місце в ній історії Закарпаття. *Relatii Romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Romanian-Ukrainian relations. History and contemporaneity. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність*. Editory Irina Liuba Horvat. Anastasia Vehesh. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean – Bucuresti: Editura RCR Editorial, 2021. С. 39–62.

177. Вегеш І., Вегеш М. Карл Гаусгофер: штрихи до портрета геополітика. *Регіональні студії*. 2020. № 20. Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 137–145.
178. Вегеш І., Вегеш М. Культурно-освітня, виховна та наукова діяльність Митрополита Андрея Шептицького. *Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції*: Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 27–28 квітня 2020 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В.В. Химинець, М.М. Король. Ужгород: РІК-У, 2020. С. 161–192.
179. Вегеш І., Вегеш М. Михайло Драгоманов і Закарпаття (Vehesh I.M., Vehesh M.M. Mykhailo Drahomanov and Transcarpathia). *Bildung, Sozialarbeit, öffentliche Verwaltung und regionale Entwicklung / Verfahren der wissenschaftlich Arbeiten (Zborník vedeckých príspevkov)*. Katedra Pomocy Postpenitenciarnej i Aktywizacji Zawodowej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Steinbeis-Hochschule in Zusammenarbeit mit EBG Slowakei Non-Profit-Organisation MERCi, n.o., Uzhgorod national Universität, Fakultät für Internationale Wirtschaftsbeziehungen. Krakow, 2020. P. 127–139.
180. Вегеш І., Вегеш М., Палінчак М., Голонич Ян. Карпатська Україна в центральньо-європейській політичній кризі напередодні Другої світової війни (1938 – 1939). *Carpathian Ukraine in the Central European political crisis on the eve of the Second World War (1938 – 1939)* / Колектив. монографія. Fairmont, WV, USA: Academic publishing Fairmont, 2020. 290 с.
181. Вегеш І., Гайданка Є., Червеняк К. Як написати дипломну роботу: навчально-методичні рекомендації [вид. доп. і переробл.] / Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 39. Ужгород, 2019. 54 с.
182. Вегеш І., Колодій М. Концепт толерантності в контексті національної безпеки. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 145–148.
183. Вегеш І., Колодій М. Концепт толерантності та особливості його впровадження в українському суспільно-політичному просторі. *Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність (Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate)*. Satu Mare: Editura Muzeului Sătmărean, 2019. С. 313–320.
184. Вегеш І., Фогт М., Гусман Р., Колодій М. Проактивна толерантність як шлях до миру. Християнське соціально-етичне визначення толерантності як концептуальної основи проекту «Толерантність на кордонах Європи: вимір для України»; [Автори: Маркус Фогт, Рольф Гусманн, з доповненнями Михайла Фетька, Фелікса Геєра, Іво Франкрайтера, Ігоря Вегеша, Маріанни Колодій та Олександра Бокотєя]: Ужгород, ФОП Наумченко Н. В., 2019. 26 с.
185. Вегеш М. Августин Волошин і Карпатська Україна. Львів: ЗУКЦ, 2004. 414 с.

186. Вегеш М. Августин Волошин і проблема національної політичної еліти. *Слово* (спецвипуск): Народний журнал Закарпаття. 2004. №2 (40). Вересень – жовтень. С. 16–20.
187. Вегеш М. Автономно-Землеробський Союз. *Енциклопедія історії України: В 5 т. / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. К.: Наукова думка, 2003. С. 26.*
188. Вегеш М. Актуальне інтерв'ю з новим завідувачем кафедри політології Ужгородського національного університету. Розмовляв Іван Уста. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 21: Політологічні студії: історія, теорія, практика. Ужгород, 2003. С. 377–381.
189. Вегеш М. Актуальні проблеми українського елітотворення. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньонауковому) рівні (доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D)). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 48 с.
190. Вегеш М. Біля джерел майбутньої незалежності. *Вони боронили Карпатську Україну: Нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців / М. М. Вегеш, М. В. Делеган, О. Д. Довганич та ін. [Відп. ред. М. М. Вегеш]. Ужгород, 2002. С. 104–123.*
191. Вегеш М. Біля джерел української геополітичної думки. *Relatii Romano-ucrainene, istorie si contemporaneitate. Rumunсько-українські відносини. Історія та сучасність. Romanian-ukrainian relations, history and present. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean; Cluj Napoca: Editura Ecsu Transilvan, 2016. С. 441–452.*
192. Вегеш М. В боротьбі за свободу України: політичні замітки про минуле і майбутнє українського народу. Ужгород, 1996. 60 с.
193. Вегеш М. Вдалиий дебют видавничої серії «Studia Regionalistica». *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 13: Країни Центрально-Східної Європи в модерну і постмодерну добу: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Ужгород, 2–3 жовтня 2009 р.). Ужгород, 2009. С. 346–347.
194. Вегеш М. Вячеслав Чорновіл у дисидентському русі 60-80-х років. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 21: Політологічні студії: історія, теорія, практика / Ужгородський національний університет, Науково-дослідний інститут карпатознавства. Ужгород, 2003. С. 173–180.
195. Вегеш М. Генеральний Статут про організацію і адміністрацію Підкарпатської Русі 1919. *Енциклопедія історії України: В 5 т. / Редкол.: В.А.Смолій (голова) та ін. Т. 2. К.: Наукова думка, 2004. С. 80.*
196. Вегеш М. Геополітика в іменах / Видання друге, доповнене. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 216 с.
197. Вегеш М. Геополітика. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск перший. Ужгород: «ФОП Сабов А. М.», 2017. С. 121–143.
198. Вегеш М. Геополітика. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 052 – Політологія. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 60 с.
199. Вегеш М. Геополітика. *Політична наука / За заг. ред. проф. Миколи Вегеша*. Ужгород: В-во УжНУ «Говерла», 2009. С. 233–322.

200. Вегеш М. Геополітика. *Політологія: Підручник* / За ред. М. М. Вегеша. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. С. 350–380. (Вища освіта ХХІ століття).
201. Вегеш М. Геополітика: минуле, сучасне, майбутнє. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 25: Актуальні проблеми української політології / Ужгородський національний університет, Науково-дослідний інститут карпатознавства. Ужгород, 2003. С. 84-110.
202. Вегеш М. Геополітична концепція Карла Гаусгофера. *Relatii Romano-ucrainene, istorie si contemporaneitate. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Romanian-ukrainian relations, history and present*. Editura Muzeului Satmarean, 2015. С. 143–152.
203. Вегеш М. Державно-правовий статус Закарпаття наприкінці 30-х рр. *Вони боронили Карпатську Україну: Нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців* / М. М. Вегеш, М. В. Делеган, О. Д. Довганич та ін. [Відп. ред. М. М. Вегеш]. Ужгород, 2002. С. 271–278.
204. Вегеш М. Державно-правовий статус Підкарпатської Русі – Карпатської України. *Карпатська Україна в портретах* / Відповідальний за випуск М. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2007. С. 313–315.
205. Вегеш М. Державотворчі процеси в Україні. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньонауковому) рівні (доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D)). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 42 с.
206. Вегеш М. Державотворчі процеси у Карпатській Україні (1938 – 1939). Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2020. 552 с.
207. Вегеш М. До питання становлення політології як науки. *Актуальні та малодосліджені проблеми історії України* / Ужгород. держ. ун-т., Кафедра політології. Ужгород, 1998. Вип.2. С. 50–51.
208. Вегеш М. Еволюція державно-правового статусу Закарпаття (Підкарпатської Русі – Карпатської України) у міжвоєнний період. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск третій. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 160–171.
209. Вегеш М. Еволюція державно-правового статусу Закарпаття (Підкарпатської Русі – Карпатської України) у міжвоєнний період. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск третій. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 160–171.
210. Вегеш М. Закарпатське товариство «Просвіта». *Карпатська Україна в портретах* / Відповідальний за випуск М. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2007. С. 318–319.
211. Вегеш М. Закарпаття електоральне. *Останець Ю., Токар М. Закарпаття через призму політичних виборів: Монографія; Серія «Studia Regionalistica» / № 2; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський університет»*. Ужгород: Видавництво «Карпати», 2009. С. 3.
212. Вегеш М. Західна геополітика в іменах / Ужгородський національний університет, Кафедра політології. Ужгород: Видавництво УжНУ, 2003. 200 с.

213. Вегеш М. Збігнев Бжезінський про геополітичні пріоритети України: еволюція оцінок. *Політика і державне управління: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*. Видання присвячене 70-річчю Ужгородського національного університету, 25-річчю кафедри політології і державного управління та 10-річчю факультету суспільних наук УжНУ. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. С. 26–31.
214. Вегеш М. Зовнішня політика України: програма і плани семінарських занять з нормативного курсу для студентів-політологів / Ужгородський державний університет, кафедра політології. Ужгород, 2000. 24 с.
215. Вегеш М. Зовнішня політика України: програма і плани семінарських занять з нормативного курсу для студентів-політологів / Ужгородський державний університет, кафедра політології. Ужгород, 2000. 24 с.
216. Вегеш М. Історія і політика: В чотирьох томах. Т. 4. *Основи політичної науки*. Західна геополітика в іменах. Історія, філософія, політологія і літературознавство (Рецензії різних років). Передвиборні програми, політичні звернення та прокламації. Інтерв'ю різних років (1994-2005). Ужгород, 2005. 478 с.
217. Вегеш М. Карпатська Україна 1938 – 1939 років у загальноєвропейському історичному контексті / Ужгородський державний університет. Ужгород, 1997. Т.1. 235 с.
218. Вегеш М. Карпатська Україна 1938 – 1939 років у загальноєвропейському історичному контексті / Ужгородський державний університет. Ужгород, 1997. Т.2. 198 с.
219. Вегеш М. Карпатська Україна. Документи і факти. Ужгород: Видавництво «Карпати», 2004. 432 с.
220. Вегеш М. Кафедра політології і державного управління: етапи становлення і розвитку. *На допомогу аспірантам-політологам*. Робочі програми навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D) галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія освітньої програми Політологія / Political Science / За загальною редакцією професорів М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Видання друге, перероблене і доповнене. Ужгород, 2020. С. 188–192.
221. Вегеш М. Кафедра політології і державного управління: етапи становлення і розвитку. *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти*: Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет». м. Ужгород, 8 грудня 2020 р. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 5–13.
222. Вегеш М. Кафедра політології Ужгородського національного університету: сторінки історії та перспективи розвитку. *Кафедра політології Ужгородського національного університету. Біобібліографічний покажчик*

- / Міністерство освіти і науки України, Ужгородський національний університет, Кафедра політології. Ужгород, 2003. С. 4–31.
223. Вегеш М. Лужицькі серби між Заходом і Сходом у контексті теорії конфлікту цивілізацій. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 14: Проблеми вітчизняної і зарубіжної історії з найдавніших часів до наших днів. Ювілейний збірник на пошану доктора історичних наук, професора Василя Івановича Худанича. Ужгород, 2002. С. 121–132.
224. Вегеш М. Організація і проведення наукових досліджень. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні (доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D)). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 39 с.
225. Вегеш М. Основи наукових досліджень [Навчально-методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності «Політологія»]. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 67 с.
226. Вегеш М. Передмова. Значення толерантності у сучасному світі та виклики для України. *Толерантність на кордонах Європи: вимір для України: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції*; [Упоряд.: І. Вегеш, М. Колодій; Відп. за вип. М. Вегеш]. Ужгород: ФОП Наумченко Н. В., 2019. С. 8.
227. Вегеш М. Політична географія і геополітика. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 84 с.
228. Вегеш М. Політологія як наука про політику. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск перший. Ужгород: «ФОП Сабов А. М.», 2017. С. 103–121.
229. Вегеш М. Практика впровадження Болонської реформи. Інтерв'ю з Миколою Миколайовичем Вегешем. *Світ Карпат: бізнес, туризм, духовність*. Всеукраїнський часопис. 2005. № 3. С. 16.
230. Вегеш М. Презентація наукових результатів та управління науковими проектами: Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні (доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D)). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 48 с.
231. Вегеш М. Про альтернативу включення Закарпаття до складу Чехословаччини. *Українські Карпати*: Матеріали міжнародної наукової конференції «Українські Карпати: етнос, історія, культура» (Ужгород, 26 серпня – 1 вересня 1991 р.). Ужгород: Вид-во «Карпати», 1993. С.113–121.
232. Вегеш М. Проблематика війни і миру в спадщині Реймона Арона. *Україна та Центральна Європа*: Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 108–116.
233. Вегеш М. Рец.: Жиленко Р. В. Американський вибір: фактори формування зовнішньополітичного курсу США в 20–30 роках ХХ століття. Ужгород, 2000. 101 с. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 8: Актуальні проблеми вітчизняної

- і зарубіжної історії та культури. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 334–337.
234. Вегеш М. Рец.: Історія політичної думки України: підручник / За заг. ред. Н.М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000. 632 с. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск перший. Ужгород: «ФОП Сабов А. М.», 2017. С. 152–156.
235. Вегеш М. Рец.: Рябчук М. Зона відчуження. Українські олігархи між Сходом і Заходом (К.: Критика, 2004). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 1 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Денисенко, Ф. Кирилюк та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2004. С. 245–248.
236. Вегеш М. Рец.: Токар Маріан. Проукраїнські політичні партії Закарпаття в 1919 – 1939 роках. Ужгород, 2001. 176 с. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 8: Актуальні проблеми вітчизняної і зарубіжної історії та культури. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 292–298.
237. Вегеш М. Рец.: Ющенко В. 28 тижнів української історії (Рівне, 2003). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 1 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Денисенко, Ф. Кирилюк та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2004. С. 242–245.
238. Вегеш М. Світовий процес і геополітика / Видання третє, доповнене. Навчальний посібник. Ужгород: «ФОП Сабов А. М.», 2017. 303 с.
239. Вегеш М. Своєрідна енциклопедія про електоральні процеси в Україні та Закарпатті [Рец.: Остапець Ю. О. Електоральні процеси на Закарпатті у контексті загальнонаціональних виборів: Монографія. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра». 412 с.]. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск другий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 198–203.
240. Вегеш М. Слово про засновника кафедри політології в Ужгородському національному університеті. Боднар В. *Проблеми становлення політичної системи в Угорській Республіці: політологічні аспекти*. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 3–4.
241. Вегеш М. Україна в європейських міжнародних відносинах: Науковий збірник / Інститут історії України НАН України. К., 1998. 526 с. *Український історичний журнал*. 1999. № 6. С. 142–146.
242. Вегеш М. Україна в сучасних вітчизняних і зарубіжних геополітичних доктринах. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні (доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D)). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 64 с.
243. Вегеш М. Українське Закарпаття в контексті загальнонаціонального визвольного руху. *Августин Волошин як український державник, педагог і релігійний діяч*: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 130-річчю від дня народження Героя України, о. Августина Волошина і 65-річчю проголошення Карпатської України 16 березня 2004 року. Київ: Видавництво «Прецедент», 2004. С. 23–33.

244. Вегеш М. Український політолог Володимир Горбатенко [Рец.: Горбатенко Володимир Павлович: до 60-річчя від дня народження і 30-ліття науково-педагогічної діяльності / упорядник О. В. Кукуруз; відп. ред. Ю. С. Шемшученко. К.: ВЦ «Академія», 2017. 144 с.]. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск п'ятий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 179–182.
245. Вегеш М. Фундаментальна монографія про етнополітичну стабільність України [Рец.: Асланов Стеллас. Етнополітична стабільність держави: політико-правовий аналіз: Монографія. Ужгород: Ліра, 2016. 464 с.]. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск другий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 203–208.
246. Вегеш М. Футурологічна концепція Олівіна Тоффлера. *Carpatica–Карпатика*. Випуск 25: Актуальні проблеми української політології / Ужгородський національний університет, Науково-дослідний інститут карпатознавства. Ужгород, 2003. С. 222–256.
247. Вегеш М. Царина політичної регіоналістики. *Басараб М., Токар М. Громадські організації Закарпаття в боротьбі за державність України (кінець 80-х – початок 90-х років ХХ століття)*. 20-й річниці новітньої національно-державницької боротьби українців та проведенню Установчого з'їзду Народного Руху України за перебудову присвячується / НДІ політичної регіоналістики; Серія «*Studia Regionalistica*» / № 1. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2009. С. 3–4.
248. Вегеш М. Юрген Габермас про США та сучасне і майбутнє ЄС. *Україна та Центральна Європа: Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин»* (м. Ужгород, 3 травня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 148–152.
249. Вегеш М. Якою ми бачимо нову Україну (Політичні замітки про минуле і майбутнє українського народу). Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2004. 120 с.
250. Вегеш М., Віднянський С. Августин Волошин – «батько карпатоукраїнського народу». Київ: Парламентське видавництво, 2020. 472 с. + Іл., ім. пок. (Серія «Політичні портрети»).
251. Вегеш М., Віднянський С. Августин Волошин – будівничий української державності за Карпатами. Видання друге. К.: Парламентське видавництво, 2021. 472 с. (Серія «Політичні портрети»).
252. Вегеш М., Віднянський С. Комуністична партія Закарпатської України. *Малий словник історії України* / Мініст. освіти України; [Редколег.: В.Смолій, С.Кульчицький, О.Майборода та ін.]. Київ: Либідь, 1997. С. 205.
253. Вегеш М., Віднянський С. Країни Центрально-Східної Європи та українське питання (1918–1939) / Національна Академія Наук України, Інститут історії України, Ужгородський державний університет. Київ – Ужгород, 1998. 257 с.
254. Вегеш М., Віднянський С. Україна в Європі: основні етапи та проблеми історії українсько-угорських взаємин. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Випуск 16 / Міністерство освіти і науки

- України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш, С. Віднянський, Д. Данилюк та ін. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2006. С. 185–197.
255. Вегеш М., Гиря В. Деякі нотатки про місце і роль України в сучасному геополітичному просторі. *Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність*: Матеріали наукової конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпато-Української держави і 145-річчю від дня народження видатного закарпатського політика й громадсько-культурного мислителя Августина Волошина (м. Ужгород, 14 березня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 209–216.
256. Вегеш М., Гиря В. Документознавство Карпатської України. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 358–372.
257. Вегеш М., Гиря В. Законотворець Карпатської України Михайло Бращайко. *Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність*: Матеріали науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14 березня 2019 року). Ужгород: Вид-во ПП Роман О. І., 2019. С. 148–151.
258. Вегеш М., Гиря В. Карпатська Україна і Угорщина. *Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність*: Матеріали науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14 березня 2019 року). Ужгород: Вид-во ПП Роман О. І., 2019. С. 53–63.
259. Вегеш М., Гиря В. Роберт Каган про роль США в новому світовому порядку. *Україна та Центральна Європа*: Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 188–197.
260. Вегеш М., Гиря В. Угорський ревізіонізм проти Чехословацької республіки і Закарпаття (20 – 30-ті роки ХХ ст.). *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск третій. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2018. С. 172–197.
261. Вегеш М., Гиря В. Федір Ревай – Голова УНО. *Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність*: Матеріали науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14 березня 2019 року). Ужгород: Вид-во ПП Роман О.І., 2019. С. 143–147.
262. Вегеш М., Гиря В. Чехословацька Республіка в часи центрально-європейської політичної кризи (Мюнхенська конференція 29 – 30 вересня 1938 р.). *Вибір 2019*: Матеріали науково-практичної конференції «Електоральні процеси в Україні: загальнонаціональні особливості та регіональні виборчі практики». Ужгород, 2018. С. 102–112.
263. Вегеш М., Гиря В. Чехословацька Республіка і Карпатська Україна: між Мюнхеном, Комарно і Віденським арбітражем. *Вибір 2019*: Матеріали

- науково-практичної конференції «Електоральні процеси в Україні: загальнонаціональні особливості та регіональні виборчі практики». Ужгород, 2018. С. 112–119.
264. Вегеш М., Гиря В. Юліан Ревай – Міністр Карпатської України. *Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність*: Матеріали науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14 березня 2019 року). Ужгород: Вид-во ПП Роман О. І., 2019. С. 140–143.
265. Вегеш М., Гиря В. Як голосували закарпатці в 39-му? (Електоральні настрої населення Закарпаття під час виборів до Сойму Карпатської України). *Вибір 2019*: Матеріали науково-практичної конференції «Електоральні процеси в Україні: загальнонаціональні особливості та регіональні виборчі практики». Ужгород, 2018. С. 6–11.
266. Вегеш М., Гиря В., Горват І.Л. Чехословаччина, Румунія і Карпатська Україна під час центральноєвропейської політичної кризи напередодні Другої світової війни. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid–19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 150–167.
267. Вегеш М., Гиря В., Король І. Угорська іредента на Закарпатті між двома світовими війнами (1918 – 1939 рр.). Ужгород: ТОВ «Колір прінт», 1998. 130 с.
268. Вегеш М., Гиря В., Марчук В. Соціально-економічне, культурне і політичне становище українців Румунії на сторінках часопису «Розбудова Нації». *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid–19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 316–321.
269. Вегеш М., Горват Л. Закарпаття напередодні Другої світової війни: геополітичні аспекти. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск п'ятий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 4–57.
270. Вегеш М., Горват Л. Михайло Грушевський: Деякі аспекти наукової і політичної діяльності / Ужгородський державний університет. Ужгород: Колір Прінт, 1998. 38 с.
271. Вегеш М., Горват Л. Українська державність у ХХ столітті: (Матеріали до лекцій для студентів історичного факультету) / Ужгородський державний університет, Кафедра історії України, кафедра політології. Ужгород, 2000. 98 с.
272. Вегеш М., Горват Л. Феномен Августина Волошина через призму політичного лідерства. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 30: Історична школа професора Володимира Задорожного. Науковий збірник. Випуск 2 / Національна академія наук України; Інститут історії України; Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Науково-

- дослідницький інститут карпатознавства. Ужгород: Видавництво «Гражда», 2004. С. 87–94.
273. Вегеш М., Горват Л., Марина В. Румунсько-українські відносини: історія і сучасність. Сату Маре, 1999. 578 с. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 7: Історія і культура Закарпаття ХХ століття (До 55- річчя возз'єднання Закарпаття з Україною) / Ужгородський державний університет, Науково-дослідний інститут Карпатознавства. Ужгород, 2000. С.307–319.
274. Вегеш М., Греченюк Н. Державотворчі процеси на західноукраїнських землях і Закарпаття (1918 – 1919). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 27: Карпатський регіон: історія і культура /Ужгородський національний університет, Науково-дослідний інститут карпатознавства. Ужгород, 2003. С. 59–87.
275. Вегеш М., Задорожний В. Державно-правовий статус Закарпаття наприкінці 30-х рр. ХХ ст. *Конституційне будівництво в Україні: теорія та практика: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 4-й річниці Конституції України (1–3 червня 2000 р.)*. / Управління освіти Закарп. обл. держ. адміністр., Вища школа права при Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Закарп. відділення Фонду підтримки науки. Ужгород: Вид-во «Закарпаття», 2000. С.106–114.
276. Вегеш М., Зан М. Враження з того боку Тиси. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 21: Політологічні студії: історія, теорія, практика / Ужгородський національний університет, Науково-дослідний інститут карпатознавства. Ужгород, 2003. С. 371–374.
277. Вегеш М., Зан М. Етнополітична реальність Закарпаття (1991-2001 рр.). *Політологічний вісник*. 2003. №14. С. 182–204.
278. Вегеш М., Зан М., Остапець Ю. До питання про методику написання наукових публікацій та кваліфікаційних робіт студентів-політологів. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.)* / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 385–394.
279. Вегеш М., Зан М., Остапець Ю., Токар М. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання. Ужгород, 2007. 88 с.
280. Вегеш М., Зан М., Остапець Ю., Токар М. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Видання друге, доповнене і змінене. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 96 с.
281. Вегеш М., Зан М., Остапець Ю., Токар М. Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання / Видання третє, доповнене і змінене. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. 92 с.

282. Вегеш М., Ключкович А., Лендьел М., Остапець Ю., Палінчак М. На допомогу аспірантам-політологам. Робочі програми навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні доктор філософії / Doctor Philosophy (Ph.D) галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія освітньої програми Політологія / Political Science / За загальною редакцією професорів М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Видання друге, перероблене і доповнене. Ужгород, 2020. 193 с.
283. Вегеш М., Кляп М., Тарасюк В., Токар М. Августин Волошин: Життя і помисли президента Карпатської України. Ужгород: Карпати, 2005. 464 с.
284. Вегеш М., Кляп М., Тарасюк В., Токар М. Августин Волошин. Життя і помисли президента Карпатської України. 2-ге видання, доповнене. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2009. 480 с.
285. Вегеш М., Колодій М. Деякі аспекти методики викладання навчальної дисципліни «Організація і проведення наукових досліджень» для аспірантів Ужгородського національного університету. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск четвертий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 197–212.
286. Вегеш М., Концур-Карабінович Н., Марчук В., Палінчак М., Голонич Ян. Українська Греко-Католицька Церква: минуле і сучасне. Фермонт, США, 2020. 380 с.
287. Вегеш М., Кополовець Р. Демократичний транзит у країнах пострадянського простору: генеза, моделі, етапи. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософсько-політологічні студії. 2020. Випуск 33. С. 94–100.
288. Вегеш М., Кополовець Р. Модель демократичної трансформації З. Бжезинського та А. Пшеворського і їхня роль у сучасній політичній науці. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософсько-політологічні студії. 2020. Випуск 32. С. 88–94.
289. Вегеш М., Кополовець Р. Причини і передумови окупації Луганської та Донецької областей: емпіричний аналіз територій (на основі показників індексу демократизації «Freedom in the world 2020»). *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. Випуск 4. С. 43–48.
290. Вегеш М., Король І. До питання про прийом України в ООН. *Матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 50-річчю Організації Об'єднаних Націй (8 грудня 1995 р.)* / Мініст. освіти України, Кафедра нової і новітньої історії та історіографії історичного факультету Ужгород. держ. у-ту, Генеральне агентство по туризму в Закарп. обл. Ужгород, 1997. С. 8–11.
291. Вегеш М., Король І. Ідея слов'янської єдності на сторінках часопису «Славянський збірник». *Ідеї слов'янської єдності та суспільна думка на Закарпатті в ХІХ–ХХ ст.: Доповіді наукового семінару, присвяченого 150-річчю Слов'янського з'їзду в Празі* / Ужгород. держ. ун-т, Закарп. регіональний центр соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України. Ужгород, 1999. С.30–37.
292. Вегеш М., Король І., Опіярі В. Українська преса про 50-річчя ООН. *Матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 50-річчю*

- Організації Об'єднаних Націй* (8 грудня 1995 р.) / Мініст. освіти України, Кафедра нової і новітньої історії та історіографії історичного факультету Ужгород. держ. у-ту, Генеральне агентство по туризму в Закарп. обл. Ужгород, 1997. С.55–63.
293. Вегеш М., Кухта В. «Імітаційна демократія» як специфічна модель політико-трансформаційного процесу в країнах Тропічної Африки. *The XI International Science Conference «Theoretical approaches of Fundamental Sciences. Theory, Practice and prospects»*, April 26–28, 2021, Geneva, Switzerland. С. 206–208.
294. Вегеш М., Кухта В. Інтеграція основних чинників політичного розвитку країн Тропічної Африки як умова демократичного транзиту. *Epistemological studies in Philosophy, Social and Political Sciences*. 2020. 3 (2). С. 92–101.
295. Вегеш М., Марина В. Карпатська Україна на фоні міжнародних відносин. Незалежність Карпатської України. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 11. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету «Говерла», 2009. С. 19–26.
296. Вегеш М., Марина В. Карпатська Україна на фоні міжнародних відносин. Незалежність Карпатської України. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 11. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету «Говерла», 2009. С. 19–26.
297. Вегеш М., Марина В. Рец.: Мигович І. І., Макара М. П. Закарпатський соціум: етнологічний аспект (Ужгород, 2000. 160 с.). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 8: Актуальні проблеми вітчизняної і зарубіжної історії та культури. Ужгород: Два кольори, 2001. С. 294–297.
298. Вегеш М., Марина В. Румунія і Карпатська Україна: Особливості політичного розвитку і співробітництва. *Карпатська Україна і Августин Волошин*: Матеріали міжнародної наукової конференції «Карпатська Україна – пролог відродження української державності (Ужгород, 11–12 березня 1994 р.)». Ужгород, 1995. С.61–69.
299. Вегеш М., Міщанин В., Токар М. Джерела та література про Карпатську Україну. *Вони боронили Карпатську Україну: Нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців*; Відп. ред. М.М. Вегеш. Ужгород: Карпати, 2002. С. 642–705.
300. Вегеш М., Молнар Д.С., Молнар Й., Остапеч Ю., Офіцинський Р., Токар М., Фединець Ч., Черничко С. Хроніка Закарпаття: 1867–2010; *Kárpátalja évszámokban: 1867 – 2010* / українсько-угорське двомовне видання; *ukrán–magyar kétnyelvű kiadvány*; Серія «*Studia Regionalistica*» / № 3; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла» – Видавництво «Карпати», 2011. 310 с.
301. Вегеш М., Остапеч Ю. Болонський процес і кредитно-модульна організація навчального процесу / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський

- національний університет. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2005. 32 с.
302. Вегеш М., Остапець Ю. Габріель Алмонд – класик сучасної політології. *Україна та Центральна Європа: Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин»* (м. Ужгород, 3 травня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 179–187.
303. Вегеш М., Остапець Ю. Демократія: витоки, сутність і перспективи розвитку. *Політологія: Підручник / За ред. М. М. Вегеша. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. С. 51–64. (Вища освіта XXI століття).*
304. Вегеш М., Остапець Ю. Демократія: витоки, сутність і перспективи розвитку. *Політична наука / За заг. ред. проф. Миколи Вегеша. Ужгород: В-во УжНУ «Говерла», 2009. С. 77–82.*
305. Вегеш М., Остапець Ю. Держава як інститут політичної системи: сутність, ознаки, форми та основні функції. *Політологія: Підручник / За ред. М. М. Вегеша. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. С. 78–103. (Вища освіта XXI століття).*
306. Вегеш М., Остапець Ю. Держава як інститут політичної системи: сутність, ознаки, форми та основні функції. *Політична наука / За заг. ред. проф. Миколи Вегеша. Ужгород: В-во УжНУ «Говерла», 2009. С. 89–100.*
307. Вегеш М., Остапець Ю. Зародження політичних знань в державах Стародавнього Сходу. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 2 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Денисенко, Ф. Кирилюк та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2005. С. 245–251.*
308. Вегеш М., Остапець Ю. Історія світової політичної думки. *Політична наука / За заг. ред. проф. Миколи Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 9–31.*
309. Вегеш М., Остапець Ю. Основи політології / Ужгородський національний університет; Кафедра політології. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. 421 с.
310. Вегеш М., Остапець Ю. Політичні вибори: начерк до теорії електорального процесу. *Carpatica – Карпатика. Випуск 16: Політичні партії і вибори в Україні та країнах Центральної і Південно-Східної Європи / Ужгород. націон. ун-т, НДІ Карпатознавства, Кафедра політології. Ужгород, 2002. С. 173–191.*
311. Вегеш М., Остапець Ю. Політичні еліти та лідерство. *Актуальні проблеми політичної науки. Випуск четвертий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 187–196.*
312. Вегеш М., Остапець Ю. Політичні конфлікти. *Актуальні проблеми політичної науки. Випуск другий. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 181–197.*

313. Вегеш М., Остапець Ю. Політичні партії в Україні 1991–2001 рр. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 16: Політичні партії і вибори в Україні та країнах Центральної і Південно-Східної Європи / Ужгород. націон. ун-т, НДІ Карпатознавства, Кафедра політології. Ужгород, 2002. С. 5–25.
314. Вегеш М., Остапець Ю. Політологія в Ужгородському національному університеті та Болонський процес / Ужгородський національний університет, Історичний факультет, Кафедра політології. Ужгород, 2004. 124 с.
315. Вегеш М., Остапець Ю. Політологія як система знань про політику. Специфіка і зміст української політології. *Політологія: Підручник* / За ред. М. М. Вегеша. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. С. 12–25. (Вища освіта ХХІ століття).
316. Вегеш М., Остапець Ю. Політологія як система знань про політику. Специфіка і зміст української політології. *Політична наука* / За заг. ред. проф. Миколи Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 3–9.
317. Вегеш М., Остапець Ю. Політологія: Конспект лекцій. Ужгород, 1999. 82 с.
318. Вегеш М., Остапець Ю. Регіональні особливості електорального процесу в Закарпатській області 1991 – 2002 рр.: *II Міжнародна конференція «Розвиток демократії та демократична освіта в Україні: Тези доповідей*. Одеса: Канадсько-український проект «Демократична освіта», Одеська Національна юридична академія, 2002. С. 27.
319. Вегеш М., Остапець Ю. Регіональні особливості електорального процесу в Закарпатській області 1991–2002 рр. *Регіональні студії*: Науковий збірник. Цей випуск приурочений 5-й річниці з дня заснування Інституту державного управління та регіонального розвитку / Мініст. освіти України, Ужгород. націон. ун-т, Інститут держ. управл. та регіонального розвитку. Ужгород: Ліра, 2002. Вип. 5. С. 76–85.
320. Вегеш М., Остапець Ю. Регіональні особливості електорального процесу в Закарпатській області 1991 – 2002 рр. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 18: Історія, політологія, культура: минуле і сучасне / Ужгород. націон. ун-т, НДІ Карпатознавства. Ужгород, 2002. С. 277–287.
321. Вегеш М., Остапець Ю. Регіональні особливості електорального процесу в Закарпатській області 1991 – 2002 рр. *Розвиток демократії та демократична освіта в Україні*: Матеріали II міжнародної наукової конференції (Одеса, 24–26 травня 2002 р.) / Укладач Л. Марголіна; Канадсько-український проект «Демократична освіта», Міністерство освіти і науки України, Одеська національна юридична академія. К.: Ай Бі, 2003. С. 359–369.
322. Вегеш М., Остапець Ю. Російська євразійська політична думка в іменах. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 12. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 229–240.

323. Вегеш М., Остапець Ю. Світ політології: Навчально-методичний посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету «Говерла», 2006. 472 с.
324. Вегеш М., Остапець Ю. Факультет суспільних наук УжНУ. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 9. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 3–5.
325. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів) / Ужгородський національний університет; Кафедра політології. Ужгород, 2003. 72 с.
326. Вегеш М., Остапець Ю., Зан М. Спеціальність «Політологія» в Ужгородському національному університеті: становлення та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 10. Ювілейний випуск з нагоди десятої річниці відкриття спеціальності «Політологія» в УжНУ. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 3–7.
327. Вегеш М., Остапець Ю., Хоменко О. Громадсько-політична, церковна і культурно-освітня діяльність митрополита Андрея Шептицького / Ужгородський державний університет, кафедра політології, кафедра філософії. Ужгород: Колір Прінт, 1998. 149 с.
328. Вегеш М., Палінчак М. Біля джерел політичної науки в Ужгородському національному університеті (1990–2021). *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 208–241.
329. Вегеш М., Палінчак М. Державно-правові основи існування Карпато-Української держави (1938 – 1939). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Міжнародні відносини. Випуск 3. Ужгород, 2018. С. 17–28.
330. Вегеш М., Палінчак М., Голонич Я. Геополітика: Україна. Європа. Світ (Суспільно-політичний погляд): Підручник. Фермонт, США, 2020. 249 с.
331. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.
332. Вегеш М., Петрінко В. Геополітична енциклопедія: Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2017. 492 с.
333. Вегеш М., Петрінко В. Політична географія і геополітика. Збірник навчально-методичних матеріалів для студентів спеціальності «Публічне управління та адміністрування». Ужгород: Ужгородський національний університет; Факультет суспільних наук; Кафедра політології і державного управління, 2021. 146 с.

334. Вегеш М., Сасин Г. Політична наука: причини виникнення та еволюція. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 376–385.
335. Вегеш М., Сасин Г. Україна і світ у науковій спадщині З. Бжезінського (Від «Великої шахівниці» до останніх інтерв'ю). *Україна та Центральна Європа*: Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 239–254.
336. Вегеш М., Токар М. Автономія і незалежність Карпатської України: події 1938 – 1939 років. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура*: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар. Ужгород: Ліра, 2010. С. 107–126.
337. Вегеш М., Токар М. Автономний Земледільський Союз (АЗС). *Енциклопедія Сучасної України* / Національна Академія Наук України, Наукове т-во ім. Т.Шевченка, Координаційне бюро Енциклопедії Сучасної України НАН України; [М. М. Дзюба, А. І. Жуковський, О. М. Романів – співголови]. Київ, 2001. Т.І (А). С. 128.
338. Вегеш М., Токар М. Аграрна партія (АП). *Енциклопедія Сучасної України* / Національна Академія Наук України, Наукове т-во ім. Т. Шевченка, Координаційне бюро Енциклопедії Сучасної України НАН України; [М. М. Дзюба, А. І. Жуковський, О. М. Романів – співголови]. Київ, 2001. Т.І (А). С. 153.
339. Вегеш М., Токар М. Вершина духу. До 80-річчя проголошення державної незалежності Карпатської України. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2018. 324 с.
340. Вегеш М., Токар М. Вперед. *Енциклопедія Сучасної України*. Т. 5 (Вод-Гн) / Національна академія наук України, Наукове товариство ім. Шевченка, Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. К., 2006. С. 195.
341. Вегеш М., Токар М. Державно-правовий статус Закарпаття. *заКарпатія. Проект агенції досліджень регіонального соціуму. Просвітницько-пізнавальний портал*. zakarpattia.com.ua/?p=817.
342. Вегеш М., Токар М. Закарпатський крайовий комітет Комуністичної партії Чехо-Словаччини. *Енциклопедія Сучасної України*. Т. 10 (З – Зор) / Національна академія наук України; Наукове Товариство ім. Шевченка; Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. К., 2010. С. 151.
343. Вегеш М., Токар М. Закарпатський крайовий комітет Комуністичної партії Чехо-Словаччини. *Енциклопедія Сучасної України*. Т. 10 (З – Зор) / Національна академія наук України; Наукове Товариство ім. Шевченка; Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. К., 2010. С. 151.

344. Вегеш М., Токар М. Карпато-Українське державотворення: До 70-річчя проголошення державної незалежності Карпатської України. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. 536 с.
345. Вегеш М., Токар М. Карпатська Україна в мемуарах. *Вони боронили Карпатську Україну: Нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців*; Відп. ред. М.М. Вегеш. Ужгород: Карпати, 2002. С. 46–57.
346. Вегеш М., Токар М. Карпатська Україна на шляху державотворення: Монографія. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2009. 448 с.
347. Вегеш М., Токар М. Нові реалії державотворення. *заКарпатія. Проект агенції досліджень регіонального соціуму. Просвітницько-пізнавальний портал. zakarpatia.com.ua/?p=556*.
348. Вегеш М., Токар М. Подих свободи Золотої Гуцулії. Гуцульська республіка (1918 – 1919): До 100-річчя проголошення Гуцульської республіки в серці Українських Карпат. Ужгород: Карпати, 2018. С. 5–27.
349. Вегеш М., Токар М. Політичний режим і вибори до Сойму Карпатської України. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура* (україномовний варіант українсько-угорського видання) / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; [Редколег. Ю. Остапець, Р. Офіцинський, Л. Сорко, М. Токар, С. Черничко; Відп. за вип. М. Токар]. Ужгород: Ліра, 2010. С. 120–124.
350. Вегеш М., Токар М. Політичний режим і вибори до Сойму. *заКарпатія. Проект агенції досліджень регіонального соціуму. Просвітницько-пізнавальний портал. zakarpatia.com.ua/?p=883*.
351. Вегеш М., Токар М. Проголошення незалежності. *заКарпатія. Проект агенції досліджень регіонального соціуму. Просвітницько-пізнавальний портал. zakarpatia.com.ua/?p=875*.
352. Вегеш М., Токар М. Релігійне питання в Карпатській Україні. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання* / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар. Ужгород: Ліра, 2010. С. 139–141.
353. Вегеш М., Токар М. Рец.: Політична історія України. ХХ століття: В шести томах (К.: Видавництво «Генеза», 2003–2004). *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія*. Випуск 11 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. М. Вегеш (голова редкол.), Д. Д. Данилюк (заступник голови редкол.) та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2004. С. 222–227.
354. Вегеш М., Токар М. Фундаментальна праця українських істориків і політологів. Рецензія: Політична історія України. ХХ століття. В 6 т. Київ: Видавництво «Генеза», 2003–2004. *Політичний менеджмент*. № 5. К., 2004. С. 167–173.
355. Вегеш М., Федака С. Державотворчі процеси у Карпатській Україні (1938 – 1939). Хронологія подій. Бібліографія. Ужгород: Видавництво «АУТДОР-ШАРК», 2021. 437 с.

356. Вегеш М., Фединець Ч., Токар М., Остапець Ю. Унікальність Закарпаття в його історії. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура* (україномовний варіант українсько-угорського видання) / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; [Редколег. Ю. Остапець, Р. Офіцинський, Л. Сорко, М. Токар, С. Черничко; Відп. за вип. М. Токар]. Ужгород: Ліра, 2010. С. 15–19.
357. Вегеш М., Хоменко О. Культурно-освітня, виховна та наукова діяльність митрополита Андрея Шептицького. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 10: Актуальні проблеми політичного та етнокультурного розвитку Карпатського регіону в ХІХ – ХХ століттях. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 250–277.
358. Вегеш М., Хоменко О. Філософія освіти у спадщині А.Шептицького і сучасність. *Гуманітарна освіта: досвід і проблеми*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація гуманітарної освіти» (Ужгород, 25–27 травня 1998 р.) / Мініст. освіти України, Ужгород. держ. ун-т, Академія Наук Вищої Школи України, Українська Академія Політичних Наук, Закарп. обл. держ. адміністр. Ужгород: МПП «Гражда», 1999. 191–197.
359. Вегеш М., Чаварга А. До питання про становлення державної служби у Карпатській Україні. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В.І. Гиря, М.М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 294–309.
360. Вегеш М., Чаварга А. Становлення державної служби Карпатської України крізь призму українсько-чехословацьких відносин. *Вегеш М., Чаварга А. В обороні Карпатської України*: Карпато-Українська держава та світове українство (1938–1939). Ужгород: «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 46–74.
361. Вегеш М., Щадей М. Зарубіжні футурологічні концепції на межі тисячоліть: порівняльний аналіз / Ужгородський національний університет; Кафедра політології. Ужгород, 2003. 77 с.
362. Вегеш Микола Миколайович. Бібліографія. Окремі видання; навчально-методичні посібники; наукові статті. *Кафедра політології Ужгородського національного університету. Біобібліографічний покажчик* / Упорядники: М. М. Вегеш, М. П. Зан. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 33–87.
363. Висновки: Результати політичних трансформацій в Україні на фоні центральноєвропейських тенденцій. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: навчальний посібник* / М. Лендлел, Є. Гайданка, В. Буркало, М. Зан, Є. Кіш, А. Ключкович, Н. Марадик, Ю. Остапець, О. Сурніна-Далекорей, М. Токар; упоряд. М. Лендлел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 403–462.

364. Віднянський С., Вегеш М. Августин Волошин і Карпатська Україна в історії українського державотворення. К.: Інститут історії України НАН України, 2021. 373 с.

Г

365. Габрин П., Зан М. (Habryn P., Zan M.). Сім'я та родинні зв'язки у громадському середовищі ромів Закарпаття (Україна). *Rómovia – rodina – príbuzenstvo. Interdisciplinárny pohľad Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Časť I / Prešovská univerzita v Prešove. Centrum jazykov a kultúr národnostných menšín. Ústav rómskych štúdií. Prešov, 2019. S. 53–60.*
366. Гайданка Є. Аналіз процесу демократичної трансформації посткомуністичних країн на основі результатів порівняльних соціологічних досліджень К. Херпфера. *Проблеми конструкції і розвитку форм самоорганізації людських спільнот: Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (Лондон-Київ, 21–28 квітня 2011 р.). Київ: Всеукраїнська академічна спілка, 2011. С. 40–43.*
367. Гайданка Є. Аналіз транзитологічної концепції С. Хантінгтона в контексті структурно-процесуальних змін у незалежній Україні. *Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість в умовах європейської інтеграції: Матеріали XIII всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 13–14 травня 2010 р.). Київ: Видавництво Європейського університету, 2010. С. 301–303.*
368. Гайданка Є. Геополітична стратегія Польщі постсоціалістичного періоду. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2008. Вип. 8. С. 264–269.*
369. Гайданка Є. Генеза та розвиток багатопартійної системи у постсоціалістичній Польщі. *Соціально-політичні трансформації в умовах реформування: Матеріали міжрегіональної науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 18 травня 2011 р.). Івано-Франківськ: ГО «Західноукраїнське наукове товариство», 2011. С. 57–60.*
370. Гайданка Є. Демократична форма політико-правових відносин як передумова формування громадянського суспільства у пострадянській Україні. *Україна: шляхи формування державно-національної цілісності суспільства та утвердження духовної основи української цивілізації: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Ужгород, 21–23 жовтня 2010 р.). Ужгород: ІВЦ УУБА-КаУ, 2011. С. 93–106.*
371. Гайданка Є. Динаміка політичного режиму в Україні (кінець 2013 – початок 2016 рр.). *Політика і державне управління: Матеріали 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (23-24 лютого 2016 р.). Ужгород, 2016. С. 96–100.*

372. Гайданка Є. Еволюція інституту президентства Польської Республіки у період постсоціалістичної трансформації. *Гілея*. 2014. Вип. 82 (№ 3). С. 458–461.
373. Гайданка Є. Економічні аспекти моделі демократизації країн Центрально-Східної Європи (на прикладі Польщі, Угорщини та Словаччини). *Просторова економіка: концепції, моделі та регіональні аспекти*: Монографія / За ред. П.В. Захарченка, Т.П. Несторенко. Бердянськ: Видавець Ткачук, 2012. С. 227–237.
374. Гайданка Є. Значення мирної угоди між Руссю-Україною та Візантією і прийняття християнства Великим Київським князем Оскольдом у 860 році для подальшого розвитку української державності та вітчизняного націотворення. *Збірник матеріалів наукових читань, присвячених 1150-ій річниці з Дня укладення мирної угоди між Візантійською імперією та давньоукраїнською державою Київською Руссю і прийняття християнства Великим Київським князем Оскольдом* (Ужгород, 27 грудня 2010 р.). Ужгород: ІВЦ УУБА-КаУ, 2011. С. 34–42.
375. Гайданка Є. Зовнішньополітичні орієнтації Словаччини новітньої доби. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2008. Вип. 10. С. 225–228.
376. Гайданка Є. Інституційний механізм еволюції партійної системи Угорської Республіки: досвід поставторитарної трансформації. *Рівень впливу соціально-гуманітарних наук на розвиток сучасного суспільства*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 25–26 травня 2012 р.). Одеса: ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2012. С. 76–81.
377. Гайданка Є. Інституційні особливості розвитку парламентаризму в сучасній Угорщині. *Грані*. 2015. № 2 (118). С. 141–144.
378. Гайданка Є. Інституціоналізація громадянського суспільства в посткомуністичних країнах Центрально-Східної Європи (на прикладі Польщі, Угорщини, Словаччини та України): досвід двадцятирічного реформування. *Зародження та розвиток українського цивілізаційного простору: проблеми національного державотворення, духовної та культурної самобутності українського народу*: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (Ужгород, 11–12 листопада 2011 р.). Ужгород: ІВЦ УУБА-КаУ, 2012. С. 62–72.
379. Гайданка Є. Історична роль мирної угоди між Візантією та Руссю (862 р.) для подальшого розвитку вітчизняних соціально-політичних інститутів. *1150-річчя заснування Української Православної Церкви (з центром Митрополії в Києві): духовно-історичні передумови та цивілізаційна спадщина*: Монографія / архім. Віктор (Бедь В. В.) та ін.; за заг. ред. архім. Віктора (Бедь В. В.), М. І. Обушного. Ужгород: ТДВ «Патент», 2013. С. 204–210.
380. Гайданка Є. Модель демократичного транзиту: теоретичний та емпіричний виміри аналізу. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія: Питання політології. 2014. № 1111. Вип. 26. С. 72–77.

381. Гайданка Є. Оптимізація системи органів державної влади Словацької Республіки в контексті переходу до демократії. *Гілея*. 2014. Вип. 81 (№ 2). С. 349–352.
382. Гайданка Є. Плюралізація партійної системи Польської Республіки: передумови та етапи становлення. *Грані*. 2014. № 5 (109). С. 157–161.
383. Гайданка Є. Процеси децентралізації в управлінських системах України та Чехії. *Актуальні проблеми політичної науки*. 2017. Випуск 1. С. 23–26.
384. Гайданка Є. Соціальне структурування місцевої політичної еліти у Словаччині (за підсумками комунальних виборів у Трнаві 2010–2018 рр.). *Politicus*. 2019. № 2. С. 28–32.
385. Гайданка Є. Суспільна динаміка консолідації демократії в Польщі: інституційний вимір. *Ужгородські польські наукові читання: історія, культура, політика, право*: Наук. зб. / Ред. М. Лендьел, М. Палінчак, А. Стряпко. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 94–99.
386. Гайданка Є. Траєкторія демократичних транзитів на постсоціалістичному просторі: інституційні особливості та перспективи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2015. Вип. 1 (18). С. 88–89.
387. Гайданка Є. Транскордонна співпраця у процесах модернізації державного управління (досвід Трнавського краю Словаччини). *Аспекти публічного управління*. 2018. Вип. 6. № 10. С. 47–53.
388. Гайданка Є. Трансформація політичних інститутів в Угорщині кінця 80-их – середина 90-их років ХХ сторіччя. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2009. Вип. 13. С. 84–86.
389. Гайданка Є. Характеристика процесу демократизації в Угорщині: економічний аспект. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2007. Вип. 7–8. С. 350–356.
390. Гайданка Є. Характеристика системно-процесуальних внутрішньо-політичних трансформацій Угорщини, Польщі та Словаччини у посткомуністичну епоху (на основі аналізу емпіричного індексу демократизації Бертельсмана). *Грані*. 2010. № 4 (72). С. 160–165.
391. Гендерний бюджетний аналіз програм, які фінансуються з державного та місцевих бюджетів. Стислий виклад / За ред. М. М. Колодій. К.: Проект ГОБ, 2016. 88 с.
392. Гендерно орієнтований підхід у бюджетному процесі: практ. посіб. / Т. Іваніна, О. Кисельова, М. Колодій, О. Остапчук, О. Цюпа. Київ: Віваріо, 2020. 88 с.
393. Гиря В. Адміністративне право в Україні: навчально-методичні рекомендації (для студентів спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування). Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 45; [Ужгород. нац. ун-т; ф-т суп. наук; Кафедра політології і державного управління]. Ужгород, 2020. 24 с.

394. Гиря В. Активізація проугорської іреденти на Закарпатті у 1920-х роках. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Випуск 2 (31). Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2014.
395. Гиря В. Антиукраїнська пропаганда і агітація гортиської Угорщини в Закарпатті напередодні Другої світової війни (1938–1939). *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск другий. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2018. С. 80–87.
396. Гиря В. Вибори і засідання Сойму Карпатської України (12 лютого – 15 березня 1939 р.). *Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність*: Матеріали науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14 березня 2019 року). Ужгород: Вид-во ПП Роман О. І., 2019. С. 26–31.
397. Гиря В. Документознавство Україні: навчально-методичні рекомендації (для студентів спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування). Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 49; [Ужгород. нац. ун-т; ф-т суп. наук; Кафедра політології і державного управління). Ужгород, 2020. 40 с.
398. Гиря В. Закарпаття в сфері угорських інтересів у 1919 – 1923 рр. *Carpathica – Карпатика*. Випуск 27: Карпатський регіон: історія і культура / ред. кол.: Е. А. Балагурі, М. І. Блецкан, М. М. Вегеш та ін.; відп. за вип.: М. М. Вегеш. Ужгород: Вид-во Ужгородського національного університету, 2003. С. 88–104.
399. Гиря В. Історичні передумови виникнення та основні підходи до класифікації міжнародного тероризму. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2015. С. 25–28.
400. Гиря В. Консолідація сил міжнародного співтовариства навколо терористичної загрози. *Політика і державне управління*. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. С.45–50.
401. Гиря В. Консолідація сил міжнародного співтовариства навколо терористичної загрози. *Україна та Центральна Європа*: Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 26–29.
402. Гиря В. Менеджмент та маркетинг виборчих кампаній: навчально-методичні рекомендації (для студентів спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування). Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 47; [Ужгород. нац. ун-т; ф-т суп. наук; Кафедра політології і державного управління). Ужгород, 2020. 28 с.
403. Гиря В. Міжнародний тероризм та протидія його проявам: навчально-методичні рекомендації (для студентів спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування). Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 46; [Ужгород. нац. ун-т; ф-т суп. наук; Кафедра політології і державного управління). Ужгород, 2020. 28 с.

404. Гиря В. Міжнародний тероризм: аспекти його виникнення та становлення. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали V науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. 212–215.
405. Гиря В. Система органів державної влади в Україні: навчально-методичні рекомендації (для студентів спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування). Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 48; [Ужгород. нац. ун-т; ф-т суп. наук; Кафедра політології і державного управління). Ужгород, 2020. 28 с.
406. Гиря В. Угорська іредента в Карпатській Україні (1938 – 1939). *Європа і політика*: Матеріали науково-практичної конференції «Україна – ЄС: двосторонні відносини у контексті загострення гібридної війни, конфлікту пам'яті та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2018 року). Ужгород: Вид-во ПП Роман О. І., 2018. С. 49–56.
407. Гиря В. Угорська іредента в міжвоєнному Закарпатті («угорський фактор» у суспільно-політичному житті): Монографія; Серія «*Studia Regionalistica*» / № 4; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2012. 200 с.
408. Гиря В. Угорський ревізіонізм проти Чехословацької республіки і Закарпаття (20 – 30-ті роки ХХ ст.). *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск третій. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2018. С. 172–197.
409. Глухова Г. Інноваційні механізми реалізації державної політики соціальними службами. *Реформування системи державного управління та державної служби: теорія і практика*: Матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (22 жовтня 2010 р.): у 2 ч. Ч. 2 / за наук. ред. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛІДУ НАДУ, 2010. С. 34–36.
410. Глухова Г. Кадрове забезпечення та управління персоналом – складова ефективності в державному управлінні. *Актуальні проблеми реформування державного управління в Україні*: Матеріали щорічної науково – практичної конференції (20 січня 2006 р.) / За наук. ред. проф. Я. Й. Малика: У 2ч. Львів: ЛІДУ НАДУ, 2006. Ч. 1. С. 68–71.
411. Глухова Г. Новітні підходи в організації діяльності соціальних служб: зарубіжний досвід для України. *Теоретичні та прикладні засади державотворення*: електрон. наук. фах. вид. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2008. № 4. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/tppd/2008-4/index.html>
412. Глухова Г. Нормативно-правові основи регіонального розвитку та транскордонного співробітництва в контексті євроінтеграції України. *Демократичні стандарти професійного навчання та діяльності публічних службовців: теорія та практика*: Матер. міжнар. науково-практ. конф. (22 березня 2007 р.) у 2 ч. Ч. 2. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2007. С. 34–39.
413. Глухова Г. Соціологічні виміри стану надання соціальних послуг соціальними службами: регіональний аспект (на прикладі Закарпатської області). *Ефективність державного управління*: Збірник наукових праць

Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. Вип. 21. С. 46–54.

414. Глухова Г. Сучасні європейські системи соціального захисту населення: досвід Чеської Республіки. *Ефективність державного управління: Збірник наукових праць Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева.* Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2008. Вип. 14/15. С. 55–61.
415. Глухова Г. Сучасні підходи до вирішення соціальними службами проблем бідності та зайнятості: досвід зарубіжних країн. *Ефективність державного управління: Збірник наукових праць Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева.* Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. Вип. 20. С. 95–103.
416. Глухова Г. Сучасні системи соціального захисту зарубіжних країн. *Демократичні стандарти врядування й публічного адміністрування: Матер. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (4 квітня 2008 р., м. Львів):* у 2 ч. Ч. 1 / за наук. ред. проф. В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2008. С. 271–275.
417. Глухова Г. Шляхи оптимізації діяльності соціальних служб: досвід для України. *Демократичне врядування: Електронне фахове видання.* Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. №3. URL: [http:// www.lvivakademy. com/ vishik 2](http://www.lvivakademy.com/vishik2)
418. Глухова Г. Шляхи підвищення ефективності соціального обслуговування населення. *Демократичне врядування в контексті глобальних викликів та кризових ситуацій: Матер. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (3 квітня 2009 р., м. Львів):* у 2 ч. Ч.1 / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева; Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України; Державна установа «Інститут економіки та прогнозування» Національної академії наук України; Львівська обласна державна адміністрація. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. С. 28–31.

Д

419. Досліджуючи історію Карпатської України: Біобібліографічний показник праць професора Миколи Вегеша про Карпатську Україну / Передмова Миколи Олашина. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. 128 с.

3

420. Завалевський Ю., Токар М. Реалії освітньо-виховного розвитку словаків у Закарпатті. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. Вип. 4. Ужгород, 2001. С. 22 – 24.
421. Зан М. «Орієнтувальний матеріал членам і кандидатам в члени обкому Компартії України...». *Carpatica – Карпатика*. Випуск 19: Історія і культура Карпат (До десятиріччя утворення НДІ карпатознавства). Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 177–192.
422. Зан М. Соціально-політичне та культурне життя етнонаціональних меншин Закарпаття 90-х років ХХ ст. (Історіографічний аспект). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 11: Проблеми історії та етнографії України. Ужгород: Колір прінт, 2001. С. 211–225.
423. Зан М. Боснійці: етнокультурна, етнополітична чи етнічна спільнота? *Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць*. Секція 1. Теоретичні проблеми етнології. К.: Видавничий центр «Київський університет», 1999. С. 24–27.
424. Зан М. Буття нашої діаспори: українці Сатумарського повіту (Румунія). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 14: Проблеми вітчизняної і зарубіжної історії з найдавніших часів до наших днів. Ювілейний збірник на пошану доктора історичних наук, професора Василя Івановича Худанича. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 330–332.
425. Зан М. Вивчення міжетнічних відносин (стосунків) на Закарпатті 90-х рр. ХХ ст. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 12: Проблеми вітчизняної та зарубіжної історії. Ужгород: Колір прінт, 2001. С. 219–230.
426. Зан М. Визволення Закарпаття та рух українців Мараморощини за возз'єднання з Україною (контroversії вітчизняних та румунських дослідників). *Закарпатська Україна: перспективи та реалії розвитку: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 65-й річниці возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною (Ужгород, 24 червня 2010 року)*. Ужгород: «ТІМРАНІ», 2010. С. 88–100.
427. Зан М. Громадсько-політичне амплуа на зламі епох: штрихи до біографічного портрету вченого-етнолога Михайла Петровича Тиводара. *Українці й народи Центрально-Східної Європи: культура та історична спадщина: Збірник наукових праць на пошану Михайла Тиводара / Упоряд. І. Ліхтей*. Ужгород: Карпати, 2015. С. 67–76.
428. Зан М. Громадсько-політичний дискурс українсько-угорських міжетнічних відносин на Закарпатті. *Міжетнічна та міжконфесійна толерантність як чинник консолідації українського суспільства: досвід Закарпаття: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 28–29 травня 2013 року, м. Ужгород, Україна*. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2013. С. 193–204.
429. Зан М. Гендер і політика. Навчальна програма та плани семінарських занять для студентів спеціальності «Політологія» (ІХ семестр): Методичний

- посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2004. 20 с.
430. Зан М. Демографічні чинники етнічних процесів на Закарпатті 90-х рр. ХХ ст. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 14: Проблеми вітчизняної і зарубіжної історії з найдавніших часів до наших днів. Ювілейний збірник на пошану доктора історичних наук, професора Василя Івановича Худанича. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 213–227.
431. Зан М. Джерельна база дослідження етнічних процесів на Закарпатті (1989 – 2001 рр.). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 27: Карпатський регіон: історія і культура. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 138–152.
432. Зан М. Дилема захисту мовних прав угорської етнічної громади Закарпаття в контексті прийняття нового Закону України «Про освіту». *Гілея: Науковий вісник*. К.: Видавництво «Гілея», 2018. Вип. 138 (11). Ч. 3. Політичні науки. С. 62–66.
433. Зан М. Досвід впровадження інтегрованої сертифікатної програми «Ромські студії в УжНУ». *Толерантність на кордонах Європи: вимір для України*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції; [Упоряд.: І. Вегеш, М. Колодій; Відп. за вип. М. Вегеш]: Ужгород: ФОП Наумченко Н.В., 2019. С. 118–122.
434. Зан М. Дослідження етнодемографічних процесів на Закарпатті 90-х років ХХ ст. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 11: Проблеми історії та етнографії України. Ужгород: Колір принт, 2001. С. 202–210.
435. Зан М. Дослідження основних аспектів етнічних процесів на Закарпатті в 90-ті рр. ХХ ст. через призму контент-аналізу обласної преси. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 10: Актуальні проблеми політичного та етнокультурного розвитку Карпатського регіону в ХІХ-ХХ століттях. Ужгород: Два кольори, 2001. С. 211–234.
436. Зан М. Етнічна самоідентифікація та міжетнічні стосунки на Закарпатті (стереотипні показники молодого покоління). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 6: 3 нагоди 70-річчя відомого українського вченого-археолога, професора Ужгородського національного університету Едуарда Альбертовича Балагурі / [Редкол.: Мандрик І.О. (голов. ред.), Олашин М.В. (відп. ред.) та ін.]. Ужгород: Вид-во В. Падяка, 2002. С. 141–151.
437. Зан М. Етнічна самоідентифікація українців Закарпаття (результати польових етнографічних студій). *Археологія та етнологія Східної Європи: матеріали і дослідження*: Том 3: Збірка наукових праць / Відп. ред. О.В. Сминтина (частина перша), О.А. Прігарін (частина друга). Одеса: Друк, 2002. С. 245–246.
438. Зан М. Етнічні процеси на Закарпатті в сучасну добу. *Народна творчість та етнографія*. 2010. № 1. С. 31–42; № 4. С. 20–30.
439. Зан М. Етнічні процеси на Закарпатті в сучасну добу. *Українці-русини: етнолінгвістичні та етнокультурні процеси в історичному розвитку /*

- [голов. ред. Г. Скрипник]; НАН України, МАУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2013. С. 267–311
440. Зан М. Етнічні процеси на Закарпатті. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура* / українськомовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М.Вегеша, Ч.Фединець; [Редколег.: Ю.Остапець, Р.Офіцинський, Л.Сорко, М.Токар, С.Черничко; Відп. за вип. М.Токар]. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2010. С. 504–510.
441. Зан М. Етнодемографічна структура населення Закарпаття за матеріалами перепису 2001 року. *Регіоналістика: Інформаційно-аналітичний журнал Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики*. Ужгород: Карпати, 2011. № 1. С. 18–24.
442. Зан М. Етноконфесійний ренесанс на Закарпатті (до питання про реабілітацію греко-католицизму). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 20: Релігія і церква в країнах Центральної та Південно-Східної Європи. – Ужгород: Вид-во Ужгород. ун-ту, 2002. С. 151–160.
443. Зан М. Етнокультурний розвиток німців Закарпаття (1989 – 2001 рр.). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 22: Проблеми історії, політології, етнології та літературознавства. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 261–266.
444. Зан М. Етнокультурний розвиток росіян Закарпаття (1989 – 2001 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія / МО і науки України, Ужгород. нац. ун-т; [Редкол.: І.О. Мандрик (голова редкол.) та ін.]. Ужгород: Вид-во УжНУ, 2003. Вип. 9. С. 117–126.
445. Зан М. Етнокультурний розвиток румун Закарпаття (1989 – 2001 рр.). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 21: Політологічні студії: історія, теорія, практика. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 352–362.
446. Зан М. Етнокультурний розвиток словаків Закарпаття (1989 – 2001 рр.). *Slovensko-Ukrajinské vzťahy v oblasti jazyka, literatúry, histórie a kultúry. Zborník materiálov z medzinárodnej konferencie, ktorá konala 12. – 13. septembra 2002 v Prešove*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2003. S. 395–404.
447. Зан М. Етнокультурний розвиток українців Закарпаття (1989 – 2001 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 17 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш, С. Віднянський, Д. Данилюк та ін. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2006. С. 60–80.
448. Зан М. Етнокультурний розвиток циган Закарпаття (1989 – 2001 рр.). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 26: Україна на зламі століть: Актуальні проблеми історії, етнології та політології. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 124–136.
449. Зан М. Етноментальні чинники історичного буття українського народу. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 9: Науково-педагогічна діяльність та літературна творчість Федора Потушняка (До 90-річчя від дня народження). Ужгород: Ліра, 2001. С. 135–147.

450. Зан М. Етномовні асиміляційні процеси в українській громаді повіту Марамуреш (Румунія). *Українці-русини: етнолінгвістичні та етнокультурні процеси в історичному розвитку* / [голов. ред. Г. Скрипник]; НАН України, МАУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2013. С. 596–625.
451. Зан М. Етномовні асиміляційні процеси в українській громаді повіту Марамуреш (Румунія). *Науковий збірник Музею української культури у Свиднику 26. Українці в прикордонних областях Карпат: проблеми акультурації, асиміляції, ідентифікації*: Матеріали міжнародної наукової конференції. Свидник, 17–18 червня 2011 р. Головний редактор та упорядник: Мирослав Сополіга. Свидник, 2011. С. 258–275.
452. Зан М. Етномовні асиміляційні процеси в українській громаді Румунської Мараморощини (за матеріалами польових етнологічних досліджень). *Історичні студії*: Збірник наукових праць з проблем давньої і середньовічної історії та етнології. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2008. Випуск 2. С. 122–144.
453. Зан М. Етномовні процеси в середовищі українства Сатумарського повіту (Румунія). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 23: Актуальні проблеми історії та етнології. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 262–278.
454. Зан М. Етномовні процеси в середовищі української національної меншини повіту Марамуреш (за результатами польових етнологічних досліджень білінгвізму в регіоні). *Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate / Румунсько-українські відносини. Історія і сучасність* / Coordinatori: Viorel Ciubotă, Toader Nicoară, Mikola Vegheș, Liuba Horvat / Редактори: Віорел Чубота, Тоадер Нікоара, Микола Вегеш, Люба Горват. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană; Editura Muzeului Sătmărean, 2007. P. 303–320.
455. Зан М. Етнонаціональна структура населення Закарпаття у світлі результатів перепису населення 2001 р. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 28: Актуальні проблеми політичної історії та духовності Закарпаття. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 145–156.
456. Зан М. Етнополітична ситуація на Закарпатті 1989 – 1991 років (воля народу чи протистояння еліт?). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 16: Політичні партії і вибори в Україні та країнах Центральної і Південно-Східної Європи. – Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 140–166.
457. Зан М. Етнополітичні перспективи української нації в контексті дискурс-аналізу передвиборчих програм політичних партій на парламентських виборах 2020 року. *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти*: Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» / За заг. ред. проф. М.М. Вегеша і Ю.О. Остапця. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 56–61.
458. Зан М. Етнополітичні процеси на Закарпатті: історична ретроспектива та сучасний стан. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі*:

- Буковина і Закарпаття*: Монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колег.: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за вип. М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 66–100.
459. Зан М. Етносоціальні спільноти та етнополітика. *Політична наука*: Навчально-методичний посібник / За ред. М.М. Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 192–211.
460. Зан М. Етносоціальні спільноти та етнополітика. *Політологія*: Підручник / За ред. М.М. Вегеша. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. С. 281–318.
461. Зан М. Єврейська етнічна громада Карпатської України у спогадах британського журналіста та дипломата Майкла Вінча. *Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність*: Матеріали науково-практичної конференції присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпато-Української держави і 145-річчю від дня народження видатного закарпатського політика і громадсько-культурного мислителя Августина Волошина. Ужгород: ПП Роман О.І., 2019. С. 100–106.
462. Зан М. Закарпаття в контексті легальної та нелегальної міграції до країн Європейського Союзу. *Історичні студії*: Збірник наукових праць з проблем давньої і середньовічної історії та етнології / Упорядник І. М. Ліхтей. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2010. Випуск 3. С. 118–135.
463. Зан М. Запитальники та анкети до вивчення сучасних етнічних процесів. Ужгород: Вид-во Ужгород. у-ту, 2001. 27 с.
464. Зан М. Інститут етнополітичного лідерства в Словаччині та Україні (за результатами експертного опитування). *Роль суспільних наук у забезпеченні стабільності розвитку глобальних світових процесів у XXI ст.*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 3–4 квітня 2020 року). Київ: ГО «Київська суспільствознавча організація», 2020. С. 75–80.
465. Зан М. Інституціоналізація русинського руху в сучасній Румунії. *Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність*: Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної наукової конференції «Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність»; 30 червня – 1 липня 2009 р., м. Сату-Маре (Румунія) / Ред.кол.: І.І. Вовканич (голова), І.-Л. Горват, В. Чубота та ін. Ужгород – Сату Маре, 2011. С. 432–458.
466. Зан М. Інституційний дизайн етнонаціональної політики Словацької Республіки. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск перший. Ужгород: «ФОП Сабов А.М.», 2017. С. 43–46.
467. Зан М. Інституційний дизайн етнополітики та політичне представництво етнічних меншин Республіки Польща. *Регіональні студії*. Ужгород, 2019. № 16. С. 5–13.
468. Зан М. Інституційні механізми етнополітики та політична репрезентація етнічних меншин Словацької Республіки. *Політикус*. Науковий журнал. Випуск 1. Одеса, 2019. С. 88–96.

469. Зан М. Інтегрована сертифікатна програма «Ромські студії в УжНУ»: етапи впровадження, проблеми та перспективи. *Етнонаціональна політика України: Досвід Закарпаття*. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2017. С. 186–196;
470. Зан М. Інтернет-ресурси як джерело з історії та сьогодення української етнічної громади Румунії. *Lucrările Simpozionului Internațional. Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate / Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність / Romanian-Ukrainian relations. History and Present*. Satu Mare, 26-28 februarie 2016 / Editori : Irina Liuba Horvat / Ірина Люба Горват, Anastasia Vehesh / Анастасія Вегеш. Satu Mare: Editura Muzeului Sătmărean; Cluj Napoca : Editura Ecou Transilvan, 2016. P. 429–440.
471. Зан М. Історіографія проблеми русинства 90-х років ХХ ст. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 12: Проблеми вітчизняної та зарубіжної історії. Ужгород: Колір прінт, 2001. С. 231–249.
472. Зан М. Криза парламентського представництва угорської етнічної меншини України у контексті електорального циклу 2019 року. *Регіональні студії / Ужгородський національний університет*. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. С. 110–115.
473. Зан М. Криза політичної репрезентації угорської етнічної громади України в контексті президентських і парламентських виборів 2019 року. *Політичні партії і вибори: українські та світові практики: Зб ст. і тез за результатами четвертої міжнародної наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 9 листопада 2019 року / за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина*. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. Вип. 4. С. 68–75.
474. Зан М. Лейпхарт vs Горовіц: до дискусії про «ефективну модель» політичної репрезентації меншитарних етнічних груп. *VII Методологічні читання – Сучасна політична наука: нові виклики та контексти (пам'яті професора Валерія Миколайовича Денисенка)*: Матеріали сьомої Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 11 грудня 2020 р.) / За наук. ред. д. політ. н., Г.В. Шипунова; відп. за вип. А.М. Сабара, Г.В. Іленьків. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. С. 72–75.
475. Зан М. Методологічні проблеми визначення статусу етнічних спільнот: досвід Закарпаття. *Актуальні питання законодавчого регулювання захисту прав національних меншин в Україні та шляхи їх реалізації в умовах поліетнічного регіону: аналіз, оцінки*: Матеріали круглого столу 21 грудня 2011 року, м. Ужгород. Ужгород: Ліра, 2012. С. 245–258; Ця ж публікація. *Інформаційний бюлетень № 24 відділу національностей та релігій Закарпатської обласної державної адміністрації та Центру культур національних меншин Закарпаття*. Ужгород: Ліра, 2012. С. 59–72.
476. Зан М. Методологія визначення статусу етнічних спільнот в Україні: реалії, проблеми, перспективи. *Вісник Львівського університету*. Серія: філософсько-політологічні студії. Вип. 1. 2010. С. 132–138.

477. Зан М. Міжетнічні відносини на Закарпатті: побудова етносоціонічної моделі. *Освіта регіону. Політологія, Психологія, Комунікації*. 2009. № 3. С. 185–191.
478. Зан М. Міжетнічні стосунки на Закарпатті (етносоціонічна модель). *Регіональні студії: Збірник наукових праць*. Випуск № 3. Укладач: М. Лендзел. Ужгород: Ліра, 2001. С. 125–132.
479. Зан М. Міжетнічні стосунки очима українців Закарпаття (про деякі результати етнографічних досліджень). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 12 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), С. Віднянський, Д. Данилюк та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2005. С. 86–93.
480. Зан М. Міжетнічні шлюби як індикатор етнодемографічних процесів на Закарпатті 90-х рр. ХХ ст. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 13 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), С. Віднянський, Д. Данилюк та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2005. С. 180–185.
481. Зан М. Міжнародно-правові стандарти ефективного політичного представництва етнічних меншин: європейські практики та досвід для України. *Епістемологічні дослідження у філософії, соціальних і політичних науках*. Дніпро, 2020. Вип. 2, Т. 3. С. 119–130.
482. Зан М. Мовна політика та етнонаціональна консолідація українського суспільства у програмах кандидатів на пост Президента України 2019 року. *Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональний виміри: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*. м. Івано-Франківськ, 23–24 травня 2019 року. Івано-Франківськ, 2019. С. 50–60.
483. Зан М. Надбання поліетнічного Закарпаття. *Sarpatica – Карпатика*. Випуск 25: Актуальні проблеми української політології. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 184–190.
484. Зан М. Національна та етнічна ідентичність українців Мараморощини (Румунія): проблеми та перспективи. *Народна творчість та етнографія*. 2006. № 2. С. 74–78.
485. Зан М. Національні меншини Словацької Республіки як суб'єкти політики. *Ужгородські словацькі наукові читання: історія, культура, політика, право: Наук. зб. / Ред. Лендзел М., Мітряєва С., Стряпко А.* Ужгород: «Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 117–128.
486. Зан М. Нелегальна міграція – новий фактор етнодемографічних процесів на Закарпатті 90-х рр. ХХ ст. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Історія. Вип. 7 / [Редкол.: Мандрик І.О. (голов. ред.), Олашин М.В. (відп. ред.)]. Ужгород: Вид-во В.Падяка, 2002. С. 93–96.
487. Зан М. Неорусинство на Закарпатті в динаміці трансформацій патрон-клієнтних відносин і геополітичних пріоритетів. *Гілея: Науковий вісник*. Гол. ред. В.М. Вашкевич. К.: «Видавництво «Гілея», 2016. Вип. 112 (9). С. 81–85.

488. Зан М. Неорусинство на Закарпатті як латентний фактор дезінтеграційної загрози єдності українського етнонаціонального простору. *Стратегічні пріоритети*. Серія «Політика». 2017. № 1 (42). С. 62–71.
489. Зан М. Нестор-літописець Карпатської України. Вегеш М. Августин Волошин і Карпатська Україна. Львів–Хуст: ЗУКЦ, 2004. С. 382–385; Ця ж публікація. Микола Вегеш – історик України. Ужгород: Колір прінт, 2002. С. 160–164; Микола Вегеш: вчений, політик, людина. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 130–132.
490. Зан М. Новий посібник із основ політичної науки. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 26: Україна на зламі століть: Актуальні проблеми історії, етнології та політології. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 205–208.
491. Зан М. Особливості громадсько-політичної репрезентації національних та етнічних меншин Польщі. *Ужгородські польські наукові читання: історія, культура, політика, право*: Наук. зб. / Ред. Лендьел М., Палінчак М., Стряпко А. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 168–182.
492. Зан М. Особливості етноідентифікації та громадсько-політичної репрезентації русинів у Словацькій Республіці та Україні (за результатами експертного опитування). *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали V науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та теми забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). Ужгород, 2020. С. 205–209.
493. Зан М. Особливості етнополітичного лідерства в контексті парламентської репрезентації міноритарних етнічних груп України. *Міжнародні та політичні дослідження*. Одеса, 2020. Вип. 33. С. 143–168.
494. Зан М. Особливості політико-партійного представництва лідерів громадських організацій міноритарних етнічних груп Закарпатської області в контексті місцевих виборів 2020 року. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. Вип. 30. Одеса, 2021. С. 88–94.
495. Зан М. Особливості політико-партійного представництва лідерів русинської громадськості Закарпаття у контексті проведення місцевих виборів 2020 року. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid–19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 199–208.
496. Зан М. Особливості функціонування місцевого рівня етнополітичного менеджменту Угорщини: досвід для України. *Політика і державне управління: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*; [Упоряд.: М. Токар, К. Червеняк; Відп. за вип.

- Б. Досяк]; ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т»; Каф. політол. і держ. управ. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. С. 69–74.
497. Зан М. Особливості функціонування представницької демократії етнічних меншин в Угорщині. *Вісник Львівського університету*. Серія філософсько-політологічні студії. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. Випуск 23. С. 150–157.
498. Зан М. Перейменування та відновлення назв населених пунктів на Закарпатті 90-х років ХХ ст. як індикатор етнокультурних процесів. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 8 / М-во освіти і науки України; Ужгород. нац. ун-т; Редкол.: І.О. Мандрик (голова редкол.), Д.Д. Данилюк (заст. голови оргкомітету конф.), С.О. Ганус, В.І. Фенич (редактори вісн.) та ін. Ужгород: Вид-во В.Падяка, 2003. С. 50–54.
499. Зан М. Полісемантичність терміну «етнічні процеси» в етнології (проектування наукової дефініції на регіональне дослідження в Закарпатті). *Народознавчі зошити*. 2001. Зошит 3 (39). травень–червень. С. 462–464.
500. Зан М. Політико-партійна репрезентація угорської етнічної громади Закарпаття за результатами місцевих виборів 2020 року. *Регіональні студії / Ужгородський національний університет*. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 7–17.
501. Зан М. Політико-партійна сегментація в середовищі лідерів ромських громадських організацій Закарпаття за результатами місцевих виборів 2020 року. *III Всеукраїнська науково-практична конференція «Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональний виміри»*. м. Івано-Франківськ, 27–28 травня 2021 року. Івано-Франківськ, 2021. С. 291–310.
502. Зан М. Політико-партійне представництво лідерів русинських національно-культурних товариств Закарпаття на місцевих виборах 2020 року. *Сучасні наукові дослідження представників суспільних наук – прогрес майбутнього: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 26–27 березня 2021 року)*. Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2021. С. 65–69.
503. Зан М. Політико-партійне представництво угорської етнічної меншини України за результатами місцевих виборів 2020 року. *Політичні партії і вибори: українські та світові практики*: Зб. ст. і тез за результатами п'ятої міжнародної наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 28 листопада 2020 року / за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. Вип. 5. С. 141–159.
504. Зан М. Політична антропология: Навчальна програма, методичні поради та плани практичних занять. Для студентів історичного факультету (спеціальність «Політологія». Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2004. 32 с.
505. Зан М. Політична культура. *Навчальні програми кафедри політології Ужгородського національного університету. Частина 1* / Боднар В.Л., Вегеш М.М., Зан М.П., Лендьел М.О., Марина В.В., Остапець Ю.О.,

- Токар М.Ю., Фенич В.І. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 150–161.
506. Зан М. Політична репрезентація русинської етноідентичності на Закарпатті в українському науковому дискурсі. *Політикус*: Науковий журнал. Випуск 1. Одеса, 2020. С. 88–96.
507. Зан М. Політична участь етнічних меншин у державотворенні Карпатської України». *Карпатська Україна – незалежна держава*: Матеріали міжнародної наукової конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпатської України (м. Ужгород, 14–15 березня 2019 року) / Вступне слово В. Смоланки; Редкол.: М. Вегеш (голова), С. Віднянський, М. Лендбел, О. Пагіря, С. Токар, С. Федака (члени редкол.). Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2019. С. 50–76.
508. Зан М. Політична участь етнічних меншин України у контексті президентської виборчої кампанії 2019 року. *Суспільні науки: виклики і сьогодення*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 7–8 червня 2019 року). Одеса: ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2019. С. 77–82.
509. Зан М. Політична участь та представництво у владі ромської етнічної меншини в Словацькій Республіці та Україні (за матеріалами експертного опитування). *Сучасні наукові дослідження представників суспільних наук – прогрес майбутнього*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 27–28 березня 2020 року). Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2020. С. 73–79.
510. Зан М. Політична участь та представництво угорської етнічної громади в Україні та Словацькій Республіці (за результатами експертного опитування). *Сучасні проблеми світового співтовариства та роль суспільних наук у забезпеченні його розвитку*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 13–14 березня 2020 року). Одеса: ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2020. С. 75–80.
511. Зан М. Політичне представництво етнічних меншин Румунії: інституційний та діяльнісний виміри. *Держава і право*: Збірник наукових праць. Серія Політичні науки. Випуск 83 / Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С. 139–157.
512. Зан М. Політичне представництво етнічних меншин України у контексті парламентської виборчої кампанії 2019 року. *Актуальні наукові дослідження різноманітних соціальних процесів сучасного суспільства*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 13–14 вересня 2019 року). Одеса: ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2019. С. 98–103.
513. Зан М. Політичне представництво угорців України та українців і русинів Угорщини у дискурсі бінарного порівняння. *Формування розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин*: Матеріали II

- Міжнародної наукової конференції (м. Ужгород, 3 травня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 53–60.
514. Зан М. Політичні режими. Навчальна програма та плани семінарських занять для студентів спеціальності «Політологія» (IX семестр): Методичний посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2004. 20 с.
515. Зан М. Порівняльна політологія. Навчальна програма та плани семінарських занять для студентів спеціальності «Політологія» (VIII семестр): методичний посібник. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2004. 27 с.
516. Зан М. Порівняльний аналіз етнополітичного менеджменту в Словацькій Республіці та Україні (за результатами експертного опитування). *Політикус*: Науковий журнал. Випуск 2. Одеса, 2020. С. 177–184.
517. Зан М. Порівняльний аналіз політичного представництва етнічних меншин в Україні та Румунії. *Вісник Львівського університету*. Серія: філософсько-політологічні студії. Львів: Львівський Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. Випуск 26. С. 109–119.
518. Зан М. Порівняльний аналіз політичного представництва міноритарних етнічних груп в Словацькій Республіці та Україні (за результатами експертного опитування). *Політикус*: Науковий журнал. Випуск 2. Одеса, 2021. С. 132–140.
519. Зан М. Проблема використання етнологічної термінології в контексті дослідження етнічних процесів на Закарпатті в умовах української державності. *Carpathica – Карпатика*. Випуск 8: Актуальні проблеми вітчизняної і зарубіжної історії та культури. Ужгород: Два кольори, 2001. С. 135–145.
520. Зан М. Проблеми деконструкції ідентичності «русин» у науковому та громадському середовищі України. *Фенікс-Слово*. Дата оновлення: 15.12.2016. URL: <http://www.fenixslovo.com/uk/analytics/13428>
521. Зан М. Проблеми етнічної, мовної та конфесійної ідентичності українців у повітах Марамуреш та Сату Маре (Румунія). *Народна творчість та етнографія*. 2009. № 2. С. 30–40.
522. Зан М. Проблеми етнічної, мовної та конфесійної ідентичності українців повітів Марамуреш та Сату Маре (Румунія). *Міжнародна наукова конференція «Етнокультурні фактори національної ідентифікації населення українського порубіжжя»*. Тези доповідей. К.: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, 2007. С. 16–17.
523. Зан М. Проблеми етнокультурного розвитку ромів Закарпаття (1989–2001 рр.). *Ромологія: історія і сучасність*: Матеріали Міжнародних наукових читань / упорядкування Є.М. Навроцька. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2013. С. 10–23.
524. Зан М. Проблеми легальної та нелегальної міграції між Україною та країнами ЄС: оцінка потенціалу Закарпатської області. *Правові та соціополітичні аспекти взаємовідносин ЄС – Україна*: Матеріали шостої

- міжнародної наукової конференції з серії «Європейське право сьогодні: освіта, наука, практика»: 23–24 жовтня 2008 р. / Укл. М.В. Примуш. Донецьк: ДонНУ, 2008. С. 118–134.
525. Зан М. Програма навчального курсу «Політична антропологія» для студентів спеціальності «Політологія» (за вимогами кредитно-модульної системи). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 9 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Андрущенко, О. Бабкіна та ін. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2008. С. 304–328.
526. Зан М. Репрезентація етнополітичних партій міноритарних груп України у форматі парламентських електоральних циклів 1998 – 2019 років. *Політикус: Науковий журнал*. Випуск 4. Одеса, 2020. С. 146–154.
527. Зан М. Розвиток демократії та етнічні процеси в Україні (на прикладі Закарпаття). *Розвиток демократії та демократична освіта в Україні: Матеріали II міжнародної наукової конференції* (Одеса, 24-26 травня 2002 р.) / Укладач Л. Марголіна; Канад.-укр. проект «Демократична освіта», М-во освіти і науки України, Ін-т вищої освіти АПН України, Одеська національна юридична академія. К.: Ай Бі, 2003. С. 135–150.
528. Зан М. Розвиток демократії та етнічні процеси в Україні (на прикладі Закарпаття). *II міжнародна конференція «Розвиток демократії та демократична освіта в Україні»: Тези доповідей*. Канадсько-український проект «Демократична освіта». Одеська національна юридична академія. Одеса, 24–26 травня 2002 р. Одеса, 2002. С. 8–9.
529. Зан М. Роль громадянського суспільства у формуванні державної етнонаціональної політики єдності у багатонаціональному Закарпатті: конституційно-правовий аспект. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції* 18–19 травня 2017 року, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2017. С. 190–200.
530. Зан М. Ромські студії як засіб гармонізації міжетнічних відносин на Закарпатті. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. Вип. 1 (18). Матеріали міжнародної наукової конференції «Політичні кризи в державах та регіонах Європи: внутрішні передумови та зовнішні виклики у ХХ – на початку ХХІ століття». Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2015. С. 133–136.
531. Зан М. Русинський рух на Закарпатті: еволюція, фрагментація, перспективи. *Етнополітичні трансформації України в контексті інтеграційних процесів Центрально-східної Європи: Зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Івано-Франківськ, 22–23 травня 2014 р.). Івано-Франківськ, 2014. С. 16–23.
532. Зан М. Русинський рух у сучасній Румунії: ідентифікація, структура, рефлексії. *Народна творчість та етнологія*. 2011. № 2. С. 74–86.
533. Зан М. Рух українців Мараморощини за возз'єднання з Україною у ракурсі контроверсійної історіографії українських та румунських учених. *Relații*

- româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate / Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність / Romanian-Ukrainian relations. History and Present. Tășnad, 26–28 octombrie 2017 / Editori: Irina Liuba Horvat / Ирина Люба Горват, Anastasia Vehesh / Анастасія Вегеш. Satu Mare – București: Editura Muzeului Sătmărean; Editura RCR Editorial, 2018. P. 175–189.*
534. Зан М. Словацька національна меншина на Закарпатті в умовах української державності. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 17: Українсько-словацькі взаємини в галузі історії, літератури та мови. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 74–85.
535. Зан М. Структурно-функціональні особливості етнополітичного менеджменту в Україні та Румунії: компаративний вимір. *Політичне життя*. 2019. Вип. 4. С. 22–31.
536. Зан М. Угорська етнічна громада Закарпаття у контексті децентралізації публічної влади в Україні. *Людське співтовариство: актуальні питання наукових досліджень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 14–15 лютого 2020 року)*. Дніпро: НО «Відкрите суспільство», 2020. С. 74–80.
537. Зан М. Угорці Закарпаття (епізод етнополітичних процесів поч. 90-х рр. ХХ ст.). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 18: Історія, політологія, культура: минуле і сучасне. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 222–236.
538. Зан М. Українсько-румунські відносини в огляді Святослава Семенюка: від публіцистики до історичної істини. *Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate / Румунсько-українські відносини. Історія і сучасність / Romanian-Ukrainian relations. History and Present. Al V-lea Simpozion «Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate» / V симпозиум «Румунсько-українські відносини. Історія і сучасність» / The Vth Symposium «Romanian-Ukrainian relations. History and Present»* / Coordinatori / Упорядники: Irina Liuba Horvat / Ирина Люба Горват, Mykhailo Zan / Михайло Зан, Anastasia Vehesh / Анастасія Вегеш. Satu Mare: Editura Muzeului Sătmărean, 2015. P. 21–30.
539. Зан М. Участь наукової інтелігенції Закарпаття в демократичних процесах кінця 80-х – початку 90-х років ХХ століття. *Регіоналістика: Інформаційно-аналітичний журнал Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики*. Ужгород: Карпати, 2011. № 2. С. 28–32.
540. Зан М. Участь науковців Ужгородського державного університету в створенні Народного руху України. *Науковий вісник Карпатського університету імені Августина Волошина: збірник наукових праць*. Випуск 1 / Карпатський університет імені Августина Волошина; Редкол.: гол. ред. проф. В. Бедь, відп. ред. проф. М. Токар, чл.: проф. В. Бебик, проф. Р. Офіцинський, проф. Я. Ковальчик (Польща) та ін. Ужгород, 2020. С. 129–134.
541. Зан М. Участь національних меншин у державотворчих процесах Карпатської України / *Účast' národnostných menšin v procese štátotvorby Karpatskej Ukrajiny. Карпатська Україна (1938 – 1939): Збірник матеріалів*

- міжнародної наукової конференції до 70-річчя проголошення Карпатської України, Пряшів, 5 березня 2009 року / *Karpatska Ukrajina (1938 – 1939). Zborník prírpevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie venovanej 70-výročiu vyhláseníá štátu Kárpátská Ukrájiná v Prešove 5 marca 2009 roka*. Пряшів – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. С. 123–138; 301–315 (українською і словацькою мовами).
542. Зан М. Формування білатеральних зв'язків між Україною та Чеською Республікою в культурно-гуманітарній сфері: досвід Закарпаття. *Ужгородські чеські наукові читання: історія, культура, політика, право*: Наук. зб. / Ред. Лендьел М., Ліхтей І., Стряпко А. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2013. С. 242–248.
543. Зан М. Формування Української політичної нації і проблема русинства на Закарпатті. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. Випуск 12. Львів: Інститут народознавства Національної академії наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України, Національний університет «Львівська політехніка», 2002. С. 129–134.
544. Зан М. Центр культур національних меншин Закарпаття. *Регіоналістика: Інформаційно-аналітичний журнал Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики*. Ужгород: Карпати, 2011. № 1. С. 48–49.
545. Зан М. Частина 4. Демографічні та етнічні процеси. *Закарпаття в незалежній Україні (1991 – 2016): до 25-річчя проголошення незалежності України*: науково-популярний нарис; Під заг. ред. Маріана Токаря; Автор. колект.: М. Басараб, Р. Жиленко, М. Зан, В. Кічера, Ю. Остапець, Г. Попович, В. Тарасюк, М. Токар, С. Федака, В. Химинець, Ф. Шандор; Відп. за вип. М. Токар / АДРС «Карпатія». Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 93–121.
546. Зан М., Берені А. Етнокультурний розвиток угорців Закарпаття (1989–2001 рр.). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 24: Історичні та історіографічні студії: до ювілею доктора історичних наук, професора Володимира Васильовича Грабовецького. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2003. С. 210–233.
547. Зан М., Габрин П. Особливості політико-партійної репрезентації лідерів ромських національно-культурних товариств Закарпатської області на місцевих виборах 2020 року. *Сучасні проблеми світового співтовариства та роль суспільних наук у забезпеченні його розвитку*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 12–13 березня 2021 року). Одеса: ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2021. С. 57–62.
548. Зан М., Габрин П., Навроцька Є. Культурна спадщина ромів: навчально-методичні рекомендації; Навчально-методична серія «Ромські студії в УжНУ» / № 3; [Ужгород. нац. ун-т]. Ужгород, 2018. 26 с.
549. Зан М., Горват Л.-І. Минувле та сучасне повіту Марамуреш (Румунія). *Регіоналістика: Інформаційно-аналітичний журнал Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики*. Ужгород: Карпати, 2011. № 1. С. 70–76.

550. Зан М., Горват Л.-І., Леньо П. Міжетнічне контактування в полікультурному регіоні (на прикладі м. Вішеу де Сус повіту Марамуреш (Румунія). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. Вип. 13. Країни Центрально-Східної Європи в модерну і постмодерну добу: теоретичні концепції й політичні реалії. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Ужгород, 2–3 жовтня 2009 р.) / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Андрущенко, О. Бабкіна та ін. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2009. С. 27–32.
551. Зан М., Горват Л.-І. Етнічна, мовна та конфесійна ідентичність української національної меншини повітів Марамуреш та Сату Маре (Румунія). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. Вип. 7-8 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Андрущенко, О. Бабкіна та ін. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2007. С. 246–257.
552. Зан М., Кічера Н., Кіш Є., Леньо П., Мелеганіч Г. Етнополітичні процеси в країнах Центральної Європи. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть*: Навчальний посібник / Упоряд. М. Лендшел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 287–346.
553. Зан М., Кічера Н., Кіш Є., Леньо П., Мелеганіч Г. Розділ 8. Етнополітичні процеси в країнах Центральної Європи. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть*: Навчальний посібник / Упоряд. М. Лендшел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 287–346.
554. Зан М., Леньо П. Асиміляційні моделі українства Пряшівщини та Мараморощини на початку ХХІ ст. *Матеріали до української етнології*: Збірник наукових праць. Випуск 6 (9). К.: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України; Асоціація етнологів, 2007. С. 86–91.
555. Зан М., Леньо П. Дилеми мовної політики України в контексті етнополітичного досвіду країн Центрально-Східної Європи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. Вип. 16 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Андрущенко, О. Бабкіна та ін. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2012. С. 131–135.
556. Зан М., Леньо П. Євроатлантична інтеграція України: студентська рефлексія проблеми. *Вісник Наукового інформаційно-аналітичного центру НАТО Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*. Випуск другий / За заг. ред. Олега Білоуса. Івано-Франківськ: «Гостинець», 2009. С. 59–68.
557. Зан М., Леньо П. Українці Пряшівщини та Мараморощини на початку ХХІ століття (словацька та румунська моделі асиміляційних процесів). *Етнічна*

- історія народів Європи*: Збірник наукових праць. Випуск 23. К.: УНІСЕРВ, 2007. С. 46–50.
558. Зан М., Мелеганич Г. Етнопсихологія: навчально-методичні рекомендації; Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 27; [Ужгород. нац. ун-т; Ф-т сусп. наук; Каф. політології і держ. управління]. Ужгород, 2015. 46 с.
559. Зан М., Навроцька Є. Етногенез та етнічна історія ромів: навчально-методичні рекомендації; Навчально-методична серія «Ромські студії в УжНУ» / № 1; [Ужгород. нац. ун-т]. Ужгород, 2018. 23 с.
560. Зан М., Навроцька Є. Соціально-культурна антропологія ромів: навчально-методичні рекомендації; Навчально-методична серія «Ромські студії в УжНУ» / № 2; [Ужгород. нац. ун-т]. Ужгород, 2018. 19 с.
561. Зан М., Остапепць Ю. Парламентське представництво національних меншин Румунії: політична практика та досвід для України. *Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів*: Збірник наукових праць / Буковинський політологічний центр; під заг. ред. А.М. Круглашова. – Чернівці: Букрек, 2011. Т. IV. С. 98–116.
562. Зан М., Шелемба М. Анкета для «пересічників». Емпіричне соціологічне дослідження транскордонного співробітництва у Карпатському регіоні: Монографія / за заг. ред. С.І. Устича. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2018. С. 206–208.
563. Зан М., Шелемба М. Перетин кордону українськими власниками автомобілів з іноземною реєстрацією як виклик ефективності прикордонного руху. Емпіричне соціологічне дослідження транскордонного співробітництва у Карпатському регіоні: Монографія / за заг. ред. С.І. Устича. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2018. С. 174–188.
564. Зан М., Шелемба М. Соціологічний портрет власника автомобіля з іноземною реєстрацією. *Аналіз результатів емпіричного соціологічного дослідження транскордонного співробітництва* / за заг. ред. С.І. Устича. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2018. С. 45–60.
565. Застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі: навч. посіб. / М. Колодій, О. Кисельова, Н. Рябушенко, О. Цюпа. Київ: Віваріо, 2020. 132 с.

К

566. Кічера (Гичка) Н. Морально-світоглядні орієнтири масонства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 12. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 16–21.
567. Кічера (Гичка) Н. Оцінка феномену русинства у соціально-політичному та культурному житті країн ЦСЄ у сучасній літературі. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 13. Ужгород, 2009. С. 22–26.

568. Кічера (Гичка) Н. Русинство у Словацькій Республіці: точка зору словацьких авторів. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 14. Ужгород, 2010. С. 168–170.
569. Кічера Н. Білатеральна міждержавна співпраця з питань меншин в етнополітиці Словацької Республіки. *Русин*. Том 59. 2020. С. 197–214.
570. Кічера Н. Державна політика Словацької Республіки у сфері захисту прав національних меншин: гуманітарний зріз. *Державна політика щодо захисту прав національних меншин: досвід країн Вишеградської групи*. Колективна монографія. Львів: Видавництво «Сорока», 2019. С. 131–140. URL: https://lpnu.ua/sites/default/files/book/2020/14732/monografiya_vyshegrad.pdf
571. Кічера Н. Деструктивний потенціал русинського руху в Україні та його вплив за межами держави. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 1 (18). Ужгород, 2015. С. 136–140.
572. Кічера Н. Етноідентифікаційні моделі напрямків русинства в Словацькій Республіці в історичній ретроспективі. *Сучасна українська політика*. Випуск 21. К.: Український центр політичного менеджменту, 2010. С. 316–324.
573. Кічера Н. Етнополітика Києва щодо русинів у 90-х роках ХХ ст. – на початку ХХІ ст. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів та аспірантів «Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи»* (3 березня 2011 р., м. Чернівці). Чернівці «Букрек», 2011. С. 185–188.
574. Кічера Н. Імовірні сценарії розвитку русинства в країнах Центральної та Південно-Східної Європи. *Proceedings of the International Scientific and Practical Conference «New Opportunities in the World Science»* Abu-Dhabi, UAE, 2015. С. 100–103.
575. Кічера Н. Інституційне забезпечення етнополітики країн Центральної і Південно-Східної Європи (на прикладі Словаччини, Сербії та Польщі). *Актуальні проблеми політичної науки*. Ужгород, 2017. С. 12–15.
576. Кічера Н. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування інститутів публічного управління на регіональному рівні. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19»* (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 266–270.
577. Кічера Н. Лемки в етнополітиці Польщі. *Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах «Грані»*. 2014. №1 (105) січень. С. 64–68.
578. Кічера Н. Мова меншин в системі освіти Словацької Республіки (на прикладі русинів). *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Регіональне та місцеве управління: український і зарубіжний*

- досвід» (21 червня 2012 р., м. Ужгород). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2012. С. 78–86.
579. Кічера Н. Нотатки про українську громаду в Словацькій Республіці. *Центр аналізу регіональних ризиків*. 2020. 7 листопада. URL: <https://rasc.com.ua/ukrayinska-gromada-v-slovackij-respublici/>
580. Кічера Н. Особливості етнополітики країн Центральної та Південно-Східної Європи в контексті розгляду русинської проблематики. *Політика і державне управління*. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. С. 65–69.
581. Кічера Н. Особливості етнополітики Республіки Польща: досвід для України. *Вибір 2019*. Ужгород, 2018. С. 150–155.
582. Кічера Н. Особливості забезпечення та захисту мовних прав представників національних меншин у Словацькій Республіці. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск 2. Ужгород, 2018. С. 69–74.
583. Кічера Н. Політичне русинство в українській етнополітиці та його вплив за межами держави. *Науковий журнал «Парадигма пізнання: гуманітарні питання»*. 2014. № 2 (2). С. 14–29.
584. Кічера Н. Проблема визначення статусу русинської спільноти: методологічний аспект. *Від білих хорватів до українців*. Ужгород: Патент, 2013. С. 28–41.
585. Кічера Н. Проблематика національної єдності України та русинське питання. *Україна – Цивілізація. Україна на шляху до розбудови національної держави: історична спадщина, суспільно-політична реальність та соціокультурна перспектива*. Збірник наукових праць. Ужгород: Видавничий відділ КаУ, 2014. С. 289–297.
586. Кічера Н. Проблеми правового становища русинів в Закарпатті. *Збірник наукових праць (за матеріалами круглого столу «Актуальні питання законодавчого регулювання захисту прав національних меншин в Україні та шляхи їх реалізації в умовах поліетнічного регіону: аналіз, оцінки»* (21 грудня 2011 р., м. Ужгород). Ужгород, 2012. С. 171–183.
587. Кічера Н. Проблемні питання державної політики України у сфері етнонаціональних відносин: можливі ризики та загрози. *Збірник матеріалів круглого столу «Формування дієвих механізмів державного управління з забезпечення державної безпеки»*. Харків, 2021. С. 90–92.
588. Кічера Н. Русини в Україні: соціокультурний та політичний аспекти. *Інтернет-видання «Фенікс Слово»*. 2016. 17 грудня. URL : <http://www.fenixslovo.com/uk/analytics/13449>
589. Кічера Н. Русини на Балканах: історичний аспект. *Матеріали VI Міжнародної наукової конференції молодих учених* (25 квітня 2013 р., м. Київ). Випуск VI, Частина 5. К., 2013. С. 82–83.
590. Кічера Н. Русини після приходу радянської влади на Закарпатті. *Збірник наукових праць (за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація суспільно-політичних процесів в Україні воєнного та післявоєнного періоду»* (21–22 жовтня 2011 р., м. Мукачеве). Мукачеве, 2011. С. 30–33.

591. Кічера Н. Словацько-українське співробітництво у сфері захисту прав національних меншин: *Матеріали V науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та теми забезпечення прав національних меншин»*. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. С. 164–168.
592. Кічера Н. Україна в контексті східної політики Європейського Союзу: гуманітарні аспекти співробітництва. *Східна політика Європейського Союзу: здобутки, виклики та перспективи*: Монографія [за наук. ред. Я. Турчин, Т. Астратович-Лейк, О. Горбача]. Львів-Olsztyn: «РОМУС-ПОЛІГРАФ», 2021. С. 125–136.
593. Кічера Н. Українська громада в Словацькій Республіці. *Українські громади за кордоном: нові точки відліку*: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (22 квітня 2021 р., м. Львів). Львів, 2021. С. 83–86.
594. Кічера Н. Шляхи гармонізації відносин етнічних спільнот з владою в Україні (на прикладі русинської спільноти). *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Міжетнічна та міжконфесійна толерантність як чинник консолідації українського суспільства: досвід Закарпаття»* (28–29 травня 2013 р., м. Ужгород). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2013 р. С. 167–171.
595. Кічера Н., Зан М. Проблема русинства в політологічному дискурсі. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 15. Ужгород, 2010. С. 199–203.
596. Кічера Н., Мелеганіч Г., Петрінко В. Програма комплексного державного іспиту з політології (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання). Ужгород: Видавництво УжНУ, 2011. 56 с.
597. Кічера Н., Сурніна О. Україна – Європейський Союз: співпраця у форматах «Східного партнерства» та «В4+». *Україна – Європейський Союз: від партнерства до асоціації: Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій*. Вип. II. Луцьк, Терен, 2019. С. 133–143.
598. Кічера Н., Сурніна-Далекорей О. Україна та Вишеград: шляхи взаємодії. *Збірник наукових праць (за матеріалами конференції «Україна та Вишеградська четвірка: на шляху до взаємовигідних відносин»* (13–14 травня, 2010 р.). Братислава, 2010. С. 129–151.
599. Ключкович А. Партійно-політичні аспекти формування складу Федерального конституційного суду та виборів Федерального президента в ФРН. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 10. Ужгород: «Говерла», 2008. С. 103–108.
600. Ключкович А. «Дефіцит демократії» в Словаччині у 1994–1998 рр. і реакція європейської спільноти. *Вісник Прикарпатського університету*. Політологія. 2013. Вип. 6–7. С. 142–148.
601. Ключкович А. «Мечіаризм» у Словаччині – «девіація» демократизаційного шляху. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія.. Матеріали міжнародної наукової конференції «Політичні кризи в державах та регіонах Європи: внутрішні передумови та

- зовнішні виклики у ХХ – на початку ХХІ століття» (16–17 жовтня 2014 р.). Вип. 1 (18). Ужгород: ПП «Інватор», 2015. С. 92–95.
602. Ключкович А. «Партійно-державна демократія» в ФРН: концептуальні та політико-практичні аспекти функціонування. *Політичне життя*. 2016. № 1. С. 24–29.
603. Ключкович А. Вплив парламентських виборів 2020 р. на партійно-політичний розвиток Словаччини. *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти*. Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» / За заг. ред. проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 31–37.
604. Ключкович А. Вплив політичних партій на функціонування парламентсько-урядової системи в сучасній Німеччині. *Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету-2007»* (18-19 квітня 2007 року): Матеріали доповідей та виступів. К.: ВПЦ «Київський університет», 2007. С. 46–48.
605. Ключкович А. Вплив політичних партій на функціонування парламентсько-урядової системи в сучасній Німеччині. *Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї*. Київ; Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2007. Вип. 10. С. 439–449.
606. Ключкович А. Громадянське суспільство в сучасній Словаччині: особливості та проблеми функціонування. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право: Зб. наук. праць. Київ, 2018. № 3 (39). С. 74–78.
607. Ключкович А. Держава і політичні партії в Федеративній Республіці Німеччині (проблеми співвідношення та взаємодії). *Другі юридичні читання: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції, 18 травня 2005 р.: До 170-річчя НПУ ім. М.П. Драгоманова* / М-во освіти і науки України, Нац. акад. наук України, НПУ ім. М. П. Драгоманова, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київський ун-т права; редкол. В. П. Андрущенко (голова) [та ін.]. Київ: НПУ, 2005. С. 69–71.
608. Ключкович А. Деструктивні тенденції в розвитку партійної системи Словаччини після парламентських виборів 2016 р. *Вісник Маріупольського Державного університету*. Серія: Історія. Політологія. 2017. Вип. 19. С. 151–156.
609. Ключкович А. Децентралізація влади та реформування публічного управління в умовах консолідації демократії в Словаччині (1998–2006 рр.). *Регіональна політика: політико-правові засади, урбаністика, просторове планування, архітектура*: Зб. наук. пр. Вип. V. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 22 листопада 2019 р. Київ–Тернопіль: «Бескиди», 2019. В 2-х ч. Ч. 1. С. 212–216.
610. Ключкович А. Децентралізація влади та реформування публічного управління в Словаччині. *Реформування публічного управління та*

адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. уч., 28 жов. 2016 р. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2016. С. 30–31.

611. Ключкович А. Децентралізація державного управління в умовах постсоціалістичної демократизації: досвід Словаччини. *Людина. Світ. Суспільство (до 175-річчя філософського факультету). Дні науки філософського факультету – 2009*: Міжнар. наук. конференція, 21–22 квітня 2009 р.: Матеріали доповідей та виступів. К.: ВПЦ «Київський університет», 2009. Ч. XI. С. 57–59.
612. Ключкович А. Децентралізація публічного управління в контексті демократизації політичної системи Словацької республіки. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 13. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 99–102.
613. Ключкович А. Децентралізація публічного управління в Словаччині та Чехії в контексті постсоціалістичної демократизації. *Політика і державне управління*. Ужгород: Говерла, 2016. С. 56–60.
614. Ключкович А. Електоральне структурування території України: основні регіони, фактори та етапи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 17. Ужгород: Говерла, 2014. С. 50–59.
615. Ключкович А. Етапи та особливості розвитку партійної системи Словаччини в 1989 – 2012 рр. *Закарпатські Волошинські читання: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Ужгород, 25–30 березня 2013 р.)* / наук. ред.: І. В. Козубовська, В. В. Левкулич, В. І. Староста, І. О. Стряпко. Ужгород: ФОП Бреза А. Е., 2013. С. 81–82.
616. Ключкович А. Етапи трансформації системи органів державної влади в Словацькій Республіці в контексті переходу до демократії. *Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету – 2013»*, 16–17 квіт. 2013 р.: Матеріали доповідей та виступів / редкол.: А. Конверський та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2013. Ч. 10. С. 21–23.
617. Ключкович А. Загальна теорія політики. Програма навчального курсу для студентів спеціальності «Політологія» (за вимогами кредитно-модульної системи): Методичний посібник. Ужгород: Веста, 2008. 52 с.
618. Ключкович А. Інститут президентства в контексті політичних трансформацій у Словацькій Республіці. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право: Зб. наук. праць. Київ, 2017. №1/2 (33/34). С. 49–53.
619. Ключкович А. Інститут президентства в Словацькій Республіці: етапи розвитку та особливості політичного функціонування. *Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин*: Матеріали II міжнародної наукової конференції, Ужгород, 3 травня 2019 р. Ужгород: ФСН, 2019. С. 6–8.

620. Ключкович А. Інституційна модернізація політичної системи Словаччини в контексті переходу до демократії. *II Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція «Гуманітарний всесвіт: люди, ідеї, події»* (Львів, ЛДУ БЖД, 25-31 березня 2013 р.). С. 13–16. URL: <http://ubgd.lviv.ua/moodle/mod/folder/view.php?id=5818>
621. Ключкович А. Інституціоналізація регіонального самоврядування у Словаччині в контексті децентралізації влади. *Збірник тез IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ»* (м. Херсон, 11 листопада 2020 р.). Херсон: Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2020. Том 1. С. 46–49.
622. Ключкович А. Коаліційна динаміка та регіоналізація партійного представництва на земельному рівні після об'єднання Німеччини. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 5–6. Ужгород: «Говерла», 2007. С. 144–150.
623. Ключкович А. Колапс посттоталітарного режиму в Чехословаччині (словацький контекст). *Регіональні студії*. Ужгород, 2019. №17. С. 32–36.
624. Ключкович А. Консолідація демократії як завершальна стадія транзиту в Словацькій Республіці. *Науковий журнал «Політикус»*. Одеса, 2019. Вип. 1. С. 41–45.
625. Ключкович А. Методологічні аспекти аналізу взаємодії політичних партій і органів державної влади. *Методологія політичної науки: матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Перші методологічні читання* / Укл. Денисенко В. М., Угрин Л. Я. Львів: ЛНУ 2010. С. 21–22.
626. Ключкович А. Методологічні аспекти аналізу взаємодії політичних партій і органів державної влади. *Методологія політичної науки: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції*, Львів, 19 грудня 2008 р. / укл.: В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. С. 26–27.
627. Ключкович А. Методологічні можливості теорії соціально-політичних розмежувань у дослідженні партійно-політичних процесів у «нових демократіях» (словацький контекст). *VII Методологічні читання – Сучасна політична наука: нові виклики та контексти (пам'яті професора В.М. Денисенка)*: Матеріали сьомої Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 11 грудня 2020 р.) / За наук. ред. д. політ. н., Г.В. Шипунова. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. С. 133–137.
628. Ключкович А. Механізм взаємодії між політичними партіями та органами державної влади в об'єднаній Німеччині. *Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету-2005»* (26-27 квітня 2005 року): Матеріали доповідей та виступів. К.: ВПЦ «Київський університет», 2005. Ч. VI. С. 51–52.
629. Ключкович А. Модернізація публічного управління в Чеській Республіці в контексті вступу до Європейського Союзу: організаційно-правові аспекти. *Модернізація системи державного управління: теорія та практика*: Матер. наук. практ. конф. за міжнар. уч. (15 квітня 2013 р.): у 2 ч. / за наук. ред.:

- В. С. Загорського, А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2013. Ч. 2. С. 167–171.
630. Ключкович А. Об'єднання Німеччини і проблеми становлення єдиної партійної систем. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Серія: Історія. К.: Київський університет, 2006. № 82–84. С. 25–26.
631. Ключкович А. Основні аспекти партійної політизації державно-владної сфери в ФРН. *Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету – 2015»*, 21–22 квіт. 2015 р.: [матеріали доповідей та виступів] / редкол.: А. Є. Конверський [та ін.]. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2015. Ч. 9. С. 143–145.
632. Ключкович А. Особливості децентралізації влади та реформування територіального управління в Словацькій республіці. *Регіональні студії: Науковий збірник за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції «Регіональне та місцеве управління: український і зарубіжний досвід»* (21 червня 2012 р.). Спецвипуск №7. Ужгород: Ліра, 2012. С. 87–97.
633. Ключкович А. Особливості коаліційної політики німецьких партій в 1990–2005 рр. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 3. Ужгород: «Вісник Карпат», 2006. С. 103–111.
634. Ключкович А. Особливості представництва політичних партій у парламентсько-урядовій системі Німеччині. *Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї*. Київ; Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2005. Вип. 7. С. 332–338.
635. Ключкович А. Особливості реформування територіальної організації публічної влади в країнах Вишеградської групи. *Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету – 2017»*, 25–26 квіт. 2017 р.: Матеріали доповідей та виступів / редкол.: А. Конверський. К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. Ч. 9. С. 119–121.
636. Ключкович А. Особливості розвитку партійної системи Словаччини в контексті суспільно-політичних трансформацій кінця ХХ – початку ХХІ ст. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 11. Ужгород: Говерла, 2009. С. 100–107.
637. Ключкович А. Особливості структурування східнонімецького партійно-політичного простору в контексті розвитку партійної системи об'єднаної Німеччини. *Політологічні та соціологічні студії: Т. Х. Вибірчі процеси в Україні та постсоціалістичних країнах: Зб. наук. праць / наук. ред. А. М. Круглашов*. Чернівці: Букрек, 2011. С. 86–97.
638. Ключкович А. Парламентаризм в Словаччині: інституційні особливості та партійно-політична динаміка. *Вісник Прикарпатського університету*. Політологія. Івано-Франківськ, 2018. Вип. 12. С. 199–206.
639. Ключкович А. Парламентські вибори 2010 р. в Чеській республіці та Словаччині: аналогії та особливості. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 15. Ужгород: Говерла, 2010. С. 76–81.

640. Ключкович А. Парламентські вибори 2012 р. у Словацькій Республіці та їх вплив на конфігурацію партійної системи. *Регіональні студії*: Науковий збірник: збірник наукових праць за матеріалами круглого столу «Куди прямуєш, Центральна Європо», Ужгород, 21 березня 2013 р. Спецвипуск №7 (2). Центральна Європа. Ужгород: Ліра, 2013. С. 123–132.
641. Ключкович А. Парламентські вибори в об'єднаній Німеччині: проблема регіоналізації партійно-політичного представництва. *Регіональні виборчі процеси: теорія і практика*: Тези VII Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. А. Янковської. Львів: Львівський інститут бізнесу і права, 2010. С. 26–28.
642. Ключкович А. Партії та влада в об'єднаній Німеччині (партійна держава чи партійна демократія?). *Політологічний вісник*. Зб-к наук. праць: Вип. 18. К.: ТОВ «XXI століття: діалог культур», 2005. С. 186–193.
643. Ключкович А. Партійна система Словаччини: структурні характеристики та тенденції розвитку. *Ужгородські словацькі наукові читання: історія, культура, політика, право*. Ужгород, 13 лютого 2014 р. / ред.: М. Лендель та ін. Ужгород: Ліра, 2014. С. 102–109.
644. Ключкович А. Партійна система ФРН: структурні характеристики та тенденції розвитку на сучасному етапі. *Політичні партії і вибори: українські та світові практики*: Збірник статей і тез за результатами наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Ю. Р. Шведа) від 8 жовтня 2016 р. / За заг. ред. А. Романюка. Львів: Простір-М, 2017. С. 298–301.
645. Ключкович А. Партійно-політичний розвиток Словаччини в контексті парламентських виборів 2020 року: ключові тренди та виклики. *Політичні партії і вибори: українські та світові практики*: Зб. ст. і тез за результатами п'ятої міжнародної наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 28 листопада 2020 року / за ред. А. Романюка і В. Литвина. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. Вип. 5. С. 280–285.
646. Ключкович А. Перехід до демократії в Словаччині: аналіз основних передумов і чинників. *Гілея*: Науковий вісник. Збірник наукових праць. Київ, 2019. Вип. 142 (3). Част. 3. Політичні науки. С. 33–36.
647. Ключкович А. Перехід до демократії в Словаччині: динаміка та суперечності суспільно-політичних трансформацій: Монографія. Ужгород: АУТДОР-ШАРК, 2019. 416 с.
648. Ключкович А. Перехід до демократії в Словаччині: концептуальні аспекти аналізу. *Гілея*: Науковий вісник. Збірник наукових праць. Київ, 2020. Вип. 153 (№2). С. 439–443.
649. Ключкович А. Перехід до демократії і національно-політична трансформація в Словаччині. *Гілея*: Науковий вісник. Збірник наукових праць. Київ, 2019. Вип. 144 (5). Част. 3. С. 54–57.
650. Ключкович А. Перехід до демократії та трансформація державно-владних інститутів в Словацькій Республіці: основні етапи та напрями. *Науковий*

- вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 16. Ужгород: Говерла, 2012. С. 31–32.
651. Ключкович А. Плюралізація ідеологічного спектру та розвиток багатопартійності як чинники демократизації словацького суспільства в 1990-х рр. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Слов'янська культура та писемність: минуле і сучасність»*, 19–20 травня 2011 р. Ужгород: ФОП Бреза А. Е., 2011. С. 402–408.
652. Ключкович А. Плюралізація ідеологічного спектру та розвиток багатопартійності як чинники демократизації словацького суспільства в 1990-х рр. *Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету – 2012»*, 18-19 квіт. 2012 р.: матеріали доповідей та виступів / редкол.: А. Конверський та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. Ч. 9. С. 331–333.
653. Ключкович А. Плюралізація партійно-політичного простору Словаччини в контексті демократичної трансформації (1990 – 1992 рр.). *Evropský politický a právní diskurz*. Praha, 2019. Svazek 6. Vydání 3. S. 107–112.
654. Ключкович А. Політико-інституційні особливості організації державної влади в Словацькій Республіці. *Науковий журнал «Політикус»*. Одеса, 2018. Вип. 2. С. 39–43.
655. Ключкович А. Політико-інституційні перетворення в умовах консолідації демократії в Словаччині. *Вісник Львівського університету*. Серія: філософсько-політологічні студії. 2019. № 27. С. 71–77.
656. Ключкович А. Політико-культурні аспекти посткомуністичної трансформації словацького суспільства. *Регіональні студії*. Ужгород, 2019. №16. С. 19–23.
657. Ключкович А. Політико-правове регулювання діяльності партій у Німеччині та Україні (спроба порівняльного аналізу). *Вісник Прикарпатського університету*. Політологія. 2007. Вип. II-III. С. 103– 108.
658. Ключкович А. Політико-правове регулювання діяльності політичних партій в Румунії та Україні: порівняльний аналіз / *Reglementarea politicojuridică a activității partidelor politice în România și Ucraina. Analiză comparativă. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність / Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate*. Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної наукової конференції (Сату-Маре, 30 червня – 1 липня 2009 р.) / редкол.: І. І. Вовканич, І.-Л. Горват, В. Чубота. Ужгород–Сату-Маре, 2011. С. 227–233.
659. Ключкович А. Політико-правовий механізм взаємодії партій та державної влади в Федеративній Республіці Німеччині. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 27: Карпатський регіон: історія і культура. Ужгород, 2003. С. 205–214.
660. Ключкович А. Політико-правові засади реформування територіального публічного управління в Словацькій Республіці. *Регіональна політика: історія, політико-правові засади, архітектура, урбаністика*: Зб. наук. пр.

- Вип. IV. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 23 листопада 2018 р. Київ–Тернопіль: «Бескиди», 2018. В 2-х ч. Ч. 1. С. 126–130.
661. Ключкович А. Політична свідомість словацького суспільства в умовах демократичної трансформації: проблемні аспекти сприйняття змін. *Науковий журнал «Політикус»*. Одеса, 2018. Вип. 5/6. С. 92–96.
662. Ключкович А. Політична соціологія. Програма навчального курсу для студентів спеціальності «Політологія» (за вимогами кредитно-модульної системи): Методичний посібник. Ужгород, 2008. 64 с.
663. Ключкович А. Політична участь в Словаччині: основні форми і тенденції розвитку. *Регіональні студії*. Ужгород, 2018. №15. С. 64–69.
664. Ключкович А. Політичний маркетинг. Навчально-методична розробка для студентів спеціальності «Політологія» (за вимогами кредитно-модульної системи). Ужгород, 2007. 44 с.
665. Ключкович А. Політичний режим в Словаччині в 1994–1998 рр.: боротьба авторитарних і демократичних тенденцій розвитку. *Політичне життя*. 2019. № 1. С. 18–23.
666. Ключкович А. Політичний розвиток Словаччини в 1994 – 1998 рр.: ескалація протистояння між владою та опозицією. *Історичний часопис з богемістики і словакістики* / упоряд. І.М. Ліхтей. Ужгород: Ліра, 2012. Вип. 2. С. 168–183.
667. Ключкович А. Політичні партії та партійні системи. *Політологія: Підручник* / За заг. ред. М. Вегеша. К.: Знання, 2008. С. 158–186.
668. Ключкович А. Популізм у словацькій політиці: форми прояву і тенденції розвитку. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid–19» (24 вересня 2021 р.)* / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 182–186.
669. Ключкович А. Популізм у Словаччині: особливості політичного феномена. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Питання політології»*. 2021. Вип. 39. С. 100–107.
670. Ключкович А. Порівняльний аналіз положень законів про політичні партії Німеччини та України. *Правові проблеми сучасності в умовах розвитку юридичної науки: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції до Дня науки*, Чернігів, 19 травня 2005 р. Чернігів: КП Вид-во «Чернігівські обереди», 2005. С. 265–267.
671. Ключкович А. Правий радикалізм і екстремізм у сучасній Словаччині. *«S.P.A.C.E./ Society, Politics, Administration in Central Europe»*. 2017. № 6. С.50–54. URL: <http://space.onua.edu.ua/index.php/space/article/view/88>
672. Ключкович А. Правовий статус та основи діяльності політичних партій у Німеччині. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 2*. Ужгород: «Вісник Карпат», 2005. С. 168–180.

673. Ключкович А. Пріоритети та інструменти реалізації державної стратегії регіонального розвитку України. *Актуальні проблеми політичної науки*. Ужгород, 2017. Вип. 1. С. 75–79.
674. Ключкович А. Проблема толерантності в обществах с фрагментарной политической культурой (на примере Украины). *Idea tolerancie II*. / ed.: I. Dudinská, V. Dudinský. Prešov: Vydavateľstvo PU, 2014. S. 207–210.
675. Ключкович А. Проблеми функціонування партійної демократії в об'єднаній Німеччині. *Політологічний вісник*. Зб. наук. праць. Вип. 17. К.: ТОВ «XXI століття: діалог культур», 2004. С. 139–146.
676. Ключкович А. Проблемні аспекти функціонування моделі суспільно-політичного розвитку Словаччини на сучасному етапі. *Науковий журнал «Політикус»*. Одеса, 2020. Вип. 1. С. 18–23.
677. Ключкович А. Пряма демократія в Словаччині: інституційні та політичні аспекти функціонування. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право: зб. наук. праць. Київ, 2018. № 2 (38). С. 18–22.
678. Ключкович А. Регіоналізація партійного розвитку в об'єднаній Німеччині. *Нова парадигма* (Спецвипуск: Матеріали науково-теоретичної конференції «Трансформація політичних систем на постсоціалістичному просторі». 8 – 9 лютого, Київ, 2006). Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. С. 142–144.
679. Ключкович А. Регіональна диференціація електорального простору України. *Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету – 2014», 15-16 квіт. 2014 р.*: Матеріали доповідей та виступів / редкол.: А. Конверський та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. Ч. 9. С. 107–109.
680. Ключкович А. Регіональний вимір електоральної поведінки громадян України. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: Монографія / під ред.: А. Круглашова і М. Токаря; ред. колег.: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; відп. за вип. М. Токар. Ужгород: Ліра, 2014. С. 128–142).
681. Ключкович А. Реструктуризація партійних систем Чехії та Словаччини в контексті парламентських виборів 2010, 2012 рр. *Молодь в євроінтеграційних прагненнях України*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Івано-Франківськ, 20 лютого 2014 р. Івано-Франківськ: Плай, 2014. С. 246–253.
682. Ключкович А. Реформування регіонального публічного управління в країнах Вишеградської групи. *Регіональна політика: історія, політико-правові засади, архітектура, урбаністика*: Зб. наук. пр. Вип. II. Матеріали Третьої Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 22–23 листопада 2017 р. Київ–Тернопіль: «Бескиди», 2017. Ч. 1. С. 142–144.
683. Ключкович А. Реформування системи державного управління та місцевого самоврядування в Словаччині та Чехії в контексті постсоціалістичної демократизації. *Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету – 2016», 20–21 квіт. 2016 р.*: Матеріали

- доповідей та виступів / редкол.: А. Конверський та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2016. Ч. 10. С. 34–36.
684. Ключкович А. Реформування територіального публічного управління в Словацькій Республіці: основні етапи та напрямки. *Реформування системи державного управління та державної служби: теорія і практика: Матер. наук. практ. конф. за міжнар. уч., 8 квітня 2011 р.: у 2 ч. / за наук. ред.: В. С. Загорського, А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. Ч. 1. С. 328–331.*
685. Ключкович А. Реформування територіального публічного управління Чеської Республіки в контексті демократизації політичної системи та вступу до Європейського Союзу (1990 – 2004 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 14. Ужгород: Говерла, 2010. С. 192–200.*
686. Ключкович А. Реформування територіальної організації публічної влади у Чеській Республіці у контексті реалізації євроінтеграційного курсу. *Регіональні студії. Ужгород, 2017. №10. С. 22–28.*
687. Ключкович А. Розвиток взаємовідносин держави та неурядового сектору в Словацькій Республіці. *Гілея: Науковий вісник. Збірник наукових праць. Київ, 2018. Вип. 136 (9). С. 303–307.*
688. Ключкович А. Розвиток інституту президентства і проблеми політичної взаємодії в Словацькій Республіці. *Регіональні студії. Ужгород, 2018. №12. С. 12–17.*
689. Ключкович А. Розвиток парламентської виборчої системи в Словаччині та проблеми її функціонування на сучасному етапі. *Гілея: Науковий вісник. Збірник наукових праць. Київ, 2018. Вип. 131 (4). С. 466–470.*
690. Ключкович А. Розвиток системи публічного управління в Чеській Республіці в умовах постсоціалістичної модернізації. *Дні науки філософського факультету – 2011: Міжнародна наукова конференція (20–21 квітня 2011 р.): матеріали доповідей та виступів / ред.: А. Є. Конверський та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. Ч. 5. С. 83–85.*
691. Ключкович А. Роль політичних партій у забезпеченні взаємодії уряду та парламенту в сучасній Німеччині. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2005. №3. С. 156–161.*
692. Ключкович А. Роль третього сектору в демократизації Словаччини. *Вісник Львівського університету. Серія: філософсько-політологічні студії. 2018. №19. С. 138–144.*
693. Ключкович А. Система органів державної влади в Україні. Навчально-методична розробка для студентів спеціальності «Політологія» (за вимогами кредитно-модульної системи). Ужгород, 2007. 40 с.
694. Ключкович А. Система органів державної влади в Україні. *Політична наука: навчально-методичний посібник / За ред. М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 101–122.*
695. Ключкович А. Система органів державної влади в Україні. *Політологія: Підручник / За заг. ред. М. Вегеша. К.: Знання, 2008. С. 103–145.*

696. Ключкович А. Соціально-політичні поділи в посткомуністичних країнах Центрально-Східної Європи: теоретичні аспекти аналізу. *Збірка статей і тез доповідей за матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»* (м. Кам'янське, 19 – 20 травня 2021 р.) / відп. за вип. К. Ю. Богомаз. Кам'янське: ДДТУ, 2021. С. 44–46.
697. Ключкович А. Соціально-політичні розмежування в словацькому суспільстві: основні лінії та особливості впливу в умовах посткомуністичного розвитку. *Епістемологічні дослідження у філософії, соціальних і політичних науках*. 2019. Том. 2. № 1. С. 71–78.
698. Ключкович А. Співвідношення понять «партійна держава» і «партійна демократія» в контексті дослідження політичної системи Німеччини / Анатолій Ключкович. *Методологія політичної науки: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції* (Львів, 3 грудня 2010 р.). Другі методологічні читання / Укл. В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. С. 108–112.
699. Ключкович А. Структурні особливості партійних систем Чехії та Словаччини на сучасному етапі: порівняльний аналіз. *Ужгородські чеські наукові читання: історія, культура, політика, право*, Ужгород, 30 травня 2013 р. / ред.: М. Лендъел, І. Ліхтей. Ужгород: Ліра, 2013. С. 148–154.
700. Ключкович А. Теорія і практика «партійної держави» в ФРН. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 7–8. Ужгород: «Говерла», 2007. С. 145–156.
701. Ключкович А. Українська діаспора в Німеччині. *Зарубіжні українці*. Збірник наукових праць на допомогу учням шкіл та студентам / Упоряд. В. Мельник і Р. Офіцинський. Ужгород: Вид-во Ужгород. ун-ту, 2002. С. 51–59.
702. Ключкович А. Участь політичних партій у формуванні вищих органів державної влади в Німеччині (1990 – 2002 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 1. Ужгород: «Вісник Карпат», 2004. С. 115–123.
703. Ключкович А. Федеральна рада Німеччини між представництвом партійних та земельних інтересів. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 4. Ужгород: «Говерла», 2006. С. 181–186.
704. Ключкович А. Фінансування діяльності партій у Німеччині: політико-правовий аспект. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 9. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 115–122.
705. Ключкович А. Форми взаємозв'язку та взаємодії між органами державної влади та політичними партіями в умовах парламентської демократії (на прикладі Німеччини). *Дні науки філософського факультету – 2008: Міжнародна наукова конференція* (16–17 квітня 2007 року): Матеріали

- доповідей та виступів. К: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. Ч. ІХ. С. 61–63.
706. Ключкович А., Бігарі Ч., Гайданка Є., Марадик Н., Стряпко І. Трансформація системи владних інститутів у регіоні. Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: навчальний посібник / упоряд. М. Лендъел. Ужгород: Ліра, 2016. С. 77–110.
707. Ключкович А., Горобченко І. Політичні партії та партійні системи, громадські організації та рухи. *Політична наука: навчально-методичний посібник* / За ред. М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 128–146.
708. Ключкович А., Ключкович Т. Реформування системи вищої освіти в Чехії та Словаччині в контексті посткомуністичної трансформації. *Labyrinths of Reality: Collection of scientific works* / edited by M.A. Zhurba. Montreal: СРМ «ASF», 2020. Issue 3 (8). P. 70–74.
709. Ключкович А., Остапець Ю., Токар М. Політичні процеси в Закарпатті в контексті позачергових парламентських виборів 2007 року. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 7–8. Ужгород: Говерла, 2007. С. 185–195.
710. Колодій М. «Криза маскулінності та чоловічих студій» у суспільних науках. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів, 21–22 квітня 2014 року, м. Суми: Вид-во СумДУ*. 2014. С. 205–208.
711. Колодій М. «Момент однополярності»: міф чи реальність міжнародних відносин ХХІ ст. *Актуальні проблеми філософських, політологічних і релігієзнавчих досліджень: Матеріали Міжнародної наукової конференції «Людина – Світ – Культура»*. Київ, 2004. С. 823–825.
712. Колодій М. Гендерний аналіз передумов та результатів участі населення Закарпатської області у виборчому процесі. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття: Монографія* / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колег.: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за вип. М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 516–532.
713. Колодій М. Гендерний підхід та довілля: практичний посібник [за заг. ред. О. Кравченко]. Львів: «Компанія “Манускрипт”», 2021. 72 с.
714. Колодій М. Гендер і політика: навчально-методичні рекомендації (для студентів за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія (за сферами політичної діяльності) / Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 22; [Ужгород. нац. ун-т; Ф-т сусп. наук; Каф. політології і держ. управління]. Ужгород, 2015. 62 с.
715. Колодій М. Гендерна ідентифікація політико-управлінської сфери в Україні. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Перспективи становлення гендерної освіти як реалізація демократичних перетворень в*

- українському суспільстві», м. Вінниця, 17-18 жовтня 2008 р. Вінниця: Куля Прінт, 2008. С. 32–39.
716. Колодій М. Гендерна освіта. Методичний посібник для вчителів з гендерної просвіти. Ужгород, 2007. 49 с.
717. Колодій М. Гендерний підхід у врегулюванні соціально-політичних криз. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2015. Випуск 1 (18). С. 95–98.
718. Колодій М. Гендерні аспекти розвитку Закарпатської області у 2005/06 роках. *Закарпаття – 2006: літопис життя*. Ужгород, 2007. С. 12–27.
719. Колодій М. Гендерні аспекти розвитку Закарпатської області: на прикладі Рахівського та Тячівського районів. *Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність (Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate)*. Satu Mare: Editura Muzeului Sătmărean, 2015. С. 388–399.
720. Колодій М. Гендерні бюджетні ініціативи: механізми впливу громадськості на бюджет. *Збірник матеріалів Всеукраїнського семінару для депутатів місцевих рад «Гендерні бюджетні ініціативи: основні аспекти і практичні приклади» 28–29 липня 2011 р., м. Ужгород*. Ужгород: ФОП Бреза, 2011. С. 13–22.
721. Колодій М. Еволюція та особливості підходів щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у політиці. *Актуальні проблеми політичної науки*: Науковий збірник. Ужгород, 2018. Випуск третій. С. 137–139.
722. Колодій М. Забезпечення гендерної рівності на рівні органів місцевого самоврядування в Україні. *Правові аспекти публічного управління: теорія та практика*: Матеріали наук.-практ. конф., 11 грудня 2014 р., м. Дніпропетровськ / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. Д.: ДРІДУ НАДУ, 2014. С. 55–58.
723. Колодій М. Компетенції органів місцевого самоврядування у забезпеченні гендерної рівності в Україні. *Політика і державне управління*: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; [Упоряд.: М. Токар, К. Червеняк; Відп. за вип.: Б. Досяк]. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. С. 121–125.
724. Колодій М. Ліберальний світопорядок та ідея світового уряду Вудро Вільсона. *Carpatica – Карпатика*. Випуск – 21: Політологічні студії: історія, теорія, практика. Ужгород, 2003. С. 275–277.
725. Колодій М. Логіка та дилеми європейської інтеграції. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 3. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2006. С. 182–196.
726. Колодій М. Методи та методики дослідження толерантності. *Толерантність на кордонах Європи: вимір для України*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції; [Упоряд.: І. Вегеш, М. Колодій; Відп. За вип.: М. Вегеш]. Ужгород, ФОП Наумченко Н., 2019. С. 134–137.

727. Колодій М. Методика проведення гендерного аналізу та інтегрування гендерної складової у регіональні політики / програми Львівської обласної державної адміністрації. К.: Видавництво «К.І.С.», 2013. 50 с.
728. Колодій М. Методичні рекомендації з інтегрування гендерного підходу до розробки, моніторингу та оцінювання програм розвитку малого та середнього підприємництва в Україні. К.: Видавництво «К.І.С.», 2013. 51 с.
729. Колодій М. Методичні рекомендації з розробки гендерного портрету (на прикладі Львівської області). К.: Видавництво «К.І.С.», 2013. 55 с.
730. Колодій М. Механізми впливу громадськості на формування бюджету: досвід м. Львова. *Збірник матеріалів II Всеукраїнського семінару для депутатів місцевих рад «Гендерні бюджетні ініціативи: основні аспекти і практичні приклади»*, 24–25 квітня 2012 р., м. Мукачево. Мукачево: Мукачів. держ. ун-т, 2012. С. 10–17.
731. Колодій М. Організація Об'єднаних Націй: проблеми реформування у ХХІ ст. *Carpathica – Карпатика*. Випуск 21: Політологічні студії: історія, теорія, практика. Ужгород, 2003. С. 273–275.
732. Колодій М. Особливості впровадження гендерного логіко-структурного аналізу в роботу органів державної влади Закарпатської області. *Збірник матеріалів Всеукраїнського науково-практичного семінару «Логіко-структурний підхід: теорія та практика»*, м. Київ-Козин, 20–21 травня 2008 р. К.: «К.І.С.», 2008. С. 48–54.
733. Колодій М. Особливості проведення гендерного аналізу політик і програм у сфері публічного управління: методичний аспект. *Актуальні проблеми політичної науки: науковий збірник*. Ужгород, 2018. Випуск п'ятий. С. 162–170.
734. Колодій М. Особливості становлення представницької демократії. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 2. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2005. С. 148–153.
735. Колодій М. Оцінювання соціально-гендерного впливу як механізм впровадження політики гендерної рівності у Європейському Союзі. *Актуальні проблеми європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України: Матеріали 11-ої рег. наук.-практ. конф.*, 15 травня 2014 р., м. Дніпропетровськ / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. Д.: ДРІДУ НАДУ, 2014. С. 68–71.
736. Колодій М. Перспективи американського заклику до більш активного залучення Європейського Союзу в глобальну політику. *Матеріали конференції в Одеському університеті ім. І. І. Мечнікова*. Одеса, 2004. С. 183–187.
737. Колодій М. Підходи до трактування та розуміння понять «гендерна дискримінація» і «сексизм». *Актуальні проблеми політичної науки: Науковий збірник*. Ужгород, 2018. Випуск другий. С. 166–169.
738. Колодій М. Політика гендерної рівності як складова процесу забезпечення прав людини. *Збірник матеріалів конференції III Слобожанські політологічні читання «Права і свободи людини у контексті*

- східноєвропейських процесів державотворення». 5–6 вересня 2011 р., м. Харків. Харків: Лікон, 2011. С. 41–44.
739. Колодій М. Політичні еліти та політичне лідерство. *Політична наука: Навчально-методичний посібник* / За ред. проф. Миколи Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 211–218.
740. Колодій М. Проблеми впровадження гендерного підходу у варіативну складову навчальних закладів Закарпатської області. *Матеріали VII Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної школи-конференції «Сучасні проблеми гуманізації та гармонії управління»*, Секція «Сучасні проблеми управління в сфері науки та освіти», м. Дніпропетровськ, 2–9 листопада 2008 р. Дніпропетровськ: ТеРРа, 2008. С. 25–28.
741. Колодій М. Проблеми гендерної рівності у галузі культури і мистецтва. Київ: Проект «Гендерне бюджетування в Україні», 2018. 24 с.
742. Колодій М. Проблеми гендерної рівності у галузі соціального захисту і соціального забезпечення. Київ: Проект «Гендерне бюджетування в Україні», 2018. 30 с.
743. Колодій М. Проблеми гендерної рівності у галузі фізичної культури і спорту. Київ: Проект «Гендерне бюджетування в Україні», 2018. 24 с.
744. Колодій М. Сексизм або гендерна дискримінація. *Енциклопедія прав людини: соціально-педагогічний аспект: [колективна монографія]* / кол. авт., за заг. ред. проф. Н. А. Сейко; відп. ред. Н. П. Павлик. Житомир: Видавництво «Волинь», 2014. С. 196–200.
745. Колодій М. Система міжнародних відносин після закінчення «холодної війни». *Carpatica–Карпатика*. Випуск 21: Політологічні студії: історія, теорія, практика. Ужгород, 2003. С. 270–273.
746. Колодій М. Соціально-гендерний підхід до аналізу політики. *Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 7 березня 2014 р.*, м. Чернівці: Букрек, 2014. С. 17–19.
747. Колодій М. Стан та проблеми запобігання гендерному насильству в Україні. *«Україна без насильства»: робочий зошит для працівників системи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, фахівців із соціальної роботи, закладів соціального обслуговування, волонтерів, залучених фахівців та інших спеціалістів, залучених до здійснення соціальної роботи / упорядкув. Колодій М. М. та інші*. Ужгород: ТДВ «Патент», 2016. С. 6–13.
748. Колодій М. Становлення гендерних досліджень у контексті еволюції жіночого руху: від марксизму до постмодернізму. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 9. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 203–206.
749. Колодій М. Сутність та особливості застосування гендерного підходу у публічному управлінні. *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти: Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет»* / За заг. ред.

- проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 246–249.
750. Колодій М. Сучасне Закарпаття у гендерному вимірі. *Просвітницько-пізнавальний портал «заКарпатія»*. URL: www.zakarpatia.com/2013.
751. Колодій М. Сучасні гендерні підходи до вироблення аналізу державної політики. *Актуальні проблеми політичної науки: Науковий збірник. Випуск перший*. Ужгород: Вид-во «ФОП Сабов А.М.», 2017. С. 19–23.
752. Колодій М. Формування гендерної культури молоді. *Методичний посібник для працівників освіти*. Ужгород, 2009. 57 с.
753. Колодій М. Характерні риси гендерної ідентичності сфери державного управління у Закарпатській області: за результатами опитувань 2012 та 2019 років. *«Карпатська Україна – етап українського державотворення: історія і сучасність»*: Матеріали наукової конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпато-української держави і 145-річчю від дня народження видатного закарпатського політика й громадсько-культурного мислителя Августина Волошина. Ужгород, 2019. С. 190–195.
754. Колодій М. Характерні риси гендерної ідентичності сфери державного управління в Закарпатській області. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Гендерні підходи у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування»*, 1 червня 2012 р, м. Луцьк. Луцьк: Волинськ. обл. центр перепідготовки та підвищ. кваліф. працівників органів держ. влади, органів місцевого самовряд., держ. підприємств, установ і організацій, 2012. С. 89–94.
755. Колодій М., Меленевич І. Жінка і чоловік у світовій історії. *Методичний посібник з факультативного курсу історії у загальноосвітніх навчальних закладах*. Ужгород, 2006. 55 с.
756. Конкурсні тестові завдання для вступників: Людина і світ / Авт. колектив В.В. Буркало, В.І. Гиря, М.П. Зан, М.М. Колодій, Ю.О. Остапець. Ужгород: Видавництво УжНУ, 2006. 208 с.
757. Король І., Марина В. Особливості антитоталітарного руху в Румунії наприкінці 80-х років. *Соціально-економічні та етнополітичні зміни в країнах Центральної і Південно-Східної Європи (друга половина 80-х – перша половина 90-х років ХХ ст.)*: Матеріали міжнародної наукової конференції. 26–27 вересня 1996 року. Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ Закарпатського обласного комітету у справах преси та інформації, 1997. С. 58–62.

Л

758. Лендъел (Пецкар) М. Національно-територіальні справи: зовнішньополітична стратегія США в «українському питанні» (1939 – 1990 рр.). *Карпатський край*. 1997. № 1–5 (116). С. 12–15.
759. Лендъел (Пецкар) М. Основи персонал-менеджменту в органах державної виконавчої влади та місцевого самоврядування України: матеріали для

- лекцій. Ужгород, 1996. 60 с.
760. Лендъел (Пецкар) М. Проблеми історії етнічних груп США в англомовній післявоєнній історіографії (на прикладі української спільноти). *Молодь – Україні: наукові записки молодих учених Ужгородського державного університету*. Т. 5–6. Ужгород: Закарпатський Центр соціальної служби для молоді, 1995. С. 202–214.
761. Лендъел (Пецкар) М. Роль «Підкарпатського Общества Наук» у формуванні ідеології «угрорусизму» та розвитку науки і культури. *Молодь – Україні: наукові записки молодих учених Ужгородського державного університету*. Т. 2. Ужгород: Закарпатський Центр соціальної служби для молоді, 1994. С. 61–66.
762. Лендъел (Пецкар) М. Управління персоналом в органах місцевого самоврядування: Довідник для депутатів та голів рад. Ужгород, 1996. С. 26–64.
763. Лендъел (Пецкар) М. Шевченко у Вашингтоні: сила і слабкість української етнічної групи в США. *Карпатський край*. 1996. № 8–12 (115). С. 101–104.
764. Лендъел (Пецкар) М. З історії діяльності культурно-освітнього Товариства імені О.В. Духновича в 20-ті роки ХХ століття. *Актуальні питання історії Закарпаття: Збірник наукових студентських робіт. На допомогу студентам і учням шкіл*. Ужгород: Ужгородський університет, Інститут вдосконалення вчителів, 1992. С. 27–31.
765. Лендъел М. (ред.) Місцевий та регіональний розвиток в Україні. Досвід Закарпаття. К.: Міленіум, 2001. 152 с.
766. Лендъел М. (Уклад.) Посібник з транскордонного співробітництва. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2005. 64 с.
767. Лендъел М. Американська етнополітика та зовнішньополітична стратегія в українському питанні: витоки і наслідки (1939 – 1990 рр.). *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвідомчий збірник наукових праць*. Вип. 8. К., 1999. С. 121–134.
768. Лендъел М. Аналіз залежності між європеїзацією та консолідацією демократії у постсоціалістичних країнах Центральної Європи: різні теоретичні підходи. *Європеїзація публічного адміністрування в Україні в контексті європейської інтеграції: Матеріали науково-прикладної конференції 17 грудня 2009 р., м. Дніпропетровськ / Заг. ред. Л. Л. Прокопенка*. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2009. С. 171–173.
769. Лендъел М. Аналіз місцевої політики у постсоціалістичних суспільствах Центральної та Східної Європи у західній науці. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 14. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 31–35.
770. Лендъел М. Балансуючи між громадами та партіями: асоціації місцевого самоврядування як учасники децентралізації влади в Словаччині. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 9. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 282–287.
771. Лендъел М. Безпекові виклики для центральноєвропейського прикордоння: погляд із Закарпатської області України. *Bezpieczenstwo Panstw Europy*

- Srodkowo-Wschodniej w kontekście konfliktu na Ukrainie*. Slupsk. 2016. S. 29–39.
772. Лендъел М. Бентли Артур Фішер. *Історія політичної думки*: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. / за заг. ред. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]. Львів: Новий Світ-2000, 2014. С. 63.
773. Лендъел М. Взаємодія України та центральноєвропейських держав у контексті підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом: аналітична записка. Дата оновлення 14.11.2012. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1311/>.
774. Лендъел М. Вибір між самостійністю і залежністю? До питання про організаційні форми відносин між агентствами регіонального розвитку та органами влади. *Український регіональний вісник*. 2000. 1 листопада. № 6. С. 5.
775. Лендъел М. Вибори як механізм циркуляції локальних еліт та лідерів у постсоціалістичних країнах Європи. *Політологічні та соціологічні студії*: Збірник наукових праць. Чернівці: «Букрек», 2011. Т. X: Тематичний випуск «Вибірчі процеси в Україні та постсоціалістичних країнах». С. 248–263.
776. Лендъел М. Визначення оптимального розміру муніципалітетів у постсоціалістичних країнах Центрально-Східної Європи: роль європейських норм місцевого самоврядування. *Вісник Наукового інформаційно-аналітичного центру НАТО Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*. Випуск перший (спеціальний випуск) / за заг. ред. Олега Білоуса. Івано-Франківськ: «Гостинець», 2008. С. 96–104.
777. Лендъел М. Використання ресурсів міжнародних програм та міжнародного співробітництва у місцевому розвитку. *Місцевий та регіональний розвиток в Україні: Досвід Закарпаття*. К.: Міленіум, 2001. С. 129–143.
778. Лендъел М. Вимір та оцінка врядування: питання методології. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 4 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), Андрущенко В., Бабкіна О. та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2006. С. 111–114.
779. Лендъел М. Внутрішні та зовнішні фактори міграції з України у 2014 – 2015 роках. *Політика і державне управління: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*; [Упоряд.: Токар М., Червеняк К.; Відп. за вип.: Досяк Б.]; ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т»; Каф. політол. і держ. управ. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. С. 103–109.
780. Лендъел М. Внутрішня міграція переміщених осіб як фактор безпеки України та Центральноєвропейських держав у 2014 – 2016 роках. *Механізм забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб: національний та міжнародний аспекти* / за заг. ред. Рогача О. Я, Савчина М. В., Менджул М. В. Ужгород: РІК-У, 2017. С. 304–320.

781. Лендъел М. Вплив партій на політичні пріоритети постсоціалістичних місцевих еліт Центрально-Східної Європи: теоретичні аспекти та методологія дослідження. *Гілея*: Науковий вісник / Гол. ред. В. М. Вашкевич. К., 2008. Випуск 16. С. 204–212.
782. Лендъел М. Вплив процесів європеїзації на вдосконалення стандартів і практики управління у регіоні Центральної Європи. *Стратегічні пріоритети*: Науково-аналітичний щоквартальник Національного інституту стратегічних досліджень. 2012. № 1 (22). С. 37–42.
783. Лендъел М. Вплив соціально-політичного середовища на формування інститутів місцевого самоврядування у Чеській та Словацькій республіках. *Грані*: науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. 2008. № 1 (57). С. 135–140.
784. Лендъел М. Вступ до етнополітики: матеріали до лекційних занять. Ужгород: Поліграфбанксервіс, 1997. 49 с.
785. Лендъел М. Громадянське суспільство як актор формування місцевої політики у Польщі. *Ужгородські польські наукові читання: історія, культура, політика, право*: Науковий збірник / Ред. Лендъел М., Палінчак М., Стряпко А. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 122–129.
786. Лендъел М. Де проходить межа між ефективністю, справедливістю та прозорістю дій? *Український регіональний вісник*. 2000. 15 вересня. № 3. С. 2.
787. Лендъел М. Державне управління та місцеве самоврядування: навчальна програма нормативного курсу. Ужгород, 2004. 28 с.
788. Лендъел М. Джерела формування та особливості оновлення місцевих політичних еліт країн Центрально-Східної Європи у постсоціалістичний період. *Гілея*: Науковий вісник / Гол. ред. В. М. Вашкевич. К., 2009. Випуск 18. С. 330–346.
789. Лендъел М. До питання про методологію дослідження зовнішньої політики України. *Міжнародні відносини і зовнішня політика незалежної України*: Збірник науково-методичних праць на допомогу студентам та учням шкіл. Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2005. С. 12–19.
790. Лендъел М. Досвід Карпатського Єврорегіону: поштовх до переосмислення моделі транскордонного співробітництва. *На шляху до Європи. Український досвід Єврорегіонів* / за ред. Максименка С. і Студеннікова І., Київський центр Інституту Схід-Захід К.: Логос, 2000. С. 49–70.
791. Лендъел М. Досвід самоорганізації української етнічної групи в США. *Карпатський край*. 1998. № 1–2. С. 64–72.
792. Лендъел М. Досвід та перспективи впровадження державно-приватних партнерств в Україні та за кордоном / Вінницький Б., Онищук Б., Сегварі П. К.: «К.І.С.», 2008. 146 с.
793. Лендъел М. Друга світова війна і українська етнічна група в США: зміни в етносоціальному статусі і подолання політичної кризи. *Українські землі в роки Другої світової війни*: науково-методичний збірник матеріалів конференції (Ужгород, 19 грудня 1997 р.). Ужгород: Патент, 1998. С. 92–103.

794. Лендъел М. Друга світова війна і українська етнічна група в США: зміни в етносоціальному статусі і подолання політичної кризи. *Сучасність: щомісячний часопис незалежної української думки*. 1999. квітень (4). С. 75–81.
795. Лендъел М. Дюгі Леон. *Історія політичної думки: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. / за заг. ред. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]*. Львів: Новий Світ-2000, 2014. С. 224–225.
796. Лендъел М. Еволюція агентств регіонального розвитку в Європі. *Агентства регіонального розвитку в Європі: становлення та перспективи*, Київ. Центр Ін-ту Схід-Захід. К.: Вид-во «Міленіум», 2002. С. 33–82.
797. Лендъел М. Експертна спільнота як суб'єктивний чинник здійснення децентралізації: на прикладі Польщі та Словаччини. *Персонал: науковий журнал*. 2008. № 2. С. 12–17.
798. Лендъел М. Європеїзація політичного процесу в країнах Центральної та Східної Європи як чинник здійснення децентралізаційної реформи. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська Академія»*. Серія: Політичні науки. Том 82. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2008. С. 44–49.
799. Лендъел М. Європейська інтеграція Словаччини як стимул до проведення політики позитивної дискримінації щодо ромського населення. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 7–8. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2007. С. 267–271.
800. Лендъел М. Європейська інтеграція як стимул для проведення децентралізації управління в країнах Центральної Європи. *Україна в умовах європейської інтеграції і глобалізації. Проблеми державного будівництва в Україні № 12: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Україна в євроінтеграційних процесах» 23-24 лютого 2008 року / упор. Х. В. Хачатурян*. Київ: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Київський міжнародний університет, 2008. С. 50–54.
801. Лендъел М. Європейський та український досвід правового регулювання питання громадянства. *Актуальні питання законодавчого регулювання захисту прав національних меншин в Україні та шляхи їх реалізації в умовах поліетнічного регіону: аналіз, оцінки: матеріали круглого столу 21 грудня 2011 року, м. Ужгород, Закарпатська область*. Ужгород: Ліра, 2012. С. 123–129.
802. Лендъел М. Зв'язок характеру місцевого управління та стану місцевої демократії. *Політологічний вісник*. Збірник наукових праць. Вип. 14. Київ: Товариство «Знання України», 2003. С. 65–74.
803. Лендъел М. Ініціатива ЄС «Східне партнерство»: перспективи ефективної реалізації та можливостей для України: аналітична доповідь / С. Гуцал, М. Лендъел, С. Мітряєва, О. Снігир. Дата оновлення: 20.11.2011. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/566/>.
804. Лендъел М. Іноземці в Словаччині до і після міграційної кризи. *Актуальні проблеми політичної науки: ДВНЗ «Ужгородський національний*

- університет». Випуск перший. Ужгород, 2017. С. 8–11.
805. Лендъел М. Інституалізація місцевих референдумів у постсоціалістичних країнах Європи. *Вивчення та впровадження в Україні іноземного досвіду удосконалення діяльності органів влади*: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю, 11 листопада 2010 р. Ч. I. Полтава: ПолтНТУ, 2010. С. 107–109.
806. Лендъел М. Інституалізація процесів регіонального розвитку у країнах Центральної Європи. *Регіональна політика в країнах Європи Уроки для України* / за ред. Максименка С., Київський центр Інституту Схід-Захід. Київ: Логос, 2000. С. 39–48.
807. Лендъел М. Інституційне відродження місцевого самоврядування у Чеській та Словацькій Республіках: спільні характеристики та національні особливості. *Регіональні студії*. Спецвипуск № 7: Науковий збірник «Регіональне та місцеве управління: український і зарубіжний досвід»: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 21 червня 2012 року, м. Ужгород. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2012. С. 111–126.
808. Лендъел М. Інституційний механізм реалізації регіональної політики в країнах Центрально-Східної Європи. *Регіональна політика в країнах Європи Уроки для України* / за ред. Максименка С., Київський центр Інституту Схід-Захід. Київ: Логос, 2000. С. 62–97.
809. Лендъел М. Інтереси України та Словаччини у контексті Східного партнерства. *Визначення пріоритетів для Східного партнерства: можливості для словацько-українського співробітництва та відносини ЄС Україна* / ред. В. Бенч. Пряшів, 2011. С. 53–59.
810. Лендъел М. Інтернаціоналізація освіти та наукових досліджень як інструмент європейської інтеграції прикордонних регіонів України (на прикладі Ужгородського національного університету). *Сприяння євроатлантичній інтеграції України на прикладі Закарпаття*: матеріали міжнародних конференцій. Ужгород: ТОВ «Рік-У», 2018. С. 69–75.
811. Лендъел М. Інтернаціоналізація освітнього та наукового процесів в Ужгородському національному університеті як складова стратегії розвитку вищу / Лендъел М. О., Свеженцева О. І, Нагоркін М.М, Гойдаш Ю. Ю. *Міжнародний науковий вісник: збірник наукових праць* / ред. кол. Артёмов І. В. (голова) та ін. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. С. 79–88.
812. Лендъел М. Істон Девід. *Історія політичної думки*: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. / за заг. ред. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]. Львів: Новий Світ-2000, 2014. С. 266–267.
813. Лендъел М. Конфліктогенний потенціал відносин України з центральноевропейськими сусідами у період кризи 2013 – 2014. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2015. Випуск 1 (18). С. 187–190.
814. Лендъел М. Локальні політичні студії як комплементарний підхід до дослідження політики. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська Академія»*. Серія: Політичні науки. Том 95. Київ: ТОВ

- «Аграр-Медіа Груп», 2009. С. 27–32.
815. Лендбел М. Майбутнє регіональної політики в Україні на тлі центральноєвропейського досвіду. *Стратегія сталого розвитку Закарпаття: еколого-економічні та соціальні моделі*: Матеріали регіональної науково-практичної конференції, 30 листопада 2001 р., Спеціальний випуск журналу «Науковий вісник Ужгородського національного університету», Серія «Економіка». Випуск № 9. Ужгород: Патент, 2001. С. 239–244.
816. Лендбел М. Механізми консолідації місцевих громад у постсоціалістичних країнах Центральної і Східної Європи. *Вивчення і впровадження в Україні іноземного досвіду удосконалення діяльності органів влади*: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 27 листопада 2013 р. Ч. 1. Полтава: ПолтННУ, 2013. С. 47–56.
817. Лендбел М. Механізми реалізації регіональної політики в Україні. Досвід становлення Агентств регіонального розвитку. *Інститути та інструменти розвитку територій на шляху до європейських територій* / за ред. Максименка С. К.: Міленіум, 2001. С. 161–176.
818. Лендбел М. Між Америкою та Україною. Українська громада в США як група політичного тиску. *Нова політика*. 1998. № 4. С. 2–9.
819. Лендбел М. Між реформою та імітацією: моделі децентралізаційних проектів у країнах Центральної і Східної Європи. *Інноваційний розвиток суспільства за умов крос-культурних взаємодій*: матеріали міжнародної наукової конференції для студентів, аспірантів, науковців. У 6 ч. Суми: РВВ СОІППО, 2008. Ч. 1. С. 142–145.
820. Лендбел М. Міжнародна співпраця ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у 2019-2020 н. р. *Міжнародний науковий вісник*: Збірник наукових праць / ред. кол. Артёмов І. В. (голова) та ін. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. Вип. 1–2 (23–24). С. 166–177.
821. Лендбел М. Місцева демократія у країнах Центральної і Східної Європи: Монографія. Ужгород: Мистецька лінія, 2011. 688 с.
822. Лендбел М. Місцева демократія як чинник консолідації політичних режимів у країнах Центральної та Східної Європи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 5–6: Ціна свободи й незалежності: трансформація політичних систем в країнах Центральної та Південно-Східної Європи до та після 1989-1991 рр.: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2007. С. 372–376.
823. Лендбел М. Місцева демократія. Політологія: навчальний енциклопедичний словник довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / за наук. ред. д-ра політ. н. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, О. М. Сорба, Л. Я. Угрин та ін.]. Львів: «Новий Світ – 2000», 2014. С. 393.
824. Лендбел М. Місцева демократія. Політологія: сучасні терміни і поняття. Короткий навчальний словник-довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації. 4-те видання, виправлене і доповнене / укладач В. М. Піча, наук. редакція Л. Д. Климанської, Я. Б. Турчин, Н. М. Хоми. Львів: Новий

- Світ – 2000, 2015. С. 225.
825. Лендъел М. Місцева політика. Політологія: сучасні терміни і поняття. Короткий навчальний словник-довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації. 4-те видання, виправлене і доповнене / укладач В. М. Піча, наук. редакція Л. Д. Климанської, Я. Б. Турчин, Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ – 2000, 2015. С. 225–226.
826. Лендъел М. Місцеве врядування як складова європеїзації політичних процесів на континенті. *Агора. Наука без кордонів*. Випуск 11. К.: Стило, 2012. С. 155–161.
827. Лендъел М. Місцеве самоврядування та місцева демократія як об'єкт дослідження в українській політичній науці: виклики для майбутніх досліджень. *Політична наука в Україні: стан і перспективи*: Матеріали всеукраїнської наукової конференції (Львів, 10–11 травня 2007 року) / Укл. Поліщук М., Скочилас Л., Угрин Л. Львів: ЦПД, 2008. С. 56–63.
828. Лендъел М. Місцеве самоврядування. Політична наука: навчально-методичний посібник / За ред. М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 122–127.
829. Лендъел М. Місцеве самоврядування. *Політологія*: Підручник / за ред. М. М. Вегеша. 3-те вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. С. 145–158.
830. Лендъел М. Місцевий режим управління та функціональні характеристики місцевої демократії. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 2 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Денисенко, Ф. Кирилюк та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2005. С. 186–190.
831. Лендъел М. Місцевий режим. Політологія: навчальний енциклопедичний словник довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / за наук. ред. д-ра політ. н. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, О. М. Сорба, Л. Я. Угрин та ін.]. Львів: «Новий Світ – 2000», 2014. С. 395.
832. Лендъел М. Можливості державного регулювання етнічних відносин в Україні. *Актуальні проблеми формування органів місцевого самоврядування в Україні*. Ужгород, 1997. С. 140–151.
833. Лендъел М. Моніторинг міжетнічної толерантності в Україні: підхід Ради Європи. *Міжетнічна та міжконфесійна толерантність як чинник консолідації українського суспільства: досвід Закарпаття*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції 28–29 травня 2013 року, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна. Ужгород: Ліра, 2013. С. 47–53.
834. Лендъел М. Моніторинг та оцінювання стратегій і програм регіонального розвитку в Україні / Лендъел М., Винницький Б., Ратейчак Ю. К.: В-во «К.І.С.», 2007. 120 с.
835. Лендъел М. Наукова робота для магістра: методичні рекомендації до написання та захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 8.150101 «Державна служба» / Упорядники: Лендъел М. О., Петрецький В. В., Попадюк Н. І., Токар М. Ю., Черленяк І. І.; Навчально-методична серія «Кафедра» / № 8. Ужгород, 2014. 52 с.

836. Лендъел М. Нове оздоблення «перлини Карпат». Проблеми і перспективи туристично-рекреаційної галузі на Закарпатті. *Людина і влада*. 1999. № 6 – 7. С. 92–96.
837. Лендъел М. Нові інституційні механізми реалізації регіональної політики: європейський досвід. *На порозі тисячоліть: сучасні підходи до розвитку громад та регіонів*: Матеріали міжнародної конференції 14–15 березня 2000 р., м. Ужгород. Ужгород, 2000. С. 134–141.
838. Лендъел М. Нові інституційні механізми регіонального розвитку в Європі. *Регіональні студії*: Науковий збірник. Випуск № 1. Ужгород: Ліра, 2001. С. 18–28.
839. Лендъел М. Огляд сучасних теорій регіонального та місцевого розвитку. *Політологічний вісник*: Збірник наукових праць. Вип. 13. Київ: Товариство «Знання України», 2003. С. 227–235.
840. Лендъел М. Основні школи і напрями розвитку сучасної політології. *Політична наука: навчально-методичний посібник* / За ред. М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 31–37.
841. Лендъел М. Основні школи і напрями сучасної політології. *Політологія*: Підручник / за ред. М. М. Вегеша. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. С. 25–36.
842. Лендъел М. Особливості відтворення місцевих політичних еліт у Словацькій Республіці. *Ужгородські словацькі наукові читання: історія, культура, політика, право*: Науковий збірник. / Ред. Лендъел М., Мітряєва С., Стряпко А. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 110–116.
843. Лендъел М. Передмова. *Місцевий розвиток за участі громади*. Том 4: Регіональні аспекти та сталий розвиток міст / [за заг. ред.. Мелеганич Г. І., Петрушенка Ю. М.. Київ: ВАІТЕ, 2016. С. 8–9.
844. Лендъел М. Перспективи запровадження принципів належного врядування в Україні в контексті європейської інтеграції. *Грані*: науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. 2014. № 7 (111). С. 6–12.
845. Лендъел М. Перспективи розвитку прикордонних регіонів у контексті адміністративної реформи в Україні. *Єврорегіональне співробітництво України та його інтеграційний потенціал*: Збірник наукових праць за матеріалами круглого столу експертів (м. Ужгород, 20 квітня 2012 р.); відпов. редактор І. В. Артьомов. Ужгород: Ліра, 2012. С. 209–227.
846. Лендъел М. Перші паростки змін Де що про майбутнє агентств регіонального розвитку. *Український регіональний вісник*. 2001. 15 квітня. № 17. С. 3.
847. Лендъел М. Політика президентів США стосовно етнічних груп (на прикладі української громади). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 2. Ужгород: Видавництво Ужгородського державного університету, 1998. С. 38–43.
848. Лендъел М. Політична культура громадян у країнах Центрально-Східної Європи у період демократичних реформ та консолідації: вплив локальних факторів. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*: Збірник наукових праць Вип. 5. Дата оновлення: 22.05.2009. URL: <http://>

www.nbuu.gov.ua/e-journals/tppd/2009-1/zmist/R_1/Lendiel.pdf

849. Лендъел М. Політичні аспекти міграційних процесів у Карпатському регіоні. Історія, що об'єднує. Нариси новітнього транскордонного співробітництва у Карпатському регіоні: Монографія / заг. ред. Устича С. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2017. С. 232–248.
850. Лендъел М. Політичні конфігурації місцевих органів влади у країнах Центральної Європи після виборів осені 2010 року. *Стратегічні пріоритети*: науково-аналітичний щоквартальник Національного інституту стратегічних досліджень. 2011. № 3 (20). С. 181–190.
851. Лендъел М. Порівняльний аналіз процесу інституалізації політичних партій на місцевому рівні у постсоціалістичних країнах Центрально-Східної Європи. *Гілея*: Науковий вісник / Гол. ред. В. М. Вашкевич. К., 2009. Вип. 22. С. 389–407.
852. Лендъел М. Порівняльний аналіз як методологія дослідження локальних інститутів та процесів у регіоні Центральної та Східної Європи. *Методологія політичної науки*: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Другі методологічні читання / укл. В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. С. 42–50.
853. Лендъел М. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / Лендъел М., Винницький Б., Ратейчак Ю., Санжаровський І.; за ред. Санжаровського І., Полянського Ю. К.: «К.І.С.», 2007. 80 с.
854. Лендъел М. Потенціал і обмеженість етнічного лобізму (на прикладі української громади в США). *Ужгородський міськвиконком і громадські об'єднання: перспективи співпраці*. Ужгород: Поліграфбанксервіс, 1997. С. 52–74.
855. Лендъел М. Права громадянина як елемент системи місцевої демократії. *Децентралізація в Україні: законодавчі новації та суспільні сподівання*. К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2015. С.303–309.
856. Лендъел М. Правове оформлення місцевої представницької та безпосередньої демократії у регіоні Центральної і Східної Європи. *Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї*. К.: «Вид-во «Центр соціальних комунікацій», 2011. Вип. 22. С. 322–334.
857. Лендъел М. Правові можливості для формування допоміжних рівнів та органів самоорганізації у країнах Європи: досвід для України: аналітична записка. Дата оновлення 18.06.2019. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/952/>.
858. Лендъел М. Прийняття резолюції про тиждень поневолених націй як приклад функціонування східноєвропейського лобі в США. *Дослідження історії соціально-економічного розвитку країн Центральної та Південно-Східної Європи: сучасний стан, проблеми, перспективи*. Ужгород: Патент, 1998. С. 344–354.
859. Лендъел М. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2012 році: Щорічне послання Президента України до Верховної Ради України. К.: НІСД, 2012. 256 с. («Глобальні виклики: складний пошук національних відповідей»).

860. Лендъел М. Про роль регіонального двигуна Агентства регіонального розвитку в Україні: перспективи взаємовідносин з владою. *Український регіональний вісник*. 2000. 1 жовтня. № 4. С. 3.
861. Лендъел М. Про стан розвитку громадянського суспільства в Україні: загальні тенденції, регіональні особливості: аналітична доповідь / Лендъел М. О., Яблонський В. М., Корнієвський О. А., Вознюк П. Ф. та інші. К.: НІСД, 2014. 78 с.
862. Лендъел М. Проблема дискримінації етнічних меншин: варіанти вирішення. *Словаки в Україні: проблеми прав національних меншин*. Ужгород: Патент, 1999. С. 24–28.
863. Лендъел М. Проблема дискримінації етнічних меншин: шляхи вирішення: матеріали науково-практичної конференції «Державне регулювання міжетнічних відносин в Закарпатті». Ужгород: Поліграфбанксервіс, 1997. С. 67–71.
864. Лендъел М. Проблеми інтеграції ромів у країнах Центральної Європи: сучасні форми, потенціал та виклики для міжнародного співробітництва. *Ромологія: історія та сучасність: Матеріали Міжнародних наукових читань / упор. Є. М. Навроцька*. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2013. 144 с.
865. Лендъел М. Програма нормативного курсу «Філософія політики». Ужгород: Ужгородський національний університет, 2000. 24 с.
866. Лендъел М. Реагування на виклики пандемії Covid 19 як індикатор регіональної стійкості Центральної Європи. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid–19» / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря., М. М. Вегеш*. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. С. 9–15.
867. Лендъел М. Регіональне співробітництво в Європі: шанс чи примара інтеграції? *Український регіональний вісник*. 2001. 15 вересня. № 23. С. 4–5.
868. Лендъел М. Регіональний розвиток та політична демократія: огляд методологічних моделей та можливостей їх використання в Україні. *Регіональні студії: Науковий збірник*. Випуск № 5. Ужгород: Ліра, 2002. С. 116–126.
869. Лендъел М. Регіональні та місцеві аспекти політики. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 15. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. С. 204–210.
870. Лендъел М. Розгляд механізмів відновлення української державності у середовищі політичної еміграції в США. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 8: Актуальні проблеми вітчизняної і зарубіжної історії та культури. Ужгород: Два кольори, 2001. С. 146–174.
871. Лендъел М. Розширення Європейського Союзу: вплив на відносини України з центральноевропейськими сусідами / Бураковський І., Мовчан В., Вітер О., Сушко О., Апап Дж., Тчорбадійска А. Інститут регіональних та євроінтеграційних досліджень «Єврорегіон Україна». К.: «К.І.С.», 2004. 360 с.
872. Лендъел М. Розширення та політика сусідства Європейського Союзу:

- навчально-методичний посібник та матеріали до курсу. Ужгород: Мистецька лінія, 2008. 283 с.
873. Лендьел М. Роль агентств регіонального розвитку у процесах транскордонного співробітництва і європейської інтеграції. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 35: Європейські цінності та конфесійно-національна ідентичність населення Українських Карпат; Ужгородський національний університет, НДІ карпатознавства. Ужгород, 2006. С. 65–73.
874. Лендьел М. Роль експертної спільноти у здійсненні децентралізаційних реформ у країнах Центральної і Східної Європи. *Політологічний вісник: збірник наукових праць*. К.: «ІНТАС», 2008. Вип. 38. С. 120–133.
875. Лендьел М. Роль партій у «неполітичній» місцевій політиці Чеської Республіки. *Філософія і політологія в контексті сучасної культури*: науковий журнал. Випуск 6 (2). Дніпропетровськ, 2013. С. 26–31.
876. Лендьел М. Роль Ради Європи у популяризації та впровадженні концепції місцевої демократії. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 10. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 235–238.
877. Лендьел М. Роль транскордонного співробітництва західних регіонів у процесі європейської інтеграції України. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, соціологія, філософія. Вип. 3 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), Андрущенко В., Блецкан М. та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2006. С. 174–182.
878. Лендьел М. Система політичного управління Карпатської України. *Карпатська Україна (1938 – 1939)*: Збірник матеріалів міжнародної наукової конференції до 70-річчя проголошення Карпатської України, Пряшів, 5 березня 2009 року. Пряшів–Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. С. 139–146.
879. Лендьел М. Системи виборів до місцевих органів влади у країнах Центральної та Східної Європи: досвід для України: аналітична записка. Дата оновлення: 15.08.2018. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/905/>.
880. Лендьел М. Системна криза в Україні: передумови, ризики, шляхи подолання: аналітична доповідь / Жаліло Я. А, Кононенко К. А, Яблонський В. М. [та ін.]; за заг. ред. Жаліла Я. А. К.: НІСД, 2014. 132 с.
881. Лендьел М. Специфіка місцевого політичного процесу у Чеській Республіці: локальне є прекрасним! *Ужгородські чеські наукові читання: історія, культура, політика, право*: Науковий збірник / Ред. Лендьел М., Ліхтей І., Стряпко А. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2013. С. 169–177.
882. Лендьел М. Спеціальні інститути розвитку територій: європейський досвід. *Інститути та інструменти розвитку територій на шляху до європейських принципів* / за ред. Максименка С. К.: Міленіум, 2001. С. 67–148.
883. Лендьел М. Співробітництво з країнами Вишеградської четвірки як інструмент європейської інтеграції та модернізації України: аналітична доповідь / Ред. Мітряєва С. І.; Гайтанжи Г. В., Крижевський А. М., Лендьел М. О., Стряпко А. Д. Дата оновлення: 14.09.2013. URL:

- http://www.niss.gov.ua/public/File/2013_nauk_an_rozrobku/Vushegrad.pdf.
884. Лендъел М. Співробітництво з країнами Вишеградської четвірки як інструмент європейської інтеграції та модернізації України: аналітична доповідь / Мітряєва С. І., Стряпко А. Д., Крижевський А. М [та ін.]. К.: НІСД, 2014, 128 с.
885. Лендъел М. Субсидіарність як принцип соціально-політичної організації: теоретичні джерела та українські реалії. *Україна – цивілізація*. Том 1. Україна на шляху до розбудови національної держави: історична спадщина, суспільно-політична реальність та соціокультурна перспектива / Карпатський університет імені Августи Волошина; Ужгородська українська богословська академія імені святих Кирила та Мефодія; редкол.: архім. Віктор Бедь В. В. (гол. ред.), Гайданка Є. І. (відп. секр.), Урста С. В. та ін. Ужгород: Видавничий відділ КаУ, 2014. С. 239–245.
886. Лендъел М. Субсидіарність як принцип соціально-політичної організації: теоретичні витoki та українські перспективи. *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Історія, Політологія. Збірник наукових праць. 2015. Випуск 12. С. 211–217.
887. Лендъел М. Сучасний потенціал впливу Вишеградської групи на формування політики Європейського Союзу щодо України: аналітична записка. Дата оновлення: 14.06. 2013. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1127/>.
888. Лендъел М. Сучасні концептуальні підходи до аналізу політичної участі на місцевому рівні у суспільствах Центрально-Східної Європи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, соціологія, філософія. Вип. 12. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 27–41.
889. Лендъел М. Сучасні методики управління персоналом: теоретичні та практичні аспекти. Ужгород: Ужгородський державний університет, 1998. 50 с.
890. Лендъел М. Сучасні методологічні підходи до дослідження локальних політичних процесів (на прикладі країн Центрально-Східної Європи). *Вісник Львівського університету: філософсько-політологічні студії*. 2010. Вип. 1. С. 97–105.
891. Лендъел М. Сучасні тенденції розвитку процесу лобіювання: від хаосу інтересів до узгодженості дій. *Актуальні проблеми органів місцевого самоврядування в Україні*. Ужгород, 1998. С. 50–61.
892. Лендъел М. Теоретико-методологічні аспекти вивчення міжнародних відносин. *Регіональні студії: Науковий збірник*. Випуск № 3. Ужгород: Ліра, 2001. С. 101–106.
893. Лендъел М. Теоретико-методологічні аспекти дослідження місцевих політичних еліт країн Центральної та Східної Європи. *Грані: Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах*. 2008. № 4 (60). С. 124–128.
894. Лендъел М. Теорія «доброго врядування» як інструмент оцінки рівня демократичності управління в регіонах України (на прикладі Закарпатської області). *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська Академія»*. Серія: Політичні науки. Том 57. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2006. С. 53–60.

895. Лендъел М. Теорія міжнародних відносин: навчальна програма. Ужгород: Поліграфбанксервіс, 2000. 44 с.
896. Лендъел М. Трансформація місцевих режимів володарювання у постсоціалістичних країнах Центрально-Східної Європи: ескіз методології. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип.13: Країни Центрально-Східної Європи в модерну і постмодерну добу: теоретичні концепції й політичні реалії: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Ужгород, 2–3 жовтня 2009 р.). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 109–113.
897. Лендъел М. Туризм як стимул до розвитку. Перспектива цієї галузі в контексті інтересів регіонів і громад України. *Розвиток громад і регіонів України* / за ред. С. Максименка, Київський центр Інституту Схід-Захід. К.: Логос, 1999. С. 94–133.
898. Лендъел М. У пошуках «золотої середини»: Чи є досвід реалізації регіональної політики цінним для України? *Державне управління та місцеве самоврядування в Україні: шляхи реформування*. Ужгород: Мистецька лінія, 2000. С. 102–113.
899. Лендъел М. У пошуках єдності (теоретичні засади вивчення розвитку етнічних груп слов'янського походження на території США). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 5: До 55-річчя заснування Ужгородського державного університету та історичного факультету. Ужгород: Видавництво Валерія Падяка, 2000. С. 172–174.
900. Лендъел М. Україна в Європі: пошуки спільного майбутнього: колективна монографія / Ред. А. І. Кудряченка. К.: Фенікс, 2009. 544 с. Розділ 3.9. С. 409–424.
901. Лендъел М. Українська громада в США: приклад етнічного лобізму: *Матеріали науково-практичної конференції «Державне регулювання міжетнічних відносин в Закарпатті»*. Ужгород: Поліграфбанксервіс, 1997. С. 72–78.
902. Лендъел М. Українська громада у США – група політичного тиску (70 – 80-ті роки ХХ століття). *Віче*. 1998. № 8. С. 127–138.
903. Лендъел М. Українське питання в політиці США. *Політика і час*. 1997. № 11. С. 67–74.
904. Лендъел М. Участь американських українців у функціонуванні органів державної влади та політичних структур США (1945 – 1991 рр.). *Український історичний журнал*. 1998. № 4. С. 81–91.
905. Лендъел М. Фактори демократизації і децентралізації в регіоні Центральної і Східної Європи. *Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 7-ї регіональної науково-практичної конференції (14 травня 2010 р., м. Дніпропетровськ)*; заг. ред. Л. Л. Прокопенка. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2010. С. 381–385.
906. Лендъел М. Форми політичної участі на місцевому рівні в постсоціалістичних країнах Центральної і Східної Європи. *Нова парадигма: журнал наукових праць* / Голов. ред. В. П. Бех.; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; творче об'єднання «Нова парадигма». Вип. 90. К.: Вид-

во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. С. 110–125.

907. Лендъел М. Форми функціонування допоміжних рівнів місцевого управління та самоорганізації громадян в країнах Європи: досвід для України. *Грані: науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах*. 2013. № 10 (102). С. 6–12.
908. Лендъел М. Формування стратегії США в «українському питанні». *Політична думка*. 1997. № 4. С. 141–152.
909. Лендъел М. Формування українського лобі в США в першій половині ХХ ст.: успіхи і проблеми функціонування. *Соціально-економічні та етнополітичні зміни в країнах Центральної і Південно-Східної Європи (друга половина 80-х – перша половина 90-х років ХХ ст.)*: Матеріали міжнародної наукової конференції 26–27 вересня 1996 року, Ужгород / за ред. Г. В. Павленка. Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ Закарпатського комітету у справах преси та інформації, 1997. С. 103–108.
910. Лендъел М. Центральноевропейський досвід соціальних партнерств: уроки для України. *Участь громадян та системна трансформація суспільства*: Матеріали наукової конференції. Ужгород: Мистецька лінія, 1999. С. 78–82.
911. Лендъел М. Центральноевропейський досвід участі громадянського суспільства у транскордонному співробітництві: уроки для України. *Транскордонне співробітництво на нових східних кордонах ЄС*: Матеріали міжнародної конференції (15–16 квітня 2009 р., м. Ужгород): Гол. ред. С. І. Мітряєва. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2009. С. 183–188.
912. Лендъел М. Чи є майбутнє у Центральної Європи та центральноевропейських студій? *Збірник наукових праць за матеріалами круглого столу «Куди прямуєш, Центральна Європо?»*, 21 березня 2013 року, м. Ужгород / Ред.: В. П. Приходько, М. О. Лендъел, М. М. Палінчак. Ужгород: «Ліра», 2013. С. 5–14.
913. Лендъел М., Беликанич В., Долинай Ж. Місцева демократія в країнах Центральної Європи. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть*: Навчальний посібник / упоряд. Лендъел М. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 235–286.
914. Лендъел М., Беркела М., Діміч В. Економічні здобутки через самоорганізацію громади: досвід села Кваси Рахівського району Закарпатської області. *Кращий досвід місцевого самоврядування і розвитку*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (16–17 серпня 2001 р., м. Ужгород), Спеціальний випуск збірника «Науковий вісник Ужгородського університету» Серія «Економіка», Випуск 9. С. 83–90.
915. Лендъел М., Будник С. Світова практика виміру та оцінки політичного розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 2 / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; Редкол.: М. Вегеш (гол. ред.), В. Денисенко, Ф. Кирилук та ін. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2005. С. 139–148.
916. Лендъел М., Вишняк А. Досвід самоорганізації громади селища Перечин у Закарпатті. *Кращий досвід місцевого самоврядування і розвитку*: Матеріали

- міжнародної науково-практичної конференції (16–17 серпня 2001 р., м. Ужгород), Спеціальний випуск збірника «Науковий вісник Ужгородського університету» Серія «Економіка», Випуск 9. С. 76–82.
917. Лендъел М., Гиря В. Зовнішня політика держав. Міжнародне право. *Політологія: Підручник / За ред. М. М. Вегеша. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. С. 320–350.*
918. Лендъел М., Гиря В. Зовнішня політика держав. Міжнародне право. *Політична наука: навчально-методичний посібник / За ред. М. М. Вегеша. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2009. С. 218–232.*
919. Лендъел М., Іванов М. Система загроз безпеці українсько-словацького кордону у контексті сучасної міжнародної кризи у Східній Європі. *Skvalitňovanie manažmentu slovensko-ukrajinskej hranice / Ed. V. Venc; Presov, Januar 2017. P. 39–51.*
920. Лендъел М., Ілько І. Функціонування Єврорегіонів як політико-організаційних структур розвитку прикордонного співробітництва. *Актуальні проблеми органів місцевого самоврядування: Матеріали конференції. Ужгород, 1998. С. 72–78.*
921. Лендъел М., Ілько І., Кіш Є. Європа регіонів у ХХІ столітті Майбутнє регіональної політики у країнах Центральної та Східної Європи. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2001.
922. Лендъел М., Ілько І., Палінчак М. Карпатський Єврорегіон як модель регіонального співробітництва у Центральній і Східній Європі. Ужгород, 1998. 43 с.
923. Лендъел М., Керецман В. (упор.). Регіональна політика та управління у країнах Європи: Матеріали до навчального курсу. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2001. 248 с.
924. Лендъел М., Керецман В. Досвід діяльності агентств регіонального розвитку у країнах Центральної Європи. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові / за ред. Лугового В. І та ін. Випуск 2/2004. К.: Видавництво НАДУ, 2004. С. 306–311.*
925. Лендъел М., Кіш Є. Рівні аналізу транскордонного співробітництва як соціального інституту на східних кордонах Європейського Союзу. *Геополітика України: історія і сучасність: Збірник наукових праць. Вип. 10: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Методологія та інструментарій соціологічного аналізу транскордонного співробітництва», м. Ужгород, 24–25 січня 2013 р. Ужгород: ЗакДУ, 2013. С. 92–99.*
926. Лендъел М., Кіш Є., Мітряєва С. Транскордонне співробітництво. *Регіоналістика: інформаційно-аналітичний журнал Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики. 2011. № 2. С. 57–64.*
927. Лендъел М., Кіш Є., Стряпко А. Вступ. Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: навчальний посібник / упоряд. Лендъел М. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 9–16.
928. Лендъел М., Мамонова В. Перспективи місцевого врядування в Україні в контексті західної політичної теорії. *Державне управління та місцеве*

- самоврядування: Тези VII Міжнар. наук. конгресу, 29-30 березня 2007 р. Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2007. С. 47–48.
929. Лендъел М., Мелеганич Г. Стратегічне планування: навчально-методичні рекомендації / Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 25; [Ужгород. нац. ун-т ; Факультет сусп. наук ; Каф. політології і держ. управління]. Ужгород, 2015. 41 с.
930. Лендъел М., Мітряєва С. Європейська модель залучення громадян як інструмент планування та управління розвитком регіону. *Стратегічні пріоритети*: науково-аналітичний щоквартальник Національного інституту стратегічних досліджень. 2006. № 1. С. 159–166.
931. Лендъел М., Мітряєва С. Подвійне громадянство: реальні чи вдавані загрози для безпеки України? *Регіональна стабільність на кордонах України та ЄС Сучасні виклики та інструменти забезпечення*: Збірник матеріалів міжнародної конференції / упоряд. Мтряєва С. І., Гайтанжи Г. В.; за заг. ред. Власюка О. С. К.: НІСД, 2014. 76 с.
932. Лендъел М., Мітряєва С. Регіональна стійкість у Центральній Європі після президентства Трампа, Brexit та Covid-19. *Міжнародний науковий вісник*: Збірник наукових праць / ред. кол. Артёмов І. В. (голова) та ін. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. Вип. 1–2 (23–24). С. 53–65.
933. Лендъел М., Мітряєва С. Українське питання у порядку денному політики Вишеградських країн у 2014-2015 роках: аналітична доповідь. К.: НІСД, 2016. 39 с..
934. Лендъел М., Нагорна М. Місцеве самоврядування по різний бік Карпат: об'єднане чи роз'єднане? *Карпатія. Цивілізаційний поступ*: просвітницький і науково-популярний журнал. 2013. № 1. С. 16–19.
935. Лендъел М., Скоблик В. Роль неурядового сектору в процесах розвитку території Досвід залучення громадян до управління. *Місцевий та регіональний розвиток в Україні Досвід Закарпаття*. К.: Міленіум, 2001. С. 105–128.
936. Лендъел М., Слава С., Сочка К. Розробка Програми еколого-економічного розвитку Рахівського району Закарпатської області. Розбудова місцевих рад в Україні: матеріали до навчальної програми. Київ, 1998. С. 94–100.
937. Лендъел М., Токар М. Регіональні та місцеві аспекти політики. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 15. Ужгород, 2010. С. 213–219.
938. Лендъел М., Черленяк І., Швенда О. Становлення громадянського суспільства в Україні. Ужгород: Центр підвищення кваліфікації державних службовців, керівників державних підприємств, установ і організацій Закарпатської обласної державної адміністрації, 2001. 20 с.
939. Лендъел М. Громадянське та локальне: сучасні інтерпретації функціонування громадянського суспільства на місцевому рівні. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська Академія»*. Серія: Політичні науки. Том 69. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2007 С. 59–64.
940. Лендъел М. Динаміка і форми інституалізації місцевого самоврядування у

країнах Центрально-Східної Європи у постсоціалістичний період: загальні тенденції та практика Румунії. *Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність*: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної наукової конференції «Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність»; 30 червня–1 липня 2009 р., м. Сату-Маре (Румунія) / Ред. кол.: І. І. Вовканич (голова), І.-Л. Горват, В. Чубота та ін. Ужгород–Сату-Маре, 2011. С. 378–394.

941. Лендъел М. Концепція місцевої демократії як теоретичний інструмент подолання кризи легітимності інститутів місцевого самоврядування. *Політологічні та соціологічні студії*: збірник наукових праць. Т. ІХ: Тематичний випуск «Політичний регіоналізм і політична регіоналістика: емпіричні та теоретичні аспекти». Чернівці: «Букрек», 2010. С. 27–39.
942. Лендъел М. Місцева демократія як нова форма легітимності інститутів місцевого самоврядування. *Збалансований (сталій) місцевий розвиток: теоретичні та практичні аспекти*: Збірник наукових праць: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 28 листопада 2008 року / Ред. Ю. М. Мальчин. Київ, 2009. С. 259–266.
943. Лендъел М. Місцеві електоральні системи у країнах Центральної і Східної Європи. *Агора. Українські перспективи*. Випуск 12. К.: Стилос, 2013. С. 80–87.
944. Лендъел М. Передумови та особливості децентралізації влади у Центральній та Східній Європі. *Політичний менеджмент: Український науковий журнал*. 2007. Спеціальний випуск. С. 167–178.
945. Лендъел М. Реагування на виклики пандемії COVID 19 як індикатор регіональної стійкості Центральної Європи. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid–19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. С. 9–15.
946. Лендъел М. Стан місцевої демократії в країнах Центральної та Східної Європи як чинник консолідації національної демократії: теоретико-методологічні засади. *Наукові записки. Серія «Політичні науки»*. Демократичний транзит в Україні: підсумки електорального циклу 2004–2007 рр.». Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія». Випуск 3. 2008. С. 134–144.
947. Лендъел М. Теоретико-методологічні засади аналізу локальної політичної культури. *Політичний менеджмент: український науковий журнал*. 2008. № 5 (32). С. 11–24.
948. Лендъел М., Керецман В. Інституційний механізм регіонального розвитку в країнах Європи. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*: Науковий журнал. 2005. № 1. С. 278–182.
949. Лендъел М., Керецман В. Пошук парадигми регіонального розвитку у країнах Центральної Європи на етапі вступу до ЄС. *Актуальні проблеми державного управління*: Збірник наукових праць Одеського регіонального

інституту державного управління. Вип. 4 (20). Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2004. С. 288–295.

950. Лендшел М., Мамонова В. Соціально-політичні чинники динаміки інституційного оформлення місцевого самоврядування в країнах Центральної і Східної Європи. *Державне управління та місцеве самоврядування: Тези VIII Міжнародного наукового конгресу, 27–28 березня 2008 р. Х.*: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2008. С. 136–138.
951. Лендшел М., Петрушка Н. Вибір інституційного дизайну публічної влади як фактор консолідації демократії в країнах Центральної та Східної Європи (на прикладі Чеської республіки). *Грані: Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах*. 2008. № 5 (61). С. 135–141.

М

952. Майор О. Відродження та розвиток німецького федералізму в повоєнний час. *Грані: Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах*. 2014. №6 (110). Червень. Дніпропетровськ, 2014. С. 140–144.
953. Майор О. Конституційно-політична модель Федеральної Ради Німеччини. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритети, напрями та сучасні чинники розвитку міжнародних відносин: економічні та політичні аспекти»*. Ужгород, 2013. С. 40–42.
954. Майор О. Місцеве управління та самоврядування в структурі німецького федералізму. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософсько-політичні студії. 2014. Вип. 4. С. 98–104.
955. Майор О. Німецький Бундесрат у системі розподілу державної влади ФРН. *Матеріали доповідей та виступів міжнародної конференції «Дні науки філософського факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка»*. Київ, 2013. С. 33–35.
956. Майор О. Основні напрями та етапи реформування федералізму в об'єднаній Німеччині. *Грані: Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах*. 2014. №3 (107). Березень. Дніпропетровськ, 2014. С. 75–80.
957. Майор О. Перетворення у системі федеративного устрою ФРН. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2014. II (4). Issue 23. Budapest, 2014. P. 76–80.
958. Майор О. Проблема реформування федеративної системи об'єднаної Німеччини. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2014. Вип. 17. С. 99–103.
959. Майор О. Становлення німецького федералізму: політико-правові та історичні аспекти. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософські студії. 2014. Вип. 5. С. 79–85.
960. Майор О. ФРН: новий вимір толерантності. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Толерантність на кордонах Європи: вимір для України»*. Ужгород – Мюнхен, 2019. С. 112–115.

961. Макара М., Марина В. Волохи: етнонаціональні та етнокультурні питання. *Міжетнічні відносини на Закарпатті: стан, тенденції і шляхи поліпшення*. Матеріали науково-практичної конференції / Під заг. ред. П. В. Токаря. Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ управління у справах преси та інформації, 2001. С. 102–104.
962. Манайло-Приходько Р., Остапець Ю. Регіональний вимір розвитку та функціонування партійної системи України: Монографія. Ужгород: Вид-во «РІК-У», 2020. 338 с.
963. Марадик Н., Гайданка Є., Кіш Є., Палінчак М., Стряпко А. Передумови лібералізації недемократичних політичних режимів у країнах Центральної Європи. Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: Навчальний посібник. Упоряд.: М. Лендшел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 45–76.
964. Марина В. Висвітлення процесу денаціоналізації в творчості Василя Гренджі-Донського. *Тези доповідей та повідомлень першої наукової конференції, присвяченої життю і діяльності видатного поета і культурно-громадського діяча Василя Степановича Гренджі-Донського (1897-1974) (16 грудня 1994 року, м. Ужгород)*. Ужгород, 1995. С. 63–65.
965. Марина В. Він вірить у національну свідомість закарпатців. Микола Вегеш – історик України. Ужгород, 2002. С. 4–8.
966. Марина В. До питання про соціальне становище румунів Марамороша наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. *Тези доповідей наукової конференції «Суспільно-політичні відносини на Закарпатті в 20 – 30-х рр. ХХ ст.»*. Ужгород, 1992. С. 144–146.
967. Марина В. Первые письменные упоминания о населенных пунктах Мараморошского комитата. *Carpathica – Карпатика*. Випуск 14: Проблеми вітчизняної і зарубіжної історії з найдавніших часів до наших днів. Ювілейний збірник на пошану доктора історичних наук, професора Ваасиля Івановича Худанича. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 85–106.
968. Марина В. Проблемы этнополитического развития румын Закарпатья (1945 – 1995). *1945 рік. Закарпатська Україна*: Матеріали наукової конференції. Ужгород: Патент, 1995. С. 111–126.
969. Марина В. Румуни Закарпаття за даними грамот ХІV – ХV ст. Іона Мігалі де Апша. *Сборник тезисов и докладов VI научной конференции молодых ученых и специалистов*. 10-17 июня 1991 г. Ужгород, 1991. С. 263.
970. Марина В. Румуни. *Наш рідний край*. 1998. № 4. С. 39–41.
971. Марина В., Росак В. Наукові експедиції НДІ карпатознавства в 2000 р. *Carpathica – Карпатика*. Випуск 14: Проблеми вітчизняної і зарубіжної історії з найдавніших часів до наших днів. Ювілейний збірник на пошану доктора історичних наук, професора Ваасиля Івановича Худанича. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повча, 2002. С. 326–329.
972. Методичні вказівки до навчального курсу «Політологія» / В.І. Басараб, В.Л. Боднар, В.В. Буркало, М.М. Вегеш, В.І. Гиря, М.П. Зан, А.Ю. Ключкович, М.М. Колодій, М.О. Лендшел, Н.В. Марадик,

В.В. Марина, Ю.О. Остапець, В.С. Петрінко, М.Ю. Токар, М.О. Сорока, О.А. Сурніна-Далекорей. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2011.

973. Методичні вказівки до навчального курсу «Політологія» / Підготували В. І. Басараб, В. Л. Боднар, В. В. Буркало, М. М. Вегеш, В. І. Гиря, М. П. Зан, А. Ю. Ключкович, М. М. Колодій, М. О. Лендшел, Н. В. Марадик, В. В. Марина, Ю. О. Остапець, В. С. Петрінко, М. О. Сорока, О. А. Сурніна-Далекорей, М. Ю. Токар. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 168 с.
974. Милян П., Гиря В. Адміністративна реформа і місцеве самоврядування в Україні. *Україна та Центральна Європа: Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин»* (м. Ужгород, 3 травня 2019 року). Ужгород, 2019. С. 116–120.

Н

975. Навчальні програми кафедри політології Ужгородського національного університету: Частина 1: Методичні рекомендації / В.Л. Боднар, М.М. Вегеш, М.П. Зан, М.О. Лендшел, В.В. Марина, Ю.О. Остапець, М.Ю. Токар, В.І. Фенич. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повч, 2002. 180 с.
976. Навчальні програми кафедри політології Ужгородського національного університету: Частина 2: Методичні рекомендації / М.М. Вегеш, М.О. Лендшел, М.Ю. Токар. Ужгород: Приватна друкарня Романа Повч, 2002. 125 с.
977. Наукова робота для магістра: методичні рекомендації до написання та захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 8.150101 «Державна служба» / Упорядники: Лендшел М.О., Петрецький В.В., Попадюк Н.І., Токар М.Ю., Черленяк І.І.; Навчально-методична серія «Кафедра» / № 8. Ужгород, 2014. 52 с.

О

978. Основи гендерної культури: посібник для тренінгів / Упоряд. Вегеш І. М., Колодій М. М., Колодій С. М. Ужгород, «УЖДРУК», 2015. 68 с.
979. Остапець Ю, Ільтьо Г. Регіональний вимір конфігурації партійної системи України. *Гілея: Науковий вісник*. Випуск 17. Київ, 2019. С. 67–74.
980. Остапець Ю. Вибори показали зростання ролі соціальних мереж у виборчій кампанії та можливості впливу «віртуальних» партій на результат голосування. *Партійна система України після 2019 р.: особливості та перспективи розвитку*. К., 2020 С. 94–97.

981. Остапець Ю. Вибори як чинник толерантності / інтолерантності у перехідних суспільствах (на прикладі електоральних процесів в Україні). *Толерантність на кордонах Європи: вимір для України*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Ужгород: ФОП Наумченко Н. В., 2019. С.77–85.
982. Остапець Ю. Вплив місцевих виборів 2010 року на еволюцію партійної системи України та структурування регіонального партійного простору (на прикладі Закарпатської області). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 15. Ужгород, 2010. С. 183–198.
983. Остапець Ю. Вплив місцевих виборів 2010 та 2015 рр. на конфігурацію партійної структури Закарпатської області. *Studia Politologica Ucraino Polona*. Випуск 8. Житомир – Київ – Краків, 2018. С. 145–158.
984. Остапець Ю. Вплив місцевих виборів 2015 року на конфігурацію партійної системи України. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск перший. Ужгород, 2017. С. 32–37.
985. Остапець Ю. Вплив парламентських виборів 2013 – 2016 рр. на конфігурацію партійних систем країн Вишеградської четвірки. *Геополітика України: історія і сучасність*: збірник наукових праць. Випуск 1 (18) / ред. кол.: І.В. Артьомов (голова) та інші. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2017. С. 31–53.
986. Остапець Ю. Дилемність розвитку партійної системи України в контексті процесів її націоналізації та регіоналізації. *Регіональні студії*. 2019. № 16. С. 70–81.
987. Остапець Ю. Дилемність розвитку партійної системи України в контексті її націоналізації та регіоналізації. *Регіональні студії*. 2019. № 18. С. 116–126.
988. Остапець Ю. Еволюція партійних систем в умовах трансформації соціальних і політичних структур: методологія дослідження. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 11. Ужгород, 2009. С. 120–125.
989. Остапець Ю. Еволюція партійної системи Росії: від атомізованої системи до системи з домінуючою партією. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 13. Ужгород, 2009. С. 125–135.
990. Остапець Ю. Еволюція партійної системи Румунії (1989 – 2008). *Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів*: Збірник наукових праць / Буковинський політологічний центр. Під загальною редакцією А. М. Круглашова. Чернівці: Букрек, 2009. Т. III. С. 329–339.
991. Остапець Ю. Еволюція партійної структури Закарпаття. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: Монографія / Під ред.. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. За випуск М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 220–232.

992. Остапець Ю. Електоральна поведінка та представництво в органах влади угорської громади Закарпаття. *Гілея*. 2016. Випуск 113 (10). С. 392–397.
993. Остапець Ю. Електоральний фактор в еволюції партійного ландшафту країн Вишеградської четвірки. *Політологічні та правничі студії суспільно-політичних процесів ХХ-початку ХХІ ст.*: Збірник наукових праць до ювілею доктора політичних наук, професора В. П. Горбатенка / ред.-упор. С. Рудницький. Житомир: ФОП Євенок О. О., 2017. С. 120–132.
994. Остапець Ю. Електоральний фактор в еволюції партійного ландшафту країн Вишеградської четвірки (2015 – 2018 рр.). *Регіональні студії*. 2018. № 12. С. 122–132.
995. Остапець Ю. Електоральні процеси на Закарпатті у контексті загальнонаціональних виборів: Монографія. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. 412 с.
996. Остапець Ю. Інституціалізація партійної системи України (1998 – 2020): характеристика процесу та начерк методології дослідження. *VII Методологічні читання – Сучасна політична наука: нові виклики та контексти (пам'яті професора Валерія Миколайовича Денисенка)*: Матеріали сьомої Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 11 грудня 2020 р.) / За наук. ред. д. політ. н., Г.В. Шипунова; відп. за вип. А.М. Сабара, Г.В. Іленьків. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. С. 35–39
997. Остапець Ю. Інформатизація суспільства як фактор трансформації державної політики в сфері соціальної безпеки. *Політичне життя*. 2020. № 2. С. 28–33.
998. Остапець Ю. Мережеві (діджитал) партії в українському партогенезі: що далі чекає на українську партійну систему? *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid–19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. С. 173–179.
999. Остапець Ю. Методологічні засади дослідження еволюції партійних систем в перехідних суспільствах. *Політологічні та соціологічні студії: Т. XI. Теорія та історія політичної науки: світовий та національний досвід*: Зб. наук. праць / наук. ред. А. М. Круглашов. Чернівці: Букрек, 2012. С. 167–179.
1000. Остапець Ю. Методологічні проблеми дослідження еволюції партійних систем у перехідних суспільствах (на прикладі Румунії). *Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність*: Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної наукової конференції «Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність» (м. Сату-Маре, Румунія, 30 червня – 1 липня 2009 р.). Ужгород – Сату Маре, 2011. С. 217–227.
1001. Остапець Ю. Методологія дослідження виборчого процесу та поведінки виборців: дослідницькі напрями та методи аналізу. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск 3. Ужгород, 2018. С. 4–42.

1002. Остапець Ю. Методологія дослідження еволюції партійних систем в перехідних суспільствах (на прикладі Румунії). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 9. Ужгород, 2008. С. 3–6.
1003. Остапець Ю. Методологія дослідження еволюції та функціонування партійних систем в суспільствах, що трансформуються. *Вісник Львівського університету*. Серія філософсько-політологічні студії. Львівський національний університет імені Івана Франка, 2011. С. 159–168.
1004. Остапець Ю. Місцеві вибори 2010 року в Закарпатській області: партійна складова. *Партійна система сучасної України: еволюція, тенденції та перспективи розвитку*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 24-25 листопада 2011 р.). К.:ІПіЕНД, 2012. С. 446–461.
1005. Остапець Ю. Місцеві вибори в Україні 2010 р.: загальнонаціональний та регіональний вимір. *Вісник Львівського університету*. Філософсько-політологічні студії. Випуск 4. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. С. 44–51.
1006. Остапець Ю. Місцеві вибори в Україні: загальнонаціональний та регіональний вимір (на прикладі Закарпатської області). *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Молодь в євроінтеграційних прагненнях України»* (Івано-Франківськ. 20 лютого 2014 р.). Івано-Франківськ, 2015. С. 186–193.
1007. Остапець Ю. Місцеві вибори на Закарпатті крізь партійну мозаїку: як це було? *Українське державотворення*. 2020. № 2. С. 11–16.
1008. Остапець Ю. Основні напрями дослідження електоральних процесів у зарубіжній та вітчизняній політичній науці. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск 2. Ужгород, 2018. С.4–60.
1009. Остапець Ю. Особливості процесу інституціалізації партійної системи України (1998 – 2020 рр.): начерк методології дослідження. *Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи*: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 1 грудня 2020 року. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2020. С.18–23.
1010. Остапець Ю. Особливості формування та еволюції партійної структури Закарпатської області (1991 – 2015). *Грані*. 2016. № 7. С. 96–103.
1011. Остапець Ю. Особливості формування та еволюції партійної структури Закарпатської області (1991 – 2015). *Політичні партії і вибори: українські та світові практики*: Збірник статей і тез за результатами наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 8 жовтня 2016 року / За заг. ред. А. Романюка. Львів: Простір-М, 2017. С. 65–74.
1012. Остапець Ю. Парламентські вибори в Закарпатській області. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття: монографія* / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю, Остапець, Н. Ротар; Відп. За випуск М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 446–458.

1013. Остапець Ю. Парламентські вибори в Україні 2012 року: загальнонаціональний та регіональний виміри. *Гілея*. 2016. Випуск 111 (8). С. 359–363.
1014. Остапець Ю. Перспективи розвитку партійної системи України у контексті президентських і парламентських виборів 2019 року. *Українське державотворення*. 2019. № 1. С. 29–33.
1015. Остапець Ю. Політичне життя національних меншин. *Регіоналістика*. 2011. Випуск 1. С. 34–36.
1016. Остапець Ю. Порівняльний аналіз еволюції партійних систем України і Румунії. *Румунсько-українські відносини: історія і сучасність*. Editura Muzeului Satmarean, 2015. С. 165–176.
1017. Остапець Ю. Сучасний стан та конфігурація партійної системи України. *Національна безпека і оборона*. 2015. № 6–7. С. 82–84.
1018. Остапець Ю. Сучасний стан та регіональна конфігурація партійної системи України. *Матеріали Міжнародної конференції «Румунсько-українські відносини: історія і сучасність» (Сату-Маре (Румунія), 8–9 травня 2019 р.)*. Сату Маре, 2019. С.235–247.
1019. Остапець Ю. Токар М. Президентські вибори 2010 року в Закарпатській області: аналіз результатів. *Політологічні та соціологічні студії: Вибірчі процеси в Україні та постсоціалістичних країнах: Зб. наук. праць. Т. X. / наук. Ред.. А. М. Круглашов. Чернівці: Букрек, 2011. С. 316–345.*
1020. Остапець Ю. Трансформація партійно-політичного ландшафту в країнах Вишеградської четвірки за результатами парламентських електоральних циклів 2013 – 2018 рр. *Європа і політика: Матеріали науково-практичної конференції «Україна – ЄС: двосторонні відносини у контексті загострення гібридної війни, конфлікту політик пам'яті та забезпечення прав національних меншин» (Ужгород, 3 травня 2018)*. Ужгород, 2018. С. 5–18.
1021. Остапець Ю. Трансформація партійно-політичного ландшафту в країнах Вишеградської четвірки за результатами парламентських електоральних циклів 2013 – 2017 років. *Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональні виміри*. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 12-13 жовтня 2017 р.). Івано-Франківськ, 2017. С. 197–210.
1022. Остапець Ю. Установчі вибори в Україні. *Держава і право: Збірник наукових праць. Серія: Політичні науки. Випуск 72 / Ін-т держави і права ім. Корещького НАН України. К.: Вид-во «Юридична думка», 2016. С. 82–93.*
1023. Остапець Ю. Участь національних меншин у виборчих процесах: світовий досвід і українська політична практика (на прикладі Закарпатської області). *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Міжетнічна та міжконфесійна толерантність як чинник консолідації українського суспільства: досвід Закарпаття» (Ужгород, 28–29 травня 2013 р.)*. Ужгород: Ліра, 2013. С. 96–106.
1024. Остапець Ю. Участь національних меншин у виборчих процесах: світовий досвід і українська політична практика (на прикладі Закарпатської області). *Політікус*. 2016. № 2. С. 105–110.

1025. Остапець Ю. Участь осередків політичних партій у місцевих виборах 2006 року в Закарпатській області. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*: Збірник наукових статей. Т. 17–18. Чернівці: Рута, 2008. С. 60–65.
1026. Остапець Ю. Участь політичних партій у парламентських виборах 2012 року: загальнонаціональний та регіональний вимір (на прикладі Закарпатської області). *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Закарпатські волошинські читання»* (м. Ужгород, 25–30 березня). Ужгород, 2013. С. 82–91.
1027. Остапець Ю. Участь політичних партій у парламентських виборах 2012 року: загальнонаціональний та регіональний вимір (на прикладі Закарпатської області). *Парламентські вибори в Україні*. Наукові дослідження. К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2013. С. 266–278.
1028. Остапець Ю., Буркало В., Гайданка Є., Марадик Н. Теоретико-методологічні засади дослідження постсоціалістичних трансформацій. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть*: Навчальний посібник / Упоряд. М. Лендшел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 17–44.
1029. Остапець Ю., Гайданка Є., Ключкович А., Марадик Н. Еволюція партійних систем країн Вишеградської четвірки: досвід для України: Монографія; *Серія «Studia Regionalistica» / № 8*; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія». Ужгород: ПП Данило С. І., 2014. 256 с.
1030. Остапець Ю., Гайданка Є., Ключкович А., Марадик Н., Сорока М. Еволюція партійних та електоральних систем у центральноєвропейських країнах. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть*: Навчальний посібник / Упоряд.: М. Лендшел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра». С. 17–45; 111–172.
1031. Остапець Ю., Зан М. Адміністративна реформа в Україні. *Реформа державного управління: уроки Словаччини та Польщі*. Пряшів, 2014. С. 7–52.
1032. Остапець Ю., Зан М. Парламентське представництво національних меншин Румунії: політична практика та досвід для України. *Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів*: Збірник наукових праць. Т. IV / Буковинський політологічний центр; під заг. ред. А. М. Круглашова. Чернівці: Букрек, 2011. С. 98–116.
1033. Остапець Ю., Зан М. Характерні особливості виборів до місцевих органів влади у Закарпатті. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: Монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за випуск М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 421–434.
1034. Остапець Ю., Ільтьо Г. Вплив президентських і парламентських виборів 2019 року на акторний склад та конфігурацію партійної системи України.

- Вісник Львівського університету. Серія: Філософсько-політологічні студії.* 2019. Випуск 26. С. 159–170.
1035. Остапець Ю., Ключкович А. Між мейнстрімом і популізмом: особливості розвитку партійної системи Словацької Республіки у контексті парламентських електоральних циклів. *Матеріали V Науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та теми забезпечення прав національних меншин»* (м. Ужгород, 25 вересня 2020 р.). Ужгород, 2020. С. 6–18.
1036. Остапець Ю., Ключкович А. Між мейнстрімом і популізмом: особливості розвитку партійної системи Словацької Республіки у контексті парламентських електоральних циклів. *Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та теми забезпечення прав національних меншин: Матеріали V Науково-практичної конференції* (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). Ужгород, 2020. С. 6–17.
1037. Остапець Ю., Ключкович А. Партійна система Словаччини: проблеми функціонування та тенденції розвитку на сучасному етапі. *Регіональні студії.* 2021. № 24. С. 59–67.
1038. Остапець Ю., Ключкович А., Токар М. Організація, проведення і підсумки позачергових парламентських виборів 2007 року у Закарпатті. *Регіональний вимір політичного процесу в Україні у 2007 році: Матеріали міжрегіональної науково-практичної конференції* (м. Львів, 10 листопада 2007 року). Львів: Генеза, 2007. С. 63–77.
1039. Остапець Ю., Ключкович А., Токар М. Політичні процеси в Закарпатті в контексті позачергових парламентських виборів 2007 року. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія.* Вип. 7–8. Ужгород, 2007. С. 185–195.
1040. Остапець Ю., Копинець Ю. Регіональні особливості електорального вибору громадян за результатами місцевих виборів 2020 року в Україні. *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти: Матеріали наукової конференції, присвяченої 30-річчю від дня утворення кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет»* / За заг. ред. проф. М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 38–56.
1041. Остапець Ю., Кухарчук О., Токар М. Суспільно-політичні процеси на Закарпатті (1991 – 2009 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія.* Випуск 14. Ужгород, 2010. С. 215–227.
1042. Остапець Ю., Лешанич М. Націоналізація чи регіоналізація: розрахунок індексу націоналізації для аналізу гомогенності голосування українських виборців за результатами парламентських виборів 1998 – 2014 рр. *Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи:*

- матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 14 травня 2019 року). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. С. 26–32.
1043. Остапець Ю., Лешанич М. Сучасний стан та регіональна конфігурація партійної системи України. *Політікус*. Випуск 2. 2019. С. 39–45.
1044. Остапець Ю., Манайло-Приходько Р. Місцеві вибори 2015 року: загальнонаціональний та регіональний вимір (на прикладі Закарпатської області). *Регіональна політика: законодавче регулювання та практична реалізація*: Матеріали Першої Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 24–25 листопада 2015 року) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ-Тернопіль: «Карт-Бланш», 2015. С. 406–414.
1045. Остапець Ю., Манайло-Приходько Р. Націоналізація / регіоналізація як дилемність у розвитку партійної системи України упродовж 1991 – 2015 років. *Політичні партії і вибори: українські та світові практики*: Зб. ст. і тез за результатами наук. конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 3 листопада жовтня 2018 року / відп. за випуск Анатолій Романюк, Віталій Литвин, Ігор Осадчук. Львів: Простір-М, 2018. Вип. 3. С. 141–158.
1046. Остапець Ю., Манайло-Приходько Р. Типові чи девіантні: розрахунок евклідової відстані для аналізу особливостей регіонального голосування в Україні на парламентських виборах 1998 – 2014 рр. *Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи*: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 17 квітня 2018 р.). Чернівці: Букрек, 2018. С. 70–83.
1047. Остапець Ю., Пелін О., Токар М. Регіональні особливості президентських виборів 2010 р. в Закарпатській області. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 14. Ужгород, 2010. С. 106–122.
1048. Остапець Ю., Пелін О., Токар М. Регіональні особливості президентських виборів 2010 р. в Закарпатській області. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 14. Ужгород, 2010. С. 106–122.
1049. Остапець Ю., Петрецький В., Попадюк Н., Токар М. Стажування в органах державної влади та місцевого самоврядування: методичні рекомендації для студентів спеціальності 8.15010002 «Державна служба» / Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 10. Ужгород, 2014. 32 с.
1050. Остапець Ю., Скиба І. Суспільно-політичний та культурний розвиток угорців Закарпаття (1991 – 2008 рр.). *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Випуск 2. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. С. 63–70.
1051. Остапець Ю., Скиба І. Угорська меншина Закарпаття: суспільно-політичний та культурний розвиток. *Актуальні питання законодавчого регулювання захисту прав національних меншин в Україні та шляхи їх реалізації в умовах полі етнічного регіону: аналіз, оцінки*. Матеріали круглого столу 21 грудня 2011 року, м. Ужгород. Ужгород, 2012. С. 39–51.

1052. Остапець Ю., Токар М. Аналіз парламентських та місцевих виборів у Закарпатській області. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: Монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за випуск М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 317–332.
1053. Остапець Ю., Токар М. Вибори Президента України в Закарпатській області: аналіз результатів та поствиборче розташування політичних сил. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: Монографія / Під ред.. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. За випуск М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 384–396.
1054. Остапець Ю., Токар М. Громадсько-політичне життя. *Закарпаття в незалежній Україні (1991 – 2016): до 25-річчя проголошення незалежності України*: науково-популярний нарис; Під заг. ред. Маріана Токаря; Автор. колект.: М. Басараб, Р. Жиленко, М. Зан, В. Кічера, Ю. Остапець, Г. Попович, В. Тарасюк, М. Токар, С. Федака, В. Химинець, Ф. Шандор; Відп. за вип. М. Токар / АДРС «Карпатія»; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 51–92.
1055. Остапець Ю., Токар М. Електоральні процеси в Україні у контексті регіонального розмежування «Схід–Захід» генеза протистояння та можливості його подолання. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск 4. Ужгород, 2018. С. 4–37.
1056. Остапець Ю., Токар М. Закарпаття через призму політичних виборів: Монографія; *Серія «Studia Regionalistica» / № 2*; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський університет». Ужгород: Видавництво «Карпати», 2009. 408 с.
1057. Остапець Ю., Токар М. Організація, хід і результати позачергових парламентських виборів у Закарпатській області. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: Монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. За випуск М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 348–360.
1058. Остапець Ю., Токар М. Особливості президентської кампанії у Закарпатті. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: Монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. За випуск М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 283–300.

1059. Остапець Ю., Токар М. Президентські вибори 2010 року в Закарпатській області: аналіз результатів та поствиборче розташування політичних сил. *Політологічні та соціологічні студії: Виборчі процеси в Україні та постсоціалістичних країнах*. Т. Х. Чернівці: Букрек, 2011. С. 316–345.
1060. Остапець Ю., Токар М., Кухарчук О. Суспільно-політичні процеси на Закарпатті (1991 – 2009 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 14. Ужгород, 2010. С. 215–227.
1061. Остапець Ю., Шандор Ф. Вітчизняні та зарубіжні дослідження процесів сакралізації та секуляризації в соціології. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 10. Ужгород, 2008. С. 3–7.
1062. Остапець Ю., Шелемба М. Вплив президентських і парламентських виборів 2019 року на структурування партійного простору України: загальнонаціональний та регіональний виміри (на прикладі Закарпатської області). *Політичні партії і вибори: Збірник статей і тез за результатами четвертої міжнародної наукової конференції кафедри політології «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 9 листопада 2019 року / за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина*. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. С. 33–51.
1063. Остапець Ю., Шелемба М. Особливості еволюції партійних систем у перехідних суспільствах: досвід Румунії та України. *Матеріали 6 Міжнародного симпозіуму «Румунсько-українські відносини. Історія і сучасність»* (м. Сату-Маре, Румунія, 26–28 лютого, 2016 р.). Сату Маре, 2016. С. 397–411.
1064. Остапець Ю., Шелемба М. Порівняльний аналіз електорального ландшафту України та Румунії у контексті парламентських виборчих циклів 2014 – 2016 рр. *Румунсько-українські відносини: історія та сучасність: Матеріали VIII Міжнар. симпоз.* (м. Тишнад, 26–28 жовт. 2017 р.). Сату Маре, 2018. С. 293–307.
1065. Остапець Ю., Шелемба Михайло, Шелемба Марта. Вплив парламентських та місцевих виборів на конфігурацію партійної структури Закарпатської області (1991 – 2017). *Політичні партії і вибори: українські та світові практики: Зб. ст. і тез за результатами наук. конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 21 жовтня 2017 року / відп. за випуск Анатолій Романюк, Віталій Литвин*. Львів: Простір-М, 2018. Вип. 2. С. 95–131.
1066. Остапець Ю., Шелемба Михайло, Шелемба Марта. Партійний вимір місцевих виборів 2006 – 2015 рр. у Закарпатській області. *Політологічні та соціологічні студії: Збірник наукових праць*. Т. XV. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. С. 21–41.
1067. Остапець Ю., Шестак Н., Дудінська І. Еволюція партійної системи України в умовах трансформації соціальних і політичних структур; *Серія «Studia Regionalistica» / № 9; НДІ політичної регіоналістики; ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія»*. Ужгород: ЗППО, 2016. 252 с.

1068. Оцінка соціально-гендерного впливу. Навчально-методичний посібник / Центр гендерної освіти УжНУ [Авт. М. Колодій, С. Колодій та О. Сорокопуд; за ред. М. М. Колодій]. Ужгород: «УЖДРУК», 2014. 45 с.
1069. Оцінювання соціально-гендерного впливу стратегій, програм і проектів регіонального розвитку: практ. посіб. / М. Колодій та ін.; за ред. І. Санжаровського. К.: К.І.С., 2012. 80 с.

П

1070. Палінчак М., Остапець Ю., Лешанич М. Особливості процесу інституціалізації політичних партій і партійної системи України в умовах демократичного транзиту: Монографія. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. 240 с.
1071. Петрінко В. «Політика» Арістотеля в зарубіжних наукових дослідженнях. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 10. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2008. С. 51–58.
1072. Петрінко В. «Політика» Арістотеля й античність. *Науковий вісник Ужгородського державного університету*. Серія: Історія. Випуск 2. Ужгород, 1998. С. 149–152.
1073. Петрінко В. «Політика» Арістотеля та розвиток політичної думки італійського Відродження. *Людина і політика*. 2001. № 5 (17). С. 96–104.
1074. Петрінко В. Арістотелізм і арабо-мусульманський світ (VII–XII ст.). *Науковий вісник Ужгородського державного університету*. Серія: Історія. Випуск 3. Ужгород, 1999. С. 80–84.
1075. Петрінко В. Арістотелізм і схоластика (історико-політичний аспект). *Історико-політичні проблеми сучасного світу*: Збірник наукових статей. Чернівці: Рута, 2002. Т. 9. С. 179–186.
1076. Петрінко В. Арістотель, Локк, Монтеск'є: теорія розподілу влади. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*: Збірник наукових статей. Чернівці: Рута, 2001. Т. 8. С. 293–296.
1077. Петрінко В. Взаємини України та Румунії у контексті геополітичних процесів Чорноморського регіону. *Relatii romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate / Румунсько-українські відносини*. Історія та сучасність. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean, 2009. С. 245–249.
1078. Петрінко В. Вплив «Політики» Арістотеля на політичну доктрину Фоми Аквінського. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 9. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2008. С. 86–91.
1079. Петрінко В. Геополітика «керованого хаосу» як технологія контролю над простором. *Політика і державне управління*: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; [Упоряд.: М.Токар,

- К.Червеняк; Відп. за вип.: Б.Досяк]. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. С. 31–37.
1080. Петрінко В. Геополітика «холодної війни»: концептуальний підхід. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 11. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2009. С. 49–54.
1081. Петрінко В. Геополітична трансформація Центрально-Східної Європи: від ідеологічного впливу до газової дипломатії. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 5–6. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2007. С. 58–62.
1082. Петрінко В. Глобалізація як геополітичний фактор зовнішньої політики США. *Регіональні студії*. 2021. Вип. 25. С. 91–96.
1083. Петрінко В. Зовнішня геополітика США в умовах глобалізації. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.)* / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 84–93.
1084. Петрінко В. Інститут парламентаризму в Польщі: ретроспектива становлення та сучасний стан. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Збірник матеріалів V науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року)*. Ужгород, 2020. С. 126–133.
1085. Петрінко В. Конфліктологія і теорія преговорів. Навчальна програма та плани семінарських занять з нормативного курсу для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» (VIII семестр): методичний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ, 2005. 100 с.
1086. Петрінко В. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці: навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
1087. Петрінко В. Нова геополітична ситуація у Центрально-Східній Європі та українське питання в російській геополітичній науці. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 3. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2006. С. 68–74.
1088. Петрінко В. Паблік рилейшнз. Навчальна програма та плани семінарських занять з нормативного курсу для студентів спеціальності «Політологія» (IX семестр). Ужгород: Вид-во УжНУ, 2004. 24 с.
1089. Петрінко В. Поліс як державне утворення у «Політиці» Арістотеля. *Науковий вісник Ужгородського державного університету*. Серія: Історія. Випуск 4. Ужгород, 2000. С. 183–188.
1090. Петрінко В. Політична морфологія Арістотеля. *Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології: збірник наукових праць*. Чернівці: Золоті литаври, 2001. Т. 1. С. 32–45.

1091. Петрінко В. Політичні системи сучасності. Навчальна програма та плани семінарських занять з нормативного курсу для студентів спеціальності «Політологія» (IX семестр): методичний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ, 2004. 88 с.
1092. Петрінко В. Право, закон і влада у політичній концепції Арістотеля. *Науковий вісник Чернівецького університету*: збірник наукових праць. Вип. 123-124. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. Чернівці: Рута, 2002. С. 333–340.
1093. Петрінко В. Світовий процес і геополітика: навчально-методичний посібник для студентів за напрямом підготовки 6.030104 – Політологія. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2014. 164 с.
1094. Петрінко В. Спирні території як фактор геополітичної нестабільності в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. (на прикладі України та Румунії). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 17. Ужгород: СМП «Вісник Карпат», 2014. С. 127–131; *Relatii romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate / Румунсько-українські відносини*. Історія та сучасність. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean, 2015. С. 241–246.
1095. Петрінко В. Технологія політичного процесу. Навчальна програма та плани семінарських занять з нормативного курсу для студентів спеціальності «Політологія» (VI семестр): методичний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ, 2007. 106 с.
1096. Петрінко В. Україна в геополітичних дослідженнях З. Бжезінського. *Сучасна українська політика*. Київ: Вид-во «Центр соціальних комунікацій», 2011. Вип. 24. С. 268–282.
1097. Петровський П., Токар М. Роль громадських організацій національних меншин у процесі консолідації українського суспільства. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. Спецвипуск. К.: НАДУ, 2020. С. 74–78.
1098. Під покровительством музи Кліо: Історичному факультету Ужгородського національного університету – 60 років / Упорядники: М. В. Олашин, Ю. О. Остапець, М. Ю. Токар, В. І. Фенич. Ужгород: Ліра, 2005. 280 с.
1099. Пойда С., Токар М. Сторінками університетської газети: (До 50-річчя газети «Ужгородський університет»): Монографія. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. 136 с.
1100. Політологія. Навчальна програма нормативного курсу і плани семінарських занять (Методичний посібник) / Підготували В. І. Басараб, В. Л. Боднар, В. В. Буркало, М. М. Вегеш, В. І. Гиря, І. М. Горобченко, М. П. Зан, А. Ю. Ключкович, М. М. Колодій, М. О. Лендьел, В. В. Марина, Ю. О. Остапець, В. С. Петрінко, М. Ю. Токар, В. І. Худанич. Ужгород: Видавництво УжНУ, 2006. 108 с.
1101. Порадник щодо застосування гендерно орієнтованого підходу в окремих галузях / Т. Іваніна, О. Кисельова, М. Колодій та ін. Київ: Віваріо, 2020. 48 с.

С

1102. Сагарда В., Токар М. Базисні положення проекту «Концепції розвитку освіти і виховання в словацькій республіці». *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. Вип. 3. Ужгород, 2000. С. 165–166.
1103. Сагарда В., Токар М. Закарпатський науково-методичний центр освіти національних меншин при Ужгородському національному університеті: візитна картка. Ужгород: УжНУ, 2002. 16 с.
1104. Сагарда В., Токар М., Фернега В. Освітньо-виховні проблеми національних меншин Закарпаття: Посібник. Ужгород, 2000. 124 с.
1105. Сасин (Гиря) Г. Кольорові революції: їх сутність та вплив на еволюцію політичних систем на прикладі України та Грузії. *Вісник національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія, Соціологія, Право. 2013. № 3 (19). С. 21–26.
1106. Сасин (Гиря) Г. Нові форми революцій в сучасному глобалізованому світі: суть та особливості вияву. *Вісник Львівського університету*. Серія: філософсько-політологічні студії. 2014. Вип. 5. С. 164–170.
1107. Сасин (Гиря) Г. Оксамитова революція як приклад ліквідації комуністичного режиму та здійснення демократичних перетворень. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2010. Вип. 15. С. 22–24.
1108. Сасин (Гиря) Г. Сутність політичних революцій: концептуальні підходи. *Вісник Львівського університету*. Серія: філософсько-політологічні студії. 2014. Вип. 4. С. 240–245.
1109. Сасин Г. Дефініція «революції» у історичній ретроспективі. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря., М. М. Вегеш*. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. С. 115–120.
1110. Сасин Г. Інформаційна війна: сутність, засоби реалізації, результати та можливості протидії (на прикладі російської експансії в український простір). *Грані*. 2015. № 3 (119). С. 18–23.
1111. Сасин Г. Кольорові революції: сутність, основні риси, причини виникнення та політичні наслідки. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2015. III (7), Issue: 42. P. 40–42.
1112. Сорока М. Аналіз парламентських виборів 2018 р. в Угорщині. *Актуальні проблеми політичної науки*. Випуск 4. Ужгород, 2018. С.63–71.
1113. Сорока М. Особливості виборчої кампанії до органів місцевого самоврядування в Угорщині 2019 року. *Політичні перетворення в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти / За заг. ред. проф.*

- М. М. Вегеша і Ю. О. Остапця. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2021. С. 140–147.
1114. Сорока М. Особливості парламентських виборів 2014 року в Угорщині. *Політика і державне управління: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. С. 74–79.
1115. Сорока М. Особливості формування коаліційних урядів в Угорській Республіці. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 9. Ужгород: Вид-во Ужгородського національного університету «Говерла», 2008. С. 159–165.
1116. Сорока М. Суспільно-політична криза 2006 року в Угорській республіці: випробування демократією. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 5–6. Ужгород: Вид-во Ужгородського національного університету «Говерла», 2007. С. 73–80.
1117. Сорока М., Остапець Ю. Становлення і розвиток партійної системи Угорської Республіки (1998 – 2006 рр.). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Випуск 7–8. Ужгород: Вид-во Ужгородського національного університету «Говерла», 2010. С. 164–185.
1118. Сурніна-Далекорей О. Вплив глобалізації на розвиток сучасних порівняльних досліджень. *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Історія. Політологія. 2017. Вип. 19. С. 242–248.
1119. Сурніна-Далекорей О. Політична культура суспільства крізь призму кроснаціональних досліджень: сучасні підходи до виміру. *Актуальні проблеми політичної науки*. Вип. № 2. 2018. С. 75–80.
1120. Сурніна-Далекорей О. Адаптація жінок Словаччини до ринкових умов на межі ХХ – ХХІ століть. *Сучасна українська політика*. К.: український центр політичного менеджменту, 2010. Вип. 21. С. 324–333.
1121. Сурніна-Далекорей О. Виборча система і особливості партійного рекрутування жінок у Державну Думу Російської Федерації в 90-х роках ХХ – на початку ХХІ століття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. 2010. №15. С. 109–117.
1122. Сурніна-Далекорей О. Виборча система та політична культура як фактори впливу на представництво жінок у Сеймі Республіки Польща в 90-х роках ХХ – на початку ХХІ століття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2009. Вип. 13. С. 161–168.
1123. Сурніна-Далекорей О. Вплив глобалізації на розвиток порівняльної політології. *International Scientific-Practical Conference Actual questions and problems of development of social sciences: Conference Proceedings, June 28-30, 2016*. Kielce: Holy Cross University. P. 40–43.

1124. Сурніна-Далекорей О. Вплив глобалізації на розвиток порівняльної політології. *Політологія, філософія, соціологія: контури міждисциплінарного перетину*: Тези доп. наук.-практ. конф., 10–11 жовтня 2014 р. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2014. С. 134–137.
1125. Сурніна-Далекорей О. Вплив інституційно-правових механізмів на політичне представництво жінок в країнах Центрально-Східної Європи в 90-х роках ХХ – на початку ХХІ століття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. 2008. № 9. С. 234–241.
1126. Сурніна-Далекорей О. Економічний розвиток, політичні інститути та представництво жінок в органах влади країн ЦСЄ. *Актуальні проблеми політичної науки*. Ужгород. Вип. № 3. 2018. С. 147–160.
1127. Сурніна-Далекорей О. Електоральне законодавство та політичні партії як механізми висунення жінок у Національну Раду Словацької Республіки в 90-х роках ХХ – на початку ХХІ століття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. 2010. Вип. 14. С. 125–132.
1128. Сурніна-Далекорей О. Інтеграція жінок у політичний процес у країнах Центрально-Східної Європи в 90-х роках ХХ – на початку ХХІ століття. *Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів*: Збірник наукових праць / Буковинський політологічний центр. Під загальною редакцією А. М. Круглашова. Чернівці: Букрек, 2009. Т. III. С. 258–273.
1129. Сурніна-Далекорей О. Квантифікація і кількісні методи у порівняльній політології. *Актуальні проблеми політичної науки*. Вип. 1. 2017. С. 37–40.
1130. Сурніна-Далекорей О. Комунікативна взаємодія органів публічного управління з громадськістю: методи та завдання. *Напрями вдосконалення механізмів державного управління в умовах сучасних реформаційних процесів*: тези доп. наук.-практ. конф., 25–26 грудня 2020 р. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». С. 187–191.
1131. Сурніна-Далекорей О. Методологічні підходи до аналізу проблематики політичної участі жінок. *Грані*. №2 (64). 2009. С. 102–106.
1132. Сурніна-Далекорей О. Методологічні підходи до аналізу проблематики політичного представництва жінок. *Методологія політичної науки*: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Перші методологічні читання / укл. В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. С. 38–40.
1133. Сурніна-Далекорей О. Моделі комунікативної діяльності в державному управлінні. *Публічне управління та адміністрування*. 2020. №19. С. 60–64.
1134. Сурніна-Далекорей О. Особливості політичної участі громадян країн Центрально-Східної Європи в умовах демократичного транзиту. *Європейська модель розвитку українського суспільства: стратегічні пріоритети розвитку та інноваційні рішення*: Тези доп. наук.-практ. конф.,

- 12–13 грудня 2014 р. Одеса: ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2014. С. 119–122.
1135. Сурніна-Далекорей О. Особливості політичної участі громадян Польської Республіки. *Регіональні студії*. 2019. № 19. С. 24–30
1136. Сурніна-Далекорей О. Особливості політичної участі громадян Польщі. *Суспільні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень*: Тези доп. наук.-практ. конф., 3–4 липня 2015 р. Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2015. С. 110–113.
1137. Сурніна-Далекорей О. Особливості політичної участі громадян Словаччини. *Вплив суспільних наук на процес розвитку суспільства: можливе та реальне*: Тези доп. наук.-практ. конф., 6–7 березня 2015 року. Київ: ГО «Київська наукова суспільнознавча організація», 2015. С. 97–101.
1138. Сурніна-Далекорей О. Особливості політичної участі громадян Словацької Республіки. *Вісник Львівського університету. Серія: філософсько-політологічні студії*. № 22. 2019. С. 208–216.
1139. Сурніна-Далекорей О. Особливості політичної участі жінок Словаччини та Польщі: порівняльний аналіз. *«Молодий вчений»*. № 2 (15). грудень, 2014 р. С. 293–300.
1140. Сурніна-Далекорей О. Політична культура громадян в контексті українських реалій. *Держава та глобальні соціальні зміни: історична соціологія панування та спротиву в епоху модерну*: Тези доп. наук.-практ. конф., 26–27 листопада 2015 р. / Укладачі А. А. Мельниченко, П. В. Кутуєв, А. О. Мігалуш. К.: «Політехніка» НТУУ «КПІ», 2015. С. 449–451.
1141. Сурніна-Далекорей О. Політична культура та участь громадян постсоціалістичних країн. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці 20 – на початку 21 століть*: Навчальний посібник / Упоряд. М. Лендєл. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С.173–215, 412–416.
1142. Сурніна-Далекорей О. Політична культура як об'єкт теоретичного аналізу. *Пріоритетні напрямки розвитку суспільних наук у XXI столітті*: Тези доп. наук.-практ. конф., 26-27 лютого 2016 р. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. С. 187–191.
1143. Сурніна-Далекорей О. Політична участь жінок країн Центральної Європи у період системної трансформації кінця 20 – на початку 21 століття (на прикладі Словаччини та Польщі). *Філософія та соціологія трансформаційного суспільства*: тези доп. наук.-практ. конф., 24-26 травня 2012 р. Сімферополь: Кримський інститут бізнесу, 2012. С.101–105.
1144. Сурніна-Далекорей О. Проблема участі жінок у політичній практиці демократії. *Суспільні науки: історія, сучасний стан та перспективи дослідження*: Тези доп. наук.-практ. конф., 5–6 липня 2019 р. Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2019. С. 93–98.
1145. Сурніна-Далекорей О. Україна – Вишеградська четвірка: взаємодія в транскордонній сфері. *Країни Східного партнерства – V4: проблеми і перспективи співпраці*: Тези доп. наук.-практ. конф., 22 квітня 2016 р. Одеса:

- Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2016. С. 109–113.
1146. Сурніна-Далекорей О., Йоов О., Кіш Є., Лендшел М., Марадик Н. Політична культура та участь громадян постсоціалістичних країн. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть*: Навчальний посібник / упоряд. Лендшел М. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 173–214.
1147. Сурніна-Далекорей О., Марадик Н. Особливості політичної участі громадян Чеської Республіки. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*: Політологія, соціологія, право. 2019. №1. С. 61–67.
1148. Суспільні науки в Ужгородському університеті: до 5-річчя факультету суспільних наук / М. Вегеш, Ю. Остапець, М. Токар, В. Гиря, С. Тополянський. Ужгород: УжНУ, 2011. 180 с.

Т

1149. Токар М. Августин Волошин: портрет політичного лідера. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Ужгород: Вісник Карпат, 2005. Вип. 12. С. 115–129.
1150. Токар М. Актуалізація консолідуючої ролі громадських організацій національних меншин в Україні. *Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства*: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 271–364.
1151. Токар М. Актуальні виклики інституційного ребрендингу громадських організацій національних меншин України. *Аспекти публічної політики*. Дніпро: Грані, 2020. Том 8. № 2. С. 6–15.
1152. Токар М. Актуальні проблеми регіональної політичної ідентичності громадян Західної України (приклад Закарпаття). *Політика і державне управління: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління ФСН ДВНЗ «УжНУ»* (Ужгород, 23 – 24 лютого 2016 р.). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. С. 125–130.
1153. Токар М. Актуальність забезпечення концептуальної єдності управлінської діяльності громадських організацій та держави. *Актуальні проблеми державного управління*: Зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2019. №. 1 (55). С. 27–34.
1154. Токар М. Актуальність соціальної ролі громадської організації крізь її інституціональне розуміння. *Проблеми розвитку публічного управління в Україні*: Матеріали науково-практичної конференції за міжнародною участю (м. Львів, 11–12 квітня 2019 р.) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України

- В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2019. С. 64 – 68. URL: http://www.lvivacademy.com/download_2019/konferenciya_2019/konf_2019.pdf
1155. Токар М. Актуальність сучасної цифрової комунікації для розвитку територіальних громад в Україні. Ефективність державного управління: Зб. наук. пр. Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Вип. 2 (67): у 2 ч. / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2021. С. 92–102.
1156. Токар М. Багатопартійність Чехословацької Республіки (1919 – 1939): приклад Підкарпатської Русі. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 19: Історія і культура Карпат: (До десятиріччя утворення НДІ Карпатознавства). Ужгород, 2002. С. 55–62.
1157. Токар М. Баланс відносин «центр – регіон» в теорії та політико-історичному досвіді Закарпаття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 10. Ужгород, 2008. С. 256–259.
1158. Токар М. Банківська справа та кредитування. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура*: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар. Ужгород: Ліра, 2010. С. 67–69.
1159. Токар М. Вегеш Микола Миколайович. Бібліографічний покажчик (1990–2007). Микола Вегеш: вчений, політик, людина. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2008. С. 197–365.
1160. Токар М. Вивчення політичного образу регіону в теорії та практиці політичної регіоналістики. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич, 2014. Вип. 9. С. 156–161.
1161. Токар М. Видатний спортивний діяч Закарпаття: (До 90-річчя від дня народження Василя Федака). *Календар «Просвіти» на 2001 рік / Закарпатське крайове культ.-осв. т-во «Просвіта»*. Ужгород, 2001. С. 176–177.
1162. Токар М. Вимушена внутрішня міграція в Україні: проблеми зіткнення й адаптації регіональних ментальних культур. *Регіональні студії: наукове фахове видання*. №11. 2018. С. 90–94. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/index.php/11ua>.
1163. Токар М. Відомі дослідники Карпатської України. *Вони боронили Карпатську Україну: Нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців*; Відп. ред. М.М. Вегеш. Ужгород: Карпати, 2002. С. 545–562.
1164. Токар М. (Toкар Marian). Вплив групових цінностей на становлення соціально-психологічної активності ромів Закарпаття. *Rómovia – rodina – príbuzenstvo. Interdisciplinárny pohľad Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Časť I / Prešovská univerzita v Prešove. Centrum jazykov a kultúr národnostných menšín. Ústav rómskych štúdií*. Prešov, 2019. S. 61–66.

1165. Токар М. Вплив синергетики на модифікацію методології дослідження громадської організації як інституції громадянського суспільства. *Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр.* Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2020. Том 1 (81). С. 20–24. URL: <http://uran.oridu.odessa.ua/article/view/201828/201784>.
1166. Токар М. Вячеслав Чорновіл і перспективи Народного Руху України. *Чорноволівські читання: Матеріали VII Всеукраїнського наукового форуму (Київ, 27 березня 2021) / упоряд. В. Ф. Деревінський.* Київ: «Бескиди», 2021. С. 109–112.
1167. Токар М. Господарська політика чехословацької влади та проблеми соціального розвитку. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар.* Ужгород: Ліра, 2010. С. 63–67.
1168. Токар М. Громадська організація – модерний інструмент публічного управління. *Ročenka Ukrajinska-Slovenská. Podhájska.* 2018. S. 175–179.
1169. Токар М. Громадська організація як необхідний елемент демократичного управління. *Ефективність державного управління: Зб. наук. пр.* Вип. 1 (58): у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2019. С. 88 – 99. URL: <http://edu.lvivacademy.com/article/view/168703>.
1170. Токар М. Громадські організації і Covid-19. *Українське Державотворення: Альманах: науково-популярне видання.* Випуск 6. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 17–19.
1171. Токар М. Громадські організації національних меншин як індикатор демократизації і консолідації українського суспільства. *Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ.* Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 52–67.
1172. Токар М. Громадські організації під час коронавірусної пандемії: порівняльний досвід України й Польщі. *заКарпатія: просвітницько-пізнавальний портал.* 2020. URL: <http://zakarpattia.com.ua/?p=3411>.
1173. Токар М. Громадські організації та місцеві вибори: публічний інтерес громад. *Українське Державотворення: Альманах.* 2020. Вип. 2. Ужгород, 2020. С. 16–22.
1174. Токар М. Громадські організації України в системі розвитку публічно-управлінських відносин: Монографія / Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентіві України. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2020. 412 с.
1175. Токар М. Громадські організації. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар.* Ужгород: Ліра, 2010. С. 89–93.

1176. Токар М. Державна політика і громадянське суспільство: чим важливі акценти взаємодії. *Українське Державотворення: Альманах*. Вип. 3. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2020. С. 30–35.
1177. Токар М. Діджиталізація як оптимізація взаємодії публічної влади і громадських організацій. *Аспекти публічного управління*. Том 8. Спецвипуск. № 1. 2020. С. 130–132. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/779/754>.
1178. Токар М. Діяльність проукраїнських політичних партій Закарпаття (друга половина 20-х – друга половина 30-х років). *Carpatica – Карпатика*. Випуск 11: Проблеми історії та етнографії України / Ужгород. націон. ун-т, Науково-дослідний інститут Карпатознавства. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 61–92.
1179. Токар М. До оцінки виборчих процесів у повоєнному Закарпатті. *Закарпатська Україна: перспективи та реалії розвитку*: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 65-й річниці возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною (24 червня 2010 р., м. Ужгород). Ужгород, 2010. С. 121–127.
1180. Токар М. До питання законодавчого вирішення освітньо-виховних проблем національних меншин у Хорватській республіці. *Проблеми післядипломної освіти педагогів*: Матеріали IV Всеукраїнської науково-методичної конференції (21–22 грудня 2000 р., м. Ужгород). Ужгород: Патент, 2001. С. 52–54.
1181. Токар М. До питання проблем міжнародного іміджу сучасних українських громадських організацій. *Геополітика України: історія і сучасність*: зб. наук. пр. Вип. 1 (24). Ужгород, 2020. С. 65–73.
1182. Токар М. До питання публічної взаємодії інституцій влади і суспільства. *Вільний соціум: Пізнавальна платформа про публічні сервіси та послуги в Україні*. URL: <https://free-society.org.ua/blog/12316ipx>
1183. Токар М. Досвід Буковини і Закарпаття: політико-історична екстраполяція. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: колективна монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колег.: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за вип. М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 533–541.
1184. Токар М. Еволюція українського державотворення: історико-політологічний аналіз. *Зародження та розвиток українського цивілізаційного простору: проблеми національного державотворення, духовної та культурної самобутності українського народу*: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Ужгород, 11–12 листопада 2011 р.). Ужгород, 2012. С. 55–62.
1185. Токар М. Елітологія: програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки зі спеціальності 7.03010401 – Політологія, 8.03010401 – Політологія: Методичні рекомендації. Ужгород: УжНУ, 2013. 26 с.

1186. Токар М. Етапи розвитку політичних партій у Підкарпатській Русі. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура*: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар. Ужгород: Ліра, 2010. С. 74–75.
1187. Токар М. Етапизація розвитку громадських організацій в Україні у контексті взаємодії держави і громадянського суспільства. *Політичні партії і вибори: українські та світові практики*: Зб. ст. і тез за результатами наук. конф. «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 3 листопада 2018 року / відп. за випуск А. Романюк, В. Литвин, І. Осадчук. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2019. Вип. 3. 284 с. С. 188–197.
1188. Токар М. Етнічна палітра громадських організацій Закарпаття. *Регіоналістика*: інформаційно-аналітичний журнал. Ужгород: Карпати, 2011. Вип. 1. С. 31–34.
1189. Токар М. З історії «Просвіти» в селі Оноківці. *Календар «Просвіти» на 2001 рік* / Закарпатське крайове культ.-осв. т-во «Просвіта». Ужгород, 2001. С. 37–38.
1190. Токар М. З історії кредитних спілок Закарпаття. *Україна фінансова: кредитні спілки Закарпаття*: тематичний презентаційний збірник. К.: 2007. С. 12–13.
1191. Токар М. Загальні тенденції та регіональні особливості радянської політичних режимів у Закарпатті. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 12. Ужгород, 2009. С. 185–188.
1192. Токар М. Загальні умови становлення парламентської демократії та партійної системи. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура*: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар. Ужгород: Ліра, 2010. С. 73–74.
1193. Токар М. Закарпатська еліта у великій політиці. *Сучасна українська політика*. К.: Центр соціальних комунікацій, 2011. Вип. 22. С. 253–263.
1194. Токар М. Закарпатський липень 25 років тому: під знаком народження Народного Руху України. *заКарпатія: просвітницько-пізнавальний портал*. 2014. URL: <https://zakarpatia.com.ua/?p=2412>.
1195. Токар М. Закарпаття багатонаціональне: мирний регіон перевірений часом. *Пізнання змінює сприйняття*: навчально-методичний посібник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2018. С. 9–20.
1196. Токар М. Застосування механізму інституційного ребрендингу як суспільної стратегії оновлення громадської організації. *Демократичне врядування*: електр. наук. вісн. Львів, 2019. Вип. 2 (24). URL: <http://dv.lvivacademy.com/article/view/198739>.
1197. Токар М. Застосування системного методу в дослідженнях розвитку громадських організацій. *Теорія та практика державного управління*: Зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2019. Вип. 1 (64). С. 63–69.

1198. Токар М. Зміст регіонального елітотворення в Закарпатті на фоні загальнодержавних процесів в Україні. *Етнополітичні трансформації України в контексті інтеграційних процесів Центрально-Східної Європи*: Зб. матер. Міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківська, 22–23 травня 2014 р.). Івано-Франківська, 2014. С. 344–349.
1199. Токар М. Змістовна увага до феномену громадської організації в історії українських Конституцій. *Державне будівництво*. 2020. № 1. URL: <http://db.journal.kharkiv.ua/index.php/db/article/view/74>.
1200. Токар М. Інституційна взаємодія в кризових ситуаціях: виклик для України. *Розвиток публічного управління в Україні*: Наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (28 травня 2021 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2021. С. 41–44.
1201. Токар М. Інституційний вимір трансформації владних відносин на Закарпатті в першій половині ХХ століття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 7–8. Ужгород, 2007. С. 373–379.
1202. Токар М. Історія Закарпаття першої половини ХХ століття: погляд вченого з Пряшева. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 17: Українсько-словацькі взаємини в галузі історії, літератури та мови. Ужгород, 2002. С. 379–383.
1203. Токар М. Карпатська Україна в портретах: Голота Яків; Грига Іван Іванович; Невицька Ірина Павлівна; Росоха Степан Іванович; Феделеш Кирило Іванович; Химинець Юліан; Шерегій Юрій-Августин; Штефан Августин Емілійович. *Вони боронили Карпатську Україну: Нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців*; Відп. ред. М.М. Вегеш. Ужгород: Карпати, 2002. С. 471–472; 478–479; 492–493; 517–519; 527–529; 529–530; 534–535; 539–541.
1204. Токар М. Карпатська Україна. *Українська державність: історико-правничі нариси* / За заг. ред. В.А. Смолія. Київ: Юридичне видавництво «Право України», Всеукраїнська правозахисна організація «Меморіал» імені Василя Стуса, 2021. С. 502–511.
1205. Токар М. Кафедра політології і державного управління. Ужгородський національний університет: 70 років на шляху національно-освітнього відродження України: ювілейне видання до 70-річчя університету. К.: ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2015. С. 112–113.
1206. Токар М. Книжка кафедрального життя: короткий нарис та довідкові матеріали з історії кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету: до 25-річчя кафедри; ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т», Ф-т суспіл. наук, Каф. політології і держ. упр. Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2015. 100 с.
1207. Токар М. Консенсусна модель співпраці інституцій суспільства і держави в публічному управлінні. *Демократичне врядування*: Наук. вісн. Львів, 2019. Вип. 1 (23). URL: <http://dv.lvivacademy.com/article/view/181481/182724>.
1208. Токар М. Концентрація групових інтересів національних меншин громадськими організаціями Закарпатської області. *заКарпатія*:

- просвітницько-пізнавальний портал. 2020. URL: <http://zakarpattia.com.ua/?p=3362>.
1209. Токар М. Концептуальна дилема сутнісного розуміння державної політики розвитку неурядових громадських організацій. *Теорія та практика державного управління управління*: Зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2018. Вип. 4 (63). С. 56 – 62. URL: http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2018-4/doc/1/1_7.pdf.
1210. Токар М. Концептуальна дилема сутнісного розуміння державної політики розвитку неурядових громадських організацій. *Теорія та практика державного управління управління*: Зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2018. Вип. 4 (63). С. 56–62. URL: http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2018-4/doc/1/1_7.pdf
1211. Токар М. Коротка історія «Просвіти» в Сторожниці: (До 75-ої річниці заснування «Просвіти» в Сторожниці та 80-річчя крайової «Просвіти»). Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ комітету інформації, 2000. 36 с.
1212. Токар М. Культурно-просвітницька діяльність провідників читальні «Просвіти» у селі Сторожниця Ужгородського району. *Науковий збірник Товариства «Просвіта» в Ужгороді: Карпатська Україна: Національне відродження. Політичний розвиток. Персоналії*: Матеріали міжнародної наукової конференції, присвяченої 60-річчю Карпатської України / Закарпатське крайове культ.-осв. т-во «Просвіта», Ужгород. націон. ун-т. Ужгород: Вид-во «Два кольори». Річник IV (XVIII), 2000. С. 283–286.
1213. Токар М. Метод синергетики у дослідженнях громадської організації як феномену інтеграції людських ресурсів. *Публічне управління XXI століття: портал можливостей*: Зб. тез XX Міжнар. наук. конгресу. Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2020. 524 с. С. 68–71.
1214. Токар М. Методологія дослідження громадських організацій в системі загальнодержавних координат. *Розвиток публічного управління в Україні*: Наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (23–24 квітня 2020 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2020. С. 55–60.
1215. Токар М. Мінлива доля Закарпаття в історико-політичному дзеркалі століття. *Закарпаття в незалежній Україні (1991 – 2016): до 25-річчя проголошення незалежності України*: науково-популярний нарис; Під заг. ред. Маріана Токаря; Автор. колект.: М. Басараб, Р. Жиленко, М. Зан, В. Кічера, Ю. Остапець, Г. Попович, В. Тарасюк, М. Токар, С. Федака, В. Химинець, Ф. Шандор; Відп. за вип. М. Токар / АДРС «Карпатія»; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 7–26.
1216. Токар М. Місце громадської організації в розвитку системи координат держави і суспільства. *Державне будівництво*. 2019. № 2. URL: <http://db.journal.kharkiv.ua/index.php/db/article/view/60/54>.
1217. Токар М. Можливості співпраці громадської організації з об'єднаною територіальною громадою. *Публічне управління XXI століття: синтез науки*

- та практики*: Збірник тез XIX Міжнародного наукового конгресу (м. Харків, 19 квітня 2019 р.). Харків: ХарPI НАДУ «Магістр», 2019. С. 177 – 180. URL: http://kbuara.kharkov.ua/e-book/conf/2019-2/2019_02.pdf.
1218. Токар М. Мотиваційна складова гендерної просвіти в діяльності неурядових громадських організацій України. *Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональні виміри*: Матер. II-ї Всеукр. наук.-практ. конференції (м. Івано-Франківськ, 23 – 24 травня 2019 р.). Івано-Франківськ, 2019. С. 79–85.
1219. Токар М. Напрями оптимізації державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні. *Теорія та практика державного управління*: Зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2019. Вип. 2 (65). С. 54–61.
1220. Токар М. Науковий вісник Ужгородського університету презентує політичну науку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія: *бібліогр. покажч. змісту*. Вип 1-1 (18) (2004 – 2015). Ужгород: Вид-во Олександри Гаркуші, 2015. С. 3–7.
1221. Токар М. Наукові інтереси в ювілейну добу. *Політика і державне управління*: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління ФСН ДВНЗ «УжНУ» (Ужгород, 23 – 24 лютого 2016 р.). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. С. 7.
1222. Токар М. Науково-дослідний інститут політичної регіоналістики. Ужгородський національний університет: *70 років на шляху національно-освітнього відродження України*: ювілейне видання до 70-річчя університету. К.: ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2015. С. 167–168.
1223. Токар М. Науково-дослідний інститут політичної регіоналістики: інституційна біографія та діяльність за 2009 – 2013 роки: інформаційно-довідкове видання. Ужгород: УжНУ, 2013. 20 с.
1224. Токар М. Німецька партія в Закарпатті. *Carpatica – Карпатика*. Вип.8: Актуальні проблеми вітчизняної і зарубіжної історії та культури. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 52–56.
1225. Токар М. Особливості політизації українців Закарпаття в умовах трансформації політичних систем у ХХ столітті. *Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї*. Вип. 10. К., 2007. С. 243–253.
1226. Токар М. Особливості публічної репутаційності громадських організацій як осередків консолідації національних меншин в Україні. *Актуальні проблеми державного управління*. Харків: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2020. Вип. 1 (57). С. 188–195.
1227. Токар М. Особливості суб'єктності громадської організації в публічно-управлінських відносинах сервісно-орієнтованих держави і суспільства. *Теорія та практика державного управління*: Зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2019. Вип. 3 (66). С. 69–77.
1228. Токар М. Особливості формування та діяльності регіональної еліти в Закарпатті. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: колективна монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колег.: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за

- вип. М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 191–212.
1229. Токар М. ОТГ + ГО = перспективна формула успіху та соціальна відповідальність кожного. *заКарпатія: просвітницько-пізнавальний портал*. 2020. URL: <http://zakarpattia.com.ua/?p=3440>.
1230. Токар М. Партії національних меншин Закарпаття (20 – 30-і роки ХХ ст.): монографія. Ужгород: УжНУ, 2002. 56 с.
1231. Токар М. Партійна діяльність Миколи Бандусяка. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Ужгород: Вісник Карпат. Вип. 13, 2005. С. 88–91.
1232. Токар М. Партійна монополія та вибори до Союму Карпатської України. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Ужгород. Вип. 11, 2009. С. 15–19.
1233. Токар М. Перспективні можливості публічної взаємодії громадських організацій національних меншин і територіальних громад. *Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства*: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 243–262.
1234. Токар М. Питання громадської самоорганізації українців у історичній ретроспективі. *заКарпатія: просвітницько-пізнавальний портал*. 2020. URL: <http://zakarpattia.com.ua/?p=3364>.
1235. Токар М. Післямова. *Пізнання змінює сприйняття*: навчально-методичний посібник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2018. С. 116–117.
1236. Токар М. Поетапний аналіз динаміки розвитку громадських організацій у контексті взаємодії держави і громадянського суспільства. *Демократичне врядування*: Наук. вісн. Вип. 22 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. URL: www.dv.lvivacademy.com
1237. Токар М. Поетапний аналіз динаміки розвитку громадських організацій у контексті взаємодії держави і громадянського суспільства. *Демократичне врядування*: Наук. вісн. Вип. 22 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. URL: www.dv.lvivacademy.com.
1238. Токар М. Політика в контексті відносин «центр – регіон»: політико-історичний досвід Буковини і Закарпаття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 11. Ужгород, 2009. С. 238–242.
1239. Токар М. Політика в контексті відносин «центр – регіон»: політико-історичний досвід Буковини і Закарпаття. *Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів*: Збірник наукових праць / Під заг. ред. А.М. Круглашова. Чернівці: Букрек, 2009. Т.ІІІ. С. 105–116.

1240. Токар М. Політика примусу до миру в Україні: конфлікт регіональних інтересів. *Актуальні проблеми політичної науки*: Вип. 1. Ужгород, 2017. С. 26–32.
1241. Токар М. Політична регіоналістика: програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки зі спеціальності 6.030104 – Політологія: Методичні рекомендації. Ужгород: УжНУ, 2013. 16 с.
1242. Токар М. Політичний образ регіону: Закарпаття в історико-політичній площині. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: колективна монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колег.: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за вип. М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 45–65.
1243. Токар М. Політичні організації угорської та єврейської національних меншин Закарпаття у 1919 – 1939 роках. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 12: *Актуальні проблеми вітчизняної і зарубіжної історії та культури*. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 160–181.
1244. Токар М. Політичні партії Закарпаття в умовах багатопартійності (1919 – 1939): Монографія. Ужгород: ПП Басараб М.М. «Наш рідний край», 2006. 380 с.
1245. Токар М. Політичні партії Закарпаття у 20 – 30-х роках ХХ ст. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 16: *Політичні партії і вибори в Україні та країнах Центральної і Південно-Східної Європи*. Ужгород, 2002. С. 34–77.
1246. Токар М. Політичні партії міжвоєнного Закарпаття у працях радянських дослідників. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 23: *Актуальні проблеми історії та етнології*. Ужгород: УжНУ, 2003. С. 31–41.
1247. Токар М. Політичні партії на шляху до національної консолідації (1920 – 1938). *Вони боронили Карпатську Україну: Нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців*; Відп. ред. М.М. Вегеш. Ужгород: Карпати, 2002. С. 155–184.
1248. Токар М. Порівняльний аналіз виборів до вищих представницьких органів влади за пропорційною виборчою системою в Закарпатті (ХХ – поч. ХХІ ст.). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 5–6. Ужгород, 2007. С. 281–285.
1249. Токар М. Потенціал взаємовпливу держави, місцевого самоврядування і громадських організацій в Україні: інтеграція досвіду, ініціатив, можливостей. *Ефективність державного управління*: Зб. наук. пр. Вип. 4 (57): у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. URL: <http://edu.lvivacademy.com/article/view/164592>
1250. Токар М. Потенціал взаємовпливу держави, місцевого самоврядування і громадських організацій в Україні: інтеграція досвіду, ініціатив, можливостей. *Ефективність державного управління*: Зб. наук. пр. Вип. 4 (57): у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. С. 26–36. URL: <http://edu.lvivacademy.com/article/view/164592>.

1251. Токар М. «Православний чинник» у діяльності політичних партій міжвоєнного Закарпаття (1919 – 1939). *Богословська думка в Україні*: Науковий журнал. Вип. 2. Ужгород: Ліра, 2020. С. 55–62.
1252. Токар М. Практика взаємодії державних органів влади в Румунії та Україні з національними інститутами громадянського суспільства: порівняльна характеристика. *Relatii Romano-Ucrainene. Istorie si Contemporaneitate: Volum Mare*. Satu Mare, 8–9 martie 2019. Satu Mare – Bucuresti, 2019. P. 301–312.
1253. Токар М. Практика ефективної взаємодії публічної влади і громадських організацій: європейський досвід для України. *Ефективність державного управління*: Зб. наук. пр. Вип. 2 (63) / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2020. С. 156–169. URL: <http://edu.lvivacademy.com/article/view/212673>.
1254. Токар М. Прес-служба. Ужгородський національний університет: учора і сьогодні. Ужгород: Карпати, 2005. С. 191.
1255. Токар М. Про традиції єднання українців у громадські організації. *Українське Державотворення*: Альманах. 2019. Вип. 1. Ужгород, 2019. С. 23–29.
1256. Токар М. Проблеми партійного будівництва в умовах державотворення Карпатської України. *Карпатська Україна (1938 – 1939)*: Збірник матеріалів міжнародної наукової конференції до 70-річчя проголошення Карпатської України. Пряшів, 5 березня 2009 року. Пряшів – Ужгород, 2010. С. 146–153.
1257. Токар М. Проблеми політичної регіоналістики у вузівських студіях Закарпаття. *Регіоналістика*: інформаційно-аналітичний журнал. Ужгород: Карпати. Вип. 1, 2011. С. 12–14.
1258. Токар М. Проукраїнські політичні партії Закарпаття в 1919 – 1939 роках: Монографія. Ужгород: УжНУ, 2001. 176 с.
1259. Токар М. Професор Микола Вегеш. Біобібліографічний покажчик (до 40-річчя від дня народження). Ужгород: Видавництво «Два кольори», 2002. 314 с.
1260. Токар М. Публічна влада і громадські організації в інформаційному суспільстві. *Вільний соціум: Пізнавальна платформа про публічні сервіси та послуги в Україні*. URL: <https://free-society.org.ua/blog/a0r46y9g>
1261. Токар М. Публічна політика як система використання потенціалу громадських організацій. *Теорія та практика державного управління*: Зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2019. Вип. 4 (67). С. 54–61.
1262. Токар М. Публічно-управлінські інновації в діяльності громадської організації. *Науковий збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології як фактор розвитку суспільства»* (Київ, 17 грудня 2019 року). Київ: МАІТ, 2019. С. 116–118.
1263. Токар М. Реалізація публічних інтересів: територіальна громада і громадська організація. *Україна 2030: публічне управління для сталого розвитку*: Матеріали щоріч. міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 2020 р.): у 3 т. / за заг. ред. А. П. Савкова, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ: НАДУ, 2020. Т. 2. С. 238–240.
1264. Токар М. Реалії та досвід поширення гендерної культури громадськими організаціями в Україні. *Освіта Закарпаття*. 2019. Вип. 29 – 30. С. 28–30.
1265. Токар М. Регіональна політична еліта: тенденції творення. *Науковий вісник*

- Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 13. Ужгород, 2009. С. 297–300.
1266. Токар М. Регіональний портрет Закарпаття: історико-політичні моделі територіального існування у 20 столітті. *Слов'янський світ: здобутки, проблеми, перспективи*: Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (10 – 11 травня 2014 р., Ужгород). Ужгород, 2014. С. 389–406.
1267. Токар М. Регіональні особливості політичного елітотворення у Закарпатті в першій половині XX ст. *Вестник СевГТУ*. Вип. 91: Політологія: сб. науч. тр. Севастополь: Изд-во СевНТУ, 2008. С. 23–27.
1268. Токар М. Регіональні рівні управління на прикладі повіту Сату-Маре (Румунія) та Закарпатської області (Україна). *Румунсько-Українські відносини: історія та сучасність*: Зб. наук. пр. за матер. III Міжнародної наукової конференції «Румунсько-Українські відносини: історія та сучасність» (30 червня – 1 липня 2010 року, м. Сату-Маре, Румунія). Ужгород – Сату Маре, 2011. С. 341–345.
1269. Токар М. Розгалуження громадських організацій Закарпаття як прояв громадянського суспільства в Першій Чехословацькій Республіці. *Ужгородські чеські наукові читання: історія, культура, політика, право*: Науковий збірник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2013. С. 189–195.
1270. Токар М. Роль «третього сектору» в державотворенні Карпатської України. *Карпатська Україна – незалежна держава*: Матеріали міжнародної наукової конференції, присвяченої 80-річчю проголошення незалежності Карпатської України (м. Ужгород, 14–15 березня 2019 р.). Ужгород, 2019. С. 38–49.
1271. Токар М. Руська Національно-Автономна Партія: організація та діяльність. Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ комітету інформації, 2000. 40 с.
1272. Токар М. Своєрідність програмних положень «Партії невдоволених автохтонів (тутешняків)». *Carpatica – Карпатика*. Випуск 8: Актуальні проблеми вітчизняної і зарубіжної історії та культури. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 47–51.
1273. Токар М. Становлення партійної монополії Українського Національного Об'єднання. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Ужгород: Вісник Карпат, 2004. Вип. 11. С. 105–112.
1274. Токар М. Становлення проукраїнських політичних партій Закарпаття та їх розвиток у 1920 – 1924 роках. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 10: Актуальні проблеми політичного та етнокультурного розвитку Карпатського регіону в XIX – XX століттях. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001. С. 31–52.
1275. Токар М. Сторожниця. Сторінки історії суспільного та духовного життя: Монографія. Ужгород: Карпати, 1999. 126 с.
1276. Токар М. Суб'єктність громадських організацій у змісті розвитку системи публічних послуг. *Вільний соціум: Пізнавальна платформа про публічні сервіси та послуги в Україні*. URL: <https://free-society.org.ua/blog/jg12r3lm>
1277. Токар М. Суспільно-історичні та соціально-управлінські витоки громадських організацій Закарпатської області на початку сучасного українського

- державотворення. заКарпатія: просвітницько-пізнавальний портал. 2018. URL: <http://zakarpattia.com.ua/?p=3259>.
1278. Токар М. Сучасні загрози регіоналізму для Західної України. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 1 (18). Ужгород, 2015. С. 172–174.
1279. Токар М. Теоретичний вимір політичної регіоналістики. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 9. Ужгород, 2008. С. 99–101.
1280. Токар М. Трансформація політичних систем у Закарпатті між двома світовими війнами: узагальнений компаративний аналіз. *Політологічні та соціологічні студії: Збірник наукових праць: Політологічний регіоналізм і політична регіоналістика: емпіричні та теоретичні аспекти*. Т. ІХ. Чернівці: Букрек, 2010. С. 76–85.
1281. Токар М. У джерел Народного Руху в Закарпатті. *Народний Рух України: місце в історії та політиці: Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 20-річчю НРУ*. Одеса: Астропринт, 2009. С. 199–204.
1282. Токар М. У пошуках істини про Карпатську Україну. Біобібліографічний покажчик праць професора Миколи Вегеша про Карпатську Україну. До 70-річчя проголошення незалежності Карпатської України. Ужгород: Видавництво Гражда, 2009. 132 с.
1283. Токар М. Ужгородський національний університет. *Політична наука в Україні. 1991 – 2016: у 2 т. Т.1. Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І.Ф. Кураса*. К.: Парлам. вид-во, 2016. С. 562–569.
1284. Токар М. Українська політична думка 1920 – 1930-х років на Закарпатті. Політичні погляди діячів Карпатської України. *Історія політичної думки України: Підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми; [І. Вдовичин, І. Вільчинська, Є. Перегуда та ін.]*. Львів: Новий Світ-2000, 2017. С. 342–382.
1285. Токар М. Українці та партії й громадські об'єднання з огляду історичної традиційності. *Carpatica – Карпатика*. Випуск 12: Проблеми вітчизняної та зарубіжної історії / Ужгород. націон. ун-т, Науково-дослідний інститут карпатознавства. Ужгород: Вид-во «Два кольори», 2001С. 22–32.
1286. Токар М. Участь партій у парламентських виборах. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар*. Ужгород: Ліра, 2010. С. 80–89.
1287. Токар М. Феноменологія зародження регіональної політичної еліти в Закарпатті. *Петрецький В. Історичні особливості становлення політичної еліти Закарпаття (перша чверть ХХ століття)*. Ужгород: ФОП Бреза А.Е., 2014. С. 3–8.
1288. Токар М. Функціональне визначення громадської організації як соціального сервіс-провайдера. *Ефективність державного управління: Зб. наук. пр. Вип. 60 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева*. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2019. С. 161–173. URL: <http://edu.lvivacademy.com/article/view/186761/189571>.

1289. Токар М. Функціональний комплаєнс громадської організації як цільовий результат публічно-управлінських інновацій. *Актуальні проблеми державного управління*: Зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2019. Вип. 2 (56). С. 82–89.
1290. Токар М. Характер елітотворення в Закарпатті. *Регіоналістика*: інформаційно-аналітичний журнал. Ужгород: Карпати. Вип. 2, 2011. С. 9–12.
1291. Токар М. Характеристика діяльності партій. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура*: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар. Ужгород: Ліра, 2010. С. 75–80.
1292. Токар М., Басараб В. Роль «Просвіти» у процесі становлення та розвитку політичних партій Закарпаття в 1920 – 1939 роках. *Carpathica – Карпатика*. Випуск 21: Політологічні студії: історія, теорія, практика. Ужгород, 2003. С. 260–269.
1293. Токар М., Басараб М. У боротьбі за незалежність України. *Закарпаття в незалежній Україні (1991 – 2016): до 25-річчя проголошення незалежності України*: науково-популярний нарис; Під заг. ред. Маріана Токаря; Автор. колект.: М. Басараб, Р. Жиленко, М. Зан, В. Кічера, Ю. Остапець, Г. Попович, В. Тарасюк, М. Токар, С. Федака, В. Химинець, Ф. Шандор; Відп. за вип. М. Токар / АДРС «Карпатія»; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 27–50.
1294. Токар М., Басараб М. Участь політичних партій Підкарпатської Русі у парламентських виборах (1924 – 1935 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Ужгород: Вісник Карпат, 2004. Вип. 11. С. 133–142.
1295. Токар М., Безега Т. Адвокатська діяльність братів Брацайків на Закарпатті. *International scientific and practical conference devoted to the celebration of 5th anniversary of Visegrad Journal on Human Rights «Development of legal science: choice mechanisms and priorities implementation»*: Conference proceedings, June 7–8, 2019. Snina: «Baltija Publishing». Р. 68–71.
1296. Токар М., Безега Т. Адвокатська та громадсько-політична діяльність братів Брацайків на Закарпатті. *Адвокатура України: забуте і невідоме*. Серія «Нариси з історії адвокатури України». Випуск 2. К.: КВІЦ, 2016. С. 504–517.
1297. Токар М., Безега Т. Діяльність адвокатів-братів Брацайків на Закарпатті. *Адвокати України: історія та сучасність*: Збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу (24 листопада 2015 року, м. Львів). К.: КВІЦ, 2015. С. 129–133.
1298. Токар М., Зан М. Політичні режими: програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки зі спеціальності 6.030104 – Політологія: Методичні рекомендації. Ужгород: УжНУ, 2013. 20 с.
1299. Токар М., Ковач І., Стряпко І. Регіональний вимір політичного процесу в країнах Центральної Європи. *Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть*: Навчальний

- посібник; упоряд. М. Лендьел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 215–234.
1300. Токар М. Ключурак Степан Степанович [Електронний ресурс]. *Енциклопедія історії України*: Т. 4: Ка-Ком / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. К.: В-во "Наукова думка", 2007. 528 с.: іл. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Klochurak_S
1301. Токар М., Кумар Г. Публічно-управлінська взаємодія інституцій держави і громадянського суспільства. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура*: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 261–266.
1302. Токар М. Мондок Іван [Електронний ресурс]. *Енциклопедія історії України*: Т. 7: Мі-О / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. К.: В-во "Наукова думка", 2010. 728 с.: іл. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Mondok_I
1303. Токар М., Остапець Ю. Агітаційні кампанії в Закарпатті у контексті залучення регіональних ЗМІ. *Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття*: Монографія / Під ред.. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред. колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за випуск М. Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. С. 485–496.
1304. Токар М., Остапець Ю. Електоральні процеси в Україні у контексті регіонального розмежування «Схід – Захід»: генеза протистояння та можливості його подолання. *Актуальні проблеми політичної науки*: Випуск 4. Ужгород, 2018. С. 4–37.
1305. Токар М. Остапчук Яцко [Електронний ресурс]. *Енциклопедія історії України*: Т. 7: Мі-О / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. К.: В-во "Наукова думка", 2010. 728 с.: іл. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Ostapchuk_Y
1306. Токар М., Панов А. Адміністративно-територіальне будівництво. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура*: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар. Ужгород: Ліра, 2010. С. 59–63.
1307. Токар М., Петровський П. Аналіз деяких методологічних підходів до дослідження громадської організації у сфері державного управління. *Науковий вісник Карпатського університету імені Августина Волошина*: Збірник наукових праць. / Карпатський університет імені Августина Волошина; Редкол.: гол. ред. проф. В. Бедь, відп. ред. проф. М. Токар, чл.: проф. В. Бебик, проф. Р. Офіщинський, проф. Я. Ковальчик (Польща) та ін. Ужгород, 2020. Випуск 1. С. 211–227.

1308. Токар М., Петровський П. Взаємодія органів державної влади й інституцій громадянського суспільства. *Науковий вісник Карпатського університету імені Августина Волошина: Збірник наукових праць*. / Карпатський університет імені Августина Волошина; Редкол.: гол. ред. проф. В. Бедь, відп. ред. проф. М. Токар, чл.: проф. В. Бебик, проф. Р. Офіцинський, проф. Я. Ковальчик (Польща) та ін. Ужгород, 2020. Вип. 2. С. 129–136.
1309. Токар М., Петровський П. Висновки. *Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ*. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 365–371.
1310. Токар М., Петровський П. Передмова. *Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ*. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 7–10.
1311. Токар М., Петровський П. Суб'єктність громадських організацій у демократичному та інституціональному процесі сучасної України. *Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ*. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 33–52.
1312. Токар М. Пуза Євген [Електронний ресурс]. *Енциклопедія історії України: Т. 9. Прил – С / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України*. К.: В-во "Наукова думка", 2012. 944 с.: іл. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Puza_Y
1313. Токар М., Фединець Ч. Політична інтеграція до складу Чехословацької держави. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар*. Ужгород: Ліра, 2010. С. 55–59.
1314. Токар М., Фединець Ч. Хронологія подій 1914 – 1939 років. *Закарпаття 1919 – 2009 років: історія, політика, культура: колективна монографія; україномовний варіант українсько-угорського видання / Під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; Відп. за вип. М. Токар*. Ужгород: Ліра, 2010. С. 160–171.
1315. Токар М., Червеньяк К. Публічне адміністрування в управлінській діяльності громади. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів, прав національних меншин та пандемії Covid-19» (24 вересня 2021 р.) / Відповідальні за випуск: В. І. Гиря, М. М. Вегеш*. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. С. 287–289.

У

1316. Україна без насильства: робочий зошит для працівників системи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, фахівців із соціальної роботи, закладів соціального обслуговування, волонтерів, залучених фахівців та інших спеціалістів, залучених до здійснення соціальної роботи / упорядкув. Колодій М. М. та інші. Ужгород: ТДВ «Патент», 2016. 152 с.

Ч

1317. Червеняк К. Взаємозв'язок між етнополітичною мобілізацією та політизацією етнічності. *Держава і право: Збірник наукових праць. Серія Політичні науки*. К.: Вид-во «Юридична думка», 2017. Вип. 75. С. 74–82.
1318. Червеняк К. Виховні заняття, вправи, ігри: Пізнай багатонаціональне Закарпаття. Вправи 1–6. *Пізнання змінює сприйняття: Навчально-методичний посібник*; За заг. ред. М. Токаря. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2018. С. 53–78.
1319. Червеняк К. Виховні заняття, пправи, ігри: Пізнай багатонаціональне Закарпаття. Ігри 1–2. *Пізнання змінює сприйняття: Навчально-методичний посібник*; За заг. ред. М. Токаря. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2018. С. 90–97.
1320. Червеняк К. Вплив процесів згуртування національних меншин на суспільну консолідацію в Україні. *Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства: колективна монографія / за заг. ред. д. держ. упр., доц. Маріана Токаря і д. держ. упр., проф. Петра Петровського; ЛРІДУ НАДУ; НДІ політичної регіоналістики УжНУ*. Львів, Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2021. С. 75–148.
1321. Червеняк К. Демократія як гарантія збереження етнічного різноманіття. *Актуальні проблеми політичної науки*. Ужгород: Вид-во «ФОП Сабов А.М.», 2017. Вип. 1. С. 40–43.
1322. Червеняк К. До питання визначення стратегічних пріоритетів державної етнонаціональної політики України. *Науковий вісник Карпатського університету імені Августина Волошина: Збірник наукових праць*. Ужгород, 2020. Випуск 2. С. 112–119.
1323. Червеняк К. Етнізація політики під час виборчих кампаній в Україні. *Україна і Центральна Європа: історія, політика, культура: Науковий збірник*. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. С. 107–110.
1324. Червеняк К. Етнічна консолідація ромської етнічної групи та її вплив на етнополітичну ситуацію на Закарпатті. *Актуальні проблеми політичної науки*. Ужгород, 2018. Вип. 3. С. 42–50.
1325. Червеняк К. Етнічна консолідація румунської національної меншини Закарпаття. *Relatii Romano-ucrainene. Istorie si contemporaneitate. Romanian-*

- Ukrainian relations. History and contemporaneity. Румунсько-українські відносини. Історія та сучасність. Tasnad, 26–28 octombrie 2017. Lucrarile Simpozionului International. / Editory Irina Liuba Horvat. Anastasia Vehesh. Satu Mare: Editura Muzeului Satmarean. Cluj Napoca: Editura Econ Transilvan, 2018. S. 281–290.*
1326. Червеньяк К. Етнічна консолідація угорської меншини Закарпаття в контексті впливу на етнополітичну ситуацію у регіоні. *Регіональні студії*. 2018. Вип. 12. С. 157–164.
1327. Червеньяк К. Етнічна регіоналізація в контексті децентралізації системи управління. *Регіональна політика: історія, політико-правові засади, архітектура, урбаністика: Збірник наукових праць*. Вип. III: матеріали Третьої Міжнародної науково-практичної конференції (22–23 листопада 2017 р., м. Київ). Частина 1. Київ: Вид-во «Бескиди», 2017. С. 317–321.
1328. Червеньяк К. Етнонаціональна політика України як фактор державотворення. *Україна–Цивілізація*. Том 4. Історичні та духовні чинники консолідації української держави, нації та суспільства. Ужгород: Видавничий відділ КаУ, 2015. С. 112–115.
1329. Червеньяк К. Етнонаціональний фактор як об'єкт наукового. *Держава і право: Збірник наукових праць*. Серія: Політичні науки. К.: Вид-во «Юридична думка», 2016. Вип. 73. С. 73–80.
1330. Червеньяк К. Етнополітичні загрози в сучасній Україні. *Україна–Цивілізація*. Том 5: Утвердження українського цивілізаційного простору: духовно-історичні передумови, сучасні тенденції та перспективи розвитку. Ужгород: Видавничий відділ КаУ, 2016. С. 119–125.
1331. Червеньяк К. Значення досліджень етнонаціонального фактора у політичній теорії та практиці. *Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики: Матеріали II Всеукраїнської наукової конференції (26–27 травня 2017 р., м. Дніпро)*. Частина I. Дніпро: СПД «Охотнік», 2017. С. 23–24.
1332. Червеньяк К. Зовнішньополітичні фактори етнополітичної конфліктності у Грузії на початку XXI століття. *Соціально-політичні студії: Вісник наукової думки студентів Факультету суспільних наук Ужгородського національного університету*. Ужгород: Редакційно-видавничий центр ФСН УжНУ, 2015. Вип. 6. С. 84–86.
1333. Червеньяк К. Інституційне забезпечення державної етнонаціональної політики в Україні. *Гілея: Науковий вісник*. 2018. Вип. 137. С. 358–362.
1334. Червеньяк К. Крим і Донбас – болючий урок для України: чи зробимо правильні висновки? *Українське Державотворення: Альманах*. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2020. Вип. 2. С. 34–37.
1335. Червеньяк К. Меджліс як форма самоврядування кримськотатарського народу. *Соціально-політичні студії: Вісник наукової думки студентів Факультету суспільних наук Ужгородського національного університету*. Ужгород: Редакційно-видавничий центр ФСН УжНУ, 2014. Вип. 5. С. 127–129.
1336. Червеньяк К. Механізм доступу до законодавчої влади національних меншин в Україні: пропозиції до удосконалення. *Актуальні питання суспільних*

- наук: наукові дискусії: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 17–18 серпня 2018 року). Київ: ГО «Київська наукова суспільнознавча організація», 2018. С. 93–97.
1337. Червеняк К. Міжкультурний діалог і толерантність у поліетнічному Закарпатті: *Пізнання змінює сприйняття*: Навчально-методичний посібник; За заг. ред. М. Токаря. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2018. С. 20–25.
1338. Червеняк К. На внутрішньому фронті боротьби з російською агресією без змін? *Українське Державотворення: Альманах*. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2020. Вип. 3. С. 26–30.
1339. Червеняк К. Національна консолідація в поліетнічних регіонах України. *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Історія, Політологія. Маріуполь: «Видавничий відділ МДУ», 2017. Вип. 20. С. 331–340.
1340. Червеняк К. Особливості етнополітичної конфліктності на пострадянському просторі (на прикладі України, Російської Федерації та Грузії). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. Ужгород, 2015. Вип. 1 (18). С. 177–180.
1341. Червеняк К. Особливості процесу національної консолідації на регіональному рівні. *Політичні партії і вибори: українські та світові практики*: Зб. ст. і тез за результатами наук. конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 3 листопада жовтня 2018 року. Львів: Простір-М, 2019. Вип. 3. С. 205–210.
1342. Червеняк К. Підходи до регіонального поділу України під час дослідження етнонаціонального фактора. *Вісник Львівського університету*. Серія: філософсько-політологічні студії. 2018. Вип. 18. С. 390–396.
1343. Червеняк К. Політизація етнічності: фактор етнополітичного конфлікту чи стабільності? *Політика і державне управління: Тези доповідей 70-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. С. 38–40.
1344. Червеняк К. Потенційні загрози етнополітичній стабільності України. *Українське Державотворення: альманах*. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2019. Вип. 1. С. 9–15.
1345. Червеняк К. Поширення української мови – чинник національної консолідації у поліетнічних регіонах України. *Європа і політика*: Матеріали науково-практичної конференції «Україна – ЄС: двосторонні відносини у контексті загострення гібридної війни, конфлікту політик пам'яті та забезпечення прав національних меншин» (м. Ужгород, 3 травня 2018 року). Ужгород, 2018. С. 110–116.
1346. Червеняк К. Причини виникнення та реалізації етнополітичних загроз у сучасній Україні. *Регіональні студії*. 2018. Вип. 14. С. 63–69.
1347. Червеняк К. Проблеми та перспективи інтеграції національних меншин в українське етнокультурне середовище. *Соціально-гуманітарний вісник*:

- Збірник наукових праць. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2020. Вип. 34. С. 151–153.
1348. Червенияк К. Проблеми та перспективи національної консолідації поліетнічних регіонів України: на прикладі Автономної Республіки Крим. *Науковий вісник Карпатського університету імені Августина Волошина*: Збірник наукових праць. Ужгород, 2020. Випуск 1. С. 178–185.
1349. Червенияк К. Реалізація державної етнонаціональної політики на місцях: пропозиції для удосконалення. *Регіональна політика: політико-правові засади, урбаністика, просторове планування, архітектура*: Збірник наукових праць. Вип. V. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 22 листопада 2019 р.). Київ–Тернопіль: «Бескиди», 2019. Ч. 1. С. 149–153.
1350. Червенияк К. Роль поліетнічності в процесі національної консолідації України. *Україна–Цивілізація*. Том 6: Консолідація української держави, нації та церкви: зовнішні та внутрішні чинники. Ужгород: Видавничий відділ КаУ, 2017. С. 188–192.
1351. Червенияк К., Токар М. Громадські організації на захисті прав національних меншин: Пізнай багатонаціональне Закарпаття. Вправа 7. *Пізнання змінює сприйняття*: Навчально-методичний посібник; За заг. ред. М. Токаря. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2018. С. 78–80.

Я

1352. Як написати дипломну роботу: Методичні рекомендації / М. Зан, Ю. Остапець, І. Стряпко, М. Токар. Ужгород: УжНУ, 2014. 90 с.

ІНШОМОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ

1. Aslanov S. Local Self-Government in Conditions of Decentralization Factor of Ethnonational Development in the Conditions of Decentralization Policy in Ukraine. *Public Management and Administration at the Present Stage of State-Building: Abstract Proceedings of FAI-PMASSB 2021*. Vol. 6 (ii), 2021. P. 13–14.
2. Cherveniak K. Digitalization as a Public Management Innovation. *Public Management and Administration at the Present Stage of State-Building: Abstract Proceedings of FAI-PMASSB 2021*. Vol. 6 (ii), 2021. P. 86–87.
3. Fedinec Cs., Tokár M. Kronológia 1914 – 1939. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 136–147.
4. Haydanka Ye., Martinkovich M. Socio-Political Fragmentation and Peculiarities of Transboundary Cooperation of the Highest Self-government Body (on the Example of the Trnava Region of the Slovak Republic). *Гілея*. 2017. Випуск 126. С. 483–487.
5. Haydanka Ye., Tokar M. The Peace Treaty between Byzantine and the Kievan Rus in the light of the Development of Christianity and Sociopolitical Institutes on the Ancient Ukrainian Lands. *Christianity and Economics: Proceedings 8th International Scientific Conference Papers (Georgia, Batumi, 5–6 September 2015)*. Eds. by Revaz Gogokhia, Giorgi Shikhashvili. Tbilisi-Batumi, 2015. P. 191–193.
6. Haydanka Ye. Authoritarization or Democratization: Directions of Electoral Processes in present-day Slovakia. *Journal of Comparative Politics*. 2021. Vol. 2. July. P. 4–16.
7. Haydanka Ye. Central Executive Bodies in the Czech Republic During the Decentralization and Regionalisation Processes. *Грани*. 2016. № 10 (138). С. 55–59.
8. Haydanka Ye. Decentralization in Slovakia: Perspectives from the Trnava Region. *Economic Profile*. 2021. Volume 16, Issue 1(21). P. 116–123.
9. Haydanka Ye. Decentralization of Management Systems in the Transitional Countries (on the Example of the Czech Republic, Ukraine and China). *Sino-Ukrainian humanitarian Cooperation in Concept «One Zone–One Way»: International Scientific-practical Conference Papers (China, Tianjin, 15–16 December 2016)*. City Tianjin People’s Republic of China, 2017. P. 22–25.
10. Haydanka Ye. Electoral and Citizen’s View on Euroscepticism in Transitional Society: the Case of the Czech Republic. *On-line Journal Modelling the New Europe*. 2020. No. 33. P. 111–133.
11. Haydanka Ye. Problems of the Economic Freedom Level in Ukraine in Transit. *Christianity and Economics: Proceedings 9th International Scientific Conference*

- Papers (Georgia, Batumi, 22-23 October 2016). Eds. by Revaz Gogokhia, Giorgi Shikhashvili. Tbilisi-Batumi, 2016. P. 211–214.
12. Haydanka Ye. The Dynamics of Political Regime in Modern Ukraine: Empirical Dimension. *Studia Humanitatis*. 2015. № 4. URL: <http://st-hum.ru/sites/st-hum.ru/files/pdf/haydanka.pdf>.
 13. Haydanka Ye. Trajectories of Democratic Transits in the Visegrad Group: Between Theory and Practice. *Euro Polity*. 2021. Vol. 15. No 1. P. 177–203.
 14. Haydanka Ye. Transformation and Quality of the Government in the Slovak Republic. *Byrokracia verzus vedomostná organizácia v prostredí verejnej správy: Zborník príspevkov z vedeckej konferencie konanej 14.11.2019, Košice*. Denisa Rovenská, Eliška Župová (Eds.). Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2019. S. 107–113.
 15. Haydanka Ye. Urgent Decentralization Problems in the Czech Republic at a Regional Level: Political, Administrative and Sociological Dimensions. *Public Policy and Administration*. 2020. Vol. 19. No 2. P. 253–265.
 16. Kichera N. Democratic principles of ethno-politics of the Republic of Poland and the Slovak Republic: Experience for Ukraine. *Občianska Spoločnosť Kam kráčaš demokracia*. Košice, 2018. P. 253–264.
 17. Kichera N. Ensuring and protecting the rights of national minorities in the Visegrad countries (on the example of Slovakia). Pogranicze. *Polish Borderlands Studies*. 2020. 8(1), P. 21–38. URL: <https://doi.org/10.25167/ppbs1850>
 18. Kichera N. Мова як етноідентифікаційний маркер меншин у Східній Словаччині (на прикладі русинської національної меншини). *Theologos: theological revue*. 2018. №1. ročník XX. S. 226–234.
 19. Ključkovič A. Osobitosti opozičného hnutia na Ukrajině v kontexte protikomunistického odboja v krajinách strednej a východnej Európy (v 60. a 80. rokoch 20. storočia). *Protikomunistický odboj v strednej a východnej Európe. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie (14–16. novembra 2011) / zost. P. Jašek*. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2012. S. 164–170.
 20. Ključkovics A. Az ukrajnai pártok működésének politikai-jogi keretei. *Regio. Kisebbség, Politika, Társadalom*. Budapest, 2006. Vol. 17. No. 2. P. 3–7.
 21. Ključkovič A. Dudinská, Irina – Dudinský, Vladislav (eds.): Idea tolerancie II. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove, 2014. *Annales Scientia Politica. Prešov: Prešovska univerzita v Prešove, Inštitút politológie*. 2015 (Roč. 4). Č. 1. S. 80–82.
 22. Ključkovič A. Osobitosti politickej kultúry súčasnej ukrajinskej spoločnosti. *Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešoviensis*. Politologicky zborník 6 (AFPh PU 250/332). Prešov, 2009. S. 447–453.
 23. Ključkovič A. Regionálne črty politickej kultúry a volebného správania občanov Ukrajiny: regionalizácia alebo separácia? *Annales Scientia Politica*. Prešov, 2014. Roč. 3. Č. 1. S. 15–19.
 24. Ključkovič A. Немецкая модель «партийно-государственной демократии». *Annales Scientia Politica*. Prešov, 2015. Roč. 4. Č. 1. S. 67–73.
 25. Ključkovič A. Проблема толерантности в обществах с фрагментарной политической культурой (на примере Украины). *Zborník abstraktov z*

- medzinárodnej vedeckej konferencie «Idea tolerancie a intolerancie. Teória a prax» (2–3. október 2014). 12. ročník Prešovských politologických dní. Prešov, 2014. S. 10.*
26. Kľučkovič A. Структурні зміни в партійній системі Словачької Республіки в контексті сучасних викликів. Structural changes in party system of the Slovak Republic in the context of contemporary challenges. *Politologická analýza regionálnych volieb 2017 na Slovensku. Zborník* / ed.: I. Dudinská, M. Cirner, G. Székely. Prešov: Vydavateľstvo PU, 2018. Vyd. 1. S. 94–102.
 27. Kumar H. Decentralization – A Factor of the Unity of the State and Society. *Public Management and Administration at the Present Stage of State-Building: Abstract Proceedings of FAI-PMASB 2021. Vol. 6 (ii), 2021. P. 23–24.*
 28. Lendel M. Security Challenges of Language Politics' Discussion between Ukraine and Hungary: The Case of Transcarpathia Region. *The European Union and the Eastern Partnership: Security Challenges* / V. Cucurescu, C.E. Pacheto Amaral, G. Gabrichidze, I. Horga, A. Kruglashov, E. Latoszek, M. Pachoska. Chişinău-Cernăuți-Tbilisi: ECSA Moldova, 2018. P. 493–510.
 29. Lendel M. Trouble with Ukraine? Future of the Neighbour Relations with Central European Countries? Enhancing cross-border cooperation between the European Union and Ukraine with regard to regional development, investments and social capital development in the cross-border region / Ed. V. Benc. Presov: Slovak Foreign Policy Association, 2014. P. 25–30.
 30. Lendel M. Bilateral Relations at the Border: The Experience of Interregional Cooperation Between Ukrainian and Hungarian Territories. *Ukraine and Its Western Neighbors* / ed. by James Clem and Nancy Popson, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Kennan Institute, Harvard Ukrainian Research Institute, 2000. P. 25–36.
 31. Lendel M., Nedelcu H., Panchuk D. Foreign Interference in the Zakarpattia Region of Ukraine: The 2019 elections and beyond. *New Eastern Europe*. URL: <https://neweasterneurope.eu/2020/05/06/foreign-interference-in-the-zakarpattia-region-of-ukraine-the-2019-elections-and-beyond/>
 32. Lendel M. International Standards of Citizens Assessment of Public Administration and Local Government Reform in Ukraine After 2014. *Public Policy and Administration*. 2019, Vol. 18 (32), P. 314–326.
 33. Lendel M. Mechanizmy predchadzania nelegalnej migracii cez Ukrajinsko-Slovensku hranicu a standardy tolerancie. *Nelegalna migracia na Slovensko-Ukrajinskej Schengenskej hranici* / Ed. L. Chabreck. Bratislava, December 2016. P. 28–34.
 34. Lendel M. Migration of Ukrainians to Central European countries in the context of the Postmaidan internal and international crisis. *Public Policy and Administration*. 2016. Vol. 15. No 4. P. 549–563.
 35. Lendel M. Migration to V4 Countries: A Ukrainian Perspective. *Current Migration Trends in V4 Countries: Focus on Migration From Ukraine* / Ed. V. Benc. Presov: Research Centre of the Slovak Foreign Policy Association, 2015. P. 9–19.
 36. Lendel M. Outcomes and future of the Eastern Partnership: a Ukrainian

- perspective. *International Issues & Slovak Foreign Policy Affairs*. Vol. XXVIII. No. 1–2/2019. P. 30–46.
37. Lendel M. Political, Social and Economic contexts of Ukrainian migration to Central Europe during the armed conflict with Russia. URL: <http://crossborderproject.eu/publications/political-social-and-economic-contexts-of-ukrainian-migration>.
 38. Lendel M. Regional Policy in Ukraine: Between the Challenges of Europeanization and Domestication. *Regions: Newsletter of the Regional Studies Association*, Seaford, United Kingdom. 2002. June. P. 24–28.
 39. Lendel M. Security Challenges to Central European Bordering Territories: View from the Transcarpathian Region of Ukraine. *Securitologia*. 2015. № 1. P. 61–73.
 40. Lendel M. Security in the Area of the Cross-Border Cooperation Programme Poland-Belarus-Ukraine: Scientific Papers of the International Scientific Conference / Ed. L. Buller, M. Lendel. Uzhhorod, Publishing House of Uzhhorod National University «Hoverla», 2019, 200 p.
 41. Lendel M., Bula S. Samorzad lokalny na Ukrainie: orma, ktora nie stala sie trescia. *Politeja Pismo Studiow Miedzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellonskiego*. 2015. Krakow. NR 2 (34/1) Studia Ukrainskie. P. 93–106.
 42. Lendel M., K. Brenzovych, M. Tsalan. Cross-Border Cooperation Between Slovakia and Ukraine/ Volume I: Impact of EU relations with Ukraine. V. Benc, M. Lendel, K. Brenzovych, M. Tsalan and others. Presov 2019. 198 p. (Chapter 3: Economic integration of Ukraine with the EU: an impact of the Deep and Comprehensive Free Trade Area, 2016–2018. P. 78–98).
 43. Lendel, M., Keretsman V. The System of Local Government and Regional Administration in Ukraine in the Context of Public Administration Reform, 2000. URL: <http://www.nispa.sk>
 44. Lendel M. (Petskar M.), Palinchak M. The Law Regulation of the Interdomination Conflicts. *Матеріали науково-практичної конференції «За міжконфесійну злагоду»*. Ужгород: Ужгородський державний університет, Програма «Центр державного та місцевого управління», Закарпатська обласна державна адміністрація, 1996. С. 49–53.
 45. Lendel M., Maradyk N., Melehanich H. Migration Processes in Ukraine as a Factor of Ukrainian-Slovak Borderland Development in 2014–2016: *Policy paper*. Bratislava, 2017. 28 p.
 46. Ostapets Yu. Kárpátalja politikai szervezetei (1991 – 2009). *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 448–464.
 47. Ostapets Yu. Kronológia 1990 – 2009. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti

- Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 534–544.
48. Ostapets Yu. Politikai folyamatok Kárpátalján (1991 – 2009). *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Cserniczkó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 377–393.
 49. Ostapec Y. Perspektíva vývoja stranického systému Ukrajiny v kontexte parlamentných volieb. *Annales Scientia Politica*, Roč. 2, Č. 1, 2013. S. 71–75.
 50. Ostapec Y. Społeczno-polityczny rozwój Zakarpacia (1991–2014). *Politea-Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego*. 2015. № 34 / 1. S. 143–161.
 51. Ostapets Y. Participation of National Minority Groups in the Election Process: International Practice and Ukrainian Political Practice (by the Example of the Transcarpathian Region). *Rozwoy polityczny i społeczny państw Europy środkowej i wschodniej*. Seria wydawnicza: Nauki polityczne. Europeistuka. Kutno, 2013. S. 199–207.
 52. Ostapets Yu. Party System of Ukraine: Characteristics of the Main Periods of Development (1991–2019). *The Level of Efficiency and the Need for the Influence of Social Sciences on the Development of Modern Civilization: Collective monograph* / K. S. Brenzovych, Yu. O. Ostapets, M. M. Palinchak, M. I. Tsalan, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2020. P. 20–38.
 53. Surnina-Dalekorey O. Political Participation of Women in Central and Eastern Europe: Comparative Analysis. *Politicus*. 2019. № 4. P. 62–69
 54. Surnina-Dalekorey O. Political participation of Women in Slovakia and Poland in the Context of Modernization of the Political System. *1989 – 2019: 30 rokov zmien: kam kráčaš demokracia* / eds. Jana Šutajová, Gabriel Eštok, Alexander Onufrák. Košice: Vydavateľstvo ŠafárikPress, 2021. S. 319–337.
 55. Surnina-Dalekorey O., Gychka N. Ukraine and the Visegrad: Ways of Interaction. *Ukraine and the Visegrad Four: Towards a Mutually Beneficial Relationship*. Bratislava: Research Center of the Slovak Foreign Policy Association, n. o. (RC SFPA), 2010. P. 128–152.
 56. Tokar M. «Carpathia» and Renaissance of Regional Historical and Cultural Heritage in Transcarpathia (Zakarpattia, Ukraine). *Innovative Methods in Education and Research*. Praha, 2015. P. 27 – 31.
 57. Tokár M. Bankok és hitelszövetkezetek. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Cserniczkó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 58 – 60.

58. Tokár M. Gazdaságpolitika és társadalomfejlődés. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 54 – 58.
59. Tokar M. Political Passport of Zakarpattia (Ukraine): a Brief History of Survival of the Region in Central Europe. *Закарпаття в незалежній Україні (1991 – 2016): до 25-річчя проголошення незалежності України: науково-популярний нарис*; Під заг. ред. Маріана Токаря; Автор. колект.: М. Басараб, Р. Жиленко, М. Зан, В. Кічера, Ю. Остапеч, Г. Попович, В. Тарасюк, М. Токар, С. Федака, В. Химинець, Ф. Шандор; Відп. за вип. Маріан Токар / АДРС «Карпатія»; НДІ політичної регіоналістики УжНУ. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. С. 262 – 281.
60. Tokár M. Politikai pártok és civil szféra. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 63 – 79.
61. Tokar M. Problemy stranickeho budovania v podmienkach formovania štatnosti Karpatskej Ukrajiny. *Karpatská Ukrajina (1938 – 1939): Zbornik prispievkov z medzinárodnej vedeckej konferencie venovanej 70-vyročiu vyhlásenia štátu Karpatská Ukrajina v Prešove 5 marca 2009 roka*. Prešov – Užhorod, 2010. S. 322 – 328.
62. Tokar M. The Importance of Mechanisms of Public Administration in Community Management. *Public Management and Administration at the Present Stage of State-Building: Abstract Proceedings of FAI-PMASSB 2021*. Vol. 6 (ii), 2021. P. 15–16.
63. Tokar M. Zmena sociálnych javov u detí, ktoré prežili vojnový konflikt na východe Ukrajiny a pomoc mimovládnych organizácii. *Zbornik z odbornej konferencie s medzinárodnou účasťou «Trauma v detstve... Čo ďalej?» (Piešťany, 25–26 septembra 2019)*. Warszawa. 2020. pp. 60 – 67. URL: https://detstvobeznasilia.gov.sk/web_data/content/upload/subsubsub/8/zbornik-piestany-2020-1-b5obalka-1.pdf.
64. Tokár M., Fedinec Cs. A csehszlovák állam integráló politikája. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 48 – 51.

65. Tokár M., Ferko O. A magyar, zsidó és német nemzeti kisebbség szervezetei Kárpátalján a 1919 – 1939 között. Ungvár, 2008. 100 c.
66. Tokár M., Pánov Á. Közigazgatás. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 51 – 54.
67. Tokar M. Rebranding Non-Governmental Organizations of National Minorities in Democratic Countries: a Vision of Ukrainian Researchers. *Agathos. An Internathional Review of the Humanities and Social Science*. Volume 11, Issue 2/2020. P. 297 – 306.
68. Tokar M., Varenia N., Kulchii I. Conceptual Model of the System of Modern Communications in Public Governance. *Public Administration and Law Review*. 2020. Vol. 4. URL: <https://public.scnchub.com/palr/index.php/palr/issue/archive>
69. Vehes M., Tokár M., Ostapets Yu., Fedinec Cs. Az ismeretlen ismerős Kárpátalja. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 15–18.
70. Vehes M., Tokár M. A müncheni egyezmény. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 91–93.
71. Vehes M., Tokár M. Komáromi tárgyalások. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 93–94.
72. Vehes M., Tokár M. Az első bécsi döntés. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 94–95.

73. Vehes M., Tokár M. Az első kárpátaljai kormány tevékenysége. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 95–98.
74. Vehes M., Tokár M. A második kárpátaljai kormány tevékenysége. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 98–100.
75. Vehes M., Tokár M. Galícia és Kárpáti Ukrajna. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 100–102.
76. Vehes M., Tokár M. Kárpáti Ukrajna politikai rendszere és választások a szojmba. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 102–106.
77. Vehes M., Tokár M. Kárpáti Ukrajna függetlenségének kikiáltása. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 106–107.
78. Vehes M., Tokár M. Kárpáti Ukrajna egyházi ügyi. *Kárpátalja 1919 – 2009 történelem, politika, kultúra*. Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinszkij Román, Osztapec Jurij, Szarka László, Tokar Marian / Magyar Tudományos Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, Budapest; Ungvári Nemzeti Egyetem Politikai Regionalizmus Kutatóintézete, Ungvár. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete, 2010. Old. 117 – 119.
79. Vehesh M. Carpathian Ukraine: from autonomy to independence. *Carpathian Ukraine in the Central European Political Crisis on the Eve of World War II:*

- Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, M. M. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. P. 5–30.
80. Vehesh M. Conclusions. *Carpathian Ukraine in the Central European Political Crisis on the Eve of World War II*: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, M. M. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. P. 179–182.
 81. Vehesh M. Conclusions. *Church, Spirituality, Nation: the Ukrainian Greek-Catholic Church in the Social Life of Ukraine*: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, M. M. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. P. 187–189.
 82. Vehesh M. Conclusions. *Metropolitan Andrey Sheptytsky and the Greek Catholic in Eastern Galicia and Transcarpathia*: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, Ye. B. Kish etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2019. P. 170–171.
 83. Vehesh M. Introduction. *Carpathian Ukraine in the Central European Political Crisis on the Eve of World War II*: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, M. M. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. P. 2–5.
 84. Vehesh M. Introduction. *Church, Spirituality, Nation: the Ukrainian Greek-Catholic Church in the Social Life of Ukraine*: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, M. M. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. P. 2–4.
 85. Vehesh M. Introduction. *Metropolitan Andrey Sheptytsky and the Greek Catholic in Eastern Galicia and Transcarpathia*: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, Ye. B. Kish etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2019. P. 2–3.
 86. Vehesh M. Religion and Church in Carpathian Ukraine. *Metropolitan Andrey Sheptytsky and the Greek Catholic in Eastern Galicia and Transcarpathia*: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, Ye. B. Kish etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2019. P. 113–125.
 87. Vehesh M. The UGCC in the Light of Historiographical Work and Documents. *Church, Spirituality, Nation: the Ukrainian Greek-Catholic Church in the Social Life of Ukraine*: Collective monograph / M. M. Vehesh, M. M. Palinchak, V. V. Marchuk, M. M. Kontsur-Karabinovych etc. Lviv – Torun: Liha-Pres, 2020. P. 5–31.
 88. Vehesh M., Vidnyanskyj S. Some Aspects of State-Building Processes in Carpathian Ukraine on the Eve of the Second World War. *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки*. Вип. 29: міжвідомчий збірник наукових праць. Відп. ред. С. В. Віднянський. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2020. С. 201–225.
 89. Vehesh I. Contribution to the Consolidation of the State-unifying Forces (first decades of the XX century). *Church, Spirituality, Nation: the Ukrainian Greek-Catholic Church in the Social Life of Ukraine*: Collective monograph. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2020. P. 67–102.
 90. Vehesh I. Educational, Cultural and Scientific Activity of Metropolitan Andrey Sheptytsky. *Metropolitan Andrey Sheptytsky and the Greek Catholic Church in*

- Eastern Galicia and Transcarpathia*: Collective monograph. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2019. P. 58–82.
91. Vehesh I. International Support of Carpathian Ukraine by the Organizations of Ukrainian Emigration. *Carpathian Ukraine in the Central European Political Crisis on the Eve of World War II*: Collective monograph. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2020. P. 136–160.
 92. Vehesh I. The Concept of Borders in the Discourse of the Modern Political Science. *Kriza parlamentarizmu? Kam Kráčaš demokracia?* / Ed. Tomáš Koziak, Gabriel Eštok, Alexander Onufrák. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2017. P. 351–358.
 93. Vehesh I., Vehesh M. Geopolitical thought of Ukraine at the end of XIX – in the first half of XX century. Through the Prism of State Formation. *Regionálna revue / Regional Revue*, No.2, Vol 1. Vydavateľ: Merci, n.o., Komenského 12, Trebišov, Slovenská republika, 2020. P. 71–98.
 94. Vehesh M., Ostapets Yu. (Вегеш М., Остапеч Ю.). Principiile constituirii sistemului electoral al Ucrainei (1991-2002). *Cultura materiala si spirituala din Bazinul Tisei Superioare. Influenta populatiei germane asupra culturii celorlaltor etnii din regiune* / Coordonatori: Dr. Hans Gehl, Dr. Viorel Ciubota. Editura Muzeului Satmarean, 2003. P. 163–170.
 95. Zan M. Etnicai folyamatok Kárpátalján. *Kárpátalja 1919–2009 történelem, politika, kultúra* / Főszerkesztő: Fedinec Csilla, Vehes Mikola; [Szerkesztőbizottság: Csernicskó István, Oficinnszkij Román, Osztapec Juij, Szarka László, Tokar Marian]. Budapest: Argumentum MTA Etnikai-nemzeti Kisabbségkutató Intézete, 2010. O. 441–448.
 96. Zan M. Germanii din Transcarpatia (1989-2001). Aspecte de dezvoltare etnosocială și etnoculturală / Die Deutschen in Transkarpatien (1989–2001). Soziale und ethnokulturelle Aspekte. *Cultura materială și spirituală din Bazinul Tisei Superioare. Influența populației germane asupra culturii celorlaltor etnii din regiune / Materielle und geistige Volkskultur des Oberen Theißbeckens. Einfluss der deutschen Bevölkerung auf die anderen Ethnien der Region* / Coordonatori: Dr. Hans Gehl, dr. Viorel Ciubotă. Satu Mare – Tübingen: Editura Muzeului Sătmărean, 2003. P. 143–149.
 97. Zan M. Hungarian education in Ukraine: how to find a balanced approach? *International Centre for Ethnic and Linguistic Diversity Studies*. Дата оновлення: 08.01.2018. URL: http://www.icelds.org/2018/01/08/hungarian-education-in-ukraine-how-to-find-a-balanced-approach/?fbclid=IwAR2P77wX1IOP4tBDcH1y-pYxXsAhZEUnsWxJaLIKY1gzF9Ht4Wt_8h8D-_0
 98. Zan M. The 2019 Ukrainian parliamentary election: why did ethnic Hungarian candidates fail in Transcarpathia? *International Centre for Ethnic and Linguistic Diversity Studies*. Дата оновлення: 12.08.2019. URL: <http://www.icelds.org/2019/08/12/the-2019-ukrainian-parliamentary-election-why-did-ethnic-hungarian-candidates-fail-in-transcarpathia/>
 99. Zan M., Horvat I.L. Evoluția rutenismului în Transcarpatia (1991 – 2001). *Satu Mare. Studii și comunicări. Seria Istorie – Etnografie – Artă*. XXV / II. 2008. Satu Mare: Editura Muzeului Sătmărean, 2008. P. 291–308.

100. Zan M., Marchevsky O. Činnosť, funkcie a perspektivy rozvoja narodnostnych profesionalnych divadelnych suborov na Slovensku a Ukrajine z pohľadu verejnej spravy / Діяльність, функції та перспективи розвитку національних професійних театральних колективів Словаччини та України з точки зору державного управління. Bratislava, Prešov: Vyskumne centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnu politiku, 2017. 20 s. (слов., укр. м.).
101. Zan M., Selemba M. Fenomen «peresicnikov»: vyzva pre efektívny pohranicny styk s EU / Феномен «пересічника»: виклик ефективності прикордонному руху з країнами Європейського Союзу. Bratislava, Prešov: Vyskumne centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnu politiku, 2017. 32 s. (слов., укр. м.).
102. Zan M.P., Marhevský O. Profesionalne divadelne subory narodnostnych menšin na Slovensku a Ukrajine. *Annales Scientia Politica*. 2017. Vol. 6. № 1. P. 63–73.
103. Zan M., Hvozdyak O. (2019). Ethno-cultural renaissance and public representation of German national minority in Transcarpathian Region after 1989. *Skhidnoievropeyskyi Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin]*, 13, 168–178. doi: 10.24919/2519-058x.13.188687
104. Асланов С. Классификация типов этнополитической стабильности. *Leges et Viata*. 2015. № 7/3 (283). P. 2–5.
105. Асланов С. Классификация типов этнополитической стабильности: вертикальная мобилизационная и горизонтальная автономная. *Право и политика*. 2015. № 1. С. 66–69.
106. Асланов С. Коалиционная политика как фактор ослабления посреднической функции политических партий (на примере Германии). *Вестник Томского государственного университета*. Философия. Социология. Политология. 2018. № 44. С. 199–204.
107. Асланов С. Миграционная политика Италии как индикатор нерешенности миграционного вопроса в ЕС. *Вестник Томского государственного университета*. Философия. Социология. Политология. 2020. № 56. С. 235–242.
108. Буркало В. Методологические вопросы исследования влияния НТР на изменение структуры рабочего класса. *Научные разработки и достижения молодых ученых – народному хозяйству*. Ужгород, 1989. С. 176.
109. Буркало В. НТР и социально-психологические противоречия структуры рабочего класса. *Новые разработки в области естественных и гуманитарных наук*. Ч. 1. Ужгород, 1990. С. 284–293.
110. Буркало В. Противоречивое влияние НТР на социальное развитие рабочего класса. *Analiza protivorecena v dinamice vyvinu socialistickej spoloxnosti*. Presov, 1989. S. 141–143.
111. Буркало В. Системный подход к изучению структурных изменений внутри рабочего класса. *Тезисы докладов II обласной конференции молодых ученых и специалистов 28–30 окт. 1989 г. «Научные разработки и достижения молодых ученых – народному хозяйству»*. Ужгород, 1989. С. 129–133.
112. Гайданка Е. Децентрализация поставторитарного государства в Чехии: теоретические и эмпирические аспекты. *Studia Humanitatis*. 2017. № 3. URL: http://st-hum.ru/sites/st-hum.ru/files/pdf/haydanka_0.pdf.

113. Гайданка Е. Либерализация государственного режима в условиях кризиса социализма: словацкий контекст (середина 1980-х – 1992 гг.). *Научный диалог*. № 8. С. 367–382.
114. Гайданка Е. Общественное и политическое пространство децентрализованных процессов в Трнавском крае Словакии. *Вестник Томского государственного университета*. 2019. № 444. С. 101–109.
115. Гайданка Е. Партийные аспекты генезиса региональной политической элиты: пример коммунальных выборов в Трнаве. *Парламентаризм: региональное измерение*: Материалы IV Международной конференции. Под ред. А. И. Щербинина, М. В. Подрезова, В. Г. Скочиловой. Томск: Издательский Дом Томского государственного университета, 2019. С. 37–39.
116. Гайданка Е. Системные экономические преобразования в Польше: на рубеже XX–XXI вв.: предпосылки и результаты трансформации. *Современные проблемы социально-экономического развития и информатизации: новые вызовы и перспективы*. Кутаиси: Кутаисский государственный университет, 2013. С. 62–65.
117. Гайданка Е. Трансформация системы экономических отношений в посткоммунистический период как этап консолидации демократии (на примере Польши, Венгрии и Словакии). *Проблемы устойчивого развития экономики: реальность и перспективы*. Кутаиси: Кутаисский государственный университет, 2012. С. 221–225.
118. Гайданка Е. Фрагментация политико-партийного пространства на региональном уровне: контекст местных выборов в Чешской Республике. *Вестник Томского государственного университета*. Философия. Социология. Политология. 2018. № 45. С. 184–193.
119. Гайданка Е. Чешский опыт фискальной децентрализации. *Modern Marine Technologies, Social-Economic Development Problems and Ways of Solving Them: Proceedings International Scientific Conference Papers (Georgia, Batumi, June 24, 2019)*. Batumi: Batumi Navigation Teaching University, 2019. P. 114–120.
120. Гайданка Е. Электоральные разграничения и фрагментация регионов Словакии (кейс парламентских выборов 1990 – 2020 гг.). *Регионоведение*. 2021. Т. 29. № 2. С. 230–249.
121. Зан М. Евреи Закарпатье в 1989 – 2001 гг. (этнодемографические и этнокультурные процессы): *Материалы Двенадцатой Ежегодной Международной Междисциплинарной конференции по иудаике. Часть 1.* / Академическая серия. Выпуск 18. Москва, 2005. С. 397–411.
122. Зан М. Евреи Закарпатье в 1989–2001 гг. (этнодемографические и этнокультурные процессы). *Одиннадцатая ежегодная международная конференция по иудаике*. 3–5 февраля 2004 г.: Тезисы докладов. Еврейское национальное самосознание. Социология. Демография. Королево, 2004. С. 9–10.
123. Зан М. Институционализация русинского движения на Закарпатье: факторы становления, эволюция, перспективы исследования. *Общество и этнополитика*: Материалы Междунар. научно-практ. Интернет-конф. 1

- апреля – 15 июня 2008 г.; СибАГС; Центр соц.-полит. исслед. и проектов; Центр социолог. и политолог. образования Ин-та социологии / Под ред. Л.В. Савинова. Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2008. С. 139–144.
124. Зан М. Межэтнические отношения в жудеце Марамуреш (этносоционическая гипотеза изучения проблемы). *Conferința internațională «România și Russia în sistemul european de după 1989»*. Abstracte. 6–8 noiembrie 2008. Cluj-Napoca: Universitatea Babeș-Bolyai, 2008. P. 27–30.
125. Зан М. Неорусинство в Закарпатье: между политической клиентелой и геополитическими ориентациями. *Общество и этнополитика: Материалы Девятой Междунар. науч.-практ. Интернет-конф. (1 июня – 1 октября 2016 г.) и Десятой Междунар. науч.-практ. Интернет-конф. (1 июня – 1 октября 2017 г.)* / РАНХиГС, Сиб. ин-т упр. ; под науч. ред. Л. В. Савинова. Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2018. С. 142–148.
126. Зан М. Толерантность / интолерантность в общественно-политической жизни национальных меньшинств Закарпатья. *Zbornik abstraktov z medzinárodnej vedeckel konferencie «Idea tolerancie a intolerancie. Teoria a prax»*. Presov, 2014. P. 23–24.
127. Зан М. Упрощенная процедура вступления в гражданство Венгрии как вызов этнополитической безопасности Украины. *Общество и этнополитика: материалы Седьмой Междунар. науч.-практ. Интернет-конф., 1 мая – 1 июня 2014 г.* / РАНХиГС, Сиб. ин-т упр., под науч. ред. Л. В. Савинова. Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2015. С. 140–147.
128. Зан М., Леньо П. Этноязыковой либерализм Украины в контексте этнополитической практики стран Центрально-Восточной Европы. *Общество и этнополитика: материалы Второй Междунар. науч.-практ. Интернет-конф. 1 апреля – 15 июня 2009 г.* / СибАГС; под ред. Л.В. Савинова. Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2009. С. 156–162.
129. Кичера Н. Деструктивный потенциал русинского движения в Украине и его влияние за рубежом. *Государственное и муниципальное управление в XXI веке: теория, методология, практика* / Под общ. ред. С.С. Чернова. Новосибирск: Издательство ЦРНС, 2014. С. 10–15.
130. Кичера Н. Особенности этнополитики стран Центральной и Юго-Восточной Европы (на примере Словакии и Сербии). *Общество и этнополитика* / РАНХиГС, Сиб. ин-т упр.; под науч. ред. Л. В. Савинова. Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2018. С. 33–38.
131. Кичера Н. Русинское меньшинство в Сербии: этнополитический аспект. *Общество и этнополитика* / Под научн. ред. Л. В. Савинова. Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2013. С. 138–148.
132. Кичера Н., Сурнина-Далекорей О. Украина – Вышеград: политический диалог. *Международные отношения и интеграционные проекты на постсоветском пространстве: Материалы Международной научно-практической конференции (г. Днепрпетровск, 18–19 мая 2012 г.): в 2-х частях. Ч. 1.* Дніпропетровськ: Інновація, 2012. С. 78–81.
133. Ляпко И., Колодий М. Понятие «война» как отображение гендерной стереотипизации. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія:*

- Політологія. Соціологія. Філософія. Вип. 7–8. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2007. С. 271–276.
134. Марина В. Румыны Марамороша-Закарпаття в исторической литературе. *Carpatica – Карпатика*. Выпуск 11: Проблеми історії та етнографії України. Ужгород: Колір-прінт, 2001. С. 40–48.
135. Марина В. Этнокультурный ренесанс румынов Закарпаття. *Матеріали науково-практичної конференції «Державне регулювання міжетнічних відносин в Закарпатті»*. Ужгород: Патент, 1997. С. 110–113.
136. Остапец Ю. Между Сциллой национализации и Харибдой регионализации: особенности развития партийной системы Украины. *Полития*. 2019. № 4. С. 154–175.
137. Остапец Ю., Ключкович А. Особенности партийной системы Словакии в контексте парламентских электоральных циклов 2016–2020 гг. *Международная экономика и международные отношения*. 2021. Т. 65. № 3. С. 81–90.
138. Остапец Ю., Остапец И. Выборы как фактор толерантности / интолерантности в переходных обществах (на примере электоральных процессов в Украине). *Idea tolerancie II. Zbornik príspevkov* / I. Dudinská, V. Dudinský eds. Prešov: Vydavateľstvo PU, Grafotlač, 2014. S. 157–163.
139. Остапец Ю., Остапец И. Изменение акторной структуры и конфигурации партийной системы Украины по итогам президентских и парламентских выборов 2019 года. *Вестник Томского государственного университета*. Философия. Социология. Политология. 2019. № 52. С. 193–205.
140. Остапец Ю., Остапец И. Партийное структурирование региональных legislatures в Украине в результате местных выборов 2015 года. *Парламент: региональное измерение* / Материалы 4 Международной конференции, посвящённой 25-летию Законодательной Думы Томской области (Томск, 17–18 апреля 2019 г.). Томск, 2019. С. 134–138.
141. Токарь М. Еврейские политические партии в Подкарпатской Руси (1919 – 1938 гг.). *Материалы Десятой Международной Междисциплинарной конференции по иудаике*. Часть 1. Москва: Академическая серия, 2003. Выпуск 12. С. 133–143.

АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ ДІЮЧИМИ ПРАЦІВНИКАМИ КАФЕДРИ

1. *Асланов Стеллас Антипович. Політико-правові засади державної етнонаціональної політики в Україні: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.05 – етнополітологія та етнодержавознавство; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України Київ, 2010. 20 с.*
2. *Асланов Стеллас Антипович. Політико-правові засади етнополітичної стабільності держави в умовах глобальних викликів: автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.05 – етнополітологія та етнодержавознавство; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2016. 35 с.*
3. *Басараб Володимир Ілліч. Державотворча концепція та національно-патріотичні ідеї митрополита Андрея Шептицького: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 – історія України; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". Ужгород, 2019. 20 с.*
4. *Буркало Валентин Васильович. Основні тенденції структурних змін суб'єкта виробництва під впливом сучасного етапу НТР. автореф. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.11 – соціальна філософія. Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 1994. 18 с.*
5. *Вегеш Ігор Миколайович. Проблема об'єктності людини у сучасних концепціях масового суспільства: політологічний аналіз: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.01 – теорія та історія політичної науки; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2012. 20 с.*
6. *Вегеш Микола Миколайович. Карпатська Україна в 1938 – 1939 рр.: соціально-економічні і політичні аспекти: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 – всесвітня історія; Ужгородський держ. ун-т. Ужгород, 1994. 20 с.*
7. *Вегеш Микола Миколайович. Закарпаття в контексті центральноєвропейської політичної кризи напередодні Другої світової війни: автореф. дис. ... д-ра іст. наук: 07.00.02 – всесвітня історія; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. Київ, 1998. 30 с.*
8. *Гайданка Євгеній Іванович. Порівняльний аналіз моделей переходу до демократії країн Центрально-Східної Європи (на прикладі Польщі, Угорщини та Словаччини): автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2011. 20 с.*
9. *Гиря Володимир Іванович. Закарпаття та вплив угорського фактора на його політичний розвиток між двома світовими війнами (1918 – 1939*

- рр.): автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 – історія України; ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". Ужгород, 2010. 22 с.
10. *Зан Михайло Петрович. Етнічні процеси на Закарпатті (1989 – 2001 рр.):* автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.05 – етнологія; НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ, 2003. 20 с.
 11. *Кічера Надія Михайлівна. Русини в етнополітиці країн Центральної та Південно-Східної Європи:* автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2015. 20 с.
 12. *Ключкович Анатолій Юрійович. Партійна система Німеччини: політологічний аналіз механізму взаємодії органів державної влади та політичних партій (1990 – 2005 рр.):* автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2006. 21 с.
 13. *Ключкович Анатолій Юрійович. Еволюція моделі суспільно-політичного розвитку в Словацькій Республіці:* автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2020. 40 с.
 14. *Кумар (Глухова) Ганна Василівна. Механізми реалізації державної політики соціальними службами: досвід зарубіжних країн для України:* автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 – механізми державного управління; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів, 2011. 21 с.
 15. *Лендьел Мирослава Олександрівна. Політична взаємодія української етнічної групи та державної влади США в 1945 – 1991 рр.:* автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 – всесвітня історія; Ужгородський держ. ун-т. Ужгород, 1998. 18 с.
 16. *Лендьел Мирослава Олександрівна. Функціонування місцевої демократії у постсоціалістичних суспільствах Центральної і Східної Європи:* автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. Л., 2011. 36 с.
 17. *Майор Оксана Андріївна. Німецька модель федералізму: політико-інституційні особливості та практика функціонування:* автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2015. 20 с.
 18. *Марина Василь Васильович. Румуни Закарпаття: проблеми історії та етнокультурного розвитку:* автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 – всесвітня історія; Ужгородський ун-т. Ужгород, 1995. 24 с.

19. *Остапець Юрій Олександрович. Регіональні особливості парламентських виборів в Україні в умовах трансформації політичної системи суспільства (на прикладі Закарпатської області): автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2004. 22 с.*
20. *Остапець Юрій Олександрович. Електоральні процеси в Україні: загальнонаціональний та регіональний виміри: автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2016. 39 с.*
21. *Петрінко Віктор Степанович. Вплив "Політики" Арістотеля на становлення і розвиток європейської політичної думки: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2002. 20 с.*
22. *Сасин Ганна Володимирівна. Обґрунтування сучасного типу революцій в транзитному суспільстві на прикладі України: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2016. 20 с.*
23. *Стряпко Іван Олександрович. Товариство "Просвіта" і його роль в громадсько-політичному та культурному житті Закарпаття 1920 – 1939 рр.: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 – історія України; Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний ун-т". Ужгород, 2009. 19 с.*
24. *Сурніна-Далекорей Ольга Анатоліївна. Політична участь жінок країн Центральної і Східної Європи у період системної трансформації кінця ХХ – на початку ХХІ століття (на прикладі Словаччини, Польщі, Росії): автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2009. 20 с.*
25. *Токар Маріан Юрійович. Становлення і розвиток політичних партій Закарпаття в 1919 – 1939 рр.: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 – історія України; Ужгородський національний ун-т. Ужгород, 2004. 20 с.*
26. *Токар Маріан Юрійович. Державна політика сприяння розвитку громадських організацій в Україні: автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.02 – механізми державного управління; Ужгородський національний ун-т. ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом». Київ, 2004. 42 с.*
27. *Червеняк Кристина Тарасівна. Вплив етнонаціонального фактора на суспільно-політичні процеси в Україні: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути та процеси; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2019. 20 с.*

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ

ДОКТОРИ НАУК

АСЛАНОВ СТЕЛЛАС АНТИПОВИЧ – професор кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор політичних наук, професор.

E-mail: stellas.aslanow@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9933-4104>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=DF1OofgAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: етнополітологія та етнодержавознавство, державна етнонаціональна політика в Україні, політико-правові засади етнонаціональної безпеки як складової національної безпеки, сучасні виклики в контексті гібридної війни Росії проти України у сфері етнонаціональної політики.

Викладання навчальних дисциплін: Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування; Антикорупційна політика в органах публічної влади; Основи електронного урядування; Технології публічної політики і управління; Правове регулювання державної служби; Політологія.

ВЕГЕШ МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ – в.о. завідувача кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор історичних наук, професор.

E-mail: mykola.vegesh@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-1848-8839>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=0JvokrkAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: історія України, всесвітня історія, політична наука, геополітика.

Викладання навчальних дисциплін: Основи наукових досліджень; Політична географія і геополітика; Державотворчі процеси в Україні; Презентація наукових результатів та управління науковими проектами.

КЛЮЧКОВИЧ АНАТОЛІЙ ЮРІЙОВИЧ – професор кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор політичних наук, доцент.

E-mail: anatoliy.klyuchkovych@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-6573-6500>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=tZP6OiEAAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: вибори та партійні системи, політичні трансформації в Центральній Європі, словацька політика, німецька політика.

Викладання навчальних дисциплін: Загальна теорія політики; Політична соціологія; Політичний менеджмент і маркетинг; Системний аналіз і теорія політичних систем; Вступ до публічного управління та адміністрування; Основи менеджменту та маркетингу; Регіональна політика в країнах ЄС.

ЛЕНДЬБЕЛ МИРОСЛАВА ОЛЕКСАНДРІВНА – проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор політичних наук, професор.

E-mail: myroslava.lendel@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8077-0421>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=chLEMZAAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: політична наука, регіональна безпека, транскордонне співробітництво, європейська інтеграція.

Викладання навчальних дисциплін: Місцеве самоврядування; Управління транскордонними процесами; Регіональна політика та місцеве самоврядування у країнах Центральної Європи; Євроінтеграційні процеси в країнах Центральної і Східної Європи.

ОСТАПЕЦЬ ЮРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ – декан факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор політичних наук, професор.

E-mail: yuriy.ostapets@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-4955-9676>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=epvRp2sAAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: електоральні процеси в Україні та країнах Центрально-Східної Європи, особливості партійного будівництва в Україні та країнах Центрально-Східної Європи, трансформаційні процеси у посттоталітарних країнах і переходи до демократії.

Викладання навчальних дисциплін: Теорія політичних партій і партійних систем; Менеджмент партійної діяльності; Політичні партії і вибори в країнах Центральної Європи; Розвиток партійних систем країн Європейського Союзу; Теорія і практика посткомуністичних (кольорових) революцій.

ТОКАР МАРІАН ЮРІЙОВИЧ – професор кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», директор Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики УжНУ, доктор наук з державного управління, доцент.

E-mail: marian.tokar@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8426-4481>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=o3VpFbEAAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: механізми державного управління, розвиток громадянського суспільства і публічного управління, політична історія України, політична регіоналістика, українське державотворення.

Викладання навчальних дисциплін: Історія політичної думки України; Політична регіоналістика; Публічне адміністрування в неурядових організаціях; Механізми громадського контролю у публічній політиці; Інформаційно-аналітична діяльність у органах публічної влади; Теорія та методологія публічного управління; Механізми і технології публічного управління та адміністрування; Культура публічного управління.

КАНДИДАТИ НАУК

БАСАРАБ ВОЛОДИМИР ІЛЛІЧ – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат історичних наук.

E-mail: volodymyr.basarab@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1840-0435>

Профіль у *Google Scholar*:

https://scholar.google.com.ua/citations?user=_fA5jSYAAAAAJ&hl=uk&oi=ao

Наукові інтереси: історія України, українське державотворення, релігійні процеси в Україні.

Викладання навчальних дисциплін: Політологія; Проблеми територіальних громад; Групи інтересів у публічній політиці.

БУРКАЛО ВАЛЕНТИН ВАСИЛЬОВИЧ – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат філософських наук, доцент.

E-mail: valentyn.burkalo@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9719-6836>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=7EZFYsIAAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: світоглядно-аксіологічний, філософсько-антропологічний, політико-психологічний вимір цивілізаційних трансформацій доби постнекласичної науки.

Викладання навчальних дисциплін: Політична ідеологія і політична психологія; Соціально-політична філософія; Психологічні основи управлінської діяльності; Соціальна психологія; Професійна етика державного службовця; Демократія: від теорії до практики.

ВЕГЕШ ІГОР МИКОЛАЙОВИЧ – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат політичних наук, доцент.

E-mail: igor.vegesh@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2692-1345>

Профіль у *Google Scholar*:

https://scholar.google.com.ua/citations?user=_eLoXUcAAAAAJ&hl=uk&oi=ao

Наукові інтереси: історія та теорія політичної науки, філософія політики, концепції масового суспільства, політична культура, громадянська культура, проблематика толерантності.

Викладання навчальних дисциплін: Вступ до спеціальності; Історія зарубіжних політичних вчень; Політична культура; Соціально-філософські основи публічного управління; Менеджмент культурної сфери; Методологічні підходи сучасної політичної науки.

ГАЙДАНКА ЄВГЕНІЙ ІВАНОВИЧ – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат політичних наук, доцент.

E-mail: yevheniy.haidanka@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8112-2090>

Researcher ID: M-7335-2018

Scopus Author ID: 57218488947

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=nSo3WD8AAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: транзитологія, електоральні процеси, децентралізація публічного управління, менеджмент у публічному управлінні.

Викладання навчальних дисциплін: Транзитологія; Політичні режими; Публічна політика і управління у країнах Центральної Європи; Організація діяльності державного службовця; Міжнародне співробітництво: організаційно-управлінські аспекти.

ГИРЯ ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат історичних наук.

E-mail: volodymyr.hyrya@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-1929-0808>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=XDoEuRwAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: історія України, всесвітня історія, політична наука, міжнародний тероризм.

Викладання навчальних дисциплін: Система органів державної влади України; Виборчі системи і технології; Документознавство України; Адміністративне право в Україні; Політологія.

ЗАН МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат історичних наук, доцент.

E-mail: mykhaylo.zan@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8967-0083>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=f67Y2fIAAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: етнополітичні процеси на Закарпатті, політичне представництво міноритарних етнічних груп в Україні та країнах Центрально-Східної Європи.

Викладання навчальних дисциплін: Політична антропологія; Етнополітика; Етнополітика України; Етнополітика у країнах Центральної Європи; Соціально-антропологічні основи публічної політики; Етнополітичний менеджмент; Політологія; Соціологія.

КІЧЕРА НАДІЯ МИХАЙЛІВНА – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат політичних наук, доцент

E-mail: nadiia.kichera@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4998-7526>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=4F7g84wAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: етнополітологія, державна етнополітика країн Центральної та Південно-Східної Європи, євроінтеграційні процеси, публічна політика.

Викладання навчальних дисциплін: Аналіз публічної політики; Європейська інтеграція; Інформаційно-аналітична діяльність в політиці; Публічне управління та адміністрування в територіальних громадах.

КУМАР ГАННА ВАСИЛІВНА – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат наук з державного управління.

E-mail: anna.glukhova@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4131-3084>

Наукові інтереси: державна політика, соціальна політика, державне управління, менеджмент.

Викладання навчальних дисциплін: Аудит адміністративної діяльності; Система формування та розподілу державного бюджету; Менеджмент соціального захисту; Антимонопольне та антикорупційне адміністрування; Адміністративний менеджмент.

МАЙОР ОКСАНА АНДРІЇВНА – викладач кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат політичних наук.

E-mail: oksana.mayor@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5375-7742>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=fZLtoZQAAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: політологія, політико-правові відносини.

Викладання наукових дисциплін: Конституційні основи публічної влади.

МАРИНА ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат історичних наук, доцент

E-mail: vasyly.maryna@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1176-0892>

Наукові інтереси: політологія, політична наука, румунсько-українські відносини.

Викладання навчальних дисциплін: Демографічна статистика; Основи національної та міжнародної безпеки; Елітологія; Політологія.

ПЕТРІНКО ВІКТОР СТЕПАНОВИЧ – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат політичних наук, доцент.

E-mail: victor.petrinko@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2316-0093>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=m3Unn4IAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: історія політичної думки, політична наука, геополітика.

Викладання навчальних дисциплін: Політична географія; Політична конфліктологія; Політичні системи сучасності; Політичний менеджмент і маркетинг; Паблік рилейшнз; Система органів державної влади країн світу; Глобалізація і глобальне управління; Управління та врегулювання конфліктів.

САСИН ГАННА ВОЛОДИМИРІВНА – викладач кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат політичних наук.

E-mail: hanna.sasyn@uzhnu.edu.ua

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com/citations?user=Ls6FlqwAAAAJ&hl=uk>

Наукові інтереси: політологія, інформаційні війни.

Викладання наукових дисциплін: «Система органів державної влади в Україні».

СУРНІНА-ДАЛЕКОРЕЙ ОЛЬГА АНАТОЛІЇВНА – доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат політичних наук, доцент

E-mail: olga.surnina@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8131-1924>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=3-I3Wu4AAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Наукові інтереси: порівняльна політологія, політична комунікативістика, політична участь та електоральна поведінка.

Викладання навчальних дисциплін: Порівняльна політологія; Порівняльний аналіз у публічному управлінні; Участь громадян у політичному процесі; Соціологія громадської думки; Стратегічне управління розвитком громад і територій; Антикризове управління у прикордонних регіонах.

ЧЕРВЕНЯК КРИСТИНА ТАРАСІВНА – викладач кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат політичних наук.

E-mail: krystyna.cherveniak@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-0501-6779>

Профіль у *Google Scholar*:

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=s-4oVmsAAAAJ>

Наукові інтереси: політична наука, етнополітика, конфліктологія, регіональна політика, публічне управління та адміністрування.

Викладання навчальних дисциплін: Регіональні партії, рухи і групи впливу; Кадрова політика у сфері публічного управління та адміністрування; Прийняття управлінських рішень.

ВИКЛАДАЧІ

КОЛОДІЙ МАРІАННА МИХАЙЛІВНА – старший викладач кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

E-mail: marianna.kolodii@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-0789-0096>

Профіль у *Google Scholar*:

https://scholar.google.com.ua/citations?user=glvA_isAAAAJ&hl=uk&oi=ao

Наукові інтереси: «жіночі» студії, імплементація гендерного підходу, методологія соціально-поведінкових наук, прикладна соціологія, проблематика толерантності.

Викладання навчальних дисциплін: Історія зарубіжних політичних вчень; Методологія політичних досліджень; Прикладна соціологія; Гендер і політика; Гендерна складова публічного управління; Гендерні аспекти публічного адміністрування.

СОРОКА МАРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА – старший викладач кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

E-mail: maryna.soroka@uzhnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-9574-3784>

Наукові інтереси: політична наука, етнополітика, електоральні процеси в країнах Центрально-Східної Європи, зокрема в Угорщині.

Викладання навчальних дисциплін: Теорія міжнародних відносин; Сучасна зарубіжна політологія; Сучасний парламентаризм; Політична риторика; Спічрайтинг; Менеджмент із надання освітніх послуг.

Загальні відомості про кафедру політології і державного управління УжНУ

Сторінка кафедри на офіційному сайті «Ужгородський національний університет»:

URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/fsusp-syspolit>

Наукові публікації викладачів кафедри в Електронному репозитарії УжНУ:

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/131>

Сторінка кафедри у Facebook (загальнодоступна група):

URL: <https://www.facebook.com/groups/1643672312575529>

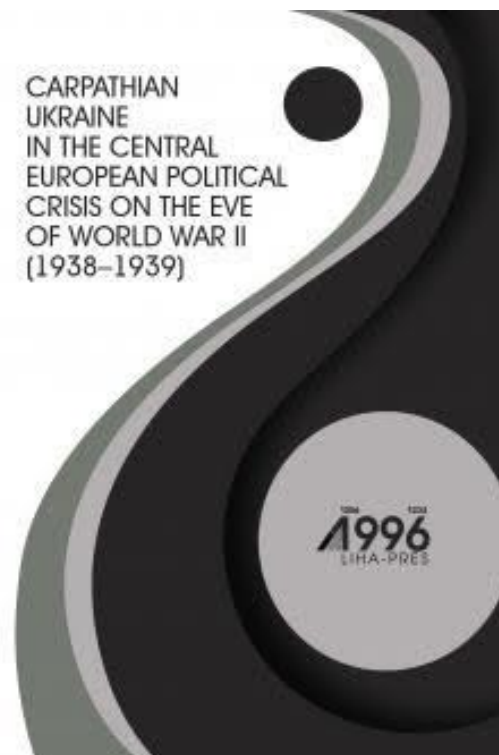
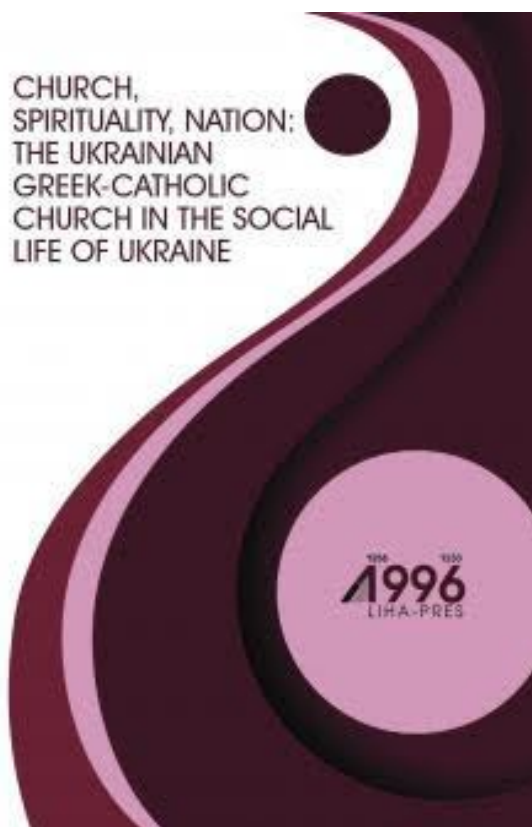
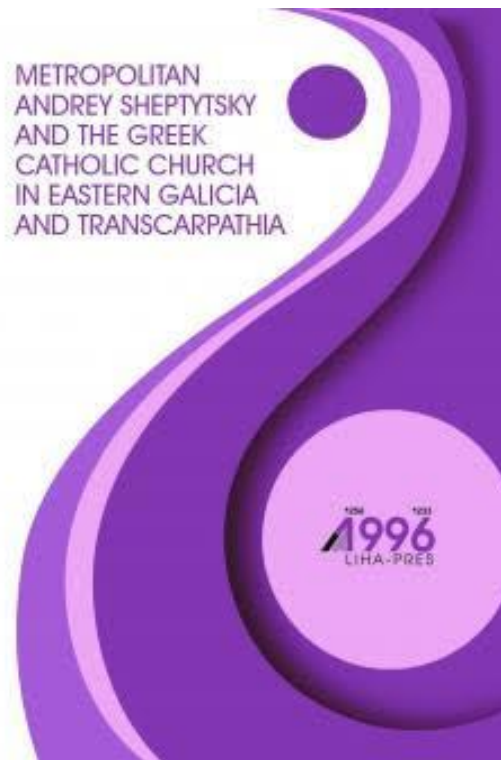
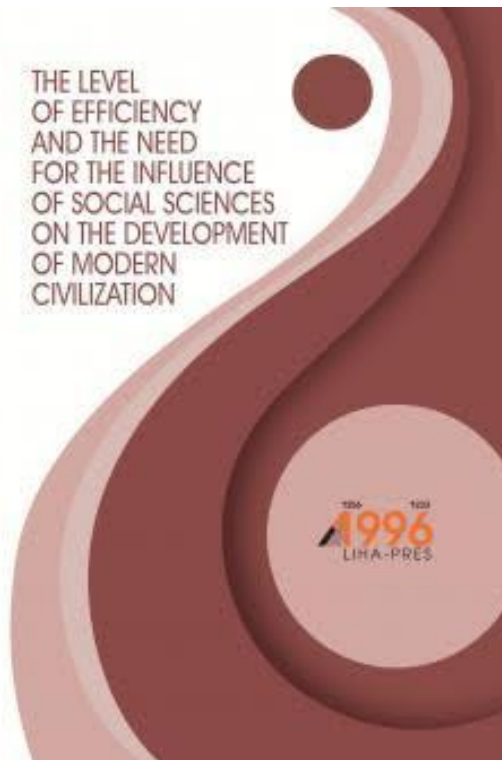
Сторінка у Facebook Спеціальності 052 Політологія в УжНУ:

URL: <https://www.facebook.com/Спеціальність-052-Політологія-в-УжНУ-105118638508670>

Сторінка у Facebook Спеціальності Публічне управління та адміністрування в УжНУ:

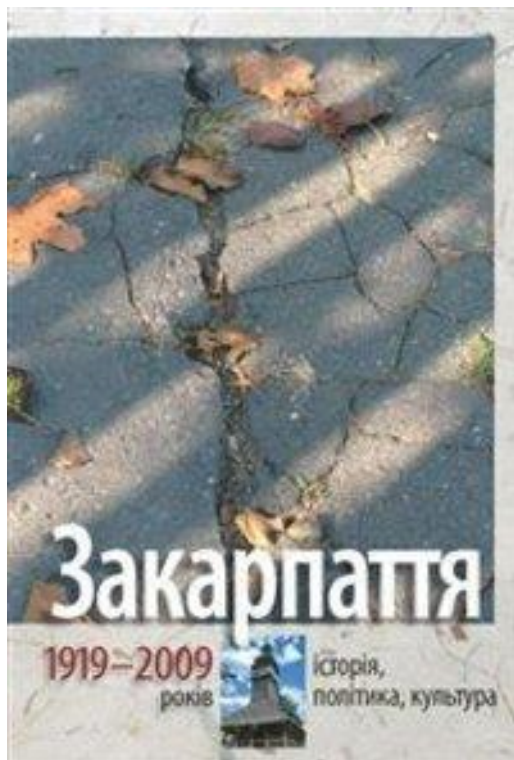
URL: https://www.facebook.com/Спеціальність-Публічне-управління-та-адміністрування-в-УжНУ-105052618480767/?ref=pages_you_manage

Електронна адреса кафедри: kaf-polit@uzhnu.edu.ua

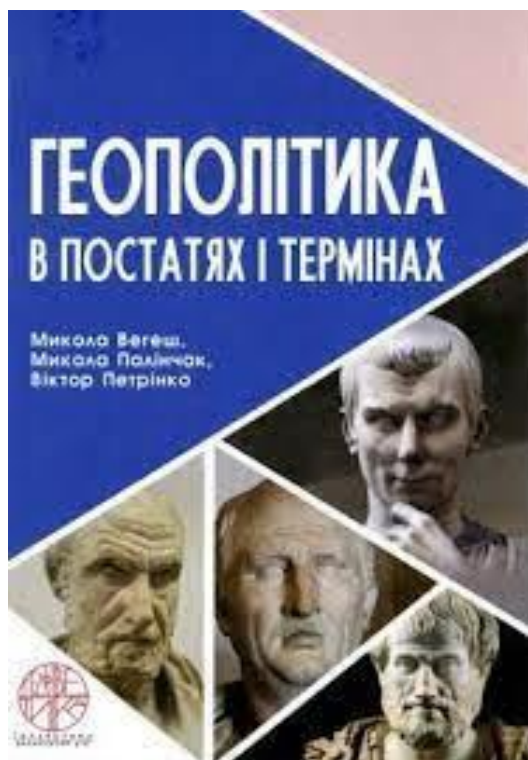

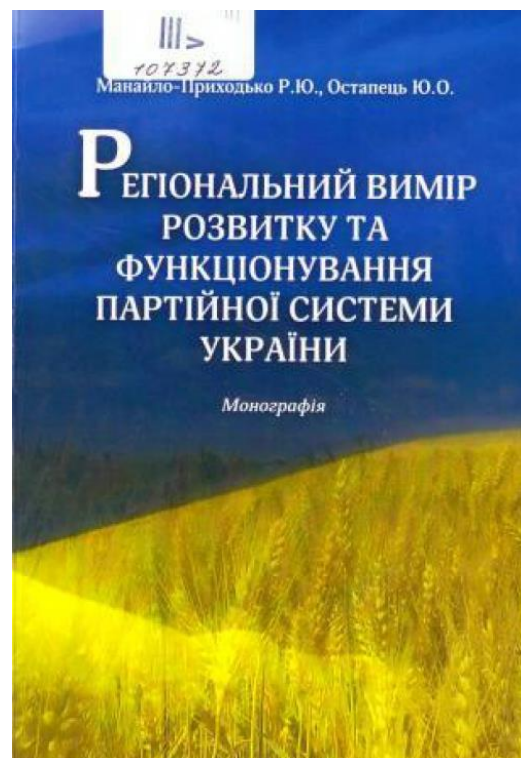
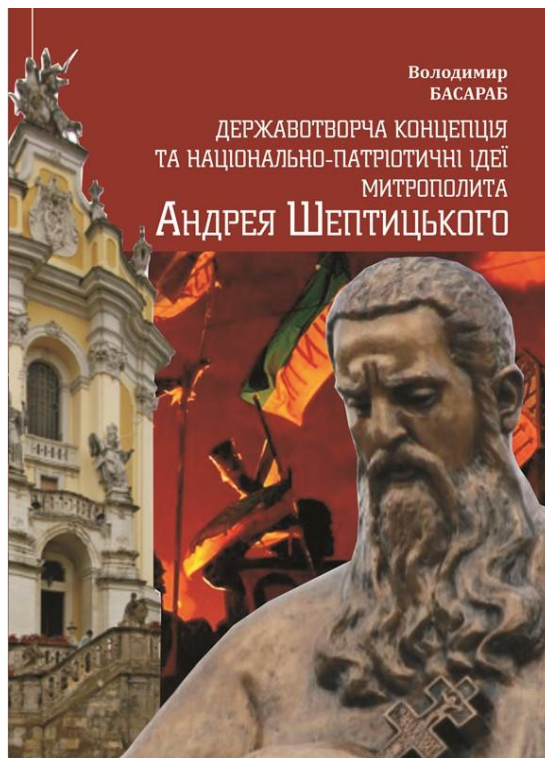
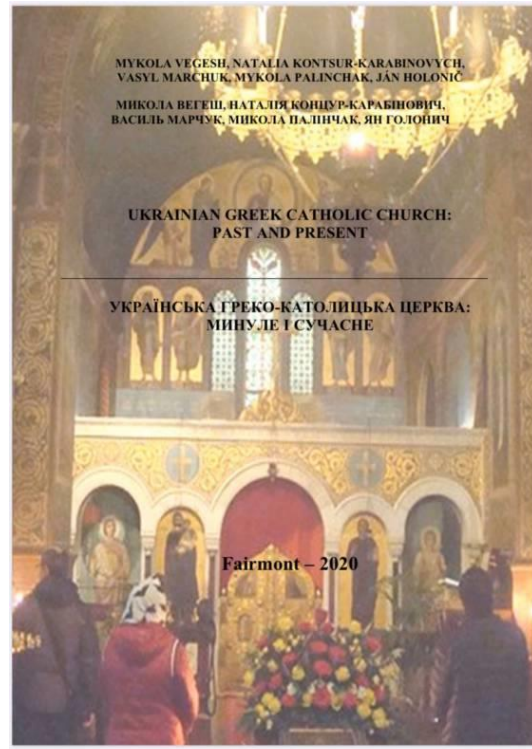
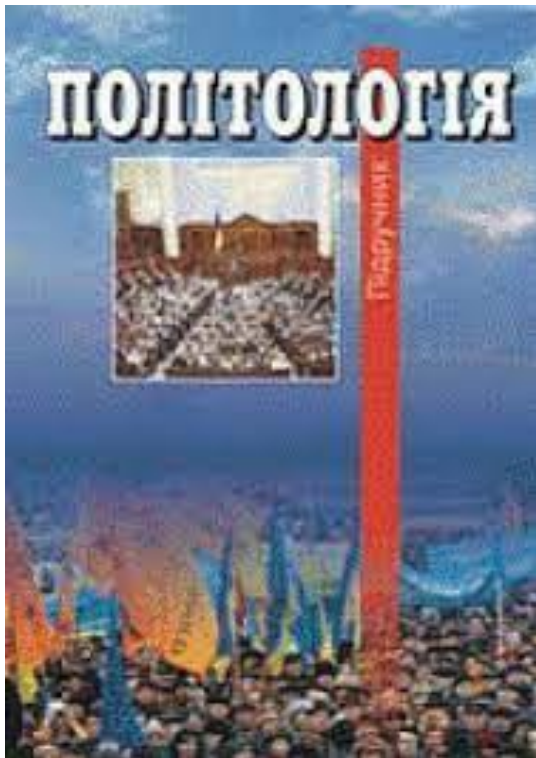

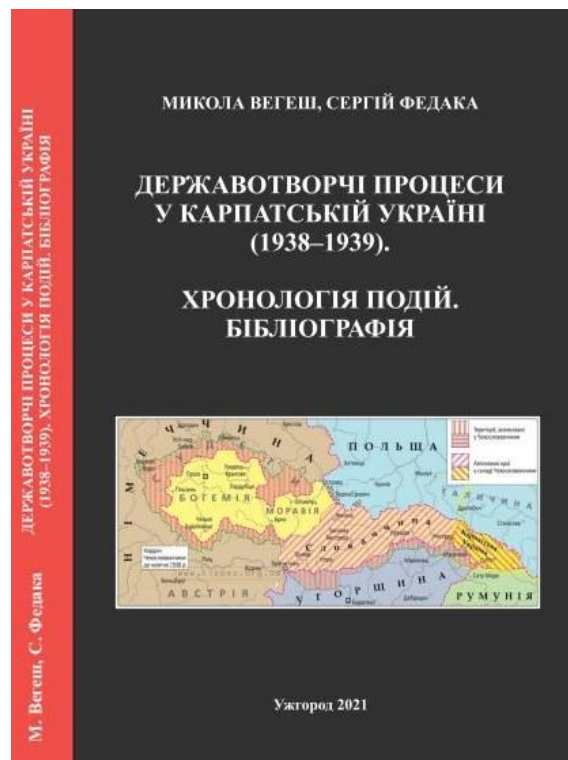
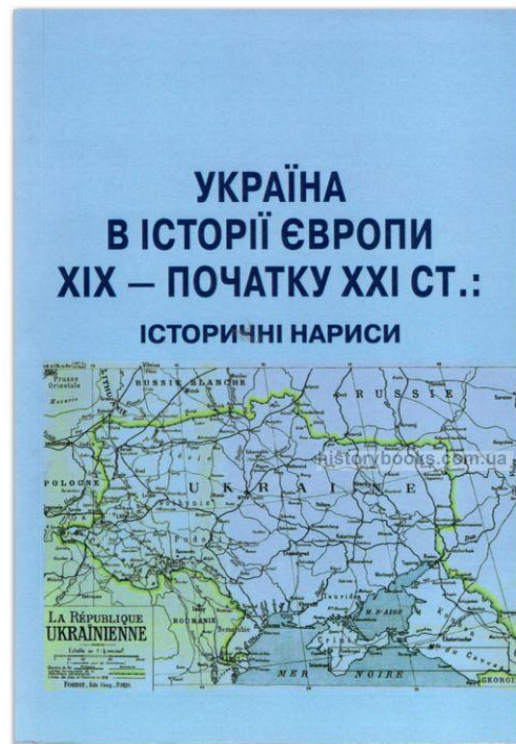
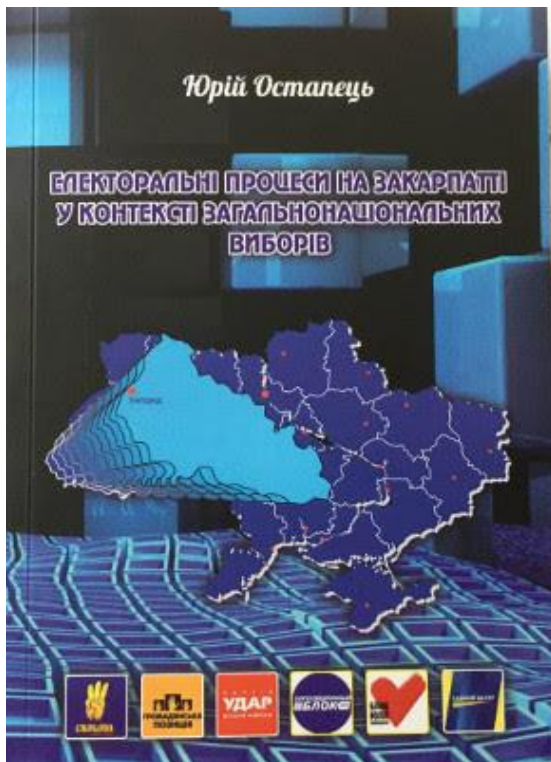

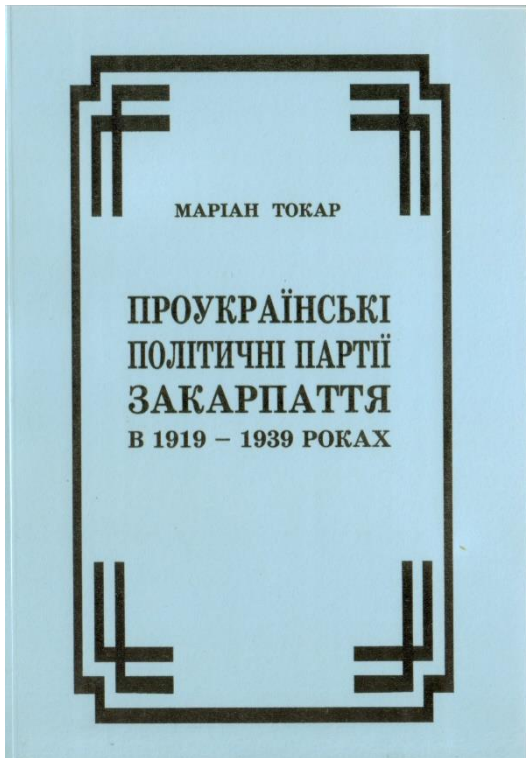

Бібліографічне видання

**Наукова бібліографія кафедри політології і державного управління
УжНУ: бібліографічний показник**

Упорядники: Микола Вегеш і Маріан Токар

Коректура авторська

*Наукова бібліографія кафедри політології і державного управління
УжНУ: бібліографічний показник / Упорядн.: Микола Вегеш і Маріан
Токар; Ужгородський національний університет. Ужгород: Видавництво
«АУТДОР-ШАРК», 2021. 216 с.*

У бібліографічному показнику подано наукові, навчально-методичні та науково-популярні публікації викладачів кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук Ужгородського національного університету. Проаналізовано історію розвитку кафедри та її наукові здобутки. Показник містить й іншомовні наукові праці вчених, а також перелік авторефератів захищених дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук.

УДК 94(477.87)(1990–2021):929

ISBN

Підписано до друку 21.10.2021 р. Формат 60x84/16.

Тираж 150 прим. Ум.друк.арк.12,5. Зам. №

Віддруковано з готового оригінал-макета ПП «АУТДОР-ШАРК»

88000, м.Ужгород, пл. Жупанадська, 15/1.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників,
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія 3т №40 від 29 жовтня 2012 року